DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 235. SZÁM. *Debrecen, 1937 október 17 vasárnap* ÁRA: 24 FILLÉR.

Döntő tanácskozás a spanyol kérdésről

Felhivás a magyar társadalomhoz

Minden év őszén felhivást intéztem a magyar társadalomhoz, hogy amennyire csak módjuk és tehetségük engedi, segitsenek a szükséget szenvedő testvéreink nélkülözéseit enyhiteni. Meleg hálával és büszkeséggel állapitom meg, hogy a segélyakcióm iránt egyre szelesebb körben megnyilvánuló bizalom és áldozatkészség évenként csak a fővárosban közel százezer egyén és család anyagi támogatását tette lehetővé.

Tudom, hogy a magyar társadalom nemes szive, amely már eddig is évről-évre oly megható hüséggel ajánlotta fel áldozatkész segitségét és támogatását, most is meghallja hivó szómat, kérő üzenetemet. Meggyőződésem, hogy mindazok, akik a nélkülözést maguk nem ismerik, meg fogják érezni, hogy amikor felebaráti érzéstől áthatva segitőkezüket nyujtják az inségesek és nélkülözők felé, valójában komoly hazafiui kötelességet teljesitenek. Mert minden egyes fillérrel, melyet az emberszeretetnek és irgalmasságnak a nyomor és inség elleni nemes küzdelmére áldoznak, nemcsak szamaritánus munkát cselekednek, hanem a belső rend és nyugalom, valamint a társadalmi osztályok közötti béke és jó egyetértés fenntartását elősegitve, hazánk boldogulását és jobb jövőjét is biztositják.

Amidőn a szegények nevében is meleg köszönetet mondok ezuton mindazoknak, akik áldozatkész adományaikkal segélyakcióm mult évi müködését oly eredményessé tették, teljes bizalommal indulok a nélkülözők és elesettek érdekében folytatott ujabb küzdelemre. Hiszem, hogy a magyar társadalom minden rétege átérezve a karitativ munka szükségességét és fontosságát, ha bármily csekély áldozattal is, de részt fog venni a hit, remény és szeretet jegyében történő eme nagy és nemes célu összefogásban.

Isten áldását kérem munkánkra és mindazokra, akik ebben segitőtársaim lesznek.

Segélyakcióm során — miként a multban is — pénzadományokat, továbbá ruha-, lábbeli-, tüzelő- és élelmiszeradományokat gyüjtünk.

A pénzadományok beküldhetők:

1. Csekklapon: a 19. számu postatakarékpénztári csekkszámlára. Csekklap bármely postahivatalban vagy dohánytőzsdében vásárolható.

2. Postautalványon: HORTHY MIKLÓSNÉ segélyakciója, Budapest, királyi vár cimre.

3. Nyugta ellenében: 9 órától 2 óráig, személyesen történő befizetéssel, a királyi palotában (szárnysegédi hivatal).

A természetben való adományok kisebb tételekben a királyi várpalotába vagontételek az előzetes irásbeli vagy telefonértesitésre megadandó cimre küldendők. A felajánlani szándékolt természetbeni adományokat kérem lehetőleg december 1-éig beküldeni, hogy azok még karácsony előtt kiosztathatók legyenek.

Budapest, 1937. évi október hó 16-án.

Horthy Miklósné

A debreceni béke akadályai

Darányi Kálmán miniszterelnök egy éves működése országos viszonylatban, az országos politikában tagadhatatlanul békés légkört és az alkotó munka alapjait teremtette meg. **Elült az a feszültség, mely a közelmultban megülte a politikai világot és bárha most is adódnak izgalmat kiváltó kérdések politikai események, a hullámok rendes mederbe terelődnek.** Egyedüli nyugtalanító gyu-anyagja a politikai életnek a szélsőségek mind vakmerőbbé váló kisérletezése, ám mégha e tekintetben bíráló hangok hallatszanak is a kormányzat felé és egyesek keveslik az erélyt, **azt nem lehet mondani, hogy Darányi kormánya ne igyekezne az ország rendjét és nyugalmát, az alkotmányos élet zavartalanságát biztositani.**

Éppen az évforduló napján tettük szóvá, hogy **Darányi miniszterelnök elgondolásai, kiegyenlítő, békés törekvései nem érvényesülnek kellő mértékben Debrecenben.** Ha történtek ezirányban lépések, **ezek megakadtak a kezdeti stádiumnál és nem nyertek üdvös folytatást.** A debreceni közélet még mindig nem nyujtja a kiegyenlítődés képét, még mindig a visszavonás, sőt imitt-amott a gyülölködés jeleivel kell találkoznunk, **még mindig szerephez jutnak egyes uszítók, kik a józan, mérsékelt elemeket letorkolják és nem tud a debreceni közélet kivetkőzni abból a gyülölet-hullámból, mely itt évekkel ezelőtt elöntötte a várost.**

Cikkünkre, melyben Darányi miniszterelnök békülékeny és kiegyenlítő politikájának Debrecenben százszázalékos érvényesítését sürgettük, választ kaptunk az adresszált oldalról. Ez a válasz kétségtelenül higgadtabb, de **alapvető tévedésekkel teljes** és megint csak abból a forrásból táplálkozik, mely forrás nem üdítő vizet nyújt, hanem mérgező anyagokkal teljes.

Óriási tévedés az a megállapitás, hogy Debrecenben kilencvennyolc százalékban béke és nyugalom van és csak két százalékban fejezhető ki azok száma, kik a mai állapotokkal nincsenek megelégedve. — Hogy mire alapítják ezt a megállapítást, azzal adós maradnak. **A Sipka szorosban is minden csendes volt, de az a halál nyugalma és csendessége volt.** A debreceni lakosság nagy többségének véleményével nincsenek azok tisztában, akik itt kilencvennyolc százalékos békét és nyugalmat állapítanak meg. Egyidőben nagyon szerettek a debreceni választások eredményére hivatkozni, mint teljes győzelemre. Valószinüleg most is ott van veszik az alapot. Pedig a dolog úgy áll, hogy az országgyülési választásoknál csak **a választóközönség harminc, harmincöt százalékát mondhatták maguknak,** a törvényhatósági választásoknál pedig megtanultuk ismerni a demagógia és különböző valótlanságokon felépült gyülölködő kortézia, sőt még a legvadabb utcai zavargások eszközeit, melyekkel egyrészről félrevezették, másrészről megfélemlitették a választókat, de még igy is a választóközönségnek csak egyharmadát könyvelhették el maguknak, ami mégis messze van a 98 százaléktól. Azóta nem volt választás, de aki nyitott szemmel jár, tudhatja, hogy a lakosság széles köreinek véleménye hogy alakul ki.

Mármost a **kormányzópártnak éppen az volna az érdeke, hogy kiegyenlítő, békés gesztussal igyekezzék megteremteni Debrecenben az egység előfeltételeit és olyan közéleti tevékenységet folytatni, mely az ellentétek lefaragásával az alkotó munkát biztositja.** Ennek nem látjuk a jelét sem.

Azt mondják eme oldalon, hogy ki kell kapcsolni a multat, »melyet egy-két érdekelt félen kívül senki sem sóvárog vissza Debrecenben.« **Itt van a másik alapvető tévedés.** Azt a multat, mely a fejlődés útjára vitte Debrecent, egyáltalán nem lehet szégyenelni. Az a mult éppen nem szégyenletes, sőt ellenkezőleg, olyan korszaka volt Debrecennek, mely viruló életet, jelentős alkotásokat teremtett. **Bizói itéletekben dőlt meg az a tengernyi vádaskodás és rágalmazó állitás, melyeket annak idején átlátszó célzattal halmoztak fel és éppen azért nem lehet csak úgy könnyedén fátyolt vetni a mult keserűségeire, mert igaztalan és alaptalan volt az a hajsza, mely itt éveken át folyt.** Ennek nem elintézése az a mód, hogy most már felejtsenek azok, akiket főbevertek. A legérdemesebb férfiakat állitották itt félre a multban, olyanokat, kik egész életet töltöttek a közszolgálatában. Félreállitottak bántó, sértő módon. Most mindenki csak felejtsen, mert az egykori támadóknak igy tetszik. Hát bizony ezt nem lehet közeledésnek és kiegyenlítődésnek sehogy sem nevezni. Még a társadalmi életben is vannak formák, melyekkel elégtételt szokás szolgáltatni az igaztalanul megbántottnak; a közéletben sem nélkülözhető ilyen aktus.

Előző cikkünkben szóltunk **egyesekről, akik útjában állanak az igazi megbékélésnek.** Ezek közé tartozik az, aki olyan durvalelkü fenyegetésre ragadtatta magát a képviselőjelölések idején Bethlen Istvánnal szemben, melyet leírni nem is akarunk. Hogy mit jelentett Bethlen István a nemzet ujabb kori történetében, azt hisszük nem kell bővebben fejtegetni és **csak csillagászati számokkal lehetne felmérni az a különbséget, mely a nemzet érdekében kifejtett munkában Bethlen és a fenyegetőző között van.**

Mindaddig, míg ilyen mentalitásu emberek szinte döntő szót és szerepet kapnak nemcsak a pártbeli dolgok, hanem fontos közügyek irányitásában, hogyan lehetne itt megbékélésről és Darányi miniszterelnök elgondolásainak érvényesitéséről beszélni. Az a Darányi Kálmán tudhatja ezt leginkább, ki hosszú éveket töltött el Bethlen István mellett és személyesen meggyőződhetett ennek az államférfiunak ragyogó erényeiről, képességeiről, akivel együtt dolgozott az ország érdekében az évek során.

Nem lehet a békességet megteremteni és Darányi kiegyenlítő politikáját itt Debrecenben jogaiba ültetni, **míg ez a mentalitás ki nem irtatik, mert »a ma nekem, holnap neked« elvénél fogva, ki tudja mikor kerül sor Darányi »fürészelésére« a fülbesúgó propaganda jól ismert eszközeivel.** Ha azok tovább is irányító szerepet játszanak, kiknek annyira fejükbe szállt a vér, hogy olyan nyilatkozatokat tettek, »nekik olyan hatalmuk van, hogy bárkit letartóztathatnak«, — úgy nem lehet itt békés közéletről beszélni és harmóniáról szólani.

Előbb le kell hullni azoknak a

válaszfalaknak teljesen, melyeket évekkel ezelőtt mesterségesen, gyűlölködésből és taktikából állítottak itt fel Debrecenben Háttérbe kell szorítani azokat kik még a multak tanulságai után is csak uszitanak. Igenis, tisztogatás kell, ki kell tárni az ablakokat, hogy friss levegő áradjon be és eltünjön az a kóros légkör, mely megmérgezi a közéletet. **Nem egy, két százalék hiányzik ama bizonyos száz százalékhoz, hanem olyan széleskörü réteg, melynek közreműködése nélkül itt nem következhetik be soha a lelkek igazi megbékélése és az igazi alkotó munka megteremtése.** Hiába invitálják a méltatlanul félreállított férfiakat a közös munkához, ha továbbra is fennmarad a csökönyös »csak azért is« szellem, ha falrahányt borsó a legegészségesebb indítvány, ha az uszítók elgáncsolnak minden jószándékot, **ha még a napot is letagadnák az égről**, csak azért, mert olyan valaki állítja, aki ellen sírig tartó gyülöletet fogadtak.

Igy nem lehet nyugodt, békés közéletet teremteni Debrecenben, így nem lehet kiegyenlítődést, harmóniát létrehozni, így nem lehet Darányi Kálmán nyomdokain járni. Mi magunk a város nyugalma, békés fejlődése érdekében szivesen, készséggel, minden érdek és hátsógondolat nélkül indultunk el egy évvel ezelőtt ezen az úton, de magunk is folyton marakodással találkozunk. Ennek ellenére tovább is készséggel kitartunk ezen az úton. De az kellene, hogy **odaát is megértenék egyesek, hogy mivel tartoznak a mai vészterhes időkben a magyarság egybeolvadásának, a nemzeti egységnek, a város nyugalmának és békés fejlődésének.**

Klasszikus mondás, mely abból az időből származott, mikor a halálbüntetés eltörléséről folyt a vita, az nevezetesen, hogy: Kezdjék a gyilkos urak. A szó értelmében természetesen nem alkalmazható a hasonlat, de így igen: **Kezdjék a támadó urak!**

Tüzifát és szenet

a legjobb minőségben, legolcsóbb napiárban szállit a

Békési és Lőw fa- és szénkereskedők,

a Salgó-Tarjáni Kőszénbánya R. T. debreceni képviselője.

Telep: Bánffy-utca 4. szám. Hungária malom mellett. **Telefon: 19-45.**

Nagy eredménnyel végződött a Kormányzóné mult téli segélyakciója

Lapunk vezető helyén közöljük a kormányzó hitvesének felhívását a magyar társadalomhoz — a reánk következő téli segélyakcióval kapcsolatban. Horthy Miklósné őfőméltósága nemes szíve sugallatát követve, az idén is megindítja nyomorenyhítő akcióját és egyidejüleg *kimutatást közöl az 1936—37. évi segélyakcióról.*

A gyűjtés eredménye *411.227 pengő 50 fillér* volt, amely összeg teljes egészében kiadatott pénzsegélyekre, ruhaanyag beszerzésére és feldolgozására, gyermekotthonoknak és jótékonycélú intézményeknek. Nagy tömegekben érkeztek természetbeni adományok is.

Készpénzsegélyben részesültek: egyéni segélyben 13.005 esetben, 94 zárt intézet és 37 gyermekotthon. Természetbeni segélyben részesült 14.080 család, 87 szeretetotthon, ruhasegélyben 15.658 egyén és 3100 gyermek a karácsonyi felruházáskor.

Figyelmeztetés!

Visszaélések megakadályozása miatt közöljük, hogy a kormányzóné őfőméltósága a segélyakciójával kapcsolatban nem ad ki gyűjtőíveket. Testületek, állami hivatalok és vállalatok saját kebelükön belül gyüjthetnek, magánosok közül azonban gyűjtésre senki sincs feljogosítva, adományát mindenki közvetlenül küldheti az akciónak. Ennek megkönnyítése céljából Budapesten csekklapok a m. kir. posta levélhordóitól a levelek kézbesítésekor bárki által költségmentesen igényelhetők.

A segélykérők figyelmébe!

A Főméltóságú Asszony címére küldött segélykérvények *borítékára* saját érdekükben feltűnő helyen írják rá: »*Segélykérés*«. A kérvényeikhez semmiféle okmányt ne csatoljanak, mert azokért felelősséget senki sem vállal. A kérvények legkésőbb november 20-ig beküldendők. Később beérkező kérvények már nem lesznek elintézhetők.

Vidéken az akció vezetését a főispán urak voltak szívesek elvállalni. Vidéki kérvényeket tehát közvetlenül a területileg illetékes főispán urakhoz kell benyújtani, mert a Főméltóságú Asszonyhoz beküldött vidéki segélykérvények különben csak nagy késedelemmel jutnak el rendeltetési helyükre.

TÉLI MOSÓKELMÉK
MELEG ALSÓRUHÁZAT !
Kardos Lászlónál

Régi rádióját előnyösen becseréli

KATZ rádió Piac utca 60.

Modern és styl csillárok
Bel-és külföldi kerékpárok
Rádiók és alkatrészek,
egészen nagy választékban.

A jugoszláv miniszterelnök fontos nyilatkozata Magyarország és a kisantant közeledéséről

A jugoszláv miniszterelnök, Sztojadinovics Milán már elhagyta Londont, ahol igen fontos tanácskozásokon vett részt. A tárgyalások a dunai helyzettel foglalkoztak és a békés szomszédi együttélést igyekeztek előmozdítani.

A szerb miniszterelnök rámutatott arra, hogy az olasz-szerb megegyezés teljesen megfelel az angol külpolitika békebiztosító irányzatának.

Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnököt Londonban *Eden* várta a pályaudvaron és a királyi pár ebéden látta vendégül, bizonyítékául annak, hogy a tárgyalásokat igen nagyfontosságúnak tartják. Az ebéden résztvett az angol kormány több vezető államférfia is.

Sztojadinovics Londonból való elutazása előtt Ráskay László magyar hírlapírónak a következő nyilatkozatot adta:

— A londoni fogadtatás felejthetetlen benyomásokat hagyott hátra bennem. Nemcsak azt láttam, hogy országomnak, Jugoszláviának mennyi barátja van Angliában, hanem azt is, hogy milyen megértéssel és érdeklődéssel viseltetik Anglia a középeurópai helyzet iránt. A legnagyobb megelégedéssel és megnyugvással távozom Londonból. Párisi és londoni látogatásom után *fokozott erővel munkálkodhatom majd a kisantant és Magyarország közeledésén*, amelyet külpolitikám egyik legfontosabb céljának látok. Merem állítani, hogy *már nagyon hamar létrejön a megegyezés a kisantant államai és Magyarország között.* Ebben a tekintetben optimista vagyok és örülök, hogy optimista lehetek.

Téli gondját elvetette, ha finom gyapju holmijat Divatkötődében szerzi be. Piac ucca 42 !

Jugoszláviában elmultak a Magyarország iránti bizalmatlanság napjai

Szabadka, okt. 16. Az itt megjelenő Neven c. szerb lapban nagy cikekt irt dr Ivics Alexe egyet. tanár, a szabadkai jogakadémia dékánja. A cikkiró többek között ezeket irja:

— **Nálunk Jugoszláviában elmultak a Magyarország iránti bizalmatlanság napjai.** Ma már mind jobban belátják, hogy misem természetesebb és reálisabb, minthogy ez a két szomszéd állam jó szomszédokként és őszinte barátokként éljen egymás mellett. **Felenged a fagy ma már, amely még nemrég körülvette a magyar és szerb sziveket.** Mindinkább érezzük ennek következményeit is. **Tért hódit az a meggyőződés, hogy a nemzeti kisebbség, amely a multban mindkét országban elválasztója, a jövőben rendkivül erős kapocsa lesz a két szomszédnak, Magyarországnak és Jugoszláviának, amely a maga részéről testvéri őszinteséggel szoritja meg a feléje nyujtott magyar kezet.**

Leesett kerítéséről egy hadbiztosi gazda s a debreceni klinikán belehalt sérüléseibe

Tóth Miklós 42 éves hajdúhadházi gazda, Rákóczi ucca 19. szám alatti lakos kerítését javítgatta. Egy korhadt léc eltört lába alatt s Tóth Miklós két és félméter magasból olyan szerencsétlenül zuhant le, hogy *a kerítés alatt levő szőlőkarók a szó szoros értelmében felnyársalták.* Eszméletlen állapotban hozták be a sebészeti klinikára, ahol tegnap éjszaka belehalt sérüléseibe. Halálát nyakszirttörés okozta.

Kis husom de nagyon finom vagy nem csoda, hisz

Bődétől való vagy

Csapó u. 8. **Kossuth u. 55.**

Rádiók eladása
Kerékpárok cseréje javítása
Soltész-Kálvintér 2.

— **Az osztálysorsjáték huzásán** 25.000 pengőt nyert: 4982. 2000 pengőt nyert: 1326. 1000 pengőt nyert: 64850. 500 pengőt nyertek: 37907 40742 57782 62619 82477. 300 pengőt nyertek: 6810 20381 31737 38860 62129 70736 78217 79916. 150 pengőt nyertek: 1039 6077 6374 8467 9991 10073 13410 13713 19983 22853 29102 43453 47271 54225 56500 56915 68577 69855 77706 83095.

Figyelje meg, hogy milyen jó műsort adnak a tengerentuli adók. Ezeket Orion rádióval rövidhullámon éppen ugy veheti, mint Pestet.

MINDEN ORION RÁDIÓKERESKEDŐNÉL KAPHATÓ

Európa békéje dől el Londonban

A semlegességi bizottság megkezdte tanácskozásait a spanyol kérdésről

London, október 16. A semlegességi bizottság albizottságának szombati ülésén a kiadott hivatalos közlemény szerint a tanácskozást Franciaország képviselője nyitotta meg, aki kormánya nevében a legsürgősebb megegyezést kérte a következő pontokban:

1. A Spanyolországban harcoló idegeneket a lehető legrövidebb időn belül szállítsák el.

2. Mihelyt az elszállítás eléggé előrehaladott, a polgárháború két küzdőfelét hatalmazzák fel arra, hogy az angol terv szerint a hadviselők bizonyos jogait gyakorolhassa.

3. A bizottságban képviselt országok kötelezzék magukat, hogy minden befolyásukat latba vetik Valenciában, vagy Salamancában, hogy záros határidőn belül szállítsák el az ott harcoló önkéntesek meghatározott számát, a két haderő létszáma közti aránytalanság tekintetbe vételével.

4. A bizottságban képviselt kormányok újból s a legünnepélyesebben kötelezzék magukat, hogy nem engedélyezik, vagy könnyítik, vagy buzdítják újabb önkéntes szállítmányok elindulását, vagy repülőgépek küldését.

5. A megerősített ellenőrzési rendszer életbeléptetendő a szükséges előkészületek befejeztével.

Hozzátette Franciaország képviselője, hogy *kormánya a legünnepélyesebb módon kijelenti, hogy a jelenlegi helyzetet nem lehet tovább fenntartani.* Ha a legrövidebb időn belül nem jön létre megegyezés az előterjesztett javaslatok körül, akkor *a francia kormány úgy tekintené magát, hogy visszanyerte teljes cselekvési szabadságát.*

Anglia képviselője örömmel üdvözölte a francia javaslatokat, amelyeket az angol kormány teljes mértékben támogat.

Az olasz képviselő kijelentette, hogy kormánya felhatalmazta annak kijelentésére, hogy *elfogadja a bizonyos számú önkéntesek részleges visszavonására irányuló javaslatot.* Javasolja ennélfogva, hogy a két küzdő féltől haladéktalanul kérdezzék meg érdekeiket s a bizottság állapítsa meg a javaslat végrehajtásának feltételeit és a végrehajtás módját. A másik súlyos mulasztás a semlegesség kinyilvánításának hiánya. *A tapasztalat bebizonyította, hogy a benemavatkozási politika lehetetlen a jogi és tényleges semlegesség politikája nélkül.* Azok, akik a benemavatkozás hívének vallják magukat, de ellenzik a hadviselői jogok megadását, nem tekinthetők semlegeseknek a spanyol polgárháborúban. Végül a lehető legteljesebb és leghatályosabb ellenőrzést sürgette.

Németország képviselője kijelentette, hogy *kormánya a jóindulat és a nemzetközi együttműködés szellemében fogja megvizsgálni a francia és olasz javaslatokat.* Ha a világ nem tudna megegyezést elérni, a német kormány fenntartja cselekvési szabadságát minden elképzelhető irányban és módon.

A szovjet képviselője kijelentette, hogy közli kormányával a francia javaslatokat, de fenntartja kormánya magatartását. Úgy véli, hogy *a benemavatkozás kudarcot vallott s ennélfogva fel kellene jogosítani a spanyol kormányt, hogy fegyvert és lőszert szerezzen.* Tévesnek tekinti azt a döntést, hogy az önkéntesek döntését a benemavatkozási bizottság tárgyalja.

Miután Portugália képviselője kijelentette, hogy kormánya álláspontja nem változott s a svéd és belga kiküldött azt a reményt hangoztatták, hogy a bizottság minél előbb megegyezést érjen el, *az albizottság megegyezett abban, hogy a képviselők kormányaik elé terjesztik a francia és más javaslatokat s azt ajánlják a főbizottság küldötteinek, hogy ehhez hasonló közleményt küldjenek saját kormányaikhoz.* A francia javaslat 5. pontja értelmében az albizottság elhatározta, hogy azonnal technikai tanácsadó albizottságot küld ki. A legközelebbi ülés kedden délután lesz.

London, október 16. A benemavatkozási bizottság elnöki albizottságában *Ribbentrop* német nagykövet utalt arra, hogy Szovjet-Oroszország magatartása okolható azért, hogy az önkéntesek visszavonására irányuló angol terv két és fél hónappal ezelőtt meghiúsult. *Németország is minden valószínűség szerint él majd cselekvési szabadságával, ha a többi hatalom is ezt tenné.*

Dreher "MENYECSKE" CSOKOLÁDÉ KAKAÓ • SÜTEMÉNY MINDEN JOBB ÜZLETBEN

Czvetkovics min. tanácsos azon a napon halt meg, amelyen a vizsgálatot megszüntették ellene

A »Debreczen« tegnapi számában már hírt adtunk arról, hogy Czvetkovics Ferenc földmüvelésügyi miniszteri tanácsos szívroham következtében hirtelen meghalt. Mint ismeretes, Czvetkovics neve az utóbbi hónapokban szerepelt a nyilvánosság előtt az ismert földmüvelésügyi panamákkal kapcsolatban. Az ügyészség indítványára annakidején vizsgálat indult meg Czvetkovics ellen is és felfüggesztették állásától. Valószínű, hogy a felfüggesztéssel járó izgalmak megviselték a szervezetét.

Különös véletlen, hogy *Czvetkovics Ferenc halála egybe esett az ügyészség vizsgálatának befejezésével.* Az ügyészség tegnap döntött a földmüvelésügyi miniszteriumban előfordult visszaélésekkel kapcsolatban, *teljes mértékben igazolta Czvetkovics Ferencet és megállapította a miniszteri osztályfőnök jóhiszeműségét.* Erről már Czvetkovics Ferenc nem értesülhetett. A határozat kikézbesítése előtt halt meg.

A nyilaskeresztesek egy része ezután villámjelvényt visel

Egyesültek a nyilas frakciók

Budapest, október 16. A hét szélsőjobboldali párt »A magyar nemzeti szocialista párt« néven egyesült és október 24-én tartja első gyülését a budai Vígadóban. Az új szélsőjobboldali pártalakulásban résztvesznek a Szálasi köré tömörült szélsőjobboldali elemek, a Balogh István-féle nyilaskeresztes párt, vitéz Endre László gödöllői főszolgabíró Fajvédő Szocialista Pártja, a Magyar Irredenta Tábor, amelynek vezetője Vannay László, Pálffy Fidél soproni és budapesti nyilasai és a kaszáskeresztes csoportok.

Az egyesült szélsőjobboldali blokk legfőbb vezetősége három tagból áll. Az egyik tagsági helyet Szálasi Ferenc, a másikat Balogh István, a harmadikat pedig gróf Széchenyi Lajos tölti be. A párt tagjai kétféle jelvényt viselnek. A rohamosztagosok továbbra is a zöld inget és a nyilaskeresztet hordják, míg a politikai csoport tagjai a Fajvédő Szocialista Párt jelvényét, a villámot tűzik gomblyukukba.

Érdekes, hogy a szélsőjobboldali csoport vezetőségében nem foglal helyet vitéz Endre László, aki már hetek óta, Darányi Kálmán miniszterelnöknél történt kihallgatása óta nem jár be saját pártjába sem és minden idejét az alispáni választás előkészítésére fordítja. Szélsőjobboldali körökben úgy tudják, hogy Endre László a jövőben sem szándékozik résztvenni többet az aktív politikai életben és éppen ezért pártja vezetésével megbízta helyettesét, gróf Széchenyi Lajost.

Vígszínház

Zene. Tánc. Vidámság. Szerelem. — A legnagyobb sikerű MAGYAR FILM:
Ábrahám Pál világhírű operettje
3:1 a szerelem javára
BÁRSONY RÓZSI, DÉNES OSZKÁR, Halmay, Rózsahegyi, Békeffy, Pálóczy, Bilicsi, Kiss Manyi, Toldi (Ferencváros) a főszereplők. — A legújabb magyar világhiradó.
Előadások: ma 3, 5, 7, 9 órakor. holnap, hétfőn 5, 7, 9 órakor.

Keller
uri divat
Piac utca 50.
Megyeháza mellett

Lichtmann Dixi Trapez Mont-Blanc **Márkás cipők** kaphatók minden minőségben és kivitelben **Mandel Lipót R. T.** Tartós kényelmes megbízható ízléses
Nem vagyunk hitelszervezeti tag; készpénz fizetésnél 5 százalék engedményt kap. Kezelési illetéket nem számítunk.

Választási mozgalmak a debreceni Ügyvédi Kamarában

Megtörténtek a jelölések

Országszerte megindultak az ügyvédi kamarák újjáalakítására irányuló választási mozgalmak, miután az új ügyvédi rendtartásról alkotott törvény végrehajtási utasítása arra kötelezte a kamarákat, hogy *a tisztújítást november elseje előtti időben ejtsék meg* és alakítsák meg az új törvény által kreált bizottságokat. Sok helyen **már eleget is tettek** ennek a rendelkezésnek **és megnyugvással** állapíthatjuk meg, hogy az ügyvédi **kart mindenütt az a magasabb szempont vezette, hogy kerülni kell a személyi harcokat és a kamarák újjáalakításának munkáját** lehetőleg egyöntetű megállapodás **jegyében végezzék el.**

Ez a cél vezette a debreceni ügyvédi kamara kebelében is az egyes pártokat, amikor az előzetes tanácskozások eredményeképpen elhatározták, hogy *olyan egységes listát állítanak össze, amelyben minden pártárnyalat képviseletet nyer* s így megőrzik azt a békét és harmoniát, amely lehetővé tette, hogy a debreceni ügyvédi kamara nosszú időn át sikeres és eredményes működést fejtsen ki. Az Egyesült Ügyvédi Pártok listái azok mellé, akik már régebben viselnek közmegbizatást, a választmány és a fegyelmi bíróság tagjai sorába a fiatalabb generáció képviselőit is felvette, mert biztosítani kívánta a kamara a közélet felfrissülését. A tisztikar összeállításában pedig kifejezést óhajtott adni annak az általános bizalomnak, melyet az eddigi tisztikar dr Fráter Pál kamarai elnökkel az élén méltán kiérdemelt s ezért a régi tisztikar valamennyi tagját egyhangúan jelölte. Ehhez képest az Egyesült Ügyvédi Pártok a következő listákra kérik az ügyvédek szavazatát az október 24-én, vasárnap tartandó választó közgyűlésen:

Tisztikar: Elnök: dr Fráter Pál, elnökhelyettes: dr Hegedüs Jenő, titkár: dr Kováts Béla Arthur, ügyész: dr Thury László, pénztáros: dr Szőllős Dezső, ellenőr: dr Kertész Endre.

Választmányi tagok: dr Aczél Jenő, dr Antal Géza, dr Fényes Endre, dr Gorove Lajos, dr Hódy Béla, dr Kuthi Sándor, dr Leveles Imre, dr Magyar Simon, dr Ménes Lajos, dr Miszti Károly, dr Nagy Béla, dr Sz. Nagy Samu, dr Payer Dezső, dr Schwarcz Artur, dr Szabó Ferenc, dr Szalay Károly, dr Fekete Ferenc (Berettyóújfalu), dr Csorba Antal (Hajdúböszörmény). *Választmányi póttagok:* dr Békés Kálmán, dr Sz. Kun Sándor, dr Nagy János, dr Papp Endre, dr Rácz Jenő, dr Takács József.

Fegyelmi bírósági tagok: dr Aczél Jenő, dr Böszörményi Béla, dr Geiger Miklós, dr Gergely Jenő, dr Gorove Lajos, dr Kováts Jenő, dr Kutassy Sándor, dr Nagy Béla, dr Nagy István, dr Payer Dezső, dr Schwarcz Artur, dr Sebestyén Lipót. *Póttagok:* dr Diószegi János, dr Gátas Sándor, dr Majláth László, dr Rónai Dezső, dr Strohbach Jenő, dr Szabó Miklós.

Összeférhetetlenségi bizottsági tagok: dr Borzsovay Jenő, dr Debreczeny Barna, dr Farkas Ignác, dr t. Kardos Endre. *Póttagok:* dr Szelényi Dezső, dr Malatinszky Zoltán (Hajdúszoboszló).

A debreceni kamarai választások azonban mégsem zajlanak le küzdelem nélkül. A fiatalabb ügyvédi nemzedék csoportja, mely az Ügyvédek Gazdasági Blokkja néven tömörült, nagyobbarányú képviseletet kíván a fiatalabb ügyvédek számára a választmányban, a fegyelmi bíróságban és az összeférhetetlenségi bizottságban és listáit a következőképpen állította össze:

Választmányi tagok: dr Bige Géza, dr Borzsovay Jenő, dr Csiha Endre (Hajdúböszörmény), dr Debreczeny Barna, dr Erdős József, dr Farkas Ignác, dr Fényes Endre, dr Hódy Béla, dr Kiss István (Püspökladány), dr Sz. Kun Sándor, dr Kuthi Sándor, dr Leveles Imre, dr Magyar Simon, dr Ménes Lajos, dr Miszti Károly, dr Mustó Sándor (Derecske), dr Rácz Jenő, dr Szabó Ferenc. *Választmányi póttagok:* dr Benedek József, dr Faragó Béla, dr Neufeld István, dr Brück István, dr Simon Imre, dr Székely Béla.

Fegyelmi bírósági tagok: dr Aczél Jenő, dr Des Combes László, dr Erdős Imre, dr Gorove Lajos, dr Kovács Béla, dr Lévay Zoltán, dr Nagy Béla, dr Payer Dezső, dr Schwartz Arthur, dr Strohbach Jenő, dr Szabó Miklós, dr Szelényi Dezső. *Póttagok:* dr Baik Imre, dr Balogh Antal, dr Farkas Attila, dr Gátas Sándor, dr Grósz István, dr Zalányi István.

Összeférhetetlenségi bizottsági tagok: dr Antal Géza, dr Diószegi János, dr Rábold Elek (Derecske), dr Sebestyén Lipót. *Póttagok:* dr Karsay Endre, dr Zichermann László.

A tisztikarra nézve a Gazdasági Blokk nem állít külön jelölteket, mert a mai elnökség iránt szintén töretlen bizalommal viseltetik s így a tisztikar, melynek összeállítása körül folytak le a multban a leghevesebb harcok, ezúttal az ügyvédi kar osztatlan bizalmától kísérve foglalja el újra helyét.

SZENDRŐ
Batthyányi-utca 22. szám.
P 925·—
10 éves gyári garancia, kényelmes részletfizetés.

Megcáfolt hirek a kormány kebelében történő változásokról

Budapest, október 16. A kormányválsággal kapcsolatos híreket tegnap már erélyesen megcáfolta a kormány. Most erre vonatkozóan *Hóman Bálint* kultuszminiszter így nyilatkozott:

— *Mindenkinek joga van saját fantáziájának ködképei után futni.*

Bobory György belügyi államtitkár tegnap este megjelent Darányi miniszterelnöknél, amiből különböző következtetéseket vontak le. Jól informált helyen úgy tudják, hogy Bobory a belügyi tárca egyes kérdéseiről referált, ezt a kihallgatást nem lehet összefüggésbe hozni a kabinetben bekövetkezhető esetleges változásokkal.

A Széll belügyminiszter távozásáról, Marschall Ferenc államtitkár földmüvelésügyi miniszterré való kinevezéséről, Mikecz Ödön miniszterelnökségi államtitkárságáról szóló híreket is alaptalanoknak minősítik illetékes helyen.

Kétségtelen, hogy *Vértessy Sándor*, a kabinetiroda főnöke nyugalomba vonul, de az erre vonatkozó legfelsőbb döntés még nem történt meg. Utódául Uray István államtitkárt, Vértessy jelenlegi helyettesét, továbbá dr Berczelly Jenő igazságügyi államtitkárt kombinálják.

Befejezett ténynek tekinthető, hogy *Dálnoki Kovács Gyula* kereskedelemügyi államtitkár a jövő hét végén nyugalomba vonul. Ugyanekkor Álgyay-Hubert Pált nevezik ki kereskedelemügyi államtitkárrá.

A vasárnap egyébként érdekes politikai eseményeket ígér. *Darányi* miniszterelnök a kecskeméti első magyar borközraktár felavatási ünnepségén vesz részt, a független kisgazdapárt makói népgyűlésének *Eckhardt Tibor* lesz a vezérszónoka, több helyen gyűlést tart a kereszténypárt is.

A jeruzsálemi főmufti megszökött

A jeruzsálemi főmufti az Omar mecsetbe menekült és híveivel ott zárkózott el. *Az angol katonaság és rendőrség körülvette a mecsetet, hogy elfogják a főmuftit, ha kilép az uccára. A gondos őrizet ellenére is sikerült álruhában elmenekülni a főmuftinak, akit a zavargások irányításával vádolnak.* A rendőrség megállapítása szerint 150 testőre fedezte szökését és a főmufti Palesztinából Egyiptom felé szökik.

A merényletek tovább tartanak Palesztinában és a legnagyobb repülőteret is felgyujtották ismeretlen tettesek.

Páris, október 16. A *Paris Soir* jeruzsálemi különtudósítója megerősíti azt a hírt, hogy *a főmuftinak sikerült megszöknie s Szíriában keresett menedéket.* Szökése súlyos következményeket von maga után, mert ő volt a palesztinai arab lázadás igazi lelke. *A jeruzsálemi angol főkormányzó a mult héten megfosztotta a főmuftit rangjától és előjogaitól, de az arabok továbbra is őt tekintik vallási vezetőjüknek és vezérüknek.*

Agyonlőtte magát egy budapesti rendőr, mert elgázolt egy nőt

Budapest, okt. 16. A tulságos lelkiismeretesség tragédiája folyt le tegnap este. Balázs II. János rendőrtörzsőrmester a Mészöly ucca 27. számu rendőrőrszoba felé haladt kerékpárján. Már a Mészöly uccában volt, mikor közvetlenül előtte hirtelen egy fiatal szőke nő lépett le a járdáról. **A rendőr elütötte kerékpárjával a nőt, aki segitségért kiáltott.** Az őrszobáról kirohanó rendőrök meglepetve látták, hogy egyik társuk hajtott biciklijével neki az ismertlen nőnek.

A szőke nő eltünt, — nem sebesült meg sulyosan. Balázs pedig szomoruan ment be az őrszobára. Volt már ezelőt néhány hónappal egy gázolási ügye és attól tartott, hogy most, a második alkalommal sulyos büntetés vár rá. Társai hiába vigasztalták, szótlanul ült egy sarokban.

Tizenkét órakor kiment a szobából. Néhány pillanat mulva **hatalmas dörrenésre** lettek figyelmesek a rendőrök. **A mellékhelyiségben vértócsában találták meg a törzsőrmestert.** Azonnal rendőrorvos vizsgálta meg Balázst, de **már csak a beállott halált állapithatta meg: a törzsőrmester főbelőtte magát.**

Értesitették a rendőrparancsnokságot, ahonnan bizottság szállt ki. A rendőrtörzsőrmester holttestét az orvostani intézetbe szállitották.

Bontásból kikerült

különféle fa, vas, tégla és egyéb anyagok, rácsbetétes nagy kapu, vasrácsok, komplett erkély, idomvasablakok, üvegfalak, üvegcserép, zsinorüvegek, rózsaszin terméskő, portálék, detektívrácsok kaphatók:
HITELBANKI BONTÁSNÁL
Piac ucca 45.

Vizsgálatot kérünk a belügyminisztertől a Hungária mozi ügyeiben

Egy hét óta a Hungária filmszínház vezetősége mozivásznon és plakátokon izléstelen heccelődéssel hadakozik ellenünk. Ezekért a bíróság előtt lesz alkalma felelni, de a kritika szabadsága érdekében minden formában tiltakoznunk kell ez ellen az eljárás ellen, máresak azért is, mert az ilyesmi minden jogalapot nélkülöz. **Egy filmszínház arra kap engedélyt,** hogy filmeket mutasson be, azt is csak olyanokat, melyeket a cenzura engedélyez, **de arra nem,** hogy a mozivásznon heccelődést csináljon. Hiszen akkor ma egy ujságot, holnap mást pécézhetne ki, támadhatna meg a vetített filmek között.

Teljes képtelenség, hogy olyan heccekre használhassa fel az engedélyben foglalt filmjátszási szabadságot, amelyekről rágalmazás miatt majd a bíróság előtt kell felelnie. Éppen ezért felhívjuk erre a körülményre a belügyminiszter úr figyelmét, mintahogy vizsgálatot követelünk a Hungária mozgószinház egyéb ügyeire is.

Trösztösíteni nem szabad

Már évekkel ezelőtt hangsulyozta Kozma Miklós akkori belügyminiszter, hogy nem lehet megengedni a mozgószinházaknak egy kézben való felhalmozását és a maga részéről határozottan leszögezte, hogy nem híve a mozik trösztösítésének.

»Aki engedélyt kap — hangoztatta a belügyminiszter, — **az dolgozzék és ne igyekezzék munka nélkül jövedelemhez jutni.«** Egész bizonyos, hogy hasonló **elveket vall a jelenlegi belügyminiszter is** és ezeknek az elveknek igyekszik érvényt szerezni. Éppen ezért

vizsgálatot kérünk arranézve, hogy a Hungária filmszínház vállalkozói megfelelnek-e annak a rendelkezésnek, mely a mozgószinház vállalkozásokat a trösztösítéstől eltiltja.

Debrecenben a letagadhatatlan jelek szerint **egy kéz irányitja** a Hungária és az Apolló mozgókat, együtt eszközlik a filmrendeléseket, egy kézben fut össze a két mozi igazgatása, sőt állítólag ezen együttes vállalkozáshoz tartozik egy szegedi mozi. Azt tudjuk, hogy az az egyén, aki az Apolló vezetőjeként van bejelentve, állandóan a Hungáriában tartózkodik és tevékenykedik.

Az Apolló számára rendeléseket és minden más ügyeket a Hungária mozgó direktorai intéznek, kik a naptári hónapok szerint megint változnak.

Ezek mind olyan jelenségek, melyek sürgös kivizsgálásra érdemesek. Éppen ezért nem csak a belügyminiszter úr, hanem

az államrendőrség itteni kapitányságnak figyelmét is felhivjuk ezekre a momentumokra.

Mindenre kiterjedő vizsgálatra van szükség máresak abból a szempontból is, mely különben a trösztösítés eltiltására vonatkozó rendeletnek indító oka volt, hogy nem juthat egyeseknek több mozi engedélyből vagy bérletéből származó büsás haszon. Különösen a mai világban nem, mikor annyi ember nem talál megélhetést. A jövedelemhalmozás az átka ugyanis gazdasági életünknek és minden eszközt meg kell ragadni, hogy ezen a téren igazságos elosztás legyen.

Egykéz helyett a hadirokkantaknak, vagy a városnak

Ha a vizsgálat beigazolná, hogy itt mozitrösztösítés folyik, ha bebizonyulna, hogy **két-három engedély jövedelme egy kéznek jut, akkor tényleg fel kell vetni, hogy egyik engedélyt vonják el és adják olyan intézménynek, mely közhasznú, vagy altruista célokat szolgál.**

Itt van például a **Hadirokkantak Országos Szövetségének Debreceni Csoportja.** Száz és száz, ezer és ezer hadirokkant, hadiözvegy él sulyos viszonyok között. Erről volt alkalmunk meggyőződni, csak legutóbb is, amikor Debrecen város törvényhatósága elé került a hadirokkantak kérelme. Az állam és a városok nem tudnak annyit juttatni, hogy a háború áldozatainak sorsát annyira megjavítsák, hogy gondnélkül élhessenek. **Milyen egyszerű volna, ha a netán egykézben felhalmozott moziengedélyekből egyet az illetékes tényezők a hadirokkantaknak juttatna,** a Szövetség igy tagjait az adózó polgárok megterhelése nélkül juttatná jobb helyzetbe, és segélyezhetné nagyobb mértékben.

Vagy kulturális érdekek szolgálatába is lehetne beállitani legalább egy mozit Debrecenben. Régi terv és kivánság, melynek mi is hangot adtunk számtalanszor, hogy a halódó magyar színészetet a mozi jövedelme révén kell talpra állitani. Hiszen a színészet válságát kétségtelenül a film okozta jórészben, viszonosság megköveteli, hogy a segítés is ezen a réven történjék. Ha Debrecen város kapná meg a Hungária mozit, annak jövedelméből bőségesen támogathatná a szintársulatot. Annakidején állástfoglalt ez irányban a törvényhatóság, de akkor meghiusult a dolog, mert külön-külön kézben voltak a debreceni mozik. Most aktualitást adna a régi tervnek az, ha bebizonyosodna az, hogy egy kéz csak Debrecenben két engedély birtokában, vagy bérletében van.

— Aki túlsokat evett vagy ivott, és rosszul érzi magát, annak egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvíz igen gyorsan és alaposan kitisztítja a gyomrát és a beleit és felfrissiti egész szervezetét! Kérdezze meg orvosát.

ARANY BIKA gőzfürdő állandóan nyitva. Csütörtökön is.

Vigyázat

Utánzatok vannak forgalomban, amelyeket sokszor megkisérelnek Aspirin néven eladni. Óvakodjunk ezektől!

Egészsége érdekében ragaszkodjék a valódi Aspirin-tablettákhoz.

ASPIRIN

TABLETTA

csak a »Bayer« -kereszttel valódi

Kérdezzék meg Frankl Imrénét

De az sem érdektelen, hogy milyen mesterséges homály van az Apolló és Hungária mozgók bérlete, haszonélvezete, stb. körül. Rejtély az egész dolog.

Páros hónapokban egyik igazgató, páratlan hónapokban a másik igazgató »van lent.«

A tulajdonosról, az engedélyesről, vagy bérlőről soha sines szó.

Egyik olvasónk megfejtette a rejtélyt. Bemutatta a szerkesztőségünkben azt a beszámolót, amely

a Metro filmgyár által a vidéki mozik részére 1936-ik évben rendezett filmversenyről szól. Ebben egyik nyertes a debreceni Hungária mozgó, úgy feltüntetve, hogy annak tulajdonosa dr. Frankl Imréné.

A Metro pedig nagyon jól tudja, hogy melyik mozinak ki a tulajdonosa, tehát aligha tévedhet Frankl Imréné tulajdonosi megjelölésében.

Mindezt csak azért hozzuk fel, hogy a trösztösítés gyanujának kivizsgálásánál az illetékes hatóságok **megkérdezhessék Frankl Imrénét is a debreceni moziügyek felől,** melyeket Budapesten intéz és talán felvilágositást is adhatna arról, hogy egy kézben van-e a debreceni Hungária és Apolló mozgó, hozzákapcsolódik-e az egyik szegedi és talán még budapesti mozgóhoz is. Igen-e, vagy nem? Frankl Imréné felvilágosításai alighanem érdekesek lesznek ezirányban.

Furcsa játék az is, ami a debreceni

ötödik moziengedély

körül történik. Ennek az engedélynek a tulajdonosa havi összeget kap a Hungáriától, nyilván azért, mert nem él az engedéllyel. De erről majd máskor szólunk.

Ime, ilyen a debreceni mozifront. Elhisszük, hogy **a Hungária tájékán nem félnek a farkastól, de akkor az igazság kiderülésétől se féljenek.**

Debreceni amatőrfényképezők ujabb nagy sikere a budapesti nagy nemzetközi kiállitáson

— Magyarországon, de talán még sehol a világon nem volt olyan nagyszabásu és érdekes fényképkiállitás, mint amilyet a Modern Magyar Fényképezők a közel jövőben rendeznek a fővárosban. Daguerre emlékének szentelik ezt a kiállitást, amelyre bejutni nagyon nehéz, mint ezt a rendkivül szigorú zsürizés is mutatja.

A kiállításon érdekes új fényképezési eljárások eredményeit is bemutatják. Természetes színes fényképeket és szenzációs új fotoeljárásokat állitanak ki.

A legnagyszerübb lesz a történelmi rész. A fényképezés feltalálójának: Daguerre-nek eredeti használati utasitását is elküldték Párizsból, még pedig egy eredeti Daguerre felvevő géppel és előhivó felszereléssel együtt. Küldtek a legelső daguerrotipiákból is.

A nagy nemzetközi kiállításra a világ minden részéből hallatlanul nagy mennyiségben és igen sok kitünő amatőrfényképész küldött képeket. Jellemző az óriási érdeklődésre, hogy 762 kiállító több mint 2800 képet küldött Budapestre. Ilyen óriási számmal eddig még csak a Royal Society dicsekedhetett el.

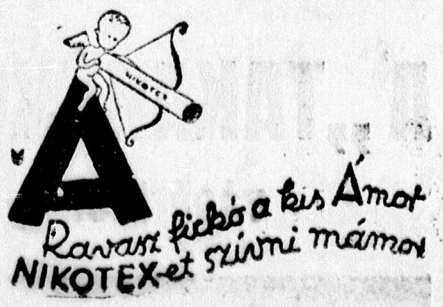
A kiállitás birálóbizottsága rend kivüli szigort alkalmazott a zsürizésnél, már csak azért is, mert ezt a rengeteg képet lehetetlenség lett volna kiállitani. Igy tehát a legjobbak közül is csak az egészen elsőrendüek kerültek kiállitásra. Mindössze 400 kiállítótól 500 képet állitanak ki.

Debrecenből is többen küldtek fel képeket. Nagy dicsősége Debrecennek, hogy majdnem minden kiállítóját elfogadták, kilenc amatőr szerepel majd Debrecenből 10 képpel, mert Aszmann Ferenc két képét is bevették. Zöld József h. polgármester, dr. Hajnal Dezső, Buza Gábor, Gisser Gyula, Hapák Papp, Fialkovich, Haury Gyula és Székely Andor 1—1 képpel szerepelnek.

Ez a nagy nemzetközi kiállitás előre veti fényét a debreceni nagy nemzetközi kiállitás sikerének is, mert nagyon sok külföldi versenyző, — eddig több mint 500—600 — eljön ide is.

Ez a kiállitás idegenforgalmi szempontból is nagy nyeresége lesz Debrecennek.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme, Piac u. 58. I. em. Elsőosztályu munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállitás.

Gyapjútakarók, pokrócok, paplanok, matracok, szőnyegek, függönyáruk, butorszövetek, linoleumok, szőnyeg és moquette garniturák: a leggazdagabb választékban, a legolcsóbb áron
és legmegbizhatóbb minőségben kaphatók: **Erdélyi Szőnyegházban,** Debrecen **Piac-u. 34.**

Meghalt Kemény János kegyesrendi áldozópap, gimnáziumi tanár

Nagy gyász és veszteség érte a piarista rendet és a debreceni katolikus gimnázium tanári karát. Másfélhónapi súlyos szenvedés után 58 éves korában elhunyt *Kemény János* kegyesrendi áldozópap, gimnáziumi tanár.

Kemény János Komárom megyében, Szomódon született 1879-ben. 1898-ban került a kegyesrendbe és 1905 óta áldozópap. Tatán kezdte pályafutását az ottani gimnáziumban. Innen Lévára, majd Máramarosszigetre került. Itt érte az összeomlás s innen Debrecenbe menekült. Egy évig működött itt a debreceni piarista gimnáziumnál és ekkor szerette meg Debrecent. Majd Nagykanizsára került, ahol élénk irodalmi munkásságot fejtett ki. *Ady Endréről és Tompáról, valamint Berzsenyi Dánielről írt tanulmányai nagy feltűnést keltettek.* Egyébként is élénk tevékenységet fejtett ki Nagykanizsán. Német kurzusokat tartott s a város törvényhatóságának is tagja volt. *Az 1931—32-es tanévben jött vissza a debreceni piarista gimnáziumhoz s azóta itt tanította a magyar és német nyelvet.* Tanítványai szerették a melegszívű, humánus tanárt, aki jókedélyű, kiegyensúlyozott lelkű férfiú volt. A kiváló képzettségű férfi fiatalkorában Kolozsváron Meltzl Hugónak, Petőfi németre fordítójának volt kedvelt tanítványa s a kolozsvári évek alatt sűrűn jelentek meg versei, novellái. Irodalmi munkásságát debreceni esztendői alatt is folytatta, azonban az utóbbi években csak csendben, íróasztalára számára dolgozott.

Augusztus végén a tanévmegnyitó konferencián még résztvett, de pár nappal később súlyos betegség támadta meg s ez évben nem is tudott tanítani. *Szombaton reggel nyolc órakor, amikor az iskolában megkezdődött a tanítás, abban az órában szállt el Kemény János lelke.* Temetése hétfőn lesz.

A debreceni Ipartestület állásfoglalása az árrombolás kérdésében

Véleményadás az alkalmazottak fizetéses szabadsága ügyében

Az Ipartestület előljárósága *Buray Imre* elnöklésével rendkívüli ülést tartott, miután két fontos és az iparosságot közvetlenül érdeklő rendeletet kellett ismertetni, egy tervezetre pedig véleményt mondani. Napirend előtt *Fazekas Imre* kifogásolta, hogy a közhatóságokhoz több példányban beadandó számla második- és harmadpéldányon bélyegköteles. A kérdés sürgős rendezését kéri.

Tárgyalás alá került az 1936. évi VII. t.-c.-nek az árrombolással foglalkozó szakaszára vonatkozó végrehajtási utasítás.

Lechner Lajos jegyző teljes egészében felolvasta az egész rendeletet. Az előljáróság — dr *Csáthy Dezső* ügyész, dr *Torda Balázs* kamarai fogalmazó, *Boldogh József, Galamb Ferenc, Fazekas István* és elnöklő hozzászólása után — egyhangúlag megállapította, hogy a rendelet igen hosszadalmas formaságokat ír elő és miután a kirovandó pénzbüntetést csak végrehajtás útján lehet behajtani, de behajthatatlanság esetén a pénzbüntetés szabadságvesztésre (elzárásra) nem változtatható át: *az árrombolás megakadályozását szolgálni hivatott törvény ezen végrehajtási rendelete nem elégíti ki az iparosság érdekeit és a hozzá fűzött reményeket.*

A tárgysorozat második pontja egy rendelettervezet megbeszélése volt, amelyet az iparügyi miniszterium az alkalmazottak fizetéses szabadsága tárgyában szándékozik kibocsátani. Az előljáróság — Boldogh József, Lajos Béla, dr Csáthy Dezső, Bálint Sándor és Galamb Ferenc hozzászólása után — egyhangúlag úgy határozott, felterjesztéssel fordul az iparügyi miniszteriumhoz a tervezet oly értelmű módosítása iránt, hogy *a fizetéses szabadságot nem egy, hanem háromévi megszakítás nélküli szolgálat esetén legyen köteles a munkaadó megadni* és hogy a fizetéses szabadság időtartama háromévi szolgálat után legyen hat munkanap és annak tartama minden további kettő esztendő után emelkedjék egy-egy munkanappal.

Elsőrendü cégek!!

Elsőrendü áruja!!

Elsőrendü kiszolgálás mellett!!

szerezhető be

A „TAKARÉKOSSÁG" R. T.

vásárlási igazolványával.

Felmentő itélet az egyeki népgyüléssel kapcsolatban inditott perben

Ismeretes, hogy tavaly szeptember 6-án a kisgazdapárt Egyeken népgyülést tartott, ahol dr *Görgey Márton* ny. vármegyei főorvos is beszélt. Beszédének egyes kitételeiért, Hajdú vármegye közigazgatási hatóságainak sérelmére elkövetett rágalmazás miatt eljárás indult felhatalmazás alapján. Az első tárgyalást ez év augusztus 27-én tartották meg, melyről részletesen beszámoltunk. A tárgyalást akkor elnapolták tanukihallgatások elrendelésével és helyszíni tárgyalást rendeltek el.

A nagyszámú tanukat kétnapi tárgyalás keretében hallgatták ki községháza nagytermében. A *Fövényessy*-tanács a bizonyítási eljárás befejeztével felmentette Görgey Mártont bűncselekmény hiányában. Az ítélet nem jogerős.

Rablók megtámadták az országuton, lerántották szekeréről és véresre verték

Varga Mihály hajdusámsoni lakost eszméletlen állapotban szállították be a debreceni klinikára. A szerencsétlen 32 éves gazdálkodót, aki

az Olgyári tanyán lakik, Debrecenbe jövet két férfi megtámadta, lerántották szekeréről s vasvillanyéllel agyba-főbe verték.

Varga Mihály

eszméletét vesztette a gazdátlan lovak visszamentek a szekérrel tanyájára. Egy Debrecenbe jövő szekeres talált rá később a még mindig djultan heverő emberre, felvette szekerére s a debreceni sebészeti klinikára vitte.

Varga Mihály tegnap a délelőtti órákban magához tért s kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy *nem ismeri támadóit, akik pénzét akarták elvinni. Pénz azonban nem volt nála. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.* A debreceni rendőrség értesitette a rablótámadásról a sámsoni csendőrőrsöt s megindult a nyomozás.

Dr. Preisz Hugó és Dr. Buday Kalmán

Dr *Preisz Hugó* és dr *Buday Kálmán* világhirű magyar orvostudósokat az orvostudományok díszdoktoraivá avatta a Tisza István tudományegyetem. Ahogy dr *Csikesz Sándor,* egyetemünk rektor magnificusa, oly találóan kiemelte avató beszédében: ez a díszdoktorság nem a két tudóst, hanem *az egyetemet ért nagy, igen nagy kitüntetés.* Az ősi Debrecen, a tiszántúli kultúra ragyogása szinte érezhetően fényesedett, hogy hazánk e két nagy fiát a magunkénak érezhetjük és tudhatjuk. A magyar tudományos kutatásnak két ragyogó lángelméje, *Preisz* és *Buday* professzorok, akiknél nem tudhatjuk, hogy zseniális alkotó tudásukat, vagy a szinte lenyűgöző emberi szerénységüket csodáljuk-e meg.

Ők nem keresték a hírt, a dicsőséget, az anyagi sikereket, talán nem is élvezhették az emberi élet általános örömeit: ők úgyszólván szerzetesi visszavonultsággal lemondtak mindenről s csak a tudományos kutatásaiknak éltek. *Nemcsak tudósai, de művészei is szakmájuknak:* elméjüket az alkotás géniusza inspirálta, szívüket pedig az emberiség iránti szeretet fűtötte, hogy alkotásaik révén megszabadíthassák az emberiséget a súlyos betegségek veszedelmeitől.

Ők nem foglalkoztak közvetlenül a szenvedő betegekkel, de az ő munkájuk, meglátásaik, tanításaik eredményei révén talán *milliók szabadulnak meg a halálos betegségek biztos pusztulásából.*

Preisz és *Buday* professzorok a Gondviselés ajándékai a magyar nemzetnek. Egyedül az Isten az, aki további életüket emberi boldogsággal áraszthatja el azért az odaadásért, amellyel *feláldozták magukat a szenvedő emberiség segítségére.*

(Nánássy László.)

— **A kritikus életkorban** reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes **Ferenc József"** keserűvíz réges-régóta kitünő hatású háziszer. **Kérdezze meg orvosát!**

A gabona értékesitésének uj korszaka

A búza minőségi jegyzése

Nagy szenzációt jelentette a gazdálkodók és gabonakereskedők előtt a miniszterelnöknek hajdúböszörményi kijelentése, melyben először tett említést arról, hogy a búza minőségi alapon való jegyzését vezetik be. Ezzel fog kezdődni a gabonaértékesítés új korszaka. A termelők jóminőségű búzájukért jobb árat érhetnek el és gabonaexportunk is lendülethez juthat.

A minőségi jegyzés gyakorlati keresztülvitelét a Hankóczy-féle eljárás alapján fogják lebonyolitani, ahogyan azt már csinálják több külföldi államban. Az új búzajegyzésről, mely a hajdúsági gazdák előnyét is szolgálja az eddigi rendszerrel szemben, *Hankóczy Jenő*, a m. kir. gabona- és lisztkísérleti intézet igazgatója, a róla elnevezett Farinograph feltalálója a következőket mondotta:

— A minőségi búzajegyzési problémát a gyakorlati szükségesség tette időszerűvé. Köztudomású, hogy a Magyarországon termett búzafajták ugyanazon vidékeken sem egyformák, sőt ugyanazon búzafajta is különböző minőséget ad a talajviszonyok, gazdálkodási rendszer és időjárási viszonyok szerint. Mindezek a tényezők tarthatatlanná teszik az eddig alkalmazott tőzsdei jegyzésmód további fenntartását, annál is inkább, mert a nemzetközi piacon versenytársként jelentkező nagy búzatermelő államok, mint például Argentina, belső tartalma szerint, tudományosan megvizsgálta, standardizált és államilag márkázott búzát hoznak a piacra. Magyarország búzaexportjának visszaesését jelentős mértékben éppen az okozta, hogy ezen a téren nagyon elmaradtunk. Nemzetgazdaságunk egyik legjelentősebb bevételi lehetőségének megmentésére mulhatatlanul pótolnunk kell az e téren mutatkozó hiányokat, mégpedig úgy, hogy sürgősen bevezetjük egyrészt a minőségi búzajegyzést a gabonatőzsdén, másrészt pedig az azonos búzaféleségek gyűjtését, standardizálását és állami márkázását gabonatárházak és gabonavizsgáló állomások segítségével.

— Ma már kevésbé gyakorlott gabonakereskedők és molnárok is molnárok is tisztában vannak azzal, hogy a gabona belső lisztértékét, tehát kereskedelmi értékét, nem határozza meg kielégítően a fajsúlymérés; a süthetőség, a felhasználás számára való meghatározás csak bonyolult laboratóriumi vizsgálatokkal történhet. Ezért van szükség búza- és lisztkísérleti laboratóriumokra, hogy a külföld által különböző célokra keresett búzából mindig a legmegfelelőbbet tudjuk nyújtani. Hogy pedig a kiválasztott búzatípusok mindig rendelkezésre álljanak a kellő mennyiségben, ezért van szükség a búzatárházakra, ahol a beérkező búzát belső tulajdonsága szerint osztályozzuk és gyűjtsük.

— Tagadhatatlan ugyanis, hogy országos átlagban nemcsak hogy elértük, de túl is haladtuk a háborúelőtti minőséget, azonban a külföldi piac szervezettsége, a mindinkább gyári jellegűvé váló sütőipar nemzetközi viszonylatban mégis háttérbe szorította kenyérgyárainkat, mert mindinkább az a tendencia, hogy a sütőtulajdonosok szempontjából már megvizsgált és standardizált, állandó belső tulajdonságokkal rendelkező búzát keresnek külföldi piacokon. Mi pedig mindezideig nem tudtunk megfelelni ezeknek a követelményeknek. A magyar búza ingadozó minőségében rejlő kockázatot pedig a külföldi lisztpiac nem hajlandó vállalni még kedvezőbb árajánlat esetén sem, ezért inkább vásárolja Argentina márkázott búzáját.

— Gondoljuk csak meg, hogy a napi többszáz vagonos termelésre berendezett külföldi malmok, nagy sütőüzemek és más ipartelepek állandó minőségek termelésére kénytelenek berendezkedni, hogy a napról napra fokozódó igényeket kielégítsék. És Argentina ezen a téren példaadó előzékenységgel szolgálja ki ügyfeleit.

Egykéz kisérletek vadértékesités terén

A magyar vadászok érdekei elleni szervezkedés

Léky Lingauer Albin a „Vasvármegye" kiváló főszerkesztője, hosszabb cikkben figyelmezteti a vadászokat arra, hogy a vadkivitelt kontingentálatni akarják és egykézre juttatni. Ebben mesterkedik néhány nagy vad- és exportőr cég és már a nagykereskedők soraiból 16-ot a maguk érdeke mellé állítottak és csak kilenc cég ellenzi még az egykéz érvényesülését, mert jól tudják, hogy nemcsak a magyar vadász bőrére megy az egykéz játéka, hanem a vesztes lesz az a vadkereskedő is, aki nem áll az egykéz érdekeinek szolgálatába és nem veszik be soraikba.

Léky Lingauer Albin értékes cikkében a következőket írja:

— Ha ez a kontingentáló manőver sikerül, akkor olyan fordulatot vehet a magyar vadászat ügye, hogy a középosztálybeli vadászok többsége csakhamar kénytelen lesz szögre akasztani a puskát, mert nem fogja kibirni a vadászszórakozás rezsijének ujabb feldrágítását.

Csak a minap mult el fejünk felől a német tularémia-tilalom veszedelme, — ami, ha érvényben maradt volna, talán 50—60 fillérre nyomta volna le a magyarországi nyulárakat. Derült égből lecsapó villámként ijesztett meg bennüket a hivatalos német hiradás, hogy

Németország a magyar nyulak közt fellépett tularémia-betegség behurcolása ellen védekezvén, nem csak a lelőtt és eleven magyar nyulak importálását tiltotta be, hanem még ilyen küldeményeknek a Németországon való keresztülszállítását is.

Németország lévén a magyar nyul legjobb vevője, ez a tilalom annyit jelentett, hogy az idén exportálatlanul a nyakunkon maradnak a nyulak százezrei és az áruk lenyomódik talán 50—60 fillérre.

A magyar vadászok tulnyomó része nem azért vadászik, hogy vadat eladjon. De az évi körvadászat eredményének a pénz-bevételét mégis kalkulációba veszi, mint a vadászszórakozás rezsijének egyetlen komoly apasztótételét. Ha pedig ez az apasztó-tétel elmarad, akkor az anyagiakban nem duskálkodó középosztálybeli úr-vadászok legtöbbje a „nem-birom" nyomása alatt kénytelen feladni a továbbvadászást.

Mikor a német tilalomnak hirét hallottam, tüstént gyanus volt nekem a dolog. Mert hiszen

nálunk a tularémiának hire-hamva se volt.

Rögtön arra gyanakodtam, hogy a német kormányzás, hogy a nagyon okos, de nagyon kényelmetlen új vadásztörvény miatt dörmögő német vadászokat megbékítse, a vad-árak hirtelen felszöktetésével próbál valami kis hangulat-javulást előcsiholni. Ezt pedig azáltal véli elérhetőnek, hogy kitiltja valamely ürügy alapján Németországból a német nyul legerősebb konkurrensét: a magyar nyulat.

No, de akár helyes nyomon jártam, akár nem: a fő az, hogy

a magyar kormány intervenciójára Németország ezt a tularémia-ráfogást visszacsinálta és így a magyar export-nyulnak ismét szabad az útja Németországá felé.

Magyarországon eddig nem kellett engedély a vadexportáláshoz. Az ország területén körülbelül huszonöt cég foglalkozott vele. Most a kontingentálás gondolatának a felvetői

azt szeretnék elrendeltetni, hogy ezentul csak az exportálhasson, aki kontingenst kap.

A kontingens-rendszer bevezetése esetén csak az exportálhat vadat, aki kontingenst kap. És csak annyit, amennyire kontingense szól. A többi vadkereskedő kikapcsolódik a vásárból. Nem vesz, mert nem lesz szabad kivinnie. A konkurrencia nélkül maradt szerencsések, a kontingens-tulajdonosok, ezzel megszabadulnak a rájukígérő versenytársaktól. Nem kell tartaniok többé attól, hogy jön egy új ember, aki, hogy áruhoz jusson, magasabb árakat ígér és felhajtja a vadárakat.

A boldog kontingens-hitbizományosok tehát korlátlan urai lesznek a vadpiacnak.

Nem lesz, aki elcsipi az orruk elől a vad-kötéseket. Lesz bőven idejük és alkalmuk, hogy lefedezhessék azt a vadmennyiséget, aminek szállítására előre elkötelezték magukat. Számukra a belföldön a minimális ár jelenteni fogja egyuttal a maximálást is. A vadászközönségtől ez még a reményét is elveszi annak, hogy valaha a vadárak javulására számíthasson.

Elhiszem, hogy a kontingens-rendszer kényelmesebbé és még nyereségesebbé teheti a nagy export cégek számára a vadüzletet. Igy könnyebben bekeresik a részvénytársaságok a drága igazgatók nagy fizetéseit. A magáncég nem dolgozik ennyire drága alkalmazottakkal, rezsije kisebb, tehát akkor is keresbet, ha magasabb árat fizet a vadásznak a vadért. De hogy

néhány összeköttetéseiben bizó cég kedvéért maguk a vadkereskedők kérjék rá a kormányt, hogy vezesse be a vadexport terén is a kontingens-rendszert: ezt a játékot nézetem szerint nem nézhetik szó nélkül a magyar vadászok.

Vasárnap délután
az Arany Bika
Üvegtermében
kávéházüzem
Zenés uzsonnák
Rendes kávéházi árak.
Fehérszalonban
ötórai táncos uzsonnák
Uzsonnakávé 80 fillér
Gerő jazz trió.

Fogorvosánál a védjegyes Wipla műfogat kérje, az utánzatok törnek, megfeketednek. Irásban garantáljuk a valódiságot!

Játsszunk bujócskát?

Nem lehet, tul világos van itt. Anyu u TUNGSRAM duplaspirállámpát csavart be tegnap . . .

Ajánlat.

Elhatároztuk, hogy tekintettel a nehéz gazdasági helyzetre, mindenkinek, aki hitelképes, HAT HÓNAPI RÉSZLETFIZETÉS mellett állunk rendelkezésére.

Az ország egyik legnagyobb férfi- és fiúruha raktárával rendelkezünk és a SZIGORUAN SZABOTT ÁR minden darabon fémlemez pecséttel van rögzítve úgy, hogy a csalódás ki van zárva.

Nem vagyunk semmiféle hitelcsoport tagjai. SZEMÉLYI HITELT nyujtunk legolcsóbb szabott árainkon, amelyhez sem KEZELÉSI KÖLTSÉG, SEM MÁS CIMEN EGY FILLÉRT SEM SZÁMITUNK.

Öltöny, átmeneti kabát, bunda és fiúruháink anyagait és kellékjeit a leggondosabban válogattuk meg és túlnyomó részét SAJÁT MUNKÁSAINKKAL készitettük el.

Ezeknek a szabásáért, kiviteléért és anyagjáért a legmesszebbmenő felelősséget vállaljuk Külön bőrkabát osztály. ELISMERT ELSŐRENDŰ URI SZABÓSÁG.

Választékunk most a legnagyobb és ezért kérjük győződjön meg mielőbb, hogy 55 ÉV ÓTA méltán érdemeltük ki a LEGOLCSÓBB CÉG hirnevét. Kérjen még ma hiteligénylési lapot.

GRÜNFELD

Kistemplom mellett.

XXXIV. NEMZETKÖZI
EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS
BUDAPEST
1938 MÁJUS 26-30

AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS DISZOLTÁRA ÉS HIMNUSZA

A kongresszusi oltár tervpályázatának eredménye

A pályázat kiírása előtt el kellett dönteni, hogy hol állítsák fel az ünnepi oltárt, amely a kongresszusi ünnepségek középpontja lesz. Alapos megfontolás után a Hősök-terét választották az ünnepélyes szentmisék, a közös szentáldozások és a tömeggyülések színhelyéül. Még pedig olyanféle megoldással, hogy a hatalmas oltár a Milleniumi emlékmű két csonka félköre között emelkedne ki mintegy 30 méter magasságban. A városligeti tó vizét lebocsájtják és ennek beton alapján magán 200.000 ember elfér. S így az oltár körül — ügyes elrendezésben — legalább 400 ezer ember helyezhető el.

Amikor ez a döntés megtörtént, a kongresszus előkészítő bizottsága tervpályázatot írt ki az alkalmi főoltár megtervezésére. A pályázatra 14 pályamunka érkezett be, melyek elbírálására külön zsüri küldöttek ki. A zsüri szeptember 24-én mondott ítéletet a benyújtott munkákról. Az ítéletet az előkészítő bizottság egyhangúan magáévá tette és az I. díjjal dr. Lechner Jenő és ifj. Lechner Jenő pályatervét tüntette ki, amely a kitűzött feladatot úgy gyakorlatilag, mint formailag a legsikeresebben oldotta meg. A terv szerencsésen fejezi ki az oltár ünnepi és egyben ideiglenes jellegét.

A II. díjat Károlyi Antal tervének ítélték oda, mely igen érdekes és szép megoldás a hatalmas, kiemelkedő főoltárával. A III. díjjal Pázmándi István sikerült munkáját jutalmazták. Pázmándi a nyáron Debrecenben tartózkodott és részt vett a Szent Anna templom kifestésében. A felsoroltakon kívül megvásárolta az előkészítő bizottság még öt pályázónak a tervét. A díjazott és megvásárolt terveket a zsüri kiadta a műszaki bizottságnak, hogy ezekből a végleges, a kivitelre kerülő tervet elkészítse.

Értesülésem szerint a műszaki bizottság a Lechner-féle pályadíjnyertes tervet javasolja a főbizottságnak megvalósításra. Az oltár megépítése hozzávetőlegesen kerek 100.000 pengőbe kerülne.

A Világkongresszus himnusza.

Az utóbbi időben szokás lett, hogy az Eucharisztikus Kongresszusra külön himnuszt készítenek, amelyet szentmiséken, gyüléseken, körmeneteken énekel a nép. Az 1938 májusában, Budapesten tartandó XXXIV. Eucharisztikus Nemzetközi Kongresszus alkalmából is — már a Szentév megnyitásakor — kiírták a pályázatot egy ilyen himnuszra. A pályázat meddő maradt, amennyiben a beérkezett költemények nem feleltek meg a kívánalmaknak. Végül maga a bizottság készíttetett egy szöveget, amelyet ismételten átírtak és simítottak. A gondolatokban gazdag, tartalmas és mégis könnyed fogalmazású himnusz gyönyörűen fejezi ki az Oltáriszentség-tanát és a hálás nép hódolatát. A himnusz befejező versszaka a következő:

István király büszke népe,
Te is hajtsd meg homlokod,
Borulj térdre, szórd elébe
Minden gondod, bánatod.
A kereszt volt ezer éve
Reménységünk oszlopa,
Ma is Krisztus jele légyen
Jobb jövődnek zálogа!

A himnusz megzenésítése

A szöveg kitűnően domborítja ki a Világkongresszus gondolatát és egyben gyönyörű imádság is az Oltáriszentséghez. A himnusz dallama Koudela Gézától való. A kiváló egyházzenei igazgatónak ez volt utolsó munkája váratlan betegsége előtt, melyből még ma sem épült fel. Igy Koudela Géza az eucharisztikus himnusznak feldolgozását és hangszerelését már nem is végezhette el. Ezt a munkát barátai végezték el helyette. A himnusz egyszerű melódiavezetésénél fogva igen alkalmas a tömegéneklésre s így ugyanazon egy ének szárnyán százezrek és százezrek — mint egy szív és egy lélek — fejezhetik ki majd hódolatukat a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt.

Faragó László.

Jövő vasárnap beszámolót mond Dr. Györki Imre képviselő

Társasvacsora a Munkásotthonban

Október 24-én, vasárnap délután fél 4 órakor a Munkásotthonban (Margit-fürdő) dr *Györki Imre* képviselői beszámolót mond, aki éppen most tölti be debreceni képviselőségének 15. évfordulóját. Györki beszámolóján *Peyer Károly, Takács Ferenc, Propper Sándor, Reisinger Ferenc* országgyűlési képviselők is résztvesznek és felszólalnak.

Október 23-án, szombaton este a helybeli szociáldemokrata pártszervezet és a munkásszervezetek szövetsége a Munkásotthonban társasvacsorát rendez. A bankettet a célból rendezik, hogy 15 esztendeje Debrecen képviselője dr Györki Imre. A társasvacsora keretében a helybeli munkásszervezetek kitüntetik mindazokat jubileumi emléklappal, akik 25 évet, vagy ennél több időt töltöttek valamilyen szociáldemokrata szervezetben. A társasvacsorán a fent említett képviselőkön kívül résztvesznek az országos szakszervezetek vezetői és a Népszavától *Mónus Illés* főszerkesztő is. A vacsora résztvételi díja egy pengő.

„Margit néni" emlékezete

A Svetits Szövetség kegyeleti emlékünnepe

A Svetits intézet, — közel két évtizeden keresztül volt főnöknője: a boldog emlékű, — volt tanítványai nagy, nagy táborától forró szeretettel körülölelt »Margit néni« emlékének gyászmise szolgáltatásával áldoz az Ő emlékét mély kegyelettel őrző »Svetits Szövetség« vezetősége. Hétfőn, október hó 18-án d. e. 9 órakor lesz a szentmise bemutatva: a Svetits intézet házi kápolnájában. Testvéri szeretettel kérjük a »Svetits szövetség« tagjait, — kik áldott emlékű »Margit nénink« feledhetetlen egyéniségét, szívének nemességét érezhetni boldogok voltak: jelenjetek meg ezen a kegyeleti ünnepen mind és áldozzunk az Ő drága emlékének: összedobbant szívvel, — a hálás szeretet soha el nem muló melegével...

A Svetits Szövetség elnöksége.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: 3—5—7—9 órakor! **Táncos kalóz,** végig szines film! Ezenkivül: **Rézbőrűek pusztulása.**

Elegánsan öltözködik és nem fizet magas árakat!

az ujonnan átalakitott **Budapesti Férfiruhaház**-ban Csapó u. 6.

Egy hely Debrecenben, ahol mindenki jól érezheti magát

Fővárosiasan fényes, kedvesen romantikus helyiséget varázsal a közönség elé Kiss Ernő ujonnan át alakitott cukrászdája.

Azzal kezdhetnénk: egy hely Debrecenben, ahol mindenki jól fogja érezni magát. Erről győződtek meg azok, akik résztvettek Kiss Ernő újonnan átalakított cukrászdájának sajtóbemutatóján. Kiss Ernő cukrász, aki elsőnek vezette be Debrecenben a szenzációként ható jognélküli fagylaltot készítő gépet, 17 esztendei minden elismertést megérdemlő mult után, melyet a nehéz gazdasági viszonyok közepette is szép eredménnyel, mindvégig a Batthyány utca 26. szám alatti helyiségben dolgozott, most ismert áldozatkészségével fővárosi nivót is felülmulóan s minden kritikát kiállóan pazarul átalakított helyiséget varázsolt a közönség rendelkezésére.

A Batthyány utca 26. szám alatti cukrászda közönségét nagy meglepetés éri, mikor az igazán művészi izléssel berendezett és különlegesen megvalósított helyiségbe lép, ahol gyönyörű kárpitos munkával készített, süppedően kényelmes páholysor s azonkívül sok férőhely biztosítja a közönség kényelmét, ügyes kiszolgáló személyzet légiójával. Finom izlésű festés, a színek páratlan harmóniája fogja meg a belépőt. Márványasztalok, csillogó tükrök teszik intim hangulatúvá s egyben fényessé a termet, ahol 80 embert kényelmesen el lehet helyezni. Dicséretére válik a debreceni iparosoknak is ezen helyiség átalakítása, hol kivételes ízléssel és technikai felkészültséggel lett megoldva minden feladat.

Romantikusan kedves szórakozóhely lesz az átalakított Kiss-cukrászda, melyet a sajtóbemutató közönsége megcsodált, gyönyörködött és fogyasztotta a mester kiváló készítményeit. Mert a fényes helyiség csak pompás keret a speciális és hagyományosan kitűnő készítményeihez a Kiss-cukrászdának, mely pompás uzsonnakávétól, a gesztenye minden variációjától kezdve a naponta friss süteményektől, alkalmi megrendelésekre készült tortáktól, saját készítményű bonbonok, csokoládék, szinházi cukorkáig mindent felvonultat.

Bravó Kiss Ernő mester! Szívből gratulálunk ehhez a sok széphez és jóhoz. Sok szerencsét!

A csodagyermekből lett jazzdobos esete Szilveszter éjszakáján az Arany Bika szállóban

Nem jelent meg idegösszeomlás miatt a zenekarban, hanem öntudatlan állapotban vonatra ült és Budapestre utazott — Rádión körözték, mig nagy nehezen megtalálták egy budapesti kórházban

Elegánsan öltözött fiatalember állott vádlottként a debreceni büntetőjárásbíróságon dr. Gyöngyössy József bíró előtt. A vádlott Váradi Gyula budapesti jazzenész, jelenleg Nap utca 15. szám alatti lakos. A vád csalás vétsége. A feljelentést a jazzdobos ellen az Arany Bika szálló nevében vitéz Fehér István igazgató tette azon a címen, hogy Váradi a mult év szilveszterén nem jelent meg a zenekarban, holott az Arany Bikával megegyezett egy éjszakára 45 pengőben, sőt abból 20 pengő előleget fel is vett. A felvett előleget azóta sem fizette meg.

A tárgyaláson Váradi elmondotta, hogy jelenleg budapesti lakos, különváltan él feleségétől. Egyébként nem mindennapi védekezéssel próbálta a bíróságnak megmagyarázni, hogyan történt a rá nézve végzetes szerepet játszó szilveszter éjszaka.

— Az tény, hogy megállapodtam az Arany Bikával 45 pengőben, hogy dobolok egész éjszaka, fel is vettem 20 pengő előleget. Én akkor igen beteg ember voltam, teljes idegösszeomlásban. **Valami megmagyarázhatatlan kényszer folytán vonatra ültem és csak arra emlékszem, hogy Budapesten félholtan kiszálltam a vonatból.** Ott többen figyelmesek lettek rám, szerencsére ismerősök. Több ujságíró, **közöttük Csermely Gyula** író vettek pártfogás alá és beszállíttattak az egyik MABI kórházba, ahol sokáig ápoltak az idegosztályon. Ma is beteg vagyok, állandó kezelés alatt állok.

Az idegesen viselkedő vádlott erre elővette a MABI receptkönyvét, melyel igazolta, hogy vízgyógyintézeti kezelésben részesül most is.

— Én igen híres dobos vagyok, **ismer Magyarországon körülbelül 2000 zenész,** akik igazolják, hogy soha nem késtem el munkámból. Betegségem óta nem tudok dobolni, azóta csak zongorázom. **Régi zenész vagyok, teljesen naturalista, csodagyermek voltam.**

— Miért nem irt legalább egy lapot Budapestről, **vagy a pénzt küldötte** volna vissza az Arany Bikának, akkor nem került volna ide, — kérdezte a bíró a vádlottól.

— Nem tudom... — válaszolt Vá-

VIDONI szalámigyárban friss sertésfej és láb már kapható!

Zenekedvelők első bérleti hangversenye

Szigeti József

október 24-én, vasárnap este 8 órakor

radi, — de igérem, hogy az Arany Bikának megtérítem a kárát és bocsánatot kérek, hogy pont szilveszter estén, amikor tudom, nagy szükség volt rám, hagytam cserben. Annak idején, amikor nem jelentkeztem, kerestek a lakásomon a feleségemnél, aki nem tudott semmit arról, hogy eltüntem Debrecenből. **Jelentette feleségem az eltünést a debreceni és budapesti rendőrségnek, de nem találtak rám, mert akkor már a kórházban feküdtem súlyos betegen. Sőt rádión is körözték, míg végre megtaláltak.**

A bíróság a vádlott kihallgatása után elállt a tanuk kihallgatásától. A bíróság bűnösnek mondotta ki Váradit csalás vétségében és 50 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet végrehajtását ellenben három évi próbaidőre felfüggesztette.

— Megértette az ítéletet — kérdezte a vádlottól a bíró.

— Nem értem, szóval büntetett előéletű lettem, ez nagyon szomorú rám nézve, aki végeredményképen nem vagyok bűnös, mert öntudatlan állapotban vétkeztem. Ez nagyon dehonesztáló rám nézve.

Végre hosszas vita után a vádlott megnyugodott az ítéletben és ígérte, hogy nem tesz semmi olyat három évig, ami a törvénybe ütközik.

Egy országuti gázolás, melyet minden szemtanu másképen látott

Igen érdekes gondatlanságból okozott súlyos testisértési ügyet tárgyalt szombaton délelőtt a debreceni tábla. Miróczky János, a világítási vállalat gépésze került a bíróság elé egy gázolás miatt. Az ügy előzménye a következő:

Két évvel ezelőtt 1935 októberében történt, hogy Miróczky János feleségével és szakácsnőjével oldalkocsis motorján a mikepércsi úton át Szegedre robogott. Anélkül, hogy útközben bármit észrevett volna, megérkezett Szegedre és csak napok mulva, Debrecenbe való visszaérkezése után értesült arról, hogy Nagy József debreceni rokkant telepi lakos feljelentette őt azért, mert József nevű 10 éves kisfiát motorjával elgázolta és a gyermek súlyosan megsérült.

A nyomozást nagy erővel folytatta le a csendőrség. A debreceni törvényszék elé került az ügy, több tárgyalást tartottak és husz tanut kérdeztek ki. A tanuk a legellentétesebben vallottak: a sérült fiu azt adta elő, hogy a motor keresztülment a lábán és azután az árokba vágta, viszont a gyermek testvére, a 15 éves Erzsébet úgy mondta el, hogy a motor csak keresztül ment a gyermek lábán és a gyerek az úton maradt. Több szemtanu vallomásában más-más módon adja elő a gázolást. Az egyik szerint szekeret előzött Miróczky, míg mások szerint az út teljesen szabad volt a gázolás idején.

A terhelő tanukkal szemben a védelem is felsorakoztatta tanuit, kihallgatta a bíróság Posta János és Tarcsaly Bálint városi alkalmazottakat, akik elmondották, hogy a kérdéses reggelen a köztisztasági válalat szénásszekerén jöttek a városba. Amint elhagyták a repülőtér bejáratát sikoltásra lettek figyelmesek és látták, hogy a gyermek a szekér mögül az úttest szélére szalad, jajgatva lehuzza cipőjét és tapogatta a bokáját.

Ezeknek a tanuknak a vallomását kiegészítette a gazdasági iskola két alkalmazottja, akik látták a gyermeket a szekérbe kapaszkodni, majd leesni látták a szénásszekér rudjáról. Kihallgatta a bíróság Miróczky feleségét és cselédjét is, akik kijelentették, hogy Miróczky akadálytalanul haladt az úton és kizárt dolog, hogy gázolt volna. A rejtélyes gázolási eset bővebb megvilágításához a törvényszéki orvosszakértő sem tudott anyagot adni, mert a gyermek sérülése eredhetett gázolástól és leeséstől is.

A törvényszék bizonyítékok hiánya miatt felmentette a vádlottat. A felmentő ítéletet az ügyész megfellebbezte és így került az ügy a tábla elé. A táblai tárgyaláson dr. Nyiry László védő felmentő ítéletet kért.

A tábla indokainál fogva helybenhagyta a törvényszék ítéletét, mert nem látott megnyugtató bizonyítékot a gépész bűnössége mellett.

Legújabb könyvek

	Ára
Addison Thayer I.: Élet a halál után. Az emberiség legrégibb és legnagyobb problémája. 300 oldal	4·80
Babits Mihály összes versei 490 oldal Vászonkötésben	12·—
Cooper Duff: alleyrand, 400 oldal	5·—
Egri V.: Égő föld. Regény. Vászonkötésben. 272 oldal	4·80
Ferenczy T.: Évezredek c odái. Serdülő ifjuság számára. Száznál több képpel. Vászonkötésben	8·—
Földes Jolán: Más világrész. 170 oldal	3·60
Harsányi Zs.: És mégis mozog a föld . . . Galilei életének regénye 3 kötet	12·—
Heiser V.: Egy orvos bejárja a világot. 384 oldal	5·—
Illyés Gy.: Rend a homokban	3·—
Karácsony B.: Pjotruska, Regény. 331 oldal, vászonkötés	5·60
Kertész E.: A családi penzio. Regény 246 oldal	2·40
Koimann Fr.: A modern technika csodái. 130 oldal. Mümelléklettel	12·—
Mesár A.: A hitehagyott. Regény. 316 oldal. Vászonkötésben	4·80
Molter K.: Szerbold Már on. Regény. 2 kötet. Vászonkötésben	5·60
Nagyiványi F.: Sárga kaszinó. Regény. 300 oldal, vászonkötésben	5·60
Nyiró J.: Jézus arago ember. 263 oldal. vászonkötésben	5·60
Perutz L.: A svéd ovas. Regény. 272 oldal. Vaszonkötésben	4·80
Szerb A.: Utas és ho dvilág. 295 oldal Vaszonkötésben	5·60
Terstánszky J.: Kakuk Marci kortesution	2·60

Kaphatók: CSILLAG ARTHUR könyvkereskedésében, Városháza épület. — Takarékossági tag.

Kedden, f. hó 19-én kezdodnek az „Istituto Italiano di Cultura“ előadásai

Az »Olasz Kulturintézet« közli az érdeklődőkkel, hogy október hó 19-én hat órakor kezdi meg előadásait. A nyelvtanfolyamokra még mindig lehet beiratkozni, melyek teljesen ingyenesek. Csak a beiratási díj kettő pengőre szól egy fél évre. A nyelvtanfolyamok szélesvonalu kultúr és zenei programmal függnek össze. Ime az órarend: hétfőn és csütörtökön 6—7-ig haladók számára, kedden és pénteken 6—8-ig a kezdők számára, szerdán és szombaton 6—8-ig középfok számára. Hétfőn és csütörtökön 7—8 óráig olasz nyelvű konferencia lesz. Az előadásokat csak az igazolványnyal rendelkezők látogathatják. (o)

Kiverte a kakas a kisgyermek szemét

Megdöbbntő eset történt az egyik nagyrábéi birtokon, melyen **Bécsi** Mátyás földbérlő gazdálkodik. A földbérlőnek van egy harcias kakasa és a kakas megtámadta a tanyában ifj. **Mózsik** Antal földbérlő 3 éves Zsigmond nevű gyermekét és kiütötte a sikoltozó fiucska szemét.

A harcias kakas gazdája ellen megindult az eljárás, hogy megállapitsák, mennyiben terheli a felelősség. Kérdőre kivánják vonni azonban ifj. Mózsik Antalt is, a gyermek apját, mert állitólag tudta, hogy a kakas milyen harcias, támadó természetű és mégis közelébe engedték felügyelet nélkül a 3 éves gyermeket.

A debreceni törvényszék valószinüleg rövidesen tárgyalni fogja az érdekes ügyet.

Több fény

Jobb világitás

Kevesebb költséggel

hófehér, napfényszerü világitás

1 órára 1 fillérbe kerül

100 gyertyafénnyel.

Vigyázat!

a Maxim lámpát — mert jó — utánozzák

Kérje 23. sz. árjegyzéket.

Ardó Izzoset világitási szaküzlet Budapest, VI. Vilmos császár ut 43

Debreceni megbizott:

ifj. Seress József, Debrecen, Kassa u. 29. c/13 ajtó

2119—1937.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Néh. Lőenfeld Teréz hagyatékához tartozó ingóságok a debreceni kir. Járásbíróság rendelkezése alapján f. f. évi október 22-én délelőtt 11 órakor Széchenyi u. 50. sz. alatt nyilvános árverésen eladatnak.

Debrecen, 1937 október 14.

Leltárbiztosi hivatal.

x **Acs Eta** varrodáját Csapó ucca 1. alá helyezte. Izléses munka. Szolid árak.

Teljes őszi és téli választék

Minden árunk beérkezett, jól felszerelve készen várjuk Önt női-, férfi- és gyermekruha osztályunkon

Egész családjának őszi és téli ruhaszükségletét beszerezheti

Takarékossági könyvecskére is

a

Magyar Ruhaiparnál

Debrecen, Bika szálló épület

Kalapot Frank Imrétől
Arany Bika — Takarékossá

Oláh Gábor gyönyörü verset irt Mussolinihez

Oláh Gábor a mai irodalom egyik legkiválóbb poétája, aki hagyományosan szereti Olaszhont és mindazt, ami a klasszikus világra emlékezteti, most olyan csemegével lepte meg tisztelőit és az irodalomért rajongókat, amiről megemlékezni irodalmi esemény.

Kilenc strófás gyönyörü verset irt Mussolinihez, a mai élet kétségkívül egyik legnagyobb férfiához. A magyar poéta, az olasz vezérhez, akinek szavára egy egész világ felfigyel. Kilenc strófában festi meg márványnál maradandóbb formában Oláh Gábor a Duce lelki arculatát és testi kivételességét. A kiskáplári külső mögött rejlő robosztus erőt, mely új világ arcát teremtette meg. Egészen bizonyos, hogy ez a zengő, harangszavú, mély értékü vers közelesen olasz nyelven is visszhangra talál és talán éppen a nagy vezér minden olasz élő bálványa és az egész világ fokozott mértekben figyelt államférfia füléhez is eljut...

A debreceni magyar poéta nemzete felkét szólaltatja meg ezekén a sorokon keresztül és úgy mondja el Mussolini lelki portréját, hogy szavai nyomán bronzba önthetnék...

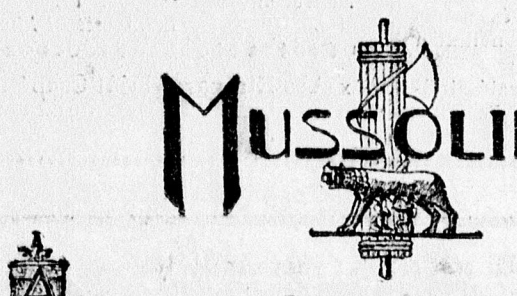
Az olasz kultúrális intézet dr. Renato Fleri igazgató kezdeményezésére művészi köntösbe ültette ezeket a gyönyörü sorokat, egy méteres óriás árkusra lerajzoltatta az egész szöveget, a remek kilenc strófát és keretben elhelyezték az Olasz Kultúrális Intézet nagy termében.

Szalacsi Rácz István festőművész, tanár egyszerü szépségü művészi fejdísze az egyetlen dísz a hatalmas verslapon. Fekete fasces csomó, a Duce neve kiált nemes egyszerüséggel és ezt a pompás tervet egyetlen betü, hatalmas A betü, mint római diadalívet ábrázoló iniciálé, a vers első szava vezeti be.

Megkapó, fenséges, egyszerüségében is impozáns, méltó a nagyszerü hangú vers komoly értékéhez.

A vers alatt Oláh Gábor sajátkezü aláírása.

Az Olasz Kultúrális Intézet legfrissebb dísze méltán kelt érdeklődést és vált ki elismerést.

A háborgó embertenger ott szent Róma sötétén
kivetett, mint egy vas-szobrot, melyet ezeréves lakort;
Megmozdultál és megrendült a világ négy szögletén
Minden város, minden lélek. Villant a római kard -
Béke-földek áradoja, sarló, ha vemhes a Nyár,
Arany kalász rendbe vágó, ha nem fúnak vad szelek;
De harcok idején az élő nemzetekbe úgy kaszál,
Hogy az érett ember-kalászból nagyvaló és vér pereg.

Julius Caesarnak vagy te visszatérő mása tán?
Hogy vezéri homlokodról új nap Süt hazádra le?
Vagy dobbenő új csillagnak lángolsz föl az éjszakán,
Hogy lobogó hajnali fénnyé lesz az éjek éjjele?
A kövek is megszólalnak, merre lépted eldobog,
Márvány kaporsójából a Mult kikel és óriás
Szellemként Romára hajlik, nézi: mert oly boldogok
A két fonkas kapriliái - ! Mert rájuk nagy Ör vigyáz.

Mussolini! Nemzetednek égbe remlő öre vagy:
Mert hajóját úgy vezérled a jövendő tengerén,
Hogy nagy lelked sugarában fürdő Róma lőle nagy.
S árbocán szent lobogóul rúpkód a fehér remény.
S az acél, hit: kormányrúdja, rajta nyugszik vas kezed.
Egyre fagyl fenn is, lenn is az ázonló horizon;
Hol van Boldogok Szigete; néped oda vezeted,
S egy új emberfaj famad ki porából új tavaszon.

Szellemed, e sugárzó Nap, fölkel és zenithre áll,
Le nem nyugszik soha! Végés végtelen a te lobod.
Az Etnaház lancolod le a csavargó bús Hakult,
Századok rozsdája száll rá, fakó, ranccos arca rőt,
Sőt ekébe fogod és a holnapot szántod vele;
Hol mocsarak mérges gőze dögöl átkos szönyegek:
Most új márvány várposoknak formya kő - hogy verje le
A mezgrontó hunvaságot, a szent Tiberis megelt.

Minden pillanat virágát keszorubo szedve le,
Örök Róma homlokára diadallal fűzöd azt;
Megindul a te szavadra Alpok hegye, erdeje,
S a konok kő, mert parancsod zúg: virágos díszt fakasz!
Elemetett romokat hívsz a napfényre - cseng örök
Jövőt ülőn kalapáló kalapácsod. S mint a fény:
Villám-voltod hol it csap le, hol amoda mennydörög,
Vagy áldó záport fakaszt az ég mogorva fellegén.

Mosolyod mosolyt virágoz, haragod zord haragot:
Együtt zeng a roppant kórus, Itália, leveled,
Régi néped márvány kelet új szerepre faragod,
S a picike bambinókat karjaidon emeled.
Gondod, mint az örök Isten gondja, mindenhova száll,
A kebukat felemeled, a lebolygó célba kap;
Minden szívben nyit az örömt, ez a vérszín rózsaszál,
Nincsen nálad boldogítóbb, nincsen nálad boldogabb.

Mikor kis káplár ruhádban, mint fekete vasszobor,
Karod üdvözleni lendül: a népfenger vize reng,
Shullám-árja rád ázonlik: rajta úgy uraikodol,
Mint a világ-mindenségen a megfagyott csoda Csend.
Nagy Karmester: egy országot, egy világot versz örök
Szent dallamra, s harmóniát szólaltasz a bús földre le.
Tengerbe dobott kő: vert műved egyre szélrengóbb körök,
Szuggesztív hatalmad így ring a világon szét vele.

Mussolini! Magyar vagyok s te mondtad, hogy a hazám
Nem örök rabság láncra a kárhozott szent csonka föld;
Te mondtad: fölkel napunk is az új népek tavaszán,
Mert halálos mártirságán új életet örökölt.
E szent szóért megöleltek, országokon át, Nemes!
Mert csonka reménységünkre te vonkul föl lobogót.
Bár ég a világ mögöttünk: visszanézni érdemes,
S nem valunk mi Sóbálvánnyá, mint a bibliai Lót.

Vas szobor vezet bennünket, visszanézni nem halál -
Hadd lássuk, hogy süllyed minden mögöttünk a poklokig.
Azután előre nézünk: Mussolini lelke szól,
Mint arany sas, fenn fölöttünk - béke és gaz lerogyik,
Mintha szárnyunk nőne, vágjuk a levegőt, rohamot
Nem látott ilyet a föld még - nem is szabad látnia!
Ijesztő két testvér a nagy Isten trónusáig rohan ott,
Örök lételért: Magyarország s a szárnyas Itália.

Megbizható minőségü finom gyapjuszövetet csak szaküzletben vásároljunk
Oriási választék
Feldheim Dezső posztó üzletében
Piac u. 41.
Takarékosság. Kérem a cimre ügyelni

ANGOLBAN MINDENNAP
HALÁSZLÉ, szálkanélküli rán'ott ponty.

A Köztemető második bronzszobra

A debreceni Köztemető lassan úgy szerepel az ország köztudatában, mint a legszebb magyar temetők egyike. Ez a szépség olyan adottságú, amit aligha lehetne megléte nélkül valamivel is pótolni, hiszen a Nagyerdő ősfái alatt szaporodó siroknak már a lombkoronék szépsége megadja a legszebb keretet...

E mellett a természeti szépség mellett azonban ott van a lassan megindúló temetőkultúránk művészi szépsége is. Hova-tovább mind többen és többen állítanak fel művészi kivitelü és becsü szép emléket elhunyt szeretteiknek. Márvány és más köemlékek ékes szépsége a temető komoly, fájdalmas szépségét enyhíti és ez a szépség a fejlődő temető kultúránkkal csak gyarapszik.

Annak idején megemlékeztünk arról, hogy Debreceny Tivadar, az országosan ismert hirü kitünő szobrász gyönyörü bronzszobrát állították fel egyik nagynevü elhunyt tábornok sirján. Ez volt az első bronzsíremlék a debreceni Köztemetőben.

Mint értesültünk, most állította fel Debreczeny Tivadar szobrászművész második bronzszobrát a Köztemetőben. Életnagyságú szép szobor ez, mely fiatal leányt ábrázol, görög redős ruhában, jobb kezét mellére helyezi, míg bal kezében rózsát tart. Mintha alázatos megnyugvással Isten ítélőszéke előtt állana az, akit ábrázol. Impozáns, szép, művészi szemponbtól nagyszerü meglátású szobor, mely méltó Debreczeny Tivadar eddigi alkotásaihoz és a Köztemető egyik legszebb siremlékét nyerte benne.

Debreczeny Tivadar legújabb bronzszobra a köztemetőben.

Süritett levegővel hajtott motort talált fel egy debreceni cukrász

Támogatást kért, hogy találmányát értékesiteni tudja

Debrecenből többen kerültek már a fővárosba azért, hogy találmányaikat ott értékesítsék, legutóbb egy lakatos került a fővárosba, a találmánya révén és jó elhelyezkedést is talált.

A feltalálók sorát most ismét egy debreceni ember gazdagítja. **Veress**

Veress András.

András a neve, lakik a Kut utca 28. sz. házban. Foglalkozása: cukrász. Feltalált, mint állítja egy olyan motort, melynek üzemben tartásához nem kell sem göz, sem gáz, sem benzin, vagy olaj, mert a motor sürített levegő segítségével dolgozik.

Veress András, aki naponta 8 órát dolgozik, mint cukrász az egyik étkezdében, üres, pihenő óráiban töprengett azon, hogyan lehetne motort készíteni, melyet a

süritett levegő tartana üzemben és így a külföldről drága pénzen vásárolt nyersanyagoktól függetleníteni tudnák magukat a gyárak, ipartelepek.

Elmondotta, hogy a süritett levegővel hajtott motort tetszés szerinti lóerőre lehet beállítani és olyan nagyszámú lóerő kifejtésére alkalmassá tenni, amilyet az üzem megkíván.

— Papiroson már mindent megcsináltam, felrajzoltam, kiszámítottam — mondotta, — de nincs pénzem ahhoz, hogy az alkatrészeket megvásárolhassam, illetve megcsináltassam. A rajzaimat nem adom ki még a kezemből, mert félek, hogy ellopják a találmányomat. Megtörtént ez már más szegény emberrel is és mások gazdagodtak meg az ő találmányukkal.

A találmány teljes rajzát, leirását elhoztam magammal, de csak egy pillanatra mutatom meg, tetszik tudni, nagyon féltem,

sokat gondolkoztam én, míg idáig eljutottam. Nem akarom, hogy az ötletemet elhalásszák az orrom elől.

A cukrász feltaláló úgy is tett, ahogy mondotta: csak éppen hogy kiterítette előttem a rajzokat és utána nyomban össze is hajtotta, nehogy leolvassam a rajzokból a találmány titkát.

Elmondotta még, hogy az öccse is feltaláló, akinek saját maga szerkesztette esztergapadja van. A gépekkel kapcsolatos tervezés nála már évek óta napirenden van és dolgozott a debreceni vagongyárban is csak azért, hogy közelebb legyen a gépekhez.

Veress Andrásnak csak az a kívánsága, hogy

legyen valaki a segitségére, hogy a találmányát értékesiteni tudja, hogy eltudja készíteni tervei alapján az első süritett levegővel dolgozó motorját

és akkor majd meghálálná a szívességét annak, aki megsegítette.

Akik tehát segíteni akarnak Veress Andrásnak abban, hogy terveit megvalósulva lássa, keressék fel, segítsék hozzá, ahhoz, hogy meginduljon a feltaláló motorja és akkor megindul a Veress András karrierje is.

Bornemissza miniszter az iparosság hitelellátásáról

Kaposvár, okt. 16. Bornemisza Géza kerskedelmi és iparügyi miniszter szombaton kerületét, Kaposvárt látogatta meg. A miniszter a különféle egyesületekben tett látogatás után az Ipartestületbe men,t ahol Harsányi Géza elnök üdvözölte.

Bornemisza miniszter válaszában bejelentette, hogy az iparosság legégetőbb problémájának, a hitelkérdésnek rendezése céljából meg akarja teremteni a **középlejáratu hiteltipust, ez kedvező kamatozásu hitel is** és a középiparosok adósságainak konverziójára fog szolgálni.

A katolikus körben Kiss György dr prépost-plébános üdvözölte a minisztert, aki válaszában kijelentette, meggyőződése, hogy a nemzeti társadalmat felépiteni csak hívő emberekből lehet. Ezután a kereskedők egyesületét látogatta meg, ahol megbeszélte a kereskedelem időszerü kérdését.

Hogyan ünnepelték ötven évvel ezelőtt a heidelbergi egyetem ötszáz éves jubileumát

A debreceni Kollégium közelgő 400 éves évfordulója alkalmából

(Folytatás.)

A fényes díszmenetben elöl egy csoport tanuló haladt, utánuk a pedellusok, a prorektor és a szenátusi bizottság. Következtek a külföldi küldöttségek, részben pompás régi jelmezekben, azután valamennyi német tudós társaság képviselői, majd a heidelbergi egyetemi tanárok fakultások szerint. Érdekes látványt nyujtott a régi neze mellett felvonuló számos agg tudós.

A nagyherceg, mint Rector Magnificentissimus egy trónszéken foglalt helyet, vele szemben a német trónörökös és növére, a nagyhercegné.

Az aulában a rektor nyitotta meg az ülést, messze csengó hangon, hosszabb beszédben üdvözölte a fényes kyülekezetet. Elsőnek köszöntötte a német trónörököst, mint a császár képviselőjét. „kinek dicső uralkodása koronázza meg a béke ez ünnepét". Majd így folytatta: „Nagy elégtételünkre szolgál, hogy XIII. Leó pápa Őszentsége, ebben elődeinek nem csekély számát követve, a művelödés ez ős intéezte iránt való örvendetes érdeklődését a tudományra nézve nagybecsü, értékes ajándékkal fejezte ki".

A nagyherceg köszönetet mondott a német testvérintézeteknek, valamint a Németországgal barátságos viszonyban levő nemzetek főiskolái és akadémiai kiküldötteinek, részvételükért; kiemelte az egyetem érdemeit tudományos téren s köszönete jeléül érmet és láncot ajándékoztt az egyetemnek, melyet mindenkor a prorektor viseljen.

A trónörökös a császár üdvözletét és jókívánatait tolmácsolta s megemlékezett a főiskola dicsőséges történetéről és változatos sorsáról a vallási és kutatási szabadságért való küzdelemben. „Ez ünnepélyre nézve nagyjelentőségü — mondotta — a visszaemlékezés arra a nagy órára, amelyben a nagyherceg első gyanánt hódolt a császárság nevével diadalmas népünk előtt. A jó elhatározással való előhaladás a zähringi ház és e dicsőségteljes egyetem érdeme, mint amelyek mindenkor azon voltak, hogy a német nemzetiség szellemi és erkölcsi ujjászületésének feltételeit ápolják. Bárhova való németek, mint egy haza fiai ismertek itt egymásra. Az észak fia testvérként megszerette a dél fiát, hogy hazatérve a nép összetartozásának hitét tovább terjesszék és ez képezi most védőpaizsunkat és erőnket.

A már megszilárdult egyetértés alapján feladatunk a hajdani erényeket megóvni. Minél magasabb fokot érünk el a tudományokban és történelmi élet ünkben, annál több szükségünk van megfontolásra és ömegtagadásra. Bár tanárok és tanulók a tudományban és az életben egyaránt ragaszkodnának a szellemi fegyelem igazságához és a testvéri szellem előmozditásához, hogy a szabadelvüség és a békés hajlam megszülje azt az erőt, mely nemzetiségünk életformáit sikerésen továbbfejleszteni képes. Heidelberg egyetemeink közül egyike a legrégiebbeknek, maradjon meg tetterőben a legfiatalabbnak."

A két nagyherceg rokonszenves visszhangra talált a jelenvoltaknál. Az európai egyetemek és akadémiák képviselői, valamint néhány egyesült állambeli erre átadták feliratikat a prorektornak, akit a nagyherceg feldiszített az általa adott aranylánccal. Ez a kitüntetés nem akadályozta meg dr. Becker rektort abban, hogy melegen karolja fel az egyetem érdekeit. „Pénz és a meggyőződés szabadsága — mondotta — az a jelszó, mely az egyetem érdekeit előmozdithatja." A kormány képviselője, Nokk közoktatásügyi miniszter is megigérte a kormány támogatását és ez igérethez hozzájárult Lamey, a kamara akkori elnöke is.

Dr. Becker hangsúlyozta, hogy a tudomány nem nemzeti, hanem univerzális jellege van, melyen testvérként dolgoznak az összes népek. E szavak annál figyelemreméltóbbak, mivel válaszul szolgáltak az Institut de France küldöttjének, Zeller tanárnak beszédére, aki az idegen egyetemek nevében szólva azt fejtegette, hogy a tudomány nem ismer nemzetiséget. A francia kiküldöttnek ez a zönmegtagadása annál inkább szembetünőbb volt akkor, mert Büchner, az ismert német tudósnak, Diderot szobra leleplezésekor Franciaországban tartott hasonló szellemü beszédét a német sajtó legnagyobb része elítélte.

A pápát az egyetem ünnepélyén Enrico Stevenson rendkívüli követ képviselte, kit a nagyherceg Karlsruheban külön kihallgatáson fogadott. Stevenson a pápa ünnepi ajándékaképen ez alkalomra készült értékes kiállitású katalógusát vitte az 1623-ban Tilly által elvitt és Miksa bajor herceg által XV. Gergely pápának ajándékozott Palatina Bibliothekának.

Stevenson bejelentette a pápa ajándékát s felemlítette azt a tényt, hogy V. Orbán pápa volt az, aki Rupprecht bajor választófejedelmet az egyetem alapitásában támogatta.

Az ünenpély némi politikai momentummal is bírt, mert a pápa küldöttjének jelenléte alkalmából kiemeltetett Leo pápának Németország iránti békülékeny szelleme s mind a nagyherceg, mind a német trónörökös tüntetőleg szorítottak kezet a pápai követtel.

Moleschott a turini egyetem üdvözlő feliratát nyujtotta át e szavak kiséretében: „A tudomány hatalma és szabadsága bizonyságául!" A lélekemelő szertartás zenével és a himnusz éneklésével ért véget.

Este a nagyherceg kastélyában fényes ünnepélp volt bengáli tüzzel. Az épület főhomlokzata ezer meg ezer színes lánggal volt megvilágitva. A szökőkút magas fák lombjai alatt bengáli tüz fényében ragyogott. Biborfény verődött vissza az evangélikus templom ablakáról, tüzes golyók repültek fel a magasba és nagy tüzkerekek sistergtek lent a pinében, hol óriás hordó szolgáltatta az italt.

Hét órakor a nagyherceg és neje s a trónörökös fogadták a vendégeket. Az idegen egyetemek és akadémiák képviselői be lettek mutatva a nagyhercegnek és ez, valamint a trónörökös is szivélyes megszólításokkal tüntette ki a vendégeket. Teázás után az udvar körtat tett a kastély kertjében és terraszán és mindenütt lelkes hoch kiáltásokkal fogadtatott. A tanulóifjuság összes testületei pedig számos öreg úr részvételével fényes fáklyásmenetet rendeztek a nagyherceg, mint rektor tiszteletére. A menetben több mint 2 ezer fáklya és hat zenekar volt. A fejedelmi személyiségek a városház erkélyéről nézték a menetet, mely midőn elvonult, lelkesen mutatta be hódolatát. Ezzel ért véget a heidelbergi egyetem ötszáz éves jubileumi ünnepe ötven esztendővel ezelőtt.

(Vége.)

Musza Ferenc.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda jelenti:

Évadsiker lett a

Gólyaszanatórium

előadásaiból. Amíg az »*Illatszertár*« és a »*Vihar az egyenlítőn*« sikere a látogatottságon keresztül csak fokozatosan bontakozott ki és az előadások fokozatosan emelkedő irányzatot mutatnak, a

Gólyaszanatórium

látogatottsága átütően és robbanóan szapora a prömier napjától. A vasárnapi két előadás »bérletszünetben«, a keddi »A4 bérletben«, a szerdai »C3 bérletben« megy. Hétfőn, 18-án a megható és derüs pesti életkép, a nagy művészi sikert jelentő

»*Illatszertár*«

kerül színre »B bérlet 3. sz.«-ban. Szerdán »C bérlet 3. számban« a

Gólyaszanatóriumot

ismételjük meg.

Csütörtökön, 21-én az

Illatszertárt

bérletszünetben.

Pénteken, 22-én ismét *bemutatól* »*Prömier bérlet 4. számban*« a nagysikerü tanár- és diákéletből vett Balázs Sándor-féle

»*Biktic tanár ur*«

kerül színre Szabó Ernővel a címszerepben és az ő prózarendezői bemutatkozásaként, a színház teljes férfi személyzetének résztvételével.

Ugyancsak teljes erővel folynak

Shakespeare: »*Lear király*«

című tragédiájának előkészületei, amely még e hónapban a klasszikus ciklus keretében, új rendezésben és új betanulással kerül színre.

E hónapban tizenöt nap alatt tiz különböző darabot mutat be a Csokonai-színház! Tessék válogatni!

Pécsi Kosz Tojásszén a legmagasabb hőértékü
magyar tüzelőanyag, Kapható á képvisele nél
Bódy Pál, Hunyadi-utca 20. Telefon 14-89.

Albrecht királyi herceg nyilatkozata Délamerikai utjáról

Magyar települések — Kényszerleszállás az őserdőben — A délamerikai forradalom — Edvi Illés tragédiája

Néhány nappal ezelőtt érkezett haza *Albrecht* főherceg délamerikai útjáról, ahol négy hónapig tartózkodott és járta az őserdőket. Repülőgépen beutazta a délamerikai államokat és tanulmányozta az ottani viszonyokat, letelepülési lehetőségeket.

A repülőgépének szerencsétlenségéről elterjedt hírekkel kapcsolatban a főherceg kijelentette, hogy kisebb motorhiba miatt

egy őserdő tisztásán szálltak le, de a gép nem tudta kifutni a szükséges 30—40 métert, mert megakadt a vastag gyökerekben és hátára fordult.

Senki ne msérült meg.

Nyilatkozatában a főherceg rámutatott arra, hogy igen nagy és termékeny területek vannak Dél-Amerikában, letelepülésre alkalmasak, mivel a területek nincsenek benépesítve még. Az államok áldozatok árán is elősegítik a települést.

Különösen kedvelik a magyar mezőgazdasági munkást, mert kiváló munkások és nagyon jóhírük van. A kivándorlásnak nagy konjunktúrája van, de vigyázni kell, nehogy kivándorlási hiénák kezébe kerüljenek a letelepülésre jelentkezők. Államszerződésekkel kell biztosítani a letelepülők érdekeit.

Elmondotta, hogy

Motevideóban 8000 magyar él. Találkozott magyar pincérrel, villamoskalauzzal és mosónővel is.

Edvi Illés tragikus esetéről a következőket mondotta:

— Nagyon sajnáltam, hogy szegény Edvi Illés, aki négy évig volt mellettem, *odakint öngyilkos lett.* Jó munkatársat vesztettem el benne és épp tegnap kerestem fel hozzátartozóit, hogy részvétemet így is kifejezzem. Szegény Edvi Illés idegei már akkor sem voltak rendben, amikor, kérésére, magammal vittem.

— Ott kinn a szokatlan éghajlat és a mindinkább elhatalmasodó nyugtalansága felőrölték idegeit és bizony mondhatom, nagyon fájlaltuk, amikor egy revolverlövéssel tett pontot szenvedései végére.

Beszélt a délamerikai forradalmakról is. Ott forradalmaknak neveznek minden politikai válságot, illetőleg kormányválságot — mondotta. — Ezekben a délamerikai országokban tradició, hogy a hadsereg politikai küzdelmekben résztvesz és a politikai véleménykülönbségek tisztázásánál döntő befolyást gyakorol.

— A lakosság onnan tudja meg, hogy politikai válság tört ki, hogy »forradalom« van, hogy a hadsereg megszállja az uccákat, lövöldözések is hallatszanak, éppúgy, mint ahogy akkor történt, amikor maga mis ott voltam.

— Komolyabb következményei az ilyen politikai változásoknak nincsenek. Arról, hogy az idegeneknek az élete veszélyben forogna és a személyes biztonsága bárkinek is csorbát szenvedne, szó sincs.

Albrecht királyi herceg szerint Dél-Amerikában nagy gazdasági fellendülés van és igen nagy lehetőségek vannak a magyar export számára, kezdve a sínautóktól a magyar burgonyáig. Nagyon keresik a nemesitett magyar szemes terményeket, melyek világviszonylatban első helyen állanak.

Dél-Amerikában rádió útján szólt azokhoz a magyar telepesekhez, akiket nem tudott felkeresni. Utjának tapasztalatairól előadás keretében is beszámol rövidesen.

Szemüvegek,
Látcsövek,
Fényképezőgépek
nagyválasztékban
Ungár József
látszerész- és fotoszaküzletében
SZÉCHENYI UCCA 1. SZ.

Dankó temetkezési vállalat
Üzlethelyiségemet Piac-utca 28. sz. (Gambrinus passage) alá helyeztem át
Ekli József

Ha elegánsan akar öltözködni keresse fel
Fábián Béla női divatszalonját
Péterfia ucca 19.

Értékes tárgyakkal gyarapodott a Déri muzeum

Szemelvények a muzeum évkönyvéből — Nagy forgalma volt a Közművelődési Könyvtárnak, ahonnan egy év alatt 75 ezer könyvet kölcsönöztek ki

A Déri muzeum 1936-os évkönyve, mely Sőregi János igazgató gondos szerkesztésében jelent meg s melynek dr. Ecsedi István elhunyt muzeumi igazgató emlékezetével foglalkozó páratlan tökéletes portréját már ismertettük, az évkönyv második részében a muzeum gyarapodásáról számol be.

Ecsedi Istvánt megelevenítő művészettel alkotott, a tanulmányíró gondosságával felépített mesteri arcképe mellett egyik legértékesebb fejezete ez az évkönyvnek. Az 1936-os év nagyobb szerzeményei közé tartozik a **Péchy** László épitési főmérnök által még 1935-ben a Déri muzeumnak felajánlott **Péchy Mihálynak, a Nagytemplom és Kollégium tervezőjének olajfestésű arcképe.** A muzeum igazgatósága Péchy László főmérnökkel elhatározta újra felvenni az összeköttetést, hogy elgondolásához híven a festményt a Déri muzeumnak juttassa.

P. Gulácsy Irén írónő **„Nagy Lajos"** c. regényének teljes kéziratát a Déri muzeumnak ajándékozta. Ugyancsak becses ajándékot nyujtott a muzeumnak **Oláh Gábor,** aki három, eddig még meg nem jelent **regényének kéziratát** adta a muzeumnak.

Az exlibris és grafikagyüjtemény jelentősen megnövekedett az Ajtosi Dürer Céh lelkes tagjainak ajándékaival. Dr. Balogh Sándor kultúrtanácsnok a hivatalában összegyült könyvek, nyomtatványok, folyóiratok legnagyobb részét átengedte a muzeumnak s ugyancsak a muzeumnak ajándékozták **néhai dr. Ecsedi István** örökösei az elhunyt igazgató szakkönyveit, melyeket a muzeumban tartott.

Egyik legérdekesebb szerzemény a Metzger-Watanabo Nándor Jokahamában élő tudós hazánkfia és muzeumunk nagy barátja által adott ajándék, aki **Petőfi verseinek japánra fordítását,** saját könyvét ajándékozta a könyvtárnak. Ez a rendkívüli kultúranyagnál, iparművészeti, érem- és régiségtárnál s néprajzi és természetrajzi tárnál jelentékeny. Szépművészeti tárnál az egész évi gyarapodás 50 darab, az iparművészeti tárnál 91 darab, az érem- és régiségtárnál 261 darab, néprajzi tárnál 86 darab, míg a természetrajzi tárnál 52 darab, ami jelentékeny gazdagodást revellál.

A muzeum évi háztartása fejezet élénk bizonyságot szolgáltat arra, hogy az aránylag kis összeget milyen nagy arányú gazdagítására használja fel a muzeumnak az igazgatóság körültekintése s okos gazdálkodása. A Déri muzeum vezetősége megsürgette a muzeumi alap létesítésének ügyét, sajnos a válasz, amit kapott, nem hozott eredményt.

A muzeum, mint kulturház is jelentékeny hivatást töltött be. Értékes előadások sorozata folyt le az előadóteremben s ez a munkakör jelentékeny megnagyobbodását jelentette a muzeum tisztviselőinek. Az előadótermet 1936-ban 44-szer vették igénybe. A képkiállítási teremben viszont 11 tárlatot tartottak.

A **Közművelődési Könyvtár** szinte túlzsúfolt forgalmat bonyolít le s úgyszólván kultúrmissziót végez. A könyvtárat éppúgy, mint az olvasótermet a város lakosságának minden rétege szivesen veszi igénybe. A közönség a legujabb szépirodalmi könyveket is megtalálja s igyekszik a könyvtár igazgatósága két-három példányban megszerezni a müveket, hogy mindenki hozzá jusson. A **könyvtár gyarapodása 1936-ban 897 mű volt 1038 kötetben.** A könyvtárból könyvet kölcsönzött a mult évben 67.623 személy s ugyanennyi művet olvasott 75.562 kötetben. Az olvasóteremben megfordult 38.205 személy.

Az olvasóközönség nagyobbik felét a középiskolai tanulók teszik, akik magyar klasszikusokat olvasnak. Az egyetemi hallgatók főleg az újabb írókat olvassák. A középosztály az újabb történeti regényeket kedveli, a Gulácsy, Harsányi, Bánfy, Surányi, Móricz, Makkai, Szabó Dezső, Tamássi, Tabéry és Nyirő könyveket olvassa, de Kodolányi és Terescsényi művei is állandó forgalomban vannak Zilahy Lajossal együtt.

A múzeumnak 1936-ban 42.882 látogatója volt.

A függelék dr. **Zoltai** Lajostól, dr. **Balogh** Istvántól és dr. **Lükó** Gábortól közöl nagyértékü, úttörő jelentőségü, teljesen eredeti tanulmányokat.

A Déri muzeum évkönyve értékes tartalmával, dr. Sőregi János igazgató kitünő összeállításában nemcsak tökéletes és mindenre kiterjedő figyelmü beszámolót nyujt a Déri muzeum életéből, hanem ezen jóval túlmenőleg is komoly értéket jelent.

Gulyás csillár Rádió szaküzletében PIAC-UTCA 59. Tel.: 32-19.
bemutatjuk **PHILIPS, ORION, EKA és TELEFUNKEN** uj tipusait.
Csillár 2 lg **7·80** pengő, 3+1 ebédlőbe **17 50** pengő.

Szekercével összeverték fejet a tréfa miatt

Sulyos fejsérülésekkel, vérző sebbel szállitották a mentők tegnap este elsősegélynyujtás után a sebészeti klinikára Szabó István 32 éves földmüvest, Mátyás király ucca 20. szám alatti lakost.

Szabó István tegnap este kilenc óra tájban egyik Sámsoni uti vendéglőben mulatott s beszélgetés közben tréfálni kezdett egyik asztaltársával. Az illető azonban a tréfát sértőnek érezte magára s szekercéjével többször fejbevágta Szabó Istvánt, akit elboritott a vér. A sebészeti klinikán kezelés alá vették a sérült földmüvest.

MECSEK SZÁLLÓ
(HOTEL KIKELET)
PECS.
Comfortos magaslati üdülőhely.
Francia konyha. Gyermekeknek hizó kúra

— **Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknél** a bélmozgást reggel éhgyomorra egy pohár természetes »**Ferenc József**« keserüvíz csakhamar megélénkíti, az emésztő csatornában összegyült salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi s a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Kérdezze meg orvosát.

s VIDEKRE ÉS HELYBEN 4 és 6 személyes modern kocsival, személyfuvarozást vállalok. Temetési s privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37. Nádas.

Gyümölcsfa, Rózsa, Díszfa, Díszcserje.
Évelő virág, Szőlővessző kapható,
Nagyban is megrendelhető.

UNGHVÁRY
JÓZSEF CEGLÉDI FAISKOLAJÁNAK
DEBRECENI
LERAKATABAN
Bejárat Bethlen-u. 14
szám helyett
GARAY-UTCA 5 SZ. ALATT.
Egyedüli megbízott
Kocsák György

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban.** Nagytemplomban 10 órakor dr Kiss Sándor, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Ablonczy Dániel, 11 órakor Szabados László, délután 5 órakor Uray Sándor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Onodi Szabó Lajos, délután 5 órakor Hegyi Tibor. — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor Heretek Antal délután 3 órakor Nagy Sándor. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Németh László, délután 5 órakor Szilágyi László. — Kerekestelepen délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 5 órakor Sulyok Sándor. Wolaffkatelepen délután 3 órakor Kovács József. — Nyilastelepen délelőtt 10 órakor Kiss István th. délután 3 órakor vallásos ünnepély, dr Juhász-Nagy Sándor. — Csapókertben délelőtt 10 órakor Vándor Ernő th., délután 3 órakor Zimonyi József th — Nyulason délelőtt 10 órakor Tőkés László. — Horthy-közkórházban délelőtt 9 órakor dr Lencz G. Sándor. — Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád — Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. Czuczán délelőtt 10 órakor Váry L. — Pacon délelőtt 10 órakor Papp Géza. Nagyhegyesen délelőtt 9 órakor Rápolty Árpád. — Pallagon délelőtt 9 órakor v Szabó Endre. — Kismacson délután 2 órakor Váry László. — Kádárdülőben délelőtt 11 órakor Rápolty Á. Nagyhortobágyon délelőtt 9 órakor Halász András. — Téglaskertben délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső. — Mézeshegyen délután 2 órakor Papp Géza. Nagytemplomban délelőtt féltizenkét órakor leventeistentisztelet Mezey Béla

— **Egyetemi istentisztelet.** Vasárnap délelőtt 11 órakor a Kollégium Oratóriumában dr. Kincses Endre mátészalkai lelkipásztor hirdeti az igét „Egység Krisztus által" címen.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai templomban és kápolnákban.** — Reggel 6 7 8 9 órakor csendes szentmisék. Féltíz órakor ünnepi nagymise, melyet tart dr Lindenberger János apostoli kormányzó, szentbeszédet mond Mellau Márton prelátus. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. — Kertségekben: Csapókertben: Kummergruber Emil piarista tanár. — Homokkertben: dr Rasovszky Kálmán piarista tanár. — Nyilastelepen: Kiss László segédlelkész. — Auguszta szanatóriumban: Halász István piarista tanár. — Hajdúsámsonban: Novák Gyula segédlelkész. — Józsán: dr Szabó János. — Zita árvaházban: Botár Csaba piarista tanár. — Pallagon: dr Bátky Miklós házfőnök. — Fogházban: dr Iván János.

— **Istentiszteletek a görög katolikus templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diákmise. — 9 órakor katonamise. — 10 órakor nagyszentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnégy órakor rózsafüzér ájtatosság. — Négy órakor vecsernye, utána szentbeszéd és októberi ájtatosság.

— **Evangelikus istentiszteletek.** — Az evangelikus templomban vasárnap a következő istentiszteletek tartatnak: délelőtt 10 órakor rendes gyülekezeti istentisztelet, prédikál Pass László, — reggel 8 órakor a leventék részére, délután 5 órakor a gyülekezet részére istentisztelet, prédikál: Böjtös Sándor.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 10—fél 11-ig prédikáció, délután 6—8-ig hálaadóünnepély, gazdag programmal, Szerdán este 7—8-ig istentisztelet és a hálaadóünnepély befejezése. Péntek este 7—8-ig imaóra.

uram!
minden igényt kielégítő dús férfiszövet raktárral és nagyon olcsó árakkal várom:
gabányi
férfiszövet üzlete;
piac u. 1.

x **Orvosi hir.** Dr Raics Jenő nőorvos ujból rendel Péterfia u. 41. szám alatt.

x **Orvosi hír.** Dr Révész Miklós fül-, orr-, gégeorvos, rendel délelőtt is fél 9—fél 11 óráig, délután 3—5 óráig, Piac ucca 77. szám.

— **Felhivás a háztulajdonosokhoz!** A burkolási járulékok ujabb kivetése során előfordult sérelmek elleni fellebbezések beadása és a szabályrendelet megfelelő módositása iránt egyesületünk mozgalmat inditott. Felhivjuk az érdekelt háztulajdonosokat, hogy ez ügyekben minden kedd, csütörtök és szomabt délután 4—6 óráig egyesületünk irodájában (Ferenc József ut 28/c. I. emelet) mielőbb jelentkezni szíveskedjenek. Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete.

A budapesti
Royal Apollo
legnagyobb sikere!
A csúnya lány, Az új rokon, A három sárkány
méltó folytatása!
Az én lányom
nem olyan!
Csathó Kálmán
vígjátéka filmen
A főszerepekben 10 magyar sztár:
Tolnay Klári, Turay Ida, Ráday Imre,
Rajnay Gábor, Vizváry Mariska,
Rózsahegyi Kálmán, Kabos Gyula,
Gombaszögi Ella, Greguss Zoltán, Gózon Gyula
Mindenkinek felejthetetlen élménye lesz ez a film!

— **Lelkészbeiktatás Pocsajon.** A pocsaji ref. egyházközség uj lelkipásztorát, Tassy Jánost október 17-én, vasárnap délelőtt 9 órakor kezdődő istentisztelet keretében iktatja be dr Szász Imre, a debreceni ref. egyházmegye esperese.

— **Meghivó.** A Debreceni Hentes Szakosztály f. hó 18-án, hétfőn este fél nyolc órakor folytatólagos gyülést tart a már közölt tárgysorozattal. Felkéri a szakosztály elnöksége a kartársakat, hogy lehetőleg teljes számban megjelenni szíveskedjenek. (o)

x **Tisztelettel felhivom** a nagyérdemü közönség szives figyelmét, hogy elekrotechnikai üzletemet (Hatvan u. 58. alól Piac u. 60. sz. (Központi garázs udvar) helyezem át nov. 1-től. Kérem továbbra is szives pártfogásukat Parti Ferenc.

IRÓGÉPEK javítása HURAY, Iparkamara T. 17-93

— **A Debreceni Polgári Lövészegyesület** folyó hó 26-án délután 5 órakor az egyesület nagyerdei helyiségében tartja évi rendes közgyülését, utána társasvacsora, melyre jelentkezni lehet Király István pénztárosnál (Dégenfeld tér).

— **A Déri Muzeum** ma, vasárnap 10—1 óráig van nyitva. Belépődij nincsen. A Füvészkert u. 2. szám alatti iskolaépületben levő Thalyszoba kivánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődij 20 fillér. A muzeumi Közmüvelődési Könyvtár 10—12-ig van nyitva.

— **Vallásos ünnepély a Nyilastelepen.** Juhász Nagy Sándor vasárnap délután 3 órakor a nyilastelepi templombau tartandó vallásos ünnepélyen beszédet tart, a templom után pedig a nyilastelepi református olvasókörben tesz látogatást.

— **Gayné Édy,** az ismert debreceni költőnő, ma, vasárnap délután Budapesten, a Zeneművészeti Főiskola dísztermében Jámbor Ila magyar nótaestjén szerepel. Gayné Édy költeményeiből olvas fel és Jámbor Ila rádió- és hangversenyénekesnő által előadott számok között is több megzenésített költeménye van műsorra tűzve.

x **Őszi ruha, télikabát, szmoking** különlegességek elsőrendü minőségben, rendkivül olcsó árban Fodor uriszabónál, Békés Lajos cég volt főszabászánál, Arany János ucca 15.

x **Uj közérdekü intézmény** a Meinl Gyula Háztartásgazdasági Tanácsadó, amely a háziasszonyok minden idevágó kérdésére dijtalanul válaszol. Cime: Budapest, VII, Rákóczi ut 4. félemelet. A helyi Meinl fióküzlet a leveleket dijtalanul továbbitja is.

Előnyös vételből származó férfi és női szövet gyári maradékokat rendkivül olcsó árban most
Kőrösinél vehet
Estélyi ruha különlegességek nagy választékban!

KÉPKERET SZENTKÉP KERETEZŐBOLTBAN
PIAC U. 89.

Levélpapirok - Irodaszerek
Zenemüvek - Hangszeráruk
Hegedü, Brácsa, Celló, Mandolin, Gitár hurok olcsó árban
és nagy választékban kaphatók
Bőhm István
Kossuth-utca 2. (Városháza)

A londoni segitőakció első csomagja Kina számára. A csomag különböző gyógyszereket tartalmaz.

Családi értesitő

Eljegyzés. Erdődi Süveges István állomásfelv. és Hornyák Irénke jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Anyakönyvi hirek

Születések: Csiki István npsz., fiú János. Zagyva István gazdálkodó, fiú István. Szücs István npsz., fiú István. Lép Lajos npsz., leány Olga. Szabó János fm., fiú Sándor. Baráti Sándor fm., fiú István. Rózsa István fuvaros, leány Katalin. Ibizsics János npsz., leány Zsófia. Balla Károly kocsifényező, leány Róza. Katz Imre bérlő, leány Zsófia. Tokaji János mészáros, fiú Lajos.

Házasságok: Nagy József cipész—Fási Jolán, Rácz Miklós fm.—Nagy Irén, Oláh Miklós sütősegéd—Bereczki Sára, Szita György ny. csendőr—Laska Mária, Szabó Lajos hentes—Klingler Anna, Lengyel József asztalos—Szanka Erzsébet, Zolnai Gyula erdőőr—Székely Julia, Botos József bádogossegéd—Csáki Mária, Gajdátsy Ödön tisztviselő—Fekete Blanka, Szatmári Gábor cipész—Szatmári Mária, Tóth János ács—Tóth Piroska, Csiki Gyula zenész—Truckai Margit, Tóth Elek őszeres—Sallai Ilona, Szücs Gábor sütősegéd—Bara Márta, Bodó Barna HÉV kocsivezető—Turcsányi Mária.

Halálozások: Marton Ferenc ref. 70 éves, Csapó u. 83. Balla Ferenc róm. kat. 31 éves, Gohér u. 21. Nagy István ref. 24 éves, Fancsika 34. Szabó Sándor ref. 25 éves, Hajdúsámson. Tóth Miklós ref. 41 éves, Hadház. Balla Ferenc izr. 53 éves, Baktalorántháza.

x **Értesités.** Üveges-, üvegcsiszoló- és tükörüzememet Csapó 13. alá helyeztem át. **Stefanszky Gyula.**

x **Éneklő kanárimadarak** kalitkával együtt eladók Pesti ucca 57. keresztépület.

x **A Szociális Missziótársulat kulturdélutánja.** A Szociáils Missziótársulat Kórházmissziója a betegek javára október 17-én délután 6 órai kezdettel rendezi második kulturdélutánját a kegyesrendi gimnázium dísztermében. Müsorának első számában a róm. kat. elemi iskola növendékei énekelnek Balogh Lenke tanitónő betanitásában, majd Báthory József kegyesrendi igazgató ad elő Prohászkáról. „Kis tündérek egymás közt". Táncolják: Ádám Hajnal, Juhász Márti, Mikó Évi, Székely Gabi és Juhász Edithke, zongorán kiséri Kovács Juliska. — Sik Sándor „Alexius" c. misztériumából ad elő Tuster Jolánka. „Szertartásos hazafiság" cimen felolvas vitéz Lépes Győző ny. ezredes. Befejezésül dr Magyar István kegyesrendi tanár énekel: Haendel: Largo, Mozart: Serasto áriája a Varázsfuvolából, Igyártó: Székelyföld. Zongorán kiséri Zempléni Kornél.

Liverpoolban épül a világ legnagyobb katolikus temploma
A liverpooli hercegérsek megtekinti az épitkezést.

— **Dr Nagy Sándor és Aberle Hedvig jegyesek.** Debrecen két közszeretetben és tiszteletben álló debreceni uricsalád gyermekei jegyezték el egymást. Aberle Raimundnak, a városi világitási vállalat igazgatójának és nejének Paul Paulának leányát, Aberle Hedviget eljegyezte Nagy József nyugalmazott m. kir. államrendőrfőtanácsos és neje Rónay Mária fia, dr Nagy Sándor kir. törvényszéki joggyakornok. A két köztiszteletben álló uricsaládot ismerőseik és tisztelőik ezalkalomból elhalmozták jókivánságaikkal.

— **2x2 = 5** azoknál, akik nem tudnak számolni. De Ön bizonyára számol azzal, hogy lakása, üzlete részére a legtakarékosabb fütést a legolcsóbb szénfajtával, a gyöngyszénnel tüzelhető Gyöngykályha biztositja. Nagyszerü teljesitményt nyujt az egyenletes meleget adó, olcsó, szép kivitelü Gyöngykályha. Használatával nagy megtakaritást érhet el. Cserépkályhájába is beépithető a hasonló rendszerü Gyöngy-előtét. Megtekinthető a Magyar Radiatorgyár r. t. Budapest, Andrássy ut 13. szám alatti mintaraktárában.

x **Schaff tánciskolájában** a Koronában november huszadikán uj tanfolyamok kezdődnek: **Gazdálkodóknak** 5—7 óráig, **iparosoknak** 8—10 óráig.

— **Néger ujságiró vetitettképes előadása Afrikáról.** Kola Ajayi nigériai ujságiró világkörüli utjában Debrecent is utbaejti. Igen érdekesnek igérkező vetitettképes előadást tart hazájáról. Az előadás pénteken lesz a Kereskedő Társulat disztermében és azt magyarul tolmácsolják. (o)

— **Meghivó.** A Katolikus Népszövetség II. kerülete a Szoboszlói uti iskolában október 17-én délután négy órakor évi közgyülést tart, kulturelőadással egybekötve. A közgyülés tárgya: Évi beszámoló és tisztikar választás, melyre a kat. hiveket a Vargakert, Tócóskert, Széchenyikert és Téglaskertből szeretettel meghivja a Vezetőség.

Gönczy József
uriszabósága
Rákosi Jenő (Király) u. 5.
Arban olcsó, kivitelben elsőrendü!

x **Férfi kozmetika!** Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvkrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel viz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszünik az arcbőr száraz felkapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatéritem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készitő: dr **Holczer vegyész** illatszertárában, Budapest, VI., Teréz-körut 8. szám.

x **Gomb raktáramat** mindenféle szinben, divatban, okvetlen tekintse meg. Sok pénzt takarit meg. Horovitz Széchenyi ucca 1. szám.

Gyász rovat

id. Marton Ferenc hentesmester 70 éves korában elhunyt. Halálát özvegye és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemető diszravatalozóteréből. — Lakás: Csapó ucca 83. Dankó temetkezés, Gambrinus-passage.

Bella Ferenc fodrászmester 30 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető II. Á. számu teréből Dankó cég rendezésében.

Ambrus István 36 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn három órakor lesz a Köztemetőben. Lakás Nagyerdő, vadőrilak. Gebauer cég rendezi.

Pakots András nyug. csendőrtörzsőrmester élt 52 évet. Temetése hétfőn délután fél 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából a római katolikus szertartás szerint. Temetését Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Sándor Julia 19. évében, édesanyja halála után három nappal elhunyt. Temetése hétfőn délután félöt órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Jánosi ucca 47. sz. Temetését Bartha vállalata végzi.

Sirkőavatás. Néhai Grosz Jenő földbirtokos sirkőavatása ma, vasárnap délben negyed egy órakor lesz az izr. sirkertben.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, valamint a Debreceni Gőztéglagyár Igazgatóságának, munkásainak, a Községi Takarékpénztár Igazgatóságának, Tisztviselőkarának s mindazoknak, kik forrón szeretett férjem, édesapánk elhunytával mérhetetlen fájdalmunkban részvéttel voltak, ravatalára koszorut, virágot helyeztek, ezuton is köszönetet mondunk. — **Özv. Appelshoffer Ferencné és gyermekei.**

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves rokonok, ismerősök, jó barátnők, nemkülönben az Ispotályi Egyházrész Nőegylet mélyen tisztelt tagjainak, kik Istenben boldogult felejthetetlen jó testvérünk és kedves rokonunk özv. Sarkady Istvánné sz. Loisch Mária temetésén részvétükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, fogadják ezuton is hálás köszönetünket. **Bánatos tesvérei és nagyszámu rokonsága.**

Köszönetnyilvánitás. Boldogult fiam elhunytával nyilvánitott jóleső részvétért, ravatalára küldött koszoruk és csokrokért a rokonoknak, kartársaknak, barátok és ismerősöknek, az elhunyt volt osztálytársainak hálás köszönetet mondok. **Balogh János** Máv. intéző **és családja.**

Hentesek figyelmébe! id. Marton Ferenc kartársunk temetésén szakosztályunk testületileg óhajt résztvenni, ecélból ma, azaz vasárnap délután 3 órakor a Köztemető Csapó uccai bejáratánál gyülekezünk.

Gerendai Debrecen
Sirkőgyár
Raktár: Hunyadi-utca 14.
Telefon: 30-24 és 19-47.
Gyár: Salétrom-utca 3.
Közvetlen behozatal Svéd- és Olaszországból. Készit sirköveket mindenféle gránitból és márványból, sirboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. Kérjen dijmentes költségvetést és rajzot.

x **Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „Hajduint"** használjon, hatása biztos, ize kellemes. — Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Sztankay gyógyszertár, Debrecen.

Igazságügyi kinevezések

Az igazságügyminiszter dr **Nónay György** debreceni lakost a debreceni törvényszékhez, dr **Kardoss Ferenc László** debreceni ügyvédet a szegedi kir. törvényszékhez és dr **Sámy László** debreceni városi tb. fogalmazót a hajdúböszörményi kir. járásbirósághoz birósági fogalmazó gyakornokokká nevezte ki.

Az igazságügyminiszter dr **Markovits Béla** miskolci lakost a debreceni, dr **Gavallér Tibor** debreceni lakost a debreceni, dr **Szathmáry László** sárospataki lakost a debreceni és dr **Miess Egon** és dr *Kiss* **Pál Ferenc** miskolci lakosokat a debreceni ítélőtábla kerületében joggyakorlatra bocsátotta.

— **35 és 30 éves szolgálati jubileum a rendőrségen.** Jánossy Mihály detektívet, a debreceni rendőrség bűnügyi detektív-csoportjának egyik kiváló, érdemekben gazdag, értékes tagját, akinek nevéhez számos bűnügy sikeres nyomozása fűződik, a debreceni rendőrkapitányság vezetője, Lám Dezső főkapitányhelyettes napiparancsban meleg szavakkal üdvözölte abból az alkalomból, hogy szolgálatának 30-ik évét betöltötte. — Ugyancsak melegen üdvözölte a kapitányság vezetője Kókay Kálmán rendőrségi segédhivatali igazgatót, a debreceni rendőrség kiváló értékes tisztviselőjét, aki a tegnapi napon szolgálatának 35-ik esztendejét töltötte be. A kiváló, szorgalmas s közszeretetben és megbecsülésben álló Kókay Kálmán segédhivatali igazgatót és Jánossy Mihály detektívet nagyszámú ismerősei, felettesei és kartársai is elhalmozták a szép jubileum alkalmából jókívánságaikkal.

— **Csak ötven éven túl jelentkezik a rákbetegség, orvosi megállapítás szerint.** A bécsi orvostani intézet tanárai azt a megfigyelést tették a rák feltünő elszaporodásával kapcsolatban, hogy a rákbetegség az átlagos élet meghosszabbodásának jele.

— **„Véres verekedés a járásbíróság folyosóján"** cimű hírrel kapcsolatban a következő nyilatkozat közlésére kértek fel: „Nem felel meg a valóságnak hogy én anyósomat késsel, vagy bármivel is homlokon ütöttem volna, valótlan, hogy én őt fellöktem volna s az is valótlan, hogy bárkivel is „együtt vertem" volna, valamint az is, hogy a „tömegnek" kellett bennünket szétválasztani". Tisztelettel Mátrai Lajos, Salétrom ucca 3. szám.

— **Bécsben öngyilkos lett egy magyar származású igazgató.** Bécsből jelentik: A magyar származású Erőss Róbert igazgató bécsi lakásán szombaton délben revolverrel öngyilkosságot követett el. Az igazgató 55 éves volt. Tettének oka ismeretlen.

— **A Népszerű Főiskola** díjtalan modern nyelvi tanfolyamai megkezdődtek. Jelentkezni még lehet központi egyetem 13. (Telefon: 25-00). (:)

— **Halálragázolta egy autó** Saramó József tolnai sertéskereskedőt a Szekszárd és Tolna közti országúton. — Tragikus véletlen, hogy Saramót kilenc hónappal ezelőtt ugyanezen a helyen érte vakmerő rablótámadás. Egy férfi felkérezkedett a kocsijára és leütötte. Eszméletlen állapotban, súlyosan összeverve és megszúrkálva lelték meg Tolna község szélén. Most pedig ugyanezen a helyen a MÁVAUT egyik autóbusza ütötte el s szétroncsolt testtel találtak rá.

— **A kormányhoz fordul Szeged a fainség miatt,** mely az utóbbi napokban már katasztrófálissá vált. A kereskedésekben, ahol azelőtt vagonszámra lehetett tűzifát kapni, most legfeljebb félmázsákat adnak. A városi bizottság annak a nézetének adott kifejezést az ülésén, hogy a faszindikátus manipulációi okozzák a fainséget.

Erdélyi hirek

MAROSVÁSÁRHELYI VÁLASZTÁS.

Most kerül sor Marosvásárhelyen a városi tanács megválasztására és ennek az eseménynek az ad különleges érdekességet, hogy a vásárhelyi magyar párthoz jelentette be csatlakozását a munkásság, tekintet nélkül nemzetiségre és a hivatalos zsidópárt is együtt küzd a mandátumokért. Mindez pedig azért történik, hogy közösen vehessék fel a harcot Pop Valér ismert körlevelével szemben. Ebben a körlevélben arra szólítja fel a román miniszter az ipari telepek vezetőit, hogy román nemzetiségi munkásokkal töltsék be a munkahelyeket. A romániai szervezett munkásság ezzel a rendelkezéssel szemben kimondta, hogy olyan gyárban, vagy üzemben, ahol ezt az intézkedést végrehajtják, nem vállalnak munkát.

VÉGE A SZÉP IDŐKNEK.

Temesvár közelében levő Dinnyés község végrehajtóját, Radoszlavjevics Jánost, most megtartott bírósági tárgyaláson két esztendei börtönre ítélték és még külön százezer lej pénzbüntetésre is. Persze kérdés, hogy egy végrehajtónak honnan, miből van olyan könnyen álló százezer leije, amit pénzbírságra adhat.

MESTERSÉGES ESŐ PETROLEUMBÓL.

Bukaresti jelentés szerint igen érdekes találmánya van egy romániai fiatal tudósnak, aki petroleum felhasználásával mesterséges esőt tud bármilyen időben létrehozni. A találmány lényege az, hogy nagy mennyiségü petroleumot kell bizonyos feltételek szerint elégetni a kérdéses területen, ami aztán párás levegőt vonz a földre, ahova esőt akar varázsolni. Egyelőre azonban inkább tudományos értéke van a találmánynak, mert felette drága mulatság.

HÁROMSZÁZ VASUTAS NYUGDIJAZÁS ELŐTT.

Megszoktuk, hogy Romániában nem sokat teketóriáznak, ha nyugdíjazásról van szó. Ürügyet, okot, mindig találtak tizenhét esztendő óta. Mint egy bukaresti jelentés mondja, most háromszáz vasútas kerül nyugdíjazásra, elsősorban vasútasigazgatóságokhoz beosztott tisztviselők nyugdíjazásával.

UJ VEZÉR A ROMÁN NEMZETI SZOCIALISTA PÁRTBAN.

A Cantacuzino tábornok, a román vasgárda vezére, ami tulajdonképpen a nemzeti szocialista mozgalom Romániában, meghalt. A vasgárda elnevezést anakidején betiltották külföldi nyomásra s most ez az alakulat „Mindent a Hazáért" hangzatos cim alatt működik. Vezérének halála után most megejtett választáson, Cime mérnököt választották meg új vezérnek. Jellemző különben a mai román állapotokra, hogy Cantacuzino tábornok temetése alkalmával külön kérvényben kérték a vasgárdisták, hogy zöld ingben jelenhessenek meg, de ezt a kérést a belügy miniszter nem engedélyezte.

— **Ref. valláspedagógiai konferenciák Debrecenben.** Október 22. és 23. napján valláspedagógiai konferenciák lesznek Debrecenben a tiszántuli református egyházkerület gyermeikeinek és ifjuságának intenzivebb vallásos nevelése céljából. Makláry Károly püspök még régebben körlevelet bocsátott ki, melyben megjelenésre hivta fel az egyházkerületben működő összes vallástanárokat és vallásoktató lelkészeket és segédlelkészeket. Ezenkivül meghivták a lelkipásztori kart, az egyetem teológiai karát, a helybeli református tanintézetek tanárait, vallásoktató tantestületet és a református tantestületet. A konferencia a Kollégium dísztermében lesz megtartva, ideje pedig mindkét nap reggel 9-től déli fél 2-ig tart.

Kapható Benyáts Emil cégnél

— **Az Érettségizettek Bajtársi Egyesületének alakuló naggyülése** ma délelőtt 11 órakor lesz a Nemzeti Liga helyiségében. József kir. herceg ucca 16. szám. (:)

— **Tizenötévi magány után Rómába költözik D'Anunzió.** A kiváló iró Mussolini kérésének tesz eleget, mikor szakit magányával és Rómába megy, hogy átvegye Marconi örökét a Tudományos Akadémia elnöki tisztségében.

— **Helyszini tárgyalás két el sem lopott baromfi miatt.** Különös ügy került a bíróság elé. Kovács József hajdúhadházi lakost azzal vádolták, hogy ellopott egy tyúkot és egy kakast. A baromfiakat egy zsákban vitte késő este. Az öreg Kovács ellen megindult az eljárás lopás miatt és a hajdúböszörményi járásbíróság helyszini tárgyalást is tartott az ügyben, mert sok hajdúhadházi tanút kellett kihallgatni és a lefoglalt tyúk és kakas Hajdúhadházon éldegél gondtalanul hónapok óta, jól táplálva, nehogy baja legyen a „bünjelnek". A tárgyaláson furcsa dolgok derültek ki. A vádlott— akinek védelmét csány Farkas Attila látta el, — elmondotta, hogy ő ártatlan. — A leányától ment hazafelé és vitte a kapott tyúkot és kakast. Az úton két ismeretlen megtámadta, revolvert szegeztek mellének és megnézték, hogy mit viszen a zsákban. A feljelentést azok tehették ellene lopás miatt és azok nevezték meg a károsultat is. — Ujabb meglepetést okozott a bűnügyben szereplő károsult vallomása. Kijelentette, hogy nem hiányzik sem tyúkja, sem kakasa, nem lopták el és ő már a csendőrök előtt megmondotta, hogy ő nem károsult, mert nem loptak el tőle baromfit. Megállapították, hogy nincs bűncselekmény, mivel nem történt meg a vádszerinti lops és igy megszüntették az eljárást Kovács József ellen. A község költségén hónapok óta tartott tyúk és kakas visszakerül Kovácshoz, akitől elvették. Igy élelmeztek hosszú időn át egy tyúkot s kakast Hajdúhadházon.

x **Várom Önt,** hogy bemutassam Philips E. K. A., Standard rádióimat. Nánássy, Kálvin tér 3.

MOZI

VIGSZINHÁZ

3:1 A SZERELEM JAVÁRA.

Kedves, mulatságos, kacagtató magyar film. Olyan, mint a legtöbb magyar film. Meg van benne minden, — amit már eddig a magyar filmgyártás tervelt, rendezett, alkotott, teremtett. Annyiban bővült hogy a sportot is kelléknek vette most már a vidéki kastélyhoz, a cigányhoz, bárhoz, dáridós mulatozásokhoz. Annyi tehetségünk van, olyan szép és nagy dolgokat tudunk teremteni, hát az Isten szerelmére csináljanak már valamit a magyar filmmel is. Azt a sok-sok értéket, kincset, tehetséget, ami rendelkezésre áll, próbálják már a komoly értékek, a változatosan nagy sikerek szolgálatába állítani. Arról a mozik nem tehetnek, hogy ilyet hoznak, hiszen szivesen adnák azt is, ami még sajnos — a magyar filmgyártásban hiányzik. De ha a magyar filmgyártás csak a hejehuját ismeri, ha csupán erre a receptre mernek darabot irni, akkor természetesen előbb utóbb az lesz a dolog vége, hogy ezekre a kedves, édeskés, hangulatos, de mindig egy repertre készülő filmekre is rá fog unni mindenki. Ma még megy, ma még kell, de mindig krémes bélést ebédelni lassan odavezet hogy rá se tud nézni az ember arra a krémes bélesre, holott az a finomság egyszer-egyszer igen jó és izletes.

Ebben a filmben is ott van minden, amiből kitünőt lehetne teremteni más irányú filmekben is, miért kell mindig vígjátékot, bohózatot hozni csupa hejehujával és az összes kellékekkel.

A közönség különben tetszéssel fogadta a legfrisebb magyar filmek egyikét és gyakran hangzott fel a hangos nevetés, egy-egy ezerszer ismétlődő, de a hatást mindig kiváltó mókás jelenetnél.

— **Az emberiség barátja. Számtalan** könyv, tudományos értekezés, vers és ének foglalkozik a ká[illegible]-számtalan festménynek kávé a témája. minden művé[illegible] gálja, hogy a legpomp mindez [illegible] nevű, sze mert gyü közkedvel gon való hanem a [illegible] heti. A kávé donságokkal [illegible] a világon egyeti[illegible] XIII. század elején [illegible] bizonytalan híre Europaba. Orvosok már amikor Abesszíniából a kávé élvezetének szokása Törökországba elterjedt, felismerték élénkitő hatását. 1652-ben első nyomát Londonban találjuk. További százötven évvel később a kávéházak és a kávéivás szokása [illegible] Európában fel- Ferdinánd az [illegible] n írja napló- vi győzelem [illegible] jrámon Bu- ven mérték kávéházat [illegible] k utcáját [illegible] tcában — [illegible] ma? A [illegible] denekelőtt [illegible] ültetvényei [illegible] igszükséglet fe- ávétermelés 1[illegible] Ez a hatalmas kg-os zsákokba töltve, éppen körüléri az egyenlítőn a földet: 40.000 kilométeres óriási abroncsot képezve.

Nincs nap Meinl Kávé nélkül
Mágnás-keverék 1 kg 2.70

SPORT

Országos rekord a MAC országos atletikai versenyén

Budapest,, okt. 16. A MAC szombat délután a margitszigeti sporttelepen rendezte atletikai versenyét. Eredmények:

500 m-es sikfutás: 1. Vadas MAC 1.05.2 (1.03.4 régi rekord).

2000 m-es sikfutás: 1. Szabó MAC 5.21 (5.20.4).

10.000 m-es sikfutás: 1. Német MAC 31.12.6, országos rekord, (régi rekord Kelen: 31.17.2).

Rudugrás: 1. Papp 340.

1500 m-es sikfutás 1. Kósa UTE 4.03.6.

800 m-es sikfutás: 1. Czeglényi BBTE 1.58.

Vasárnapi sportmüsor

Debrecenben a DEAC pályán lesznek mérkőzések. Délelőtt fél 11 órakor Klinika—Bihari Turul II. o. bajnoki mérkőzés, vezeti: dr Lengyel. Erős küzdelem várható. A honi pálya szól a Klinika mellett.

Háromnegyedegy órakor Karcagi MOVE—Textil, vezeti: Rose. Nyilt küzdelem, két egyforma erős csapat találkozása. A kapu előtt határozottabb csapat fog győzni.

Háromnegyedhárom órakor DEAC—DVSC. A DVSC minden részében jobb és a DEAC meg fogja érezni Magyar hiányát is. A DVSC sima győzelme várható. Vezeti: Weisz Soma.

Vidéken: Nyíregyházán NyKISE—MTK. — Berettyóujfaluban BUSE—NyTVE. — Mátészalkán MVTE—NyVSC. — Püspökladányban PMAV—Báthori SE játszik a bajnoki pontokért

A II. osztályban a debreceni csoportban a DMTE Derecskén játszik a DMOVE ellen, a győzelem reményével. Vezeti dr Kiss Gábor.

Az ifjúsági bajnokságban az Egyletkert pályán délután három órakor DEAC ifjúsági—Vargakert. Vezeti: Piller. A DEAC látszik esélyesebbnek.

Budapesten: Bocskai—Ujpest, vezeti: Kovács. A Bocskai nem favorit, sőt három gólos veresége sem volna meglepetés. De azért küzdhet becsülettel és mit lehet tudni. — A többi mérkőzés: Hungária—Phöbus. Nemzeti—Törekvés. Budafok—Budai 11. Kispest—Győri ETO. Elektromos—Szürketaxi. Szegeden meg Szeged—Ferencváros.

A tisztviselőbajnokság során szombaton a Futballbirák 3:1 arányban győztek az Igazságügyi tisztviselők ellen. Gólokat lőtte dr Kiss 2 és Thomas illetve Leveles. Bankosok—Klinika 3:1. Postások—Villanygyár 1:1. Az elsőség a Bankosok és a Futballbirók között dől el.

FŐISKOLAI JELVÉNYSZERZŐ atletikai verseny lesz október hó 23-án vasárnap délután az egyetemi sporttelepen.

ORSZÁGOS FŐISKOLAI ATELETIKAI CSAPATBAJNOKI VERSENY.

Ma vasárnap lesz megtartva Budapesten a BEAC sporttelepén az 1937—38. tanévi főiskolai atletikai csapatbajnoki verseny, József főherceg vándordíjáért, a következő számokkal: 1x100 méter, 4x400 és 4x1500 méteres stafétafutás, azonkivül 5000 méteres sikfutó magas- és távolugró, súlylökő, diszkoszvető és gerelyhajító ötös csapatversenyek.

Ezen a versenyen a DEAC **Hadházy** Dezső egyetemi testnevelési tanár vezetésével alábbi csapattal vesz részt: Dr Ember László, Losonczy Géza, Lukácsi Gyula, Szilágyi László és Szilveszter György hittanhallgatók, Dalmi Ádám, Gábor László, Kapros László, Karasszon Béla, Molnár Ferenc, Nagymajtényi Ferenc, Papp Sándor, Rácz Miklós, Sarudi László, Szilágyi Tibor és Végh László joghallgatók, Ambrus Lajos, Bartha Gyula, vitéz Szabó László és Végh Gyula orvostanhallgatók, Balassa Iván és Futó József bölcsészettanhallgatók, akiknek a Testnevelési Főiskola és pécsi egyetem ellen kell a vándordíjért megküzdeniök.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

Kissé javult a búza.

A készárúpiacon a búza eleinte 10—15 fillérrel kelt drágábban mint tegnap, zárlatkor azonban a hivatalos árfolyamnak csak 5 filléres kijavitása vált szükségessé. Árpa változatlan, s úgyszintén a rozs, zab és a tengeri ára sem.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.50—20.90, 78 kg 20.80—21.20, 79 kg 21.05—21.40 80 kilós 21.20—21.50. — Felsőtiszai 77 kg 20.50—20.90, 78 kg 20.80—21.20 79 kg 21.05—21.40, 80 kg 21.20—21.50 rozs pestvidéki 18.90—19.00, rozs más származású 19.00—19.20, takarmányárpa elsőrendü 16.50—17.00, középminőségü 15.75—16.25, sörárpa kiváló 21.00—23.00, prima 19.75—20.75, sörárpa 18.50—19.25, zab elsőrendü 16.90—17.00, középminőségü 16.80—16.90, tengeri 14.05—14.15, korpa 12.70—12.85, nyolcas liszt 14.60—15.40 P.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 108 darab sertést. Előző napi maradvány 98 darab, készlet 207. Eladtak 159 darabot. A vásári állományból angol sertés 46 darab. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón felül 108.5 prima szedett 104—106 középminőségü szedett 102—103, silány 95—100, angol tőkesretés 108 filler élősúlyban kilónként. Irányzat változatlan.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 18.80—19.60 pengő, rozs 17.20—17.50, árpa 15.20—15.50, zab 14.50—15.50 öszemes tengeri 11.80—12.00, új szemes 10.30——10.50, csöves 6.80—7.50, lucerna 5.60—7.80, széna 3.80—5.50, bükköny 5.00—5.60, here 5.50—6.50, szalma 2.20—2.50, takarmányrépa 2.00—2.20, cukorrépa 2.30—2.50, fehér tök 2.20—3.00.

Országos vásárok sorrendje

Október 17, vasárnap: Szarvas.

Október 18, hétfő: Egyek, Érsekvadkert, Kapuvár, Kiskörös, Kőszeg, Mezőkövesd, Miskolc, Nagybaracska, Nyíregyháza, Ocsa Ozd (havi), Pécsvárad, Rajka Ricse, Salgótarján, Söjtör, Szentgotthárd, Szalkszentmárton, Szentlőrinc, Szob, Szőllősgyörök, Tarján, Tatabánya (havi), Vál.

Október 19 kedd: Borsodnádasd, Edelény, Nagyborzsöny, Salgótarján, Tálya, Tevel, Ujpest, Vajszló (havi).

Október 20, szerda: Egyed, Egyházaskozár, Hedrehely, Inke, Németbóly, Rudabánya, Siófok, Szentpéterur.

Mátkapároknak és ujházasoknak
Sok szerencsét kivánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK a legolcsóbban kaphatók GRÓSZ JENŐ DIVATÁRUHÁZÁBAN. PIAC-UTCA 51.

Jó áruk olcsók ASZMANN úridivatcikkei.

Fényt és hangulatot viz otthonába, ha GULYÁS CSILLÁR-RÁDIÓ SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL PIAC-U.59. TELEFON: 52-19

KONYHAEDÉNYEK ET TÓTH GYULÁTÓL Városházépület.

Pénz nélkül boldogság nincs, keressé fel a KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-EGYLETET. KOSSUTH-U.8.

Legizlésesebb menyasszonyi és alkalmi csokrok ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN Kossuth-u.3.

SZLUKA ISTVÁN szikvizgyár „CSOKONAI" ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS TELEKI-U.100. TELEFON: 21-11. SZ.

SZŐNYEG, ÁGYTERITŐ, Függöny A LEGOLCSÓBB HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U.19.

Cornétól megtalál KONTSEK KORNÉL divatházában KOSSUTH-U.1.

Művészi fényképek leszállitott árban. Takarékosság kényszerének is TÖKÉS ILONA MŰTERMÉBEN · CSAPÓ-U.1.

KEZTYŰT FŰZŐT SCHÖN SÁNDORTÓL PIAC-U.14. CSAPÓ-U. SAROK

NE FŐZZÖN OTTHON olcsóbb, izletesebb a SZABÓ FÉLE MAGYAR KONYHA · SAS-UTCA 3.

Kézimunka fonal, cövidáru a legolcsóbb PIKÓnál KOSSUTH-U.4.

BÉRAUTÓT elegáns kocsit eljegyzésre, esküvőre, keresztelőre SZIKSZAYTÓL rendéjen. FERENC JÓZSEF UT 42. TELEFON: 12-45

JEGYGYŰRŰK, JEGYEKSZEREK legnagyobb választékban HALÁSZ ékszerésznél

Gyomron át szivhez az ANGOL KIRÁLYNŐ vezet.

IZLÉSBEN ÉS OLCSÓSÁGBAN IBOLYA VIRÁGCSARNOK VEZET KOSSUTH-U.2. TELEFON: 17-61

Szántó Zsigmond kárpitosmester bútorcsarnoka Piac-u.81.

Finom-, gyarmatáru és háztartási cikkek KONTSEK GÉZÁNÁL

TORTÁKAT SÁNTHA KÁROLYTÓL HATVAN-U.1.

Férfiszövet különlegességek rendkivül olcsó árban kaphatók MIKÓ POSZTÓ-KERESKEDŐNÉL PIAC-U.4.

Legszebb esküvői és alkalmi frizurák RAMMINGERNÉL SZENTANNA-U.10.

ILLATSZERT kölnit, pudert PAPP LAJOS illatszertárából Kossuth-u.1.

ÖSSZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTÉKOK Kántor Ernő ÉS Tsa NÁL VÁROSHÁZÉPÜLET

Piac-u.37. Finomkülönlegességek magotsai Nagy Sándornál

LEGNAGYOBB Uridivat és kalapraktár WERNER PIAC-U.70.

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál.

Humánus bomba.
Egy angol tüzoltó tiszt az általa feltalált tüzoltó bombával.

Ez az ember sohasem veszhet el. Th. Rockwell, amerikai polgár negyven nyelven tetoviroztatta nevét a lábszáraira.

Kaliforniában épül a világ legnagyobb csillagvizsgálója. Képünkön látható az épülő csillagvizsgáló modellje.

Egy barátságos, de veszedelmes ölelés. Tigris ölelkezik ápolójával.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

ÖRÖK HATÁROK-

ról beszélt Nagyváradon Tatarescu román miniszterelnök és arra buzdította hallgatóságát a váradi mozi emelvényéről, hogy igyekezzék mindenki egy lapát földdel, egy darab kővel erősíteni azokat az örök határokat, melyek Nagyromániát körül veszik. Most se kedvünk, se időnk nincsen ahhoz, hogy vitát kezdjünk Tatarescu miniszterelnökkel arról, hogy örök mit is jelent. Örök az Isten, aki van időtlen idők óta és lesz mindig. De az a bizonyos »örök« határ 1920-ban készült igen szerencsétlen körülmények között, nagyon is gyarló emberek által, akiknek nagy része régen azt is tudja már, hogy hamis adatok alapján. Hát hogy legyen örök az, amit az ember készített valótlan adatok alapján! . . .

Erről vitatkozhatnánk Tatarescu miniszterelnökkel, de kár a szóért. Ők soha se fogják belátni, hogy a sokat emlegetett római világbirodalomnak se sikerült örök határokat teremteni. Macedoniai Nagy Sándor is hódított magának országot éppen elég nagy mértékben, de öröknek még ő se merte volna hirdetni országa határait. A perzsák világbirodalma is jelentős volt, de örök határai annak se voltak és Darius egy percig se vallotta, hogy örök a haza, melyet összehódított . . .

Napoleonról már nem is beszélünk, olyan közeli korban élt és annyira tudja mindenki hatalma végét . . .

Csak itt a szomszédban nem tudnak semmit, helyesebben nem akarnak tudni, mert a gyermek se szívesen ébred fel a boldog álomban ringató szép mesék világából.

A sok-sok világhatalom, melyek közül néhányat felsoroltunk, keserves harcok és véráldozatok árán teremtette meg világbirodalma határát. Kivétel nélkül mind. Nagy Károly ugyanúgy, mint Nagy Sándor, vagy Napoleon.

Románia a zöld asztal mellett szerezte, mint valami szerencsejátékos a váratlan vagyont.

Lehet, hogy ezért szeretnék hinni és főleg szeretnék elhitetni, hogy ezek a határok »örök-határok.«

arról, hogy

23 MILLIÁRD FRANK

költséggel fog a jövő esztendőben dolgozni egyetlen ország, Franciaország, hogy újabb fegyverkezéseket hajtson végre. Milyen keserű s milyen szörnyű szám ez, ha arra gondolunk, hogy mindezt verítékkel és munkával összehordott kincset fegyverre, gyilkos szerszámokra fogják elkölteni . . .

Elképzeljük, hogy dörzsölik a markukat a fegyverraktárak tulajdonosai, a gyárosok, akik éveken keresztül erre készültek fel éjjel-nappal munkálkodó munkástömegekkel . . .

Hány kórház és milyen sok tenger iskola születhetne abból a 23 milliárd frankból. Hány embernek lehetne visszaadni az egészségét és milyen sok embernek lehetne hozzáférhetővé tenni a szebb életet . . .

Álmok, szerencsétlen, boldogtalan álmok . . .

Fegyverek, gázok, bombák özöne emészti meg ezt a roppant összeget s tapsol néhány ember és röhög a markába, mert milliárdokat keres az üzleten.

De mi lesz a milliárdokkal, ha egyszer a gázok, bombák, fegyverek visszafelé sülnek el?

Ki fogja használni látni a verejtékből, munkából kipréselt milliárdoknak, ha irmagja se marad a fegyvereket gyártó, fegyvereket verejtékező emberből? . . .

Erre egyelőre senki se gondol. De lehet, hogy nem mer gondolni senki, senki . . .

arról, hogy

OKTÓBER 6

se szent többé némely megkötyögyösödött emberek szemében, mert ostoba, egyéni érvényesülésüket kereső felforgatásukban ezt a napot ugyanúgy kortesfogásokra használják fel, mint a többi szürke hétköznapot. Undort, émelygést, utálatot érzünk az ilyen otromba viselkedéssel szemben és nem csinálunk titkot belőle, hogy széggeljük a közösséget azokkal, akik ilyen viselkedés után is magyarnak merik magukat vallani . . .

A magyar név kötelez, sokkal többre, mint ezek az egyéni délibábokat kergető akarnokok hiszik. Annyi, de annyi ellenségünk van kint és bent ebben az országban, akkor miért kell ezeknek a törtetőknek és csörtetőknek pont a magyart és annak legfájóbb ünnepét beszennyezni ostoba és otromba mokánykodással . . .

arról, hogy

ISKOLA

a mai vezetőség felfogása szerint csak arra való, hogy ott tanuljanak és tanítsanak. Ezt azok, akik erre az életre szánták magukat igen jól tudják is, hiszen tanszemélyzetünk legnagyobb többsége így is fogja fel magasztos hivatását. Itt, ott azonban akadnak »tulbuzgók«, akik az iskolában elfelejtik azt, hogy emberek, hogy embertársaik, sokszor nagyon nyomorult körülmények között élő embertársaik zsebéhez kell mérni a követelményeket. Intézeti ruhák és tornacipők, egyenkalapok és egyenfüzetek mind, mind a rendre, fegyelemre való nevelésnek eszközei csupán, nem föltétlen kellékei is ennek a nevelésnek. Tehát azért, mert valaki nem tudja a kézimunka anyagát megszerezni, mert nem tud tornacipőt prezentálni időre, még lehet kitűnő tanuló, ha mindjárt koldus szegény is . . .

A nevelő ember akkor is tehet ilyen téren kivételt, ha ezt erős szabályok írnák elő, holott ezt, éppen ezeket a kérdéseket a legfelsőbb tanhatóságok ilyen figyelemreméltó emberséggel kezelik, hogy sok alantasabb beosztású tanember követésre méltó példát találhatna felettesei eljárásából . . .

arról, hogy

A VIDÉK KUTJAINAK

hetven százaléka fertőzött, amint azt az egyik statisztikai jelentésből olvassuk. Most folynak évről, évre a megfelelő munkálatok, hogy a fertőzött, nyitott kutak helyett a magyar vidék megkapja a maga mély fúrású, tiszta vizet adó kutjait . . .

Uzsiston, csak egyetlen adat, mely világot fest elénk.

Az ivóvizet adó kutak hetven százaléka vár arra, hogy tiszta vizet öntő kutakkal cseréljék fel . . .

Milyen emberfeletti munka és küzdelem vár ezen a téren hatóságainkra, közegészségügyi intézményeinkre . . .

Van ennél nagyobb, fontosabb tennivaló egy országban?

Nem kell reá felelni, de a tények, a gyermekhalandóság, a bél- és légzőszervi betegségben szenvedők kiáltó száma minden feleletnél többet mond...

jegyzi: sz. r. i.

Megszállás alatt

Irta: Brilla Ernő.

A NÓTA

A szomorú, gyászos oláh megszállásból én is megkaptam a részem. Állandó oláh őrség tanyázott az állomáson. Nekünk vasúti személyzetnek nem sok vizet zavartak, de szegény utasoknak annál jobban kellemetlenkedtek. Ahol csak lehetett, zaklatták — indulásnál, érkezésnél igazoltatták — motozták őket. A legkisebb podgyászt is felbontották. Többen hozzám fordultak segítségért, de sajnos nem tehettem semmit, sőt könnyen durva elutasításban részesültem volna. Éreztem, hogy valamivel meg kell nyernem a jóindulatukat, hogy egyszer-másszor közbelépésemmel segíthessek.

Volt egy félhordónyi borom, ami megfelelő kezelés hiányában alaposan megvirágosodott és már ecetesödésnek is indult. Forradalom, oláh megszállás szomorú lázas napjai alatt, míg jó volt sem fogyott, jelenlegi állapotában még inkább nem kellett. Jó lesz az oláhoknak, határoztam el. Úgy is történt. Egy este, midőn az állomás előtti fával beültetett széles anyagárok partján nagy tűz mellett szalonnát sütöttek, megszólítottam az őrség parancsnokát. „Káplár úr! Van egy kis borom, jó lenne a sült szalonna után, nem kóstolnátok meg?" „De bizony, nagyon jó lesz." Válaszolta széles mosolyra húzva a száját. „Na, akkor gyere, adok egy üveggel" és a pince ajtóban kezébe nyomtam egy tízliteres demizsont. „Majd holnap is, meg azután is, míg a hordóban lesz, újból megtöltöm", — mondottam. „Nagyon köszönöm a szívességedet" — válaszolta és nagyot köszönve, a borral boldogan sietve elment. Később hangos kacagás, éneklés jelezte, hogy a bor ha virágos, ha kissé ecetes is, mégis csak bor marad. Másnap, harmadnap s így tovább pontosan jelentkeztek a borért. Es így ment 9—10 napon át, midőn sétám közben a nótázó katonák elé jutottam. Dal mindjárt elhallgatott, tisztességtudóan felugráltak és köszöntöttek. Káplár úr kisebb szónoklatot rögtönöl

zött, melyben megköszönte a jó borocskákat és azzal fejezte be, hogy „Te főnök úr, egy derék jószívű ember vagy". „Ti pedig egy haszontalan, semmiházi, háládatlan emberek vagytok" — válaszoltam a dicséretre. „Miért?" kérdezte a káplár megütközve. „Azért, mert Ti napok óta isszátok a boromat, éneklitek sorban a nótáitokat, de eddig egyikőtöknek sem jutott még eszébe, hogy megkérdezzétek és legalább egyszer elénekeljétek az én nótámat is." „Az igaz, csakugyan igaz" — ismerte be a káplár restelkedve. „Hát mék a Te nótád, főnök úr, hogy akkor most mindjárt elénekeljük?!"

Megmondottam. „Azt tudjuk mind" — mondotta vigyorogva és azzal intett a félkörben álló legényeinek és a masik pillanatban már felhangzott egy tucat oláh ajkáról kissé hamisan, kissé rekedten, de teljes odaadással a nótám. A nótánk. Minden magyar szent imája: „Isten áldd meg a magyart".

A ZÁSZLÓ

Közelgett az oláh király születésnapja. Ezt a megszálló katonák parancsnoka nagy fénnyel akarta megünnepelni. Kidoboltatta, hogy a háztulajdonosok tartoznak — szigorú büntetés terhe mellett — házaikat feldíszíteni, zászlót kitűzni. Én nem sokat törődtem a rendelettel. Lakó voltam. Az én házigazdám, a MÁV. Igazgatóság, Budapesten székel, ha tudjátok — gondoltam — hát büntessétek meg. Egy nap az ismerős káplár lelkendezve szaladt fel hozzám. Éppen ebédnél ültem. „Főnök úr! hét baj van, néked nincs zászló kitűzve! Jön a bizottság vizsgálni. Már sok gazdát elvitetni az őrsre. Kapni fognak mind nuszonötöt. Én szaladni ide, hogy megmondjam eztet." Meghökkenést szinleltem. Szívélyesen megköszöntem a jó szándékát. Ennek fejében mindjárt egy nagyobbacska pohár rummal és cigarettával kínáltam meg, majd lekiáltottam az emeletről az egyik beosztottamnak, ki azonnal feljött.

„Nézze csak Papp, nagy baj van! Nincs kitűzve a zászló. Nagy szerencsénk, hogy a káplár úr olyan szíves és eljött, hogy figyelmeztessen. Most már egy-kettő azonnal ki kell tűzni."

„De kérem — főnök úr — nekünk nincs..." „Semmi de, intettem le, menjen csak fel a padlásra és vegye elő és csomagolja ki a zászlót. A káplár úr meg lesz olyan szíves és megmutatja, hogy merre tűzzük ki, a sinek felé, vagy a község irányában." „A községnek" — szólt bele a káplár fontoskodva.

„Akkor megkérlek, hogy légy oly szives és igazisd el Te, úgy ahogy a legjobbnak látod" — kértem meg a káplárt egy második pohár rummal megkínálva. Rövid idő mulva ablakom felett lengett a zászló. A zászlónk! A háromszínű, magyar nemzetiszínű zászló!

Utasok jöttek, csodálkozva állottak meg. Első pillantásra nem is hittek a szemüknek. Voltak, kik bejöttek az irodába: „hogy merte kitűzetni, hogy nem fél?" — fejezték ki aggodalmukat.

Lassan suttogva híre ment. Mindig többen jöttek. Egyesek és kettes, hármas csoportokban. Egyszer-egyszer egész kis társaság is, nézni, hazafias fájdalmukon kissé könnyíteni. Megálltak a régen nem látott zászló előtt. Levett kalappal feltekintettek és fájó szeretettel egy-egy könnyet töröltek ki szemükből. Azután megfordultak — elmentek, hogy másnap — harmadnap ismét visszajöjjenek.

A zászló pedig lengett. Esőben, szélben, viharban. Egyszer beleakadt az ereszbe, másszor az esőcsatornába, majd kiszabadult és ismét büszkén a magasba röppent. Kissé elázott, kissé megfakult. Széle megszakadozott, de kitűzve ottmaradt, míg az oláhok ki nem takarodtak, hogy hirdesse a szebb, a jobb jövőt. A közelgő feltámadást!

A zászló! A zászlónk! Szomorú, gyászos napokban az egész országban talán az egyetlen kitűzött magyar zászló!

Egészségrontó rossz szokások

A késői felkelés egészségi következményei — Az étkezéssel kapcsolatos rossz szokások — A dohányzás egészségrontó kihatásai — A tisztaság elleni rossz szokások — Az orvosi receptek és diétás előírásokkal való visszaélések — A gyermeknevelés terén elburjánzott rossz szokások

Irta: NÁNÁSSY LÁSZLÓ.

Nagyon sok baj, kellemetlenség, sőt betegség származik könnyelmű hanyagságból, természetté vált rossz szokásokból. E kis cikk keretében nem kívánjuk a rossz szokások nagy tömegét letárgyalni, csupán azokra a rossz szokásokra igyekszünk rávilágítani, amelyek az általános tapasztalat szerint ártalmasak testi egészségünkre.

Igen rossz szokás a szokványos reggeli későnkelés.

Némelyik ember képtelen magát arra ránevelni, hogy reggelenként egy meghatározott pontos időben feltudjon ébredni. Ha fel is ébred, nem tudja az ágyát elhagyni s így elkésik munkahelyéről. Az ilyen emberek akaratának csavarai valósággal berozsdásodottak s így nem működnek gyorsan s biztosan. Különösen bajt okozhat a későn-kelés azzal, hogy az ideges kapkodás, sietés miatt igen sok, nem ritkán súlyos kimenetelű baleseteknek, szerencsétlenségeknek lehet az előidézője. Tisztviselő, munkás a gyakori elkésései miatt alkalmaztatási helyén büntetéseknek, fegyelmi kellemetlenségeknek teszi ki magát, ami pedig kedélyét, munkáját és egészségét egyaránt rontja, gondját, baját fokozza.

A későn kelő háziasszony elkésik a reggelivel, a takarítással, a főzéssel. Ezért kapkod, idegeskedik, amiért aztán kisebb nagyobb kellemetlenségek érhetik. A kitolódott felébredést egész nap nem tudja behozni s így egész nap ideges lesz, ami bizony nagy ártalmára van a család békéjének, mert a háziasszony, a feleség, az anya idegessége egyformán árt a ház minden tagjának.

A későn kelő iskolásgyermek úgyszólván állandóan izgatott, mert fél, hogy elkésik az iskolából, ezért nem mosakszik rendesen, reggelijét vagy otthagyja, vagy hirtelen bekapja.

Kifulladva, kiizzadva, izgatottan ér az iskolába, ahol gyakori elkéséseiért összeszidják, rendesen mindjárt feleltetik is, ami az izgatott hangulatban mindig rosszul sikerül. Rossz hangulatban ér haza, ezért rendszerint nem tud rendesen ebédelni sem. Természetesen rossz lesz a gyermek tanulmányi eredménye is, ami a kedélyvilágát nagyon lehangolja. Így bizony nem csoda, ha kialakul a rossz kedélyű, rendetlen, dacos, különc, rosszul táplált, vérszegény, ideges gyermek tipusa, akiből felnőtt korban ideges ember lesz.

Az étkezéssel kapcsolatban számtalan rossz szokás terjedt el, ami az egészség szempontjából hiba, mert ideges gyomorbajok, különböző egészségi és anyagcsere-bántalmak, vagy egyéb betegségek előidézőoka lehet.

Sok gyermek, — különösen az egyke — étvágytalan, nem akar enni. Miközben a szülők ezen segíteni próbálnak, valósággal elkényeztetik, egyenesen zsarnokságra ránevelik a gyermeket: így minden étkezés izgalmakkal teli, bizonytalan kísérlet lesz, aminek az lesz a biztos eredménye, hogy a gyermek nem eszik rendesen, szeszélyes étvágyú helytelen táplálkozása ideges és szervi gyomorbajok forrása lesz, amelyek a gyermek testi és szellemi fejlődését hátráltatják, általános idegességét kifejlesztik.

Az is igen rossz szokás, ha a gyermeket kínálgatják, az evésre mesékkel, ajándékokkal, fenyegetésekkel veszik rá, mert az éhség nélkül erőszakolt evés csak gyomorrontást okoz s így csak kárt s semmi hasznot nem eredményez.

A falánkság ugyancsak rossz szokás, mert olyan ételmennyiségek elfogyasztásával jár, amelyekre nincs szükségünk s így csak túlterheljük emésztőszerveinket, ami elhízásra s ellustulásra, s nem ritkán betegségekre vezet. Főleg a cukorbetegek, köszvényesek, gyomor- és epebajosok azok, akiknek a falánkság sok bajt és szenvedést okoz s nem ritkán műtéteket tehet szükségessé. A gyors evés elégtelen, rossz rágás ugyancsak sok ember megrögzött szokása, ami a gyomor túlterhelését s gyakran komoly megbetegedését okozhatja.

Az erős sózás és fűszerezés nagyon elterjedt magyar szokás, ami pedig savtültermelést s ezzel kapcsolatban gyomorfekélyt okozhat.

Vannak olyan emberek, akik nem élvezetből, hanem csupán megszokásból dohányoznak. Pedig ez a szívüknek, gyomruknak, ereiknek, fogaiknak, arcszínűknek, idegeiknek éppen úgy ártalmára van, mintha kimondottan nikotinéhségben szenvednének. Miután a nők pajzsmirigye különösen érzékeny,

nőknek a dohányzás fokozottabban árt, mert a nikotin az anyagcserét a pajzsmirigy útján fokozza.

Hogy a dohányzás csupán rossz szokás és nem tényleges szükséglet, azzal is meggyőzően bizonyíthatjuk, hogy aki nem szokta azt meg, soha nem kívánja és semmiféle hiányát nem érezheti.

Sokan úgy gondolják, hogy teljesen elegendő a reggeli testápolás, a reggeli mosakodás, fogkefélés. A tisztálkodás célja az, hogy a napközben ránk került piszoktól, portól, veritéktől, bőrfaggyútól, ételmaradékoktól megszabaduljunk; tehát ezt este is el kell végeznünk, hogy az éjszakát tisztán tölthessük, alvásunk üdítő legyen s az ágynemünket se piszkoljuk be. A melegvíz, szappan, fejmosás és fürdés este végezve — a meghűléstől is megóvja az embert. A reggeli mosakodásnak csakis felfrissítés és edzés lehet a célja.

A fogkefélés célja az, hogy a fogakon tapadó ételmaradványokat lesúrolja, mert bomlásuk szájbűzt és fogromlást okoz. Nappal a nyálnyelés és szájmozgás ezt valahogy magától is elvégzi, éjjel azonban a száj ezen öntisztulása szünetel.

Igen rossz szokás az esti fogkefélés elmulasztása, mert így az ételmaradványok reggelig a fogakon bomlanak, ami igen sok baj forrása lehet.

Nagyon rossz szokás a hanyag testtartás járás, munkavégzés és ülés közben. Különösen ügyelni kell a helyes testtartásra a gyermekeknél. Azonban sokszor a hanyag testtartás oka a gyermekeknél a veleszületett csípőficam, ludtalp, hátgerincferdülés, gyermekbénulás, izomgyengeség, ritkább esetekben kezdődő izületi vagy idegbaj. Éppen ezért az állandóan hanyag testtartású gyermekeket feltétlenül meg kell mutatni orvosnak, mert a kellő gyógyeljárás elmulasztása fokozódó eltorzulást és elnyomorodást eredményezhet. Természetesen a hanyag testtartásnak nem minden esetben testi elváltozás az oka, hanem a gyermek vagy a felnőtt természetté vált rossz szokása is lehet. Tanítók és szülők egyaránt sokat szidják némely gyermeket azért a rossz szokásáért, hogy folyton izeg-mozog, rángatódzik, torzképeket vág. A szülő és tanító ilyenkor nagyon helyesen teszi, ha az ilyen gyermeket orvosnak mutatja meg, mert a nyugtalanság betegség, a rángatódzás, a torzkép, grimasz, arcfintorítás a vitustánc nevű betegség megnyilatkozása lehet. Sajnos kevesen tudják, hogy a vitustánc fertőző baj, amelyet a többi gyermekek is szinte tűzgyorsasággal megkaphatnak. Ilyenkor a baj kezdő forrását, azt a gyermeket, akinél az először nyilvánult meg, azonnal el kell távolítani az iskolából. A rángatódzás tehát mindenkor idegesség, vagy idegbaj jele, amin a szidás és a büntetés csak ront, a gyógyítás ellenben segít.

Az éjszakázás ivással, dohányzással, rendetlen étkezéssel és rossz társasággal szokott együttjárni, ami az ember testének-lelkének egyformán ártalmára van.

Az ilyeneket ráncos arcukról, fakó színükről, vörös karikás szemeikről ismerhetjük fel. Éppen ezért ez a mulatozással párosult éjszakázás a lehető legrosszabb egészségrontó szokás. Nagy hiba ez, mert elemi természeti törvény az, hogy a nappal és éjszaka, a munka és pihenés testünk összes működéseiben harmonikusan váltakozzék és ebben semmi zavar, változás, felcserélés ne legyen. Ennek a rendes életritmusnak minden megzavarása megbosszulja magát, az életet nemcsak megrövidíti, de súlyos bajokkal is megterheli. Átlag nyolc órai alvásra minden felnőttnek szüksége van, ennek pedig természetes ideje az éjszaka. Ha ezt a rendes folyamatot megzavarjuk, emésztőszerveinknek a kellő pihenést nem adjuk meg, beáll az álmatlanság és étvágytalanság annak minden káros, egészségrontó következményeivel együtt.

Rossz gyomrú, álmatlan, ideges emberek rossz szokása, hogy folyton a legkülönbözőbb orvosságokat szedik, többnyire orvosi rendelet nélkül, a szomszédok vagy ujsághirdetések tanácsára.

Erről még külön cikket fogok írni. Ugyanis minden recept, orvosi rendelés egy bizonyos beteg számára, annak sajátságos körülményei teljes figyelembe vevésével íródik. Ezért nem lehet egy orvosi receptet egy másik embernek ajánlani. Lehet egy baj, betegségtünet hasonló, de mégsem azonos. Hiszen, hogy a mindennapi életből vegyünk egy példát; minden kulcs hasonlít egymáshoz, mégis minden zárhoz egészen más kulcs kell. Sok betegségnek hasonló tünete lehet, de minden betegségnek más a gyógymódja. Éppen ezért

sokszor végzetes kimenetelű lehet egy-egy orvosi recept kikölcsönzése, ajánlása ami néha súlyos tévedéseknek lehet a forrása!

Azt sem lehet elfelejtenünk, hogy pl. akinek gyomorbaja van, annak minden gyógyszer szedése teljesen hiábavaló megfelelő étrendi diéta betartása nélkül.

A diéták betartása és rendszere körül is a fogalomzavarok egész tömege terjedt el az emberek között. Sokan naivul azt hiszik, hogy a diéta csak bizonyos ételek vagy főzési módok használatából, avagy mellőzéséből áll. Minden bajnak megvan a maga sajátságos diétája, amelynek előírása, részletezése, utasításokkal való ellátása úgyszólván már egész külön szakorvosi feladatkör.

Diétát soha senki ne ajánlgasson embertársának, mert egy diétás étrend előírása nagyon is gondos orvosi vizsgálat eredménye lehet.

Általánosan elterjedt rossz szokás az is, hogy egyesek beteg testrészeiket, sebeiket, pattanásaikat, a gyulladt területeket mozgatják, dörzsölik, nyomogatják, vakarják, piszkálják, a jól feltett kötéseket a fájdalmasság miatt vagy tisztán kíváncsiságból megbolygatják, leszedik. Nagy hiba ez, nemcsak azért, mert a beteg testrész vagy sérült hely nyugalmának biztosítása a gyógyulás lényeges kelléke, hanem azért is, mert a mozgatás és piszkálás az egyébként elhatárolódásra hajlamos baj terjedését okozza, annak minden veszedelmével együtt, vagy pedig ezenfelül még fertőzésre is vezet, aminek nyirokérgyulladás, orbánc, vagy vérmérgezés lehet a következménye. Ezek pedig olyan bajok, amelyek csön-

kító műtéteket — kéz vagy láb amputálást — tehetnek szükségessé vagy torzító hegeket hagyhatnak hátra s nem ritkán életveszélyes lefolyásuk lehet.

Ahhoz, hogy valamelyes rossz szokás kialakulhasson két tényező szükséges: a rossz példa és a szokás rendszeres ismétlése.

Önnevelésünknek tehát ezen két forrás ellen kell a jellem- s akaratnevelő küzdelmet felvennie. Helyük szerint ezeket a családban, az iskolában és a társaságban taiáljuk meg. Miután legszorosabb az együttélés a családban, a nevelés is jórészt itt történik: a rossz szokások kialakulásáért elsősorban a család felelős. A nevelés három fontos eszköze: a szoktatás, példaadás és tanítás. Sajnos a legtöbb szülő maga is a rossz szokások egész tömegének rabja s így nem is csoda, ha a gyermekeik is a rossz szokások, neveletlenségek tömegében vergődnek. Hiszen az már régi köztapasztalás, hogy neveletlen szülőknek neveletlen gyermekeik vannak.

Az is fontos kellék, hogy a szülőknek kellő egészségtani tudásuk, felvilágosultságuk is legyen. Ez sajnos csak az iskolázottabb, műveltebb szülőkre vonatkozhatik, mert a műveletlen emberek gyermekei úgy nőnek fel, mint a réten a fű.

Sok bánatnak, súlyos természetű betegségnek, szégyennek, költségnek lehetne elejét venni, ha a szülők egészségtani szempontból felvilágosultak volnának. Sajnos e téren a szülők nagy tömegénél helyrehozhatatlan hiányok s nem ritkán vétkes mulasztások tapasztalhatók.

A jobb módúaknál a csecsemő- és családvédelem munkáját a háziorvos végzi, fontos tehát, hogy a család az orvos tanácsát mindenben kikérje és ami még ennél is fontosabb — az orvos tanácsát meg is tartsa. Ma már a rendszeres orvosi tanácsadás nemcsak a jobbmódúak kiváltsága. Hiszen a Vörös- és a Zöldkereszt, a Stefánia Szövetségek úgyszólván az egész országban működnek s hasznos orvosi tanáccsal és orvosi- és gyógyszersegélyben részesítenek minden hozzájuk forduló igazolt szegény szülőt.

Az ujjáépült Parád gyógyfürdő

Uj vendéglő, casinó épület, gyógyszálló

Magyarország gyógyfürdőinek sorában első helyen emlegetik Parád gyógyfürdőt, melynek nagyszerű gyógyhatását sok ezer és ezer gyógyult, megerősödött fürdővendég igazolja.

Közel százötven hold díszpark veszi körül Parád fürdőt, azontul pedig végtelen tölgy és bükkerdő, úgyhogy ellehet mondani, hogy egyetlen fürdőhely sem bir olyan pompás fekvéssel, mint Parád.

Parád aránylag közel esik Debrecenhez. Innen különösen nyaranta sokan keresik fel, ilyenformán a debreceni közönséget is érdekli, hogy milyen hatalmas átalakuláson és fejlődésen ment keresztül a fürdőtelep ebben az évben.

Uj vendéglő, kaszinóépület és gyógyszálló épült a telepen.

Pazar kiállitású, rendkivül tágas az új vendéglő, melynek nagytermében és fedett teraszán 500 vendég szolgálható ki.

A régi vendéglő már kicsinek bizonyult, úgyannyira, hogy például az elmult évben a nagyszámú fürdővendéget nem tudták egyszerre kiszolgálni. Most ezen a helyzeten is segítettek és az új vendéglő minden igényt kielégít. A vendéglő terraszáról különben gyönyörű kilátás nyilik a Mátrára.

Az új építkezéshez tartozik

a kétemeletes gyógyszálló átépítése és korszerű kibővítése.

Itt fokozottabb igények kielégítésére alkalmas, két 50 ágyas, 32 sére alkalmas 50 kétágyas, 32 ba áll a közönség rendelkezésére. Most már a fürdőtelepen hat szálloda, három kisebb villa áll a közönség rendelkezésére, melyekben 480 vendég találhat kényelmes elhelyezést.

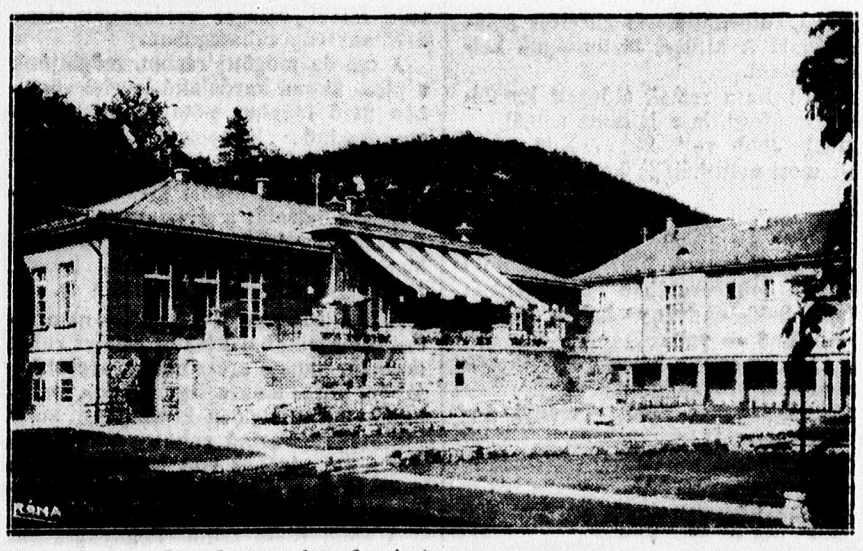
Meg kell emlékezni

A nemrégiben létesített, pompás hegyvidéki strandról, mely párját ritkítja az országban.

Erdő alján, hegyoldalba épült ez a ragyogó strandfürdő, melynek vizét 25 fokra melegítik.

Parádfürdő évszázados fák koszorujában.

Megemlítjük még azt is, hogy az ujonnan épített kaszinó-épületben kényelmesen berendezett, tágas társalgó, olvasó és kártyaterem áll a közönség rendelkezésére. Az új létesitmények nagy fejlődés lehetőségét hordják magukban és bizonyos, hogy Parád-fürdő látogatottsága erősen meg fog növekedni. Erre különben mindenképpen rászolgált ez a nagyszerű fürdőtelep, melyet nagy szakértelemmel vezet **Kopál** Gyula fürdőigazgató, ki hosszú évtizedes működésével bizonyságát adta rátermettségének és kiválóságának.

El lehet mondani, hogy Parád fürdő vezetése mintaszerű és ez Kopál Gyula fürdőigazgató érdeme.

Parád-fürdő jelenleg a Nemzeti Közművelődési alapitvány tulajdonát képezi. Hatalmas áldozattal létesítette az alapítvány az új alkotásokat, de bizonyos, hogy azok meghozzák a magnk gyümölcsét a fürdő forgalmának fejlődésében.

Téves az a felfogás, hogy Parádfürdőt csak nyaranta lehet látogatni,

mert téli időben is alkalmas a kivánatos kurák elvégzésére.

Az őszi pompájú ősparkok és környező erdők a hűvösebb idő beálltával is gyönyörű panorámát és kitűnő levegőt nyujtanak. A gyógytényezők pedig, mint a vastimsós, szénes fürdővíz, a kénes-savanyú Csevice-forrásvíz, a vasas-savanyú és lythium Clarisse-forrásvíz a vízgyógyintézet, a suba alpin erdei klima az őszi és téli időben is biztositja a betegek gyógyulását, az üdülésre rászorulók friss, jó egészségének visszavarázsolását.

Uj létesitmények Parádfürdő-telepen. Vendéglő, gyógyszálló.

A magyar szellem vándorutja

PÁZMÁNY PÉTER

A szabad vizsgálódás elvével már Melius Péter szembefordul, mikor Dávid Ferenc megtagadja a Szentháromságot. A kálvinista Pázmány Péter meg egyenesen visszatér a katolikus egyházba. Rendkívüli képességét a jezsuiták rögtön fölismerik. Rómában nevelik. Egyetemi tanár, hercegprímás lesz. Egy nemzedék alatt kisebbségbe szorítja a magyar protestantizmust.

A reformáció az ész nevében eldobta az emberi hagyományt. Pázmány megmutatja, hogy a logikának két vége van, mint a botnak. Ráolvassa a hitújítókra, hogy a Szentírás mellett ők sem nélkülözhetik a hagyományt. Igazságra Vezérlő Kalauza, ez a hatalmas hitrendszer, fogyhatatlan harci kedvvel, vídám fölénnyel védi azokat a dogmákat, amelyeket a prédikátorok támadnak. A magyar humor első nagy megszólaltatója. Szellemesen aknázza ki az újítók felekezeti ellentéteit. Ahol lehet, nem is egyháza tanaival dorongolja őket, hanem egymással.

Vitairatai, prédikációi, imái prózánk máig élő remekei. Sikere a szónok s még inkább az író diadala. Nincs egy holt részlete; csupa lélek. Izes nyelve tele népi szólamokkal. Ebben még a reformáció hagyományát folytatja. Mondatait viszont már a barok szellem duzzasztja. Tudós becsvágyát meg hosszú latin idézetei jelzik. De mindig művészi fénye van s nem egy lapja költői erejű. Harcmodorán látszik a magas olasz iskola. Cselvágásai váratlanok. Mikor úgy tesz, mintha igazat adna a hitújítóknak, akkor a legveszélyesebb. A protestantizmusnak most is volnának nagy szellemei: Szenci, Molnár Albert s később Apáczai Csere János, de nincs honuk a hazában. A kor szellem Pázmánynak dolgozik.

ZRÍNYI MIKLÓS

Irodalmunk 16. századi szerencséje még egyszer ismétlődik; a barok legnagyobb költőjét is kora legnagyobb írója neveli: Pázmány. Zrínyi fejedelmi egyéniség: nemcsak első igazi eposzírónk s százada legkülönb lirikusa, hanem nagy államférfi is és európai hírű hadvezér.

Ifjan bejárja Olaszországot s saját dedikált verskötetét adja neki a pápa. Otthonos a világirodalomban, de a házai hagyományt is fölhasználja. Bálassa világi édességével nem tud mit kezdeni. Az ő fenséges álmaihoz zordabb nyelv kell és egyszerűbb előadás. Mint a középkori kódexé vagy a Tinódié. Szerelmesét mély férfi-lírával ostromolja s rövid házassága egy boldog telén megalkotja főművét, a Szigeti Veszedelmet.

Két nagy vallásos eposz közt keletkezik a hősköltemény: Tasso Jeruzsáleme és Milton Paradicsoma közt. Az első hat is rá. A Zrínyiász a barok leghiánytalanabb összefoglalása: égi és földi hősiség, vallásos és nemzeti tar-

talom. Cselekvényét a Végtelenség öleli körül. Meséje az égből indul s legendaként fejeződik be. Főhőse megváltói távlatot kap, kiengeszteli Istent, kettétöri haragja vesszejét, a szultánt, s angyalszárnyon száll föl a mennybe.

Zrínyi az egyetlen eposzköltőnk, aki hisz »csodás elemeiben«. Mindent fölnagyít. Népmesei vonásoktól sem húzódik (sárkánymérég). De a legendaíró és a mesemondó az oknyomozó történettudóssal egyesül költeményében. Hű jellemeit, csataképeit a magyar valóságígény ihleti. Hanem népi hangja egyáltalán nincs. Szórendjét barok szenvedély forgatja föl, sokszor a homályosságig.

Szerkezete nem ismer párhuzamos, mellérendelő mesevezetést, mint pl. Shakespeare reneszánsz-drámái. A barok szigorúan zár, hármas egységbe, mint a francia tragikusok. Mindent alárendel a főalaknak, mint Rembrandt clair-obscur képei. A Zrínyiász a törökre ruházza a reneszánsz vonásait, a szerelmet (Kumilla), a természetérzéket (a török ifjú éneke), a féktelenséget (a szultán haditanácsa). Magyar alakjait viszont barok hősiség fűti, fegyelmettek, önfeláldozók.

Mire megjelenik, vége a harminc éves háborúnak, kilobbant a vallási gyűlölet. Csak Gyöngyösi tanul belőle: a Kumilla-részletben egész epikája benne van. Maga Zrínyi áttér a politikára. Az önálló hadseregért küzd, példájával s kevert nyelvű röpirataival. Függetlenségi eszméi a Wesselényi-összeesküvés vértanuira s a kurucokra maradnak. Eposza ellenben csak egy század mulva éled újra.

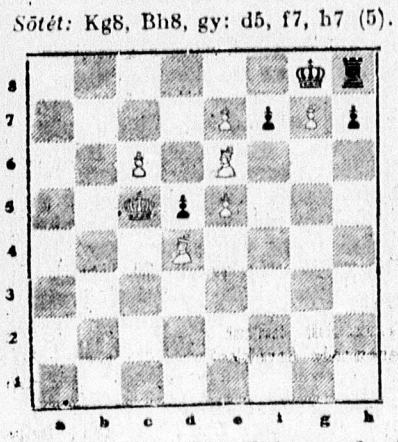
Juhász Géza.

SAKK

10. SZÁMU SAKKFELADVÁNY

Schweingel.
Wittenberg 1932.

Sötét: Kg8, Bh8, gy: d5, f7, h7 (5).

Világos: Kc5, Fd4, Fe6, gy: c6, e5, e7, g7 (7).

Világos indul és 2 lépésben mattot ad.

Ez a probléma magasabb feladat elé állítja a pályázóinkat. Nem kell nagyra más, csak kissé több türelem.

10. SZÁMU SAKKJÁSZMA

Vezércsel.

(Cambridge — springsi védelem.)

Hamburg, 1937. Világos: Schafer, Sötét: Krage.

1. d4, d5. 2.c4, e6. 3. Hc3, Hf6. 4. Fg5 Hbd7. 5. e3, c6 6. Hf3, Va5 (I.). 7. cxd (II.), Hfxd5! 8. Vd2 (III.), Hdb6! 9. Bac1 (IV.), Hxc3. 10. bxc3, Hbd5. 11. Fc4, Fa3. 12. Bcb1, b5. 13. Fd3, Vxc3. 14. Vxc3, Hxc3. 15. Bb3, b4. 16. e4, a5. 17. Kd2, Hb5 (V.). 18. d5, a4 (VI.). 19. Fxb5, cxb5. 20. Bd3, f6. 21. Fe3, exd5. 22. cxd5, Ff5. 23. Bd4, Bac8. 24. Hh4, Bc2†? (VII.). 25. Kd1, Bxa2. 26. Hxf5!! (VIII.), Ba1†. 27. Ke2, Bxh1. 28. Bde4†, Kf7? (IX.). 29. Hfd6†, Kg6. 30. Bg4†, Kh5. 31. Bxg7, b3. 32. Hdf5, Bhg1. 33. h3, Bxg2. 34. Bxg2, Fd6. 35. Bg2—g4! Sötét feladta, mert a matt háríthatatlan. Tanulságos játszma.

(I.) A cambridge-springsi védelem alapállása. A rendszer egyike a vezércsel legbiztosabb védelmének. Legtöbbször pozició játszmához vezet és sötét, — ha végjátékig birja, — két futója révén valamivel jobban áll.

(II.) Ez a divatos folytatás sem alkalmas tartós világos fölény demonstrálására; de mindkét féltől alapos elméleti felkészültséget követel. Nyugodtabb játékot biztosít A: 7. Hd2! Fb4. 8. Vc2, dxc4. 9. Fxf6, Hxf6. 10. Hxc4, Vc7. 11. a3, Fe7 körülbelül egyenlő állással.

B: 7. Fxf6, Hxf6. 8. Fd3, Fd4. 9. Vb3, dxc4. 10. Fxc4, 0—0. 11. 0—0, Fxc3. 12. bxc3, b6 =

Egészen gyenge volna: 7. Vc2? Hfe4!! miatt. Fenyeget: Fb4 illetve: Hxg5 kapcsolatban dxc4 gyalognyeréssel. Bogoljubow—van den Bosch, Neubeim 1936.

(III.) 8. Vb3-ra Fb4. 9. Bc1, e5! után (Jugoszláv változat) sötét fölénybe kerül. Például:

A. 10. dxe5? Hc5! 11. Vc2, Ha4. és sötét nyerésre áll.

B. 10. Hxe5, Hxe5. 11 dxe5, Hxc3! 12. bxe3, Fa3! 13. Bd1, Fe6 és sötét diktál.

C. 10. Fd3, h6. 11. Fh4, exd4. 12. exd4, Hf4! világosnak gondjai vannak.

D. 10. Fc4, exd4! 11. Fxd5, exd5. 12. Hxd4, Hc5. 13. Vc2, Va6. 14. Bd1, He4. 15. Ff4, Vxa2. 16. Hdb5, Fxc3†. 17. Hxc3, Hxc3. 18. Vxc3, 0—0 sötét előnynyel.

E. 10. a3, Fxc3†. 11. bxc3, exd4. 12. exd4, 0—0. 13. Fe2, Be8. 14. Bc2, Hf8! kitünő játékkal sötétnek.

(IV.) Az 1935. évi világbajnoki mérkőzésen dr. Aljechin dr. Euwe ellen 9. Fd3?!-ot lépett és hátrányba került. A szöveglépés Kmoch bécsi mestertől származik, de nem javítja meg a változatot. Világos a fenyegető gyalogvesztés miatt máris rosszabbúl áll. Jobb volna: 9. e4, Hxc3. 10. bxc, Ha 4. 11. Fd3! Vxc3. 12. Vxc3, Hxc3. 13. a4! vagy: 9. a3, Hxc3! 10. Vxc3! Vxc3† 11. bxc, c5 =

(V.) Fenyegetett Bxa3!

(VI.) Ezzel sötét helyzetelőnyét a vezérszárnyon biztosította.

(VII.) Túlbecsülése és elsietése a támadásnak. A királyt biztonságba kellett helyezni.

(VIII.) Ez a remek áldozati kombináció megfordítja a játszma sorsát.

(IX.) Jobb volt 28.... Kd8, mert sötét most matt-hálóba került.

Ambrus Sándor.

*

. . . hogy lapunk 1937 október 3-iki számunk Sakkrovatában megjelent 8. számú Sakkfeladvány helyes kulcslépése: Ba6 — volt.

. . . hogy ezen a héten a következők részesültek jutalomban:

1 színházjegyet nyert: Terényi Antal, Baross u. 11.

1 moziiegyet nyert: Dr. Neumann Ferenc, Hatvan u. 54.

1 kötet könyvet nyert: Barcza Ferenc, Csapó u. 12.

. . . hogy a mozi- illetve a színházjegyet kérjük hétfőn délután 3—6 óra között átvenni, mivel azok csakis a hétfői előadásokra érvényesek.

Tudnivalók: A megfejtések beadásának határideje minden pénteken este 6 óra. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: *Sakk.* — Világos első lépésének, az úgynevezett kulcslépésnek közlése elegendő. Heti nyereményeink: 1 színházjegy, 1 moziiegy és 1 kötet szépirodalmi mű. *Szelvényt mellékelni kötelező.*

10. SZÁMU SZELVÉNY.

Név:

Pontos cím:

Kulcslépés:

Ősz

Amikor már suhog a fákon a levél,
Mikor arcomba csap az ősz-elői szél,
Amikor a madár búsan sír az ágon:
Fájó, nehéz könnycsepp rezeg szempillámon.
Látom: sárgulnak a levelek a fákon,
Őszi hangulat úr az egész tájakon,
Ködpalástját az ősz a tájra teríti —
Aranyló levéllel a földet behinti.
Az a nagy Tanár ír momento-t a földre; —
Ember, ha reálépsz, gondolj a kezére,
Kinek intésére népek hullanak porba,
Kinek égre, földre egyaránt van gondja,
Aki ismeri a szívek titkos bűnét,
De mégis letörli a fájdalmak könnyét.
Jer velem és kulcsold kezeid imához,
Hald meg, hogy Ő mondja: Dolgozz és imádkozz! —
Hogy mire éltedben eljön az ősz-utó
Igaz öröm legyen neked a momento.

LEITINGER EMILNÉ.

Hogyan lett Bertából Mirza hercegnő?

Irta: **Barta Aladár.**

(Folytatás.)

A csárdában Kiss Lajos primásunk cigányos magyar zenéjének ütemes gördülékenysége, vérpezsdítőleg hat németjeinkre. A primás nem csüggedő temperamentuma és bűbájos játéksorozata fárasztólag nem hat németjeimre. Sőt, a zene hullámzó ritmusai, andalítólag plántálódnak át vendégeim idegeire. Majd testrendszerük minden idegszála átveszi a zenetaktust és a magyar zenére, a csárdás ütemeire, fékezhetetlen testi galibába sodorják testüket.

Táncolni, csárdást járni szeretnének. Kiss húzza: Nem megyek még haza. Minek is a barna én nekem. Vékony deszka kerítés. Már ez után úgy élem világom.

Összekeveredtek tarka gondolataim a valósággal és a bűbájos túlvilágiassággal.

Csak a virágmadarak szines szinpompája és a ragyogóan pazar színezetű pillangók sokasága hiányzik a szigetről, hogy azok ide-oda cikkázásukkal az elképzelt tökéletes mennyország látványosságát varázsolják elénk a villanyfény zuhatagában.

A csárda mögötti részen, mögöttünk a piros kanna kardalakú levelei vörösben úszó fényben pompáznak a világoskékszínű hortenzia dísznövény szomszédságában.

A luxuskorok luxust kívánó gazdagjainak ruházatát a divatművészet jellemezhette. Ma a női divatot meg kell kontsruálni még a széptestű, büszke testtartású hölgyeink formáira is.

A Berta karcsu izmosságára nem olcsó tömegcikkből készült estélyi ruhát szabtak, hanem arcszínéhez, arcformájához, porcellánarc figurájához, szőke hajához megfelelően kiválogatott luxus minőségű és színű ruhát. A ruházat Berta szépségéhez volt kreálva. El is nevezte őt a disztingvált ízlésű budapesti közönség Mirza hercegnőnek.

A sötét rózsa színű filcanyagra az aranylevelekből készített összefüggő csipke bluz volt rávarrva, a derék és ujjak egy darab csipkéből szőve. Nyaktól bluzig 16 darab rózsaszínű filcgombbal díszítve.

Technikai szempontból is érdekes volt az anyag és szín összeválasztása, rózsaszínű alapra rávarrt aranylemezek motivumainak dekorációja.

Mindig bámulom a természetet, amikor magamba roskadva gondolkodni kényszerülök. Például azon, hogy a földbe vetett, szürke vagy fekete naparaforgómag haláldermedtségéből hogyan lesz gyökeres kóró, haragos zöldes nagy levelű, ezres magszériákkal megsűrűsödött tányér, nevető, sárgaszirmú virágtányér? Halálos dermedtségből szabados formáju élet?! Hamisítatlan, valóságos új modell?!

Elmélyülök a természetalkotás csodáin és gondűző arccal, zavart mosollyal gondolok a természetalkotások, többek közt azon fázisán, ha rágondolok arra, hogy a kannavirág krumplijából milyen életmegnyilvánulás keletkezik annak levelébtn, virágában?

A kannakrumpli életserkentő biztos ösztönével tör utat a földből, a föld meghátrál felette, a meleg földi pokolból didergő rezgés közt rápillant az életető Napra és létrejön a kanna lándzsás-bronz levele, a színes turbános virágja.

Engedelmeskedem tétovázó elgondolásomnak.

Hát a kanna krumpligumó hol, miben „raktározta" a rozsdafestéket, hol rejtegette a virág színfestékjét?- Mi irányította a krumpliformájú gumókból a levél — a virág formáját?! Mi és milyen életfeltételek mellett irányított a kanna gumójából a láthatatlan festékanyag a virág vagy levél sejtjeibe?

Föld-i és Nap-i közös forrásból eredő erők közös harcának hol van a szívó és nyomó szelepe? A sejtek fejlődési harcának, a sejtek keringésének és elhelyezketésének hol a működő erőforrásai?

Hol és milyen feltételek közt jöhetett létre a szerelmi bacillusok létfenntartási ereje?

Gondolkozom azon, hogy mi akadályozza meg a kannalevelek túlnövekedését? Milyen körzővel lett körvonalazva a levél szélessége, erezedettsége?

Lélekrémületre vezet a sok kérdésnek válasznélkülisége.

Itt a vakító ösztön dolgozik az erők kifejtésénél. Széppé, formássá teremtődni máról-holnapra nem lehet; satnya alakot formássá fejleszteni bizonyos fokig, milliméteres elgondolásokban, talán lehetséges.

Széppé teremtődni a véletlen játéka.

Szép férfi és szép nő házasságából nem holtbizonyosan a szép arcú, alakú generáció teremtődik.

De ha arra gondolok, hogy évszázadok leforgása alatt, ha az élet folytonosságában egy és ugyanazon létkeletkezési szervek keverődnek, lehetetlenség fel nem ismernem a természet tudatos küzdelméből kifejlődött „rasszt".

Ilyen alapon a már meglévő szépség fejlődhetik szebbé. De ahhoz évezredek szükségesek.

Ugrásszerű véletlenségekből csak ittott akadhat széparcú, művészi széppé formálódott női forma.

Megállapítható, hogy Mirza hercegnő a „rassz" fogalmába sorozható, szépséges szépségét, formás babafiguráját évezredes faji keveredéséből kapta.

(Vége.)

AKI A MULATSÁGOT MEGZAVARJA

A kisfiú hazatér az iskolából az első nap és anyja lelkendezve kérdezi:

— Hogy tetszett a tanulás?

— Nagyszerű volt, anyukám — hangzik a válasz, — csak volt ott a padok előtt egy hosszú ember és az az egész mulatságot elrontotta.

Kedves svájci kép. 198 cm. magas csendőr, mellette 55 cm. magas „kapitány".

Harold Lloyd, a hires filmszinész most már szemüveg nélkül, de familiával, feleségével és két leányával

Cserkészés a magyar vizeken

Egész éven át furtak-faragtak a debreceni hajó-gyáros-diákok, a debreceni kollégium prepái. Sivított a gyalu, harsogott a fűrész és egyszer kialakult a körös körül egy pompás vitorláscsónak. Ezt a csónakot, a zsebükhöz szabott keresztelővel, Hortobágynak keresztelték el és pedig őskeresztyén módra; vízbe merítéssel. Pezsgőre nem telt. Azt hiszem pezsgő nélkül lefolyik gazdáinak az egész élete is. — A jófajta szatmári karcossal pedig utóbb a bográcsos birka cubákokat locsolgatták, mint holmi keresztelési aktusra fecsérelték volna el. Megfogta a tiz markos prepa-diák és alányomta a Szamos szőke hullámainak ő kelmét; kész volt a keresztelő. Ámbár erre a keresztelőre végtelen szükség volt, mert a vonaton megtett hosszú útja alatt eltikkadtak és szétnyílottak az oldalbordái és kajánul mosolyogtak nyílásai. Erre a keresztelőre annál is inkább szükség volt, mert születése után, itt a Szamosban volt az első fürdetése. A bába most fürdette meg először. Ez aztán a bátorság és önhittség! Elindul egy csapat ladik-kalandozásra úgy, hogy a ladikot ki sem próbálja előbb; áll-e, dül-e a vizén! Dehát azért csinálta debreceni kollegista prepa-diák, hogy az próba nélkül is jó legyen!!

KÉSZÜLŐDÉS ÉS INDULÁS A MAGYAR HATÁRRÓL

Csenger volt az induló állomásunk, ahol vízre bocsátottuk és felszereltük a debreceni flottát. Két egységből állt a flotta; a Hortobágy nevű, 1936—37-ben épült, féltonnás vitorlásból; mint anyahajóból és egy, a Szamos díszei közé nem számítható Gályából. Ezt a Gályát öntudatlan pillanatunkban sózta ránk, kemény 20 pengőért, az egyik harcsabajuszu, harcsafogó élelmes halász, aki előtt rutinirozott kereskedői szelleméért még itthon is kalapot emelek. Ennek a Gályának vízrebocsátása megelőzhette a Noé bárkáját, de legalább is annak törvényes fiacskája lehetett, a kora után ítélve. Minthogy ránk sózta a halász, akinek kereskedői zsenije, méltó hirdetése a magyar faj ilyen irányú rátermettségének. Nem történt ezzel semmi hiba, csak a legénység próba-lázadást rögtönzött, mikor a beszállás magasztos pillanata elérkezett. Mindig keményen elítéltem és megtoroltam a fegyelem ellen vétőket, de most az egyszer egy szavam sem volt a tengeri lázadás ellen; hiszen nem csodálkoztam, ha az életüket féllették a Gálya titokzatosságától. Rábeszélő tehetségem győzött végre, hatalmas nagy sóhajok után rábízták porsátrukat a szamosparti kereskedelem gyöngyére; a gályára. Mi öten a Hortobágy délceg faunái között helyezkedtünk el.

Déli harangszó szól a tulsó oldalról. Méla kongással lóbálta magát a búsongó kisharang; megejtette szivünket. — Zokogott, kiabált hozzán a tulsó oldalról, a rabszolgák lélekharangjai; odaát, kissé odébb ma a »cseh-vitézek« az urak. A pörkölő nyár melege belefeküdt a szőke Szamosba, a kis magyar falu búsongó hangja szorongatta a torkunkat, mikor Isten nagy nevében, elhallatszott a búcsúszó. Vízre siklott a két hajó és vitte a tizenegy álmodozó cserkészt.

A FLOTTA ÉLETE

Anyahajó a Hortobágy volt, egyúttal a vezérhajó is. Ezen utazott a teljes díszű vezérkar. A teljes díszt egy ódivatú fekete fürdő nadrág képviselte, mely abban különbözött a legénységi egyenruhától, hogy azon nem volt folt. A legénység koránál fogva is hiúbb volt a verézkarnál és számításaiban önhittebb. Természetesen igazuk is volt, mert a Szamos és Tisza partján lakó, a diákcserkészeket szívdobogva váró kislányok előtt nem lehetett alább maradni a másiknál.

Az a vezérhajó volt egyúttal a lőszer és anyag szállító hajó is. A lőszer helyét egykettőre kiszorította a kuglóf és a szalonnák sokasága és annyi tojás, hogy kikeltésük esetén egy egész baromfifarmot lehetett volna belőle létesíteni. Ezt a zsúfolásig megtelt kamrát, a jólelkű Szamos- és Tisza-parti magyar lakosságnak köszönhetjük. A mi elveinkkel ez a jószívüség nem áll ellentétben. Ha adnak fogadd el, ha ütnek szaladj el!! A Gályán a legénység ült.

Reggel hatkor ébresztő, mely ébresztőre kibújt a csapat a parti homokból. Jó kényelmes, idomítható derékaljnak bizonyult a parti homok. Alattunk egy, fölöttünk egy pokróc és a sátor a csillagos ég.

Reggelire előkerült a kamarából a szalonna, vagy a rántottának való; ezzel lehetett evezni. A tej nagyon lötyög az emberben; himbálózó csónak lévén alattunk. Délelőtt 11-ig evezés, akkor kikötés, ebédfőzés. Egykettőre felkerült a két bogrács a szolgafára és olyan halászlé, vagy birgetokány kavaradott benne, hogy a király is meg nyalta volna utána a tíz körmét. Délután falukutatás, ismerkedés, tanulmány. Nagyon sok este bizonyította a magyar nép világhírű vendégszeretetét s illetlennek tartottuk volna annak visszautasítását. Némely helyt megmeg is forgattuk a csillogószemű, édes, szép magyar lányokat. Elvégre a vacsorát is meg kellett hálálni, meg Katit is könnyű táncra vinni... Igy multak aztán a napok, így siklottak alattunk a kanyargó kilométerek.

CSEHEK A TISZÁBAN

A Tisza egy helyt, 50—60 kilométer hosszan közös víz. Baloldala a magyaroké, a jobboldala ideiglenesen a »cseh hódítóké«. Mikor a határhoz értünk, a túl oldalon ült az országhatár dombján, a cseh határőr. Farkasszemet néztünk egymással s bizonyos vagyok benne, hogy tudta a mi gondolatunkat. Elvégre ahhoz nem sok ész kell, hogy kitalálhassa valaki azt, hogyha a magyar a Tiszán evez s a tulsó parton cseh finánccot lát, mit és mire gondol? Szomorú csend a túloldalon, várakozó izgalmas csend, csak evezőnk cuppanása locsog. Szemeinkkel faljuk ezt a szomorú, néma, csendes partot. Érdekes a nemzetközi szabály: a vizen lehet menni, de kikötni nem. Mi is átevezünk a »cseh« partra s evezőnkkel meg-meg bökjük, kezünkkel megsimogatjuk az alvó magyar földet. Kikötni nem merünk. Esztelenség is lenne tőlünk, de mégis nevetséges, hogy az országhatáron mozgunk és még csak kikukkantani sem szabad.

Csap iránt kikötünk. Ladikjainkat biztonságba kell helyeznünk, mert az ottani divat szerint, éjjel, könnyen nemzetiséget változtathat.. Átjön egy csehszlovák a Tiszán s hazaviszi »Cseh-Szlovákiába«. Gondolom, szükségük is lenne egy ilyen flottára, amilyen a debreceni prepa-diákoké! Egy ilyen flotta sokat lendítene az európai helyzetükön.

A víz közepén zátony van, s a zátonyon csehek és magyarok adnak egymásnak találkozót. Elég nehéz lenne eldönteni, hogy ezen a középüttájban lévő zátony kihez is tartozik hát? Ha rokonsága élne valakinek odát, ezt a helyet ajánlom találkahelynek; sem vizum, sem útlevél nem kell hozzá.

Túl oldalon nyüzsög a sok telepített cseh, olyan élet van, mint egy elit balatoni fürdőn. Tüntetőleg sokan vannak s nagyhangon élvezik a magyar Tisza hűsítő áldását. Ki gondota volna, hogy a prágai a brünni csehek a magyar Tiszán fognak nyaralni 1937-ben?

Egy helyen, egy falu alatt magyarul is tudó cseh hivatalnokok fürödnek. Nyájas hangon hívnak kifelé hozzájuk bennünket. Egyik cserkészem aztán találóan és kedélyesen kiszólt, hogy »ki megyünk mi, de már akkor maguk nem lesznek ott.“ — Igy folyt nyájasan, kedélyesen a nemzetközi barátkozás, amikor is kifelé barátságos arccal beszélgettünk, a béka és az ökör meséjét megszemélyesítő csehszlovákoknak, de a diplomáciai finomság tőlük el nem vitatható.

AKIK NEM RESPEKTÁLJÁK A NEMZETKÖZI JOGOT ÉS EGYÉB APRÓSÁG

A magyar oldalon is, a tulsón is tiszta magyar falvak. Miféle sáncnak, akadálynak kellene lenni, hogy ezeket a »hódításig« együtt élő falukat elválassza egymástól?! A Tisza nem az! Ezer év óta a Tisza jobb- és balpartja együvé tartozik. Hiába ágyu, hiába puska, hiába cseh finánc, a magyar gyerek fogja magát és átuszik a tulsó partra. Körülnéz, kibeszélgeti magát és visszaúszik. Előttünk is akárhányszor megtörtént, hogy két-három süldő legényke elkövette a legklasszikusabb versenyúszó számot; a 120 méteres gyorsúszást »Csehszlovákiába«.

Egyszer síró, elnyujtott panaszos hangot hallottunk a tulsó partról. — »Csehországból« kért bennünket egy leány és egy asszony, hogy küldjük ide neki a Magyarországbeli Szabó Janit. Beüzentünk a faluba és Szabó Jani meg a nénje elmondotta a Tiszán át, az országhatáron át, egymásnak bújátbaját. A csehek nagyhangú közmunkával építik a gátakat a tulsó parton, s ezzel akarják mutatni az innensö oldalnak azt, hogy náluk fenékig tejfel az élet.

VITORLÁSSAL TOKAJIG

Mikor a Tisza Záhonynál délre fordul, jó északi szelet jelzett a tábori időjósunk. Ekkorra már acélkötélből voltak az inak, mert a 200 kilométernyi út leette róluk a zsiradékot. Megörültünk a hasznos segítségnek. Kifeszítettük a sátorlapból szerkesztett vitorláinkat és versenyt repültünk a parti fecskékkel. Megkönnyült a szolgálat. Vígabb lett a nóta és az élet. Ezeket a szárazföldi fiúkat olyan istenáldotta szerencsés érzékkel áldotta meg a természet, hogy a vitorlázásból az első órában mesterek lettek

Egyik nap benne fürdött a tokaji hegy a Tiszában. Hátunk megett volt már 10 gyönyörű, küzdelmes és feledhetetlen nap. Déltájban a tokaji hidak alatt ringott a flotta. A vezérkart tanácsra hívtam s befejezettnek jelentettük ki a nyári hadgyakorlatot. Győzött az élet, csodás nyomokat hagyott lelkünk mélyén.

Lefúvás után hazaballagott a Tengerész-legénység s álmodik a multról és álmodja jövőre a folytatását.

Somorjai László.

A KIÁLLITÁS

A párizsi kiállítás egyes pavillonjainak késedelme alkalmából eleveniették föl ezt az anekdotát annak bizonyítására, hogy kevés kiállítás készül el idejére. A világháború első évének tavaszán grafikai és könyvkiállítást rendeztek Lipcsében. A kiállítást a szász király nyitotta mtg. A tárlat azonban csak az ünnepi teremben és annak mellékhelyiségeiben készült el, odáig a királyt a folyosók egész labirintusán át vezették el, a falak végesvégig üresek voltak és minden tele volt még lezárt ládákkal. A hosszú utat végül is megunta a király és ingerülten kiáltott föl:

— Mondják, urak, voltaképpen mit nyissak itt meg, talán a ládákat?

ZOOLÓGIAI CSODABOGÁR

— Csak a szarvaid hiányoznak, különben tökéletes szamár lennél.

— Hiszen a szamárnak nincs is szarva!

— Akkor rendben van. Tökéletes szamár vagy.

ANYUKA MEGBUKTÁL

A kis Esztike mérgesen megy haza az iskolából. Egyenesen odaáll anyukája elé:

— Anyukám megbuktál.

— Hogy-hogy megbuktam?

— Kettest kaptál a házifeladatomra.

GYERMEKSZÁJ

— Anya, hol van két hét óta apuka?

— Elutazott.

— Hát nem kapott halasztást a két hét fogházbüntetés kitöltésére?

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Az uram

sehogy se akarja, de én mindenképpen szeretném, hogy sikerüljön ez a dolog, írja, Asszonyom és mindjárt kesereg is, hogy milyen más természete van a férjeknek. Elvégre nem olyan világ van, hogy várni tudna egy leány, akkor kell adni, amikor viszik. Ön semmi hibát nem talál abban a fiatalemberben, rendes családból való, semmi különösebb hibáját nem ismeri, bár igaz, hogy néha éjszakázik, mondják, hogy kártyázik is, de ezt a divatos új játékot, ami inkább szellemi sport, mint kártya. Hát mit kifogásolhat a férjem benne, — írja elkeseredetten...

Igaz, Asszonyom, nem könnyű dolog jól férjez adni a leányt.

Hangsúlyozzuk, hogy jól.

Mert férjhez adni ma se nehéz, ha csinos, szép és kedves az a teremtés, akkor ma is akad párja...

De milyen az a leendő!

Higyje el Asszonyom, hogy a férje nem kevésbbé akarja a leányuk boldogságát, mint ön. És ha neki komoly aggodalmai vannak, akkor alapos oka lehet reá, ha hirtelenében nem is tudja elmagyarázni ezeket az okokat.

Az, hogy valaki jó családból származik, lehet előny, de semmi szín alatt se jelenti, hogy valóban méltó-e még minden tekintetben a családjához, ahonnan származott.

Viszont lehetnek valakinek körülményei, melyek a jó családból való származást annak idején lehetetlenné tették, mégis kitünő férj, nagyszerű családapa vált belőle...

Ez tehát magában véve még nem érdem és nem előny és főleg nem elég a házassághoz, hogy valaki jó családból származott...

Az a kérdés, hogy ő hány pénzt ér.

Ő és nem a családja!

Ha ő helytáll magáért, akkor nincsen semmi hiba!

De lássa, Asszonyom, harminc éven jóval felül van az illetékes úr, de egyebet alig tud róla mondani, mint azt, hogy a bridzsben kitünő...

Hiszen tudjuk, nehéz elhelyezkedni, nehéz állást kapni, de olyan kitünő összeköttetésű, — sajnos, csak az olyan kitünő összeköttetésű urak, — mégis csak kaphatnának mást is, mint egy helyet a bridzs asztal mellett...

Talán ez az, ami a férjének szemet szúrt.

És ha ez, akkor a férjének igaza van. Más megoldást kell keresni, mert a szellemi sportok asztalánál is láttunk mi már hozományt eluszni...

Egyetlen támaszunk

Az élet szörnyű viaskodás,
Az ár ellen, mely elsodor.
Az örmény szédítő karjába
Csábít a habzó víz fodor.

Morajló hullámok tetején
Fel s alá bukik csónakunk
S míg kétségek közt hánykolódunk
Velünk van védő angyalunk.

Ez a védőangyalunk a hit,
Mert erő lakik a hitben.
S ez az erő, mely fenn tart minket,
Hogy velünk van az Isten.

CSER KATALIN ÉVA

Kötés-horgolás

Sokezer nő igyekszik ma kézimunkával egy kis keresethez jutni. Nap-nap után, kora reggeltől késő estig görnyednek a szemrontó munka felett s mégis alig keresnek néhány fillért. Van köztük olyan is, aki szerencsésebb, vagy mondjuk élelmesebb, aki ki tud használni egy-egy divathóbortot, egy-egy véletlent s ha nem is állandóan, de szépen keres vele. Egy vidéki kisvárosban történt, hogy X tanácsnok úr özvegye (született bárónő) a polgármesterné őnagyságának valami egészen különleges öltésű kabátkát kötött, amelynek mintáját egy francia divatlapban látta s melynek hasonmását egyik kézimunka-üzletben sem lehetett találni. Ezért-e, mert olyan különleges volt a mintája, vagy mert a város első asszonya viselte, vagy tán, hogy egy bárónő kötötte — ki tudná ezt megmondani —, de egyszerre mindenki ilyet akart hordani s a bárónő alig győzte a kabátkákat kötni. Végre azonban mindenkinek volt már, kifogyott a munka! Ekkor, a nagy sikertől nekibátorodva, a polgármesterné csínos, felnőtt leányának felajánlott egy fess, mélyen kivágott, selyemből horgolt mellénykét (szintén francia lapból vett minta alapján), a másik beteges leánykának meg egy csodaszép, áttört mintájú sált. És lám, jöttek az újabb megrendelések, a bárónő az éjjelt is nappallá téve, gyártotta a mellényeket, sálokat, kabátokat, világosat, sötétet, selyemből valót meg finom pamutszálból készültet s mire utóbb is megjött a meleg nyár, amely véget vetett a városka sál-, kabát- és mellény-vágyainak, a szerencsés bárónő jó párszáz pengővel gazdagabb lett s megvehette magának végre azt a meleg télibundát, amelyre már oly rég vágytak szegény reumás csontjai.

Egy másik nőismerősöm napnap után a szövetkereskedések kirakatainak üvegtáblái előtt ácsorgott és tanulmányozta a nemrég divatba jött durvaszálú, egyenetlen felületű, ide-oda mintás angol meg skót kabát- és kosztümkelméket. Otthon aztán az összes pamutmaradékokkal próbálja utánozni a mintákat. Horgolással nem megy, azt már látja. Ám tán kötéssel? — végül meg volt a három nagyszerű minta. Három jobb, három bal, minden sornál eggyel előbbre — ez lett a rézsút mintázott angol szövet. Apró kockák felváltva: jobb és bal — jobb és bal, ez volt a vastag kabátszövet. Végül jött a francia rizsöltéssel készült imitáció: a legújabb sláger! Egyedül nem is győzi, a két hugával gyártja a sportkabátokat, kosztümöket, közbe-közbe egy-egy furcsa kis mellénykét fényes, merészszínű selyemből. Sok a munka, de meg is éri.

A tél derekán láttam egy egész ládára való sált, egyéb apróságot: háromszögű, pici, kötött kendőcskék úgy egymáshoz varrva, hogy hosszú sál lett belőle. Fehér, fekete, piros, felváltva. Nagy fémkarika a hossza harmadán, azon át húzza a másik végét, aki a nyaka körül tekeri. Fehér, fekete nagy kockákból a másik, égőpiros körök mindegyikbe belehímezve. Tarkabarka sálok, amelyekben a sokszínű sáv rézsut fut, nem hosszában vagy keresztben, mint régen. Sport kesztyű, sportzokni, furcsa, ötletes mintájú széllel. Uj is, eredeti is — ha nem is mindig igazán szép —, aki Londonba kiudte, szépen keresett rajta.

Persze, nem mindenki dolga, hogy a kirakatokból, divatlapokból, leginkább pedig a saját, eredeti ötletekkel teli fejéből állítson össze olyan holmit, ami éppen időszerű, amit felkap a közönség. Szerencse is kell hozzá, ízlés és... némi összeköttetés, hogy az ujdonságok el is jussanak oda, ahol azt értékesíteni lehet.

Gyümölcsfélék téli eltartása

A kamrát használat előtt alaposan kitakaritjuk, falait frissen meszeljük, padozatát és minden mosható berendezését szódás vízzel lesikáljuk. Ajánlatos ezenkivül kéngőzös csirátlanitást végezni. E célból 1—2 lapát parázsra maroknyi kenport vetünk s a fertőtlenítés tartamára a helyiség ajtaját, ablakait gondosan lezarjuk. (Ezt a kéngőzös csirátlanitást olykor szokásos havonként megismételni, amikor a gyümölcs már be van raktározva.)

Alma, körte elhelyezésénél, szőlő felfüggesztésénél ügyelünk arra, hogy azok egymással ne érintkezzenek, minden példány között kb. kétujjnyi rést hagyunk. Első időben 2—3 naponként, később hetenként legalább egyszer átvizsgáljuk a gyümölcsöt s a bomlásnak indultakat azonnal eltávolitjuk.

Állandó gondot igényel a kamra hőmérsékletének s levegője páratartalmának ellenőrzése. Ugy a bomlás, mint a rancosodás megakadályozására legalkalmasabb a fagypont fölötti 2—6 C fokú hőmérséklet, melyet télen át gyönge fütéssel biztositunk. A páratartalom szabályozása bajosabb feladat, miután a bomlás megakasztása száraz levegőt, a gyümölcs nedvveszteségének csökkentése viszont páradusat kiván. Szakszerüen felszerelt gyümölcskamarákban hygrométerrel ellenőrzik a levegő nedvességét s általában 65—75 fok viszonylagos páratartalomról gondoskodnak. Tulságosan száraz levegőt vizpárologtatással nedvesítenek, ellenkező véglet esetén vizelvonó oltott meszet helyeznek el a kamrában.

Heti étlap

Vasárnap. Délben: májsőberlileves, sült kappan körtebefőttel és vegyes salátával, mákosrétes, Meinl-féle tokaji asztali bor, Meinl-fekete. Este: hidegsült, Meinl-tea, vaj, sajt, gyümölcs.

Hétfő. Délben: burgonyaleves, füstölt sertéskaraj borsópürével, paprikasaláta, zsemlyepudding, Meinl-fekete. Este: gombás rántotta, diósszilva, alma.

Kedd. Délben: paradicsomleves, párolt borjúszelet kelpürével, almáslepény, Meinl-fekete. Este: Meinl-tea, vegyes felvágott és tészta délről.

Szerda. Délben: gulyásleves, túrós-palacsinta, gyümölcs, Meinl-fekete. — Este: sonkás makaróni, vegyes gyümölcssaláta.

Csütörtök. Délben: zellerleves, pácolt marhanyelv zöldborsóval, salzburgi galuska,(1) Meinl-féle asztali vörösbor, Meinl-fekete. Este: Meinl-féle kakaó mandulás csigával,(2) gyümölcs.

Péntek. Délben: szegedi halászlé,(3) szilváslepény, Meinl-fekete. Este: buggyantott tojás hollandi mártással,(4) rizsgolyócskák.

Szombat. Délben: húsleves, leveshús barnamártásban, párolt sárgarépa, tarhonya, ördögpirula,(5) Meinl-fekete. Este: vesetokány burgonyával,(6) szőlő, alma.

(1) **Salzburgi galuska.** 6 tojás sárgáját elkeverünk ugyanannyi evőkanál liszttel és hozzáadjuk a 6 tojás kemény habját és forró vaniliás tejbe kanállal galuskákat szaggatunk ki belőle, melyeket szitán lecsurgatunk. Tűzálló tálat kikenünk, belerakjuk a lecsurgatott galuskákat, közbe hintünk mazsolát és darált mandulát és a sütőben megsütjük. Vaniliáscukorral meghintve tálaljuk forrón.

(2) **Mandulás csiga.** Rendes élesztős tésztát készítünk, többfelé osztjuk és hosszú rudakat sodrunk belőle lisztezett deszkán. A rudacskákat megkenjük epokával, meghintjük darált dióval és vagdalt mazsolával és különkülön felsodorjuk csigának. Egymás mellett vajazott, lisztezett tepsin szép pirosra sütjük.

(3) **Szegedi halászlé.** Első feltétel, hogy legalább háromféle halból készüljön, a halakat felszeletelve sóban állni hagyjuk. Zsírban reszelt hagymát pirítunk, kevés sót és paprikát hozzáadva. Belefordítjuk a halat, felöntjük forró vízzel és puhára főzzük. Tálaláskor tejfellel meglocsoljuk és egyet forrni hagyjuk.

(4) **Buggyantott tojás hollandi mártással.** A tojásokat forró, gyenge ecetes vízbe öntjük és 4 percig főni hagyjuk, ezután kiszedjük és kihűtjük. Tejeskenyérszeleteket pirítunk opekában, tálra rakjuk, mindenikre egy tojást helyezünk és mártással leöntve rögtön tálaljuk. Vízfürdőben készítjük a mártást úgy hogy a serpenyőben 3 sárgáját kevés liszttel elkeverünk, darabonkint hozzáadván 4 deka epokát és forralt, de kihűtött, 2 evőkanálnyi ecetet, ezután még 10 dkg epokát adunk hozzá lassankint és addig keverjük az egészet, míg sűrű. Levesszük a tűzről és átszűrve tálaljuk.

(5) **Ördög pirulája.** Negyed liter tejben ugyanannyi lisztet folytonos keverés közben megfőzünk. Levesszük a tűzről és addig keverjük tovább, míg kihűl, ezután egyenkint hozzáadunk 4 tojássárgáját és kevés sót, utoljára a tojások kemény habját könnyedén belekeverjük. Forró vízben kis kanállal beleszaggatunk fánkocskákat és fedő alatt folyton rázogatva a lábast pirosra sütjük mindkét oldalán. Szitán lecsepegtetjük és cukorral elkevert reszelt csokoládéban meghengergetve tálaljuk.

(6) **Vesetokány.** Egy darab disznóvesét teljesen megtisztítunk. Kevés zsírban megpárolunk hagymaszeleteket és beletesszük a hosszant felszeletelt vesét és velődarabokat is. Hozzáöntünk tejfelt, meghintjük egy kanál liszttel és csak tálalás előtt sózzuk, borsozzuk és egy kanálnyi olvasztott epokát öntünk rá.

Lecsókonzerv.

Tökéletesen ép, érett paradicsomot leforrázunk, hajját lehuzzuk, csutkáját kivágjuk. Félannyi súlyú húsos paprikát megtisztítva karikára vágunk. Mindkettőt megsózva kevés forró zsírban addig pároljuk, míg a paradicsom kissé megpuhul. Ekkor üvegekbe töltjük, tetejére 1 és fél ujjnyi zsírt öntünk s erősen lekötözve, 25—30 percig gőzöljük. Használatkor vereshagymás zsírra vetve már csak egészen rövid ideig pároljuk.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Sok a panasz

hogy tiszteletlen és neveletlen gyermekek száma egyre gyarapszik. Az iskolában ugyanúgy, mint a családban. Sokan megfeledkeznek arról, hogy mivel tartoznak a felnőttekkel szemben.

Sportot csinálnak a neveletlenségből.

Abban akarunk kitünni, hogy mennyire tudnak a szabályoktól eltérően élni és hogy tudnak minél több keserűséget szerezni a szülőknek.

Az bizonyos, hogy ezen a téren nagy bajok, bánatok vannak.

Sokkal nagyobbak, semhogy egy, két szóval el lehetne intézni.

Mindenekelőtt érthetetlen a mai gyermekek ilyen magaviselete, hiszen a mai gyermeknek is ugyanugy kellene szeretni, becsülni, tisztelni a szülőket, nevelőket, mint a régiek tették. Mi az oka annak, hogy ti köztetek mégis sokan vannak olyanok, akik minderről szivesen elfeledkeztek.

Az anyák panaszkodnak, az apák panaszkodnak, a tanítók, tanárok panaszkodnak...

Mondjuk meg őszintén, mindenki panaszkodik.

Holott azt hihetnénk, hogy ma már sokkal magasabb fokán állunk a műveltségnek, mint akár néhány évtizeddel ezelőtt.

A műveltséggel pedig tudvalevőleg együtt jár a tisztelettudás.

Műveltség tisztelettudás nélkül nem is lehet.

Vagyis azok, akik nem ismerik a köteles tiszteletet, szeretetet és ragaszkodást a szülőkkel és nevelőkkel szemben, azok nem is művelt emberek.

Ez is igy van.

Már pedig kik azok, akik szivesen vállalnák azt, hogy reájuk azt mondják: ezek műveletlen emberek.

Ha tetszik, ha nem, de igy is van.

Éppen azért, aki igazán jogot formál arra, hogy művelt, tisztességes embernek tartsák, akkor első sorban tisztességtudónak kell lennie.

Annál inkább, mert ez semmiféle megerőltetésbe nem kerül.

Ez természetes dolog volna, csak egy kicsit gondolkozni kell fölötte.

Mert ugyan bizony, kitől kapsz te mindent, amit magadénak vallhatsz!

Lakást, ruhát, élelmet, szeretetet, müvelségi lehetőséget egyedül és kizárólag szüleidtől, nevelőidtől!

Hát becsületes dolog az, hogy mindezért a sok-sok jóért hálátlansággal és tiszteletlenséggel fizess!

Gondolkozz, aztán ítélj magadról temagad!

Lásd be, hogy eddig nem jó úton jártál.

Ősz

Halkuló színek, tompa derű, fény,
Hervadó virág, sárguló cserény
Elmagzott a fű, tarlott a vetés
Teljesült remény, ha sok, ha kevés.

Gyümölcsöt érlel a sápadt sugár
Telik a pince, tele a hombár,
Imára lendül az elfáradt kéz
— S az új szántásra új munkára kész.

Aba Ildikó IV. o. t. Svetits.

Mese egy kis babáról

Irta: Takács Ilona

Nagy volt a bánat Babaországban Ikó-babának elveszett az aranylabdája. Csodálatosan szép volt pedig ez a labda, minden kis baba kapott ilyet Korácsonykor a Jézuskától. Szinaranyból volt és mégis olyan könnyű volt, mint a pehely, mindeniken rajta volt a tulajdonosának az arcképe, hogy összse ne tévesszék őket. Ha a földhöz vágták, szinte a felhőkig ugrottak ezek a labdák, azaz sokkal magasabbra, mert Babaország ott van, ahol az ég a földdel összeér.

Nappal a virágos pázsiton játszanak, hancuroznak a kis babák, vagy fürödnek a Kék-tó vizében, éjjel pedig hófehér felhőpárnákon alusznak. Lágyan ringanak a felhők, álomba ringatják a kis babákat. Egy aranyalma vigyáz rájuk, akit mindnyájan nagyon szeretnek.

Most is az angyalmamához futott panaszra Ikó-baba, vele ment legjobb barátnője Vi-baba is. Vibaba részvéttel csókolgatta le Ikóbab könnyeit és vigasztal, ne sirj Ikó-baba, angyalmama meg fogja keresni Neked a szép aranylabdádat, ha pedig nem találja meg Neked adom az enyémet. De Ikó-baba máskor mindig nevető kék szemeiből újabb könnyáradat tört elő, hiszen tudom zokogta, miközben dühösen szorította ökölbe rózsaszín csöpp kezecskéit, tudom én, hogy a csunya Zsi-baba dugta el tőlem, ő mindig bosszant engemet.

Mi baja az én kis napsugaramnak, kérdezte angyalmama. Mindig úgy hívta Ikó-babát, tekintettel aranyszőke hajára és mindig kacagó jó kedvére. Mert a kis babák között is vannak komolyabbak, vidámabbak, éppen mint a felnőttek között.

Ikó-baba ijjedten kapaszkodott gyalmama bánatosan mosolygott. Nem baj kis napsugaram, úgy sem játszhatsz már többé azzal a labdával, mert holnap érted jön Sorsasszony és elvisz a földre egy mamához.

Ikó-baba ilyedten kapaszkodott angyalmama nyakába. Nem, nem akarok újmamához menni, itt akarok maradni Nálad.

Nem lehet ám kis csacsi Ikóbaba, tudta, hogy aki érte jön Sorsasszony, annak muszály vele mennie.

Majd imádkozom a Jóistenkéhez, hogy itt maradhassak, reménykedett Ikó-baba, mire Vi-baba is fogadkozott, hogy ő is imádkozni fog kis barátnőjéért.

Hiába kicsikéim, hiszen Ő küldi Sorsasszonyt Ikó-babáért.

Hátha Vi-baba is velem jöhet kérdezte Ikó-baba.

Angyalmama részvéttel simogatta meg a két kis buksi fejet, nem lehet kicsikém, új mamának csak egy kis babára van szüksége, de ott fog lakni a szomszédotokba Cibaba, akit már négy évvel ezelőtt levitt Sorsasszony a földre, aki neked igen kedves játszópajtásod, aztán majd elküldöm hozzád kis barátnődet és többi kis társaidat is, gyakran Álomaszony szekerén. Aztán beszélt angyalmama csodálatos dolgokat a két kis babának a földi életről, megengedte nekik, hogy utoljára egy felhőpárnán aludjanak, a két csöppség aztán egymást átölelve álomba sirta magát.

Reggel csakugyan eljött Sorsasszony szürke kocsiján Ikó-babáért. Oh jól ismerték már Babaországban ezt a szürke kocsit, valamint Sorsasszony ezerszinű köntösét is. Egy angyalt szokott magával hozni, az viszi ölébe a kis babát, Sorsasszony pedig a szürke parikákat hajtja.

Ikó-baba keserves sírással búcsúzott Angyalmamától, Vi-babától és a többi angyalbabától is. Azok is szomorúan vettek búcsút tőle. Zsi-baba kezében szorongatta Ikó-baba aranylabdáját. Itt van a labdád Ikó-baba, visszaadom, ne haragudj rám érte. Sohasem boszszantanálak többé, ha itt maradnál Ikó-baba legyintett kis kezével, nem haragszom Zi-baba, neked hagyom emlékül a labdámat.

Angyalmama könnyes szemekkel kérdezte Sorsasszonytól, talán visszahozhatnád őt nekem? Mire Sorsasszony tagadólag intett, nem lehet angyalmama, új mamának is szüksége van egy ilyen kis napsugárra.

Megérintette Ikó-baba vállacskáit, mire leváltak a hószinű angyalszárnyacskák, Sorsasszony eltüntette őket ezerszinű tarka köntöse zsebébe.

Most tünt ki, hogy minden ereje szárnyacskájában volt Ikó-babának. Erőtlenül feküdt az anyal karjaiban és míg Sorsasszony kocsija megindult vele a földi élet felé, elhatározta, hogy nem fogja új mamát szeretni egy csöppet sem. Aztán álomba ringatta a kocsi.

Mikor felébredt fehérfüggönyös kis kocsiban találta magát, virágos falu kicsi szobában, mely egy csöppet sem hasonlított Babaországhoz. Egy szelíd arcú szép asszony mosolygott rá. Ez bizonyos az újmama, gondolta Ikó-baba. Decosan fordította félre a fejét és torkaszakadtából sírni kezdett. Uj mama ismeretlen nyelven kezdte vigasztalni. A nagy sírásra előjött egy bácsi is. Ikó-baba csodálkozva meresztette rá nagyszemeit, ilyet ő nem látott Babaországban, még a sírást is abbahagyta, de aztán annál jobban rákezdte, mikor a bácsi megcsókolgatta és bajuszával felhorzsolta gyönge kis arcát.

Nem, új mamára igazán nem lehetett soká haragudni, ezt hamarosan belátta Ikó-baba. Mindig eltalálta Ikó-baba gondolatát. Ha megéhezett, adott neki finom édes tejecskét, ha fázott, betakargatta lágy puha paplannal, ha melege volt, kibontotta kiállhatatlan szoros pólyácskájából, ha álmos volt karjaiban ringatta el, bársonyos halk hangon dudolt szép oktató dalokat. Jó meleg vizecskében fürdette Ikó-abát, jószagú szappankával és bár nem tudott baba-nyelven beszélni, de mindig megértette, amit Ikó-baba mondott neki. Ikó-baba nagyon megszerette új mamát és már nem búsult annyit angyalmama után. Sőt megszerette a bácsit is, az annyit játszott, mókázott vele. Ha bejött a szobába, Ikó-baba hangosan kacagott örömében, aminek a bácsi nagyon örült.

Angyalmama beváltotta ígéretét és gyakran elküldötte hozzá Álmosasszony szekerén kis pajtásait. Ilyenkor vége-hossza nem volt a játéknak, örömnek, kacagásnak. Uj mama el nem tudta képzelni mit nevet álmában az ő kis csillaga. Álmában sokat beszélt Ikóbaba kis pajtásainak új mamájáról, meg a bácsiról. Csacsi, hisz az a papád, mondta neki egy baba, aki már élt egy évig földi életet, de az angyal visszavitte Babaországba és ismét angyalbaba lett belőle.

Ci-babát az ablakon keresztül látta először. Megismerte azonnal, bár az nagyon megváltozott, nagyon megnőtt. Ránevetett Ci-babára s az mosolyogva intett neki vastag, piros keztyübe bujtatott kis kezével. Ettől fogva új mama mindig az ablakhoz vitte Ikó-babát, ha meglátta Ci-babát kint a kertben, ahol minden olyan fehér volt, mint Ikó-baba angyalszárnyacskái voltak valamikor.

Egyszer, mikor kinézett Ikó-baba az ablakon, már nem volt kint a sok fehérség. Vajon hova lett, tünődött Ikó-baba, talán Sorsasszony vitte el azt is. Csodálkozva nézett kifele a kertbe, ahol most minden majdnem úgy ragyogott, mint Babaországban.

Ujmama bebugyolálta Ikó-babát meleg paplankába és kivitte Ci-babához. Most sült ki, hogy Ci-baba már elfelejtette a babanyelvet. Nem értette meg, mikor Ikó-baba azt kérdezte tőle, hogy ő szereti-e az új mamáját. Ci-baba csak mosolygott, megsímogatta az Ikó-baba kis kezét és neki adta a játéklovacskáját.

Lassan Ikó-baba is kezdte felejteni a babanyelvet és egyre többet értett meg a nagyok beszédéből. Meg tanulta, hogy őt Ildikónak hívják, Ci-babát pedig Lacinak, igy mondta neki, Laszi.

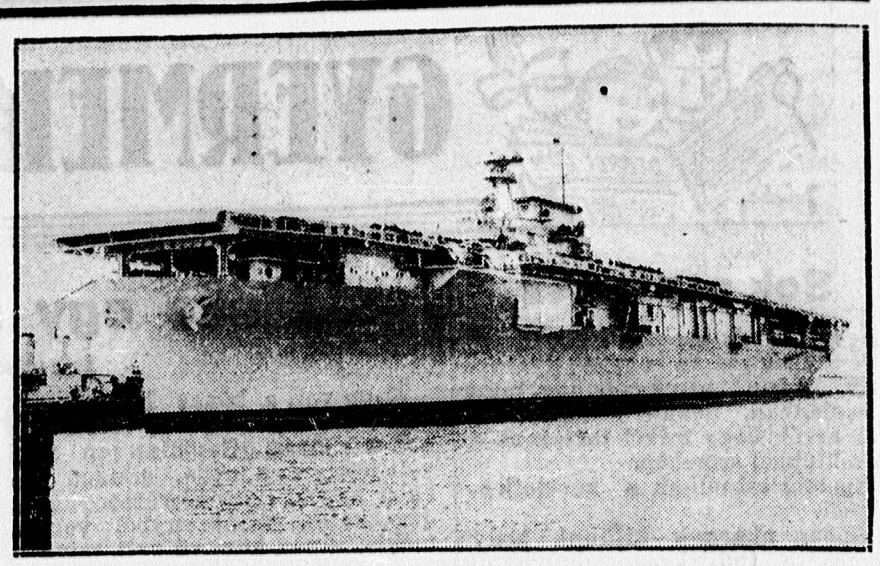
Kis patásai egyre ritkábban látogatták álmában, Sorsasszony sokat elvitt közülök s a többiek most már azokat látogatták, aztán végképpen eumaradtak. Ildikó lassanként elfelejtette őket, Angyalmamát is, el az egész Babaországot. Imádta anyukát és apukát, akik vettek neki szép kis ruhácskákat, szép kis fehércipőcskét, kékselyem bojtocskával, mert már Ikó-baba megtanult járni is, már éppen úgy tudott járni, mint mikor még megvoltak a fehér szárnyacskái.

Mikor Ildikó a második elemibe járt, az első osztályba egy komoly feketeszemű kis lánykát hozott a mamája. Ildikó nagyon ismerősnek találta a kislánykát, de nem emlékezett rá, hogy hol látta. Vibaba volt. Most Évinek hívták. Évi pityeregni kezdett, mikor a mamája otthagyta. Ildikó, hogy megvigasztalja, neki adta vajas kenyerét. Ildikó és Évi elválhatatlan jó barátnők lettek.

Ildikó szép nagy lány lett és az egyetemre került. Nagyon sokat bosszankodott egyik kollegájára Gazsira, aki mindig kicsente fiókjából tízóráiját. Előreláthatólag még sokat fog rá bosszankodni az életben, mert közbe eljegyezték egymást. Nem hiába hagyta ott neki az aranylabdáját Babaországban.

Egy japán repülőrekruta a célzást tanulja.

Az Egyesült Államok legújabb repülőgépanyahajója. A fedélzeten a legénység.

Jimmi

Jimmi nem egy villogó kis fiú, amint a nevéből gondoljátok, Jimmi egy fehérszőrű kutyus, az én játszópajtásom. Mikor hozzánk került, senki nem szerette csak Apu és én. Anyu azért nem, mert jókedvében el-ellátogatott a baromfiudvarba és a szegény tyúkokat nem egyszer kergette meg, a lakónk pedig azért, mert éjjel az ugatásától nem tudott aludni. De egyszer nagy fordulat állt be: Anyu megszerette Jimmit. De Jimmi meg is szolgált érte, ugyanis egy fuldokló kis csirkét kimentett a vízből. Ettől kezdve Anyu igen elnéző lett vele szemben. Állítólag még azt se bánta, hogy éjjelenként versenyt ugat a szomszéd kutyákkal. Egy ideig nem is volt semmi baj. De egyszer aztán úgy látszik valami igazságtalanságot követhettek el vele szemben, mert olyat tett, amit még soha: a mindig nyitva álló kapun kiszaladt. Éppen akkor robogott arra egy autó és a bánatosan ott szaladgáló Jimmit elütötte.

Mikor behozták már nem élt. Én zokogtam, anyu csak sirdogált. Apu pedig, mivelhogy férfinak nem illik sírni — sóhajtozott. Általános szomorúság közepette temettük el.

Jimmi pedig a kutyák menyországában vagy poklában, — nem tudom hová jutott, — bizonyosan lelkiismeret furdalást érzett, hogy ilyen szomorúságot okozott gazdájának.

Harró Margit
Dóci gimn. III. a. oszt.

A cserkészliliom győzelme

Még csak most alakult egy új cserkészcsapat, mely a 10—14 éves fiuk saját kérelmére jött létre, melynek parancsnoka egy fiatalember, Juhász Imre lett. Boldog egyetértő munkásséggal teltek a napok. A téli hónapokban ütemesen folyt a cserkészmunka és a kis otthon rohamosan szépült. A hónapok gyorsan repültek és a fiuk nagy örömére eljött a virágos tavasz. Megindult a tervezgetés a cserkészek között a táborozásról. Mindent megbeszéltek s csatasorba állva a parancsnok úr beleegyezését kérték, amit Imre bá' nem is tagadott meg. A következő vasárnapra tervezték a kirándulás kezdetét, elképzelhető, hogy milyen nehéz volt a várakozás. Végre eljött a vasárnap s a fiuk már reggel 7 órakor Imre bá' vezetése mellett a közeli erdő felé tartottak. Az út hosszúsága elveszett a fiuk jókedvű dalolásában. Egy hétre tervezték a kirándulást s ezt iskolaszünet miatt megtehették. Egy szép tisztáson ütötték fel sátraikat és napjaikat a meghatározott program szerint osztották be. Egymásután következtek a különböző sportjátékok, de emellett nem hanyagolták el a komolyabb foglalkozást sem. Az egész erdő visszhangzott nótájuktól. Egyszer két fiu séta alkalmával fájdalmas zokogást hallott, megindultak a hang irányába és egy fa alatt egy síró fiút találtak. Zokogva beszélte el, hogy madártojásért felmászott egy fára, egy ág nem birta el, eltört és ő kihasitott lábakkal lezuhant a földre. A két fiú vigasztalni próbálta és elvitték Imre bácsihoz, ki a fiú vérző karját és lábát bekötözte. A fiut nagyon meghatotta az a kedvesség, melyyel a cserkészek körülvették s e naptól kezdve mindig meglátogatta őket sátorukban. Mire elérkezett az utolsó nap, szívvel-lélekkel cserkész lett. Szomoruan gondolt arra, hogy el kell válni cserkészbarátaitól. Ekkor egy nagyszerű gondolata támadt, odaállt a parancsnok úr elé s elszántan a szemébe nézve a következőt mondta: „Parancsnok úr, ha megengedi, én nem szakadok el a csapattól soha, én is cserkész leszek!"

A parancsnok, Imre bá' örömmel ölelte magához a megjavult, könnyes szemekkel álló boldog, most már igaz cserkészfiut. A fiuk hármas hurrá kiáltással fogadták maguk közé.

Nagy Erzsébet.

Imre bácsi postájából

Szűcs Sándor. Ha én valamilyen beküldött verset, vagy írást nem közlök, az az jelenti, hogy nem felel meg a mi kis lapunk szellemének. Minden írást szívesen olvasok, minden levél külön örömet szerez, de senkinek elkeseredésre oka ninesen, mert, itt, legalább ezen az egy helyen semmi más nem számít csak az, hogy mit ér az az írás. Ezek, amiket most és a multkor küldtél, nem váltak be jobbat, értékesebbet és gondosabbat várok s akkor közlöm.

Nagy Erzsébet: Hát csak ne panaszkodj, Erzsébet, hiszen te írod, hogy már kétszer rád került a sor a jutalmazottak között. Tudod, hogy sokan vannak kis táborunkban, akikre kivétel nélkül mindre rá kell, hogy kerüljön a sor. Aztán kezdjük elölről. Igy reád annak idején ismét sort kerítünk, de jutalom az is, hogy ilyen derék, szorgalmas munkatársamnak ismerlek el, amit ezután is hasonlóképpen szeretnék megállapítani.

Simon Miklós. Mindenek előtt arra kérlek, hogy bélyeget válaszlevélre ne küldj, mert arra se mód, se alkalom ninesen, hogy külön leveleket irjak, ami költséges is, felesleges is, mert ezen a helyen tudok üzenni mindenkinek. És még egyet: már sokszor kértem, hogy a papirosnak csak egyik oldalára szabad írni és gondosan kell leírni azt, amit közlésre szánt az ember. Ez a vers még mindig döcög, próbáld gördülékenyebbé átírni, javítani és küld be újra.

Szodray Ferkó. Megígértem, hogy adok egy fényképet arról a képről, mely lapunkban megjelent, hát miért nem jöttél el érte. Még őrzöm, hát alkalom adtán nézz fel érte.

Kedves Imre bácsi!

A Gyermekek Debrecenjét már elemista korom óta olvasom. Most elhatároztam, hogy írok is bele. Negyedik elemista koromban írtam is egy cikket a »nagy« Debrecenbe, a szerbek által kiüldözött magyar gyermekekhez. Ezután ha tehetem, minden héten írok. Itt küldöm az első irásomat. Ha jó, kérem Imre bácsit közölje a »Gyermekek »Debrecenjébe«.

Üdvözlettel:
Harró Margit
Dóczi gimnázium III. oszt tan.

Kedves Imre bácsi!

Az ősz kezdetével ismét elküldöm a legújabb munkáimat kislapunk számára.

Imre bácsi panaszos sorai engem nem érintenek, mert én a legpontosabban elküldöm minden héten munkámat, igéretemhez hiven. Sikerült is elérnem annyi eredményt, hogy a legutóbb beküldött verseim majdnem mind megjelentek. Ez az eredmény azonban úgy látszik, hogy nem jelent semmit, mert a jutalomkönyvek ezek dacára is elkerülnek. Ez pedig engem nagyon elszomorit, mert a szép könyveket nagyon szeretem. Az eddig kapott két könyvet, mely Imre bácsi munkája, elolvasás után a legnagyobb becsben tartom.

Nagyon kérem Imre bácsit, hogy a jutalmazottak sorába engen is sziveskedjen fölvenni.

Maradok tisztelettel:
Nagy Erzsébet.

Kedves Imre bácsi!

Jól tudom, hogy én vagyok Imre bácsinak leghütlenebb munkatársa. Akár a Poprád és Dunajec Magyarországnak. Igaz, az iskola má- megkezdődött és sokáig kell tanulni. De már ne tessék haragudni, ezentúl jobban fogok iparkodni.

Szeretettel:
Oláh Erzsike
V. elemista.

Kedves Imre bácsi!

Ne tessék haragudni, hogy már olyan régen nem írtam. A nyári vakációt otthon töltöttem. Most már megint írok sűrűbben, mint eddig. Itt küldök egy verset (már egyszer beküldtem, de nem jó volt), amelyet ha Imre bácsi jónak talál, legyen szíves közölni.

Szivélyes üdvözlettel:
Simon Miklós ref. fg. II. B.

Kedves Imre bácsi!

Most, hogy kikaptuk a szüreti szünidőt, rászánom magam verseim beadására. Ebben a tanévben ujra fogom kis lapunk hasábjait verseimel tölteni. Nagyon szeretném, ha minden vasárnapra lenne egy-két versem a lapban. A nagy szünidőben elhatároztam, hogy mindennap fogok egy verset irni, ami némi megszakítással, de azért ment is. Most tehát van versem bőven. Kettőt be is adok, ha megfelelő lenne kis lapunk számára. Kérem, kedves Imre bácsit, tessék szíves lenni közölni. Szivélyesen üdvözlöm Imre bácsit.

Kovács Tibor
ref. gimn. III. a.

CSENDES NYÁRI ESTE

Csendes nyári este
Kiülök a kertbe,
Annyi sok titok van
Az éjbe elrejtve.

Bontogatom őket,
Százat széjjel szedve.
A gondolataim
Szállnak messze, messze.

Csengő-bongó versikéket
Zeng az alkony nékem,
Gondolat-táltoson repül
A boldogságba vélem

Csendesen zizegve
Egy hervadt falevél
Fejem felett halkan
Nyári éjről mesél.

Szellő szárnyán jön üzenet
A vén diófánkról,
Akkordok zengnek fülembe
A gyönyörű nyárról.

Olyan szép az este,
Oly édes az álom,
Fáj a szívem, mikor
El kell tőle válnom.

Csendes nyári este
A kertbe kiülök,
Csodás mesék szárnyán
Messzire repülök.

ref. gimn. III. a
Kovács Tibor

HULLÁMZÓ RÉT

Hullámzó rét, tarka szőnyeg
Ezer bája a mezőnek,
Piros lepke, fehér álom
A nevető rónaságon
Boldogan víg mesét szőnek.

Elbódító édem álom
Ül lassan a szempillámon
Behunyt szemmel, félig ébren
Nézek szét a messzeségen
Óh olyan szép itt az álom.

Kovács Tibor
ref. gimn. III. a.

Több levélre a legközelebbi számunkban válaszolok.

E heti könyvjutalmat Bíró Zsigmond, Marosi Tibor és Zámbó Mária kapták. Könyvjutalmukat szerdán délután fél hat órakor átvehetik a lap kiadóhivatalában.

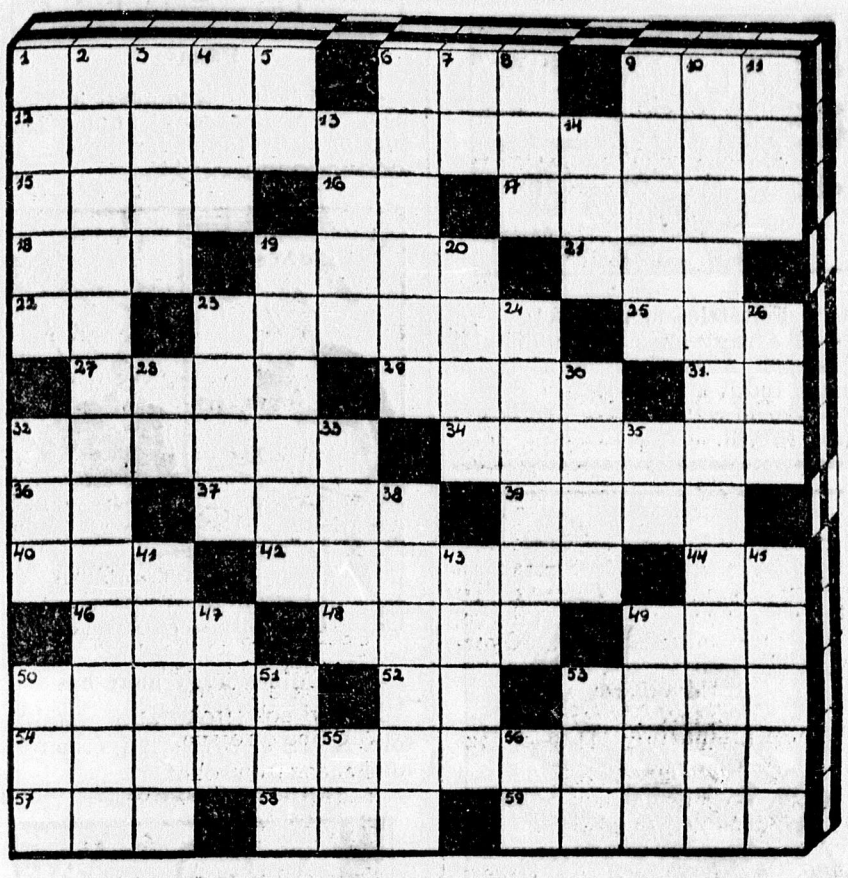
REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

Törheti a fejét rajta, ez a rejtvény nehéz fajta

Beküldte: Ifj. Moldvay Lajos, Bethlen u. 53.

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszu sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vizszintes sorok:

1. Nyelvtani fogalom.
6. Tengeri hal.
9. Gyűrű van a kezén.
12. A trafalgári ütközet hőse.
15. Időmérők.
16. Elek.
17. Nagyobb szalmacsomó.
18. 5, 500 és 1000 — római számmal.
19. Férfinév.
21. Ház része.
22. Vissza: kicsinyítő képző.
23. Férfinév.
25. 5 és 501 — Rómában.
27. Görög tenger.
29. Munkát — latinul.
31. Rangjelző.
32. Menüjegyzék.
34. Ázsia egyik országába való.
36. 1.100 — római számmal.
37. Francia birtokos névmás.
39. Vissza: útfélen — ikerszava.
40. Fülesbagoly.
42. Rossz látomás.
44. Tánc — vége.
46. Férfinév.
48. Az ókori Perzsia fővárosa.
49. Tréner teszi.
50. Idegen női név.
52. Apus — fele.
53. Szövésnél fonásnál, használják.
54. Francia filozofus.
57. Három — olaszul.
58. Y. Z. Z.
59. Német város.

Függőleges sorok:

1. Helyhatározó szó.
2. Angol tábornok, a Szudán elfoglalásánál szerzett érdemeket.
3. Kisázsiai nép, melynek nyelvén Krisztus is beszélt.
4. Részesrag.
5. Vissza: kettős mássalhangzó.
6. Spanyolországi város
7. Latin propozició.
8. Részes rag.
9. Gyűmölcsöt szárít.
10. Norvég sarkutazó.
11. A. N. L.
13. Vissza: leghosszabb a kínai.
19. Angol női név.
20. Hegedűvonó része.
23. Francia festő.
24. Francia város.
26. Női becenév.
28. Arany — franciául.
30. Egymást követő betük.
32. Exotikus állat.
33. Nap — latinul.
35. Latin ellentétes kötőszó.
38. Osztrák hátvéd, — fonetikusan.
41. Olaszországi város.
43. Vissza: sáv.
45. Hús mellé adják.
47. A „Zalán futása" férfialakja.
49. Felfogja. (ék.—hiba.)
50. Művészet — iedegen nyelven.
51. Magyar költő.
53. Imádkozzál — latinul.
55. Mutatónévmás.
56. An dem — összevonva.

16. számu Rejtvényszelvény.

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

Csak ugy mondom, hogy . . .

. . . .lapunk 1937 október 3-iki számának „Rejtvényrovatában" megjelent rébuszok helyes megfejtése a következő:

Minden benne van!

A kalauz azt kiáltja: Debrecen.
A virtus győzelme a szerelmen.

Betűrejtvények: 1. Párbaj. 2. Botond. 3. Nagyenyed. 4. Kántor. 5. Jelige.

. . . hogy a „Mindenki nyer!" című pályázatunkat befejeztük! Ez az utolsó hét, amikor e pályázatunkkal kapcsolatban díjakat osztunk ki.

. . . utoljára a következők részesültek jutalomban:

2—2 kötet könyvet nyert:
Greskó Jolán, Teleki u. 76.
Stern Imre, Rákóczi u. 23.

1—1 kötet könyvet (vigaszdíjat) neyert:
Gyöngyössy Pethes Andor, Bethlen u. 50.
Özv. Virág Imréné, Nádudvar.
Kovács I. Rózsa, Hajdúböszörmény, Jókai u. 49.
Varga Lajosné, Hadházi u. 26.
Ungváry Irén, Herczeg u. 12.

1—1 színházi jegyet nyert a hétfő esti előadásra:
Végh László, István út 41-a.
Pócsi Sándor, Vértesi u. 6.
Kovács Béla, Budai Ézsaiás u. 30.

1 mozijegyet nyert:
Gavallér Piroska, Kardos u. 7.

. . . a nyereményeket hétfő délután 5 órától csütörtök este 6 óráig, délelőtt 8—2 és délután 4—6 óra között át lehet venni a kiadóhivatal pénztáránál. Vidékieknek a jutalmakat postán küldjük el.

. . . a színház- illetve a mozijegyeket kérjük már hétfőn délután 5—6 óra között átvenni, mivel azok csakis a hétő esti előadásra érvényesek.

. . . legközelebb újabb szenzációs pályázattal jövünk.

. . . .heti díjaink a következők:
1 darab mozijegy.
3 darab színházjegy.
2 kötet könyv.

. . . már egy hét mulva közöljük a nyertesek névsorát. Technikai okok miatt ezt a Rejtvényrovatban nem tehetjük közzé s így a jövő vasárnapi számunkban a nyertesek neveit a hirek között fogjuk nyilvánosságra hozni.

Tanár ur kérem!

1. Ki mondta: „Páris megér egy misét!"?
2. Ki volt a polgárkirály?
3. Mennyi a hosszúsági körök száma?
4. Ki az a magyar iró, akinek egy ugyanolyan c. regénye van, mint H. G. Wells-nek?
5. Ki volt a szerelem istene a görögöknél és ki a rómaiaknál?
6. Hogy hivják azt a görög kolostort, amelynek barátai szabad köztársaságot alkotnak?
7. Ki volt az a magyar pap, aki elsőnek fedezte fel a dinamót?
8. Ki volt Ábrahám unokaöccse?
9. Ki volt az utolsó nem olasz származású pápa?
10. Ki kapta meg a „frankok s longobárdok királya s Róma pátriciusa" címet?
11. Ki volt a magyar Luther?
12. Ki volt a magyar Beethoven?
13. Ki az, aki 1849 június 16-án született Szklabonyán?
14. Ki volt a dánok legnagyobb szobrásza?
15. Kinek volt jelszava: „Isten nagyobb dicsőségére!"?

Hol is olvastam csak?

(Állapitsuk meg, hogy ki irta és mi a címe annak a költeménynek, melyből az alábbi sorok valók:)

„Ablak alatt
A püskösdi rózsa,
Kezd egy kicsit
Fesleni bimbója:
Kékszemű lány
Válogat belőle,
Koszorúnak
Holnap esküvőre."

Betürejtvények

Beküldte: Moldvay Lajos, Bethlen u. 53.

1.

R Ó A

2.

. SÉR r=v

3.

I

4.

iiiii
†

5.

Gy ű

6.

G
E B N

7.

Teee
P

8

BBBEEE SSSSS —•

LUDAS MATYI

A munkanélkülieknek is élni kell

—Miből élsz most, Zolikám!

— Gallérokkal kereskedem! Az ismerőseim nyakára sózom!

— Na és megy valahogy?

— Hát hm... egyik nap igen, a másikon nem!

— Ma például, hogy ment?

Zerge Zoltán mélabús arcot vágott és sóhajtott:

— Kettőt eladtam, egy a *nyakamon* maradt!

Nevettek! Ez nem került pénzbe. Még csak luxusadót sem kellett érte fizetni!

A korzón lődörögtek. Csillogó szemekkel, elragadtatva nézegették a sétáló tömeget. Drága ruhákba öltözött nők, elegáns férfiak mentek el mellettük.

Zerge Zoltán író volt. Napok óta nem tudott elhelyezni sem egy verset, sem egy elbeszélést. Üres volt a zsebe. A társa valamikor jobb napokat látott. Két évvel ezelőtt még virágzó üzlete volt. Ma éhező, nyomorgó ember. A humorukat azonban még ez a nincstelen állapot sem tudta elrabolni!

— Valamihez fogni kellene! — bökte ki Madarász, a tönkrement kereskedő.

— De mihez! Minden vállalkozáshoz pénzt kell befektetni! Ez még nekünk nincs!

— Te! Van egy ragyogó ötletem! Áruljunk virágot!

— Hogy te milyen lángész vagy! Áruljunk virágot?! Madarászkám, ha a butaság fájna... te megkapnád a Nóbel-díjat! Én úgysem fogom megkapni! Van talán pénzed hozzá?

— Egyszerűbb a dolog, mint gondolnád! Rengeteg virág van pl. a házak erkélyein. Le fogjuk tépni!

— Ez lopás!

— Lopás ide, lopás oda! Akkor meg ne kérj tőlem tanácsot! — mérgelődött Madárász. — Hát pénz nélkül kezdhetsz valamihez? Lopunk. Semmi befektetés és 100 százalékos haszon.

— És ha rajtacsipnek bennünket?

— Ezt bizd csak reám! Ha a rendőr észrevesz, én majd elintézem! Te majd felmászol az erkélyekre, én pedig őrködni fogok.

Zerge méltatlankodott. Nem akarta vállalni a nagyobb kockázatot!

— Miért éppen én másszak fel? Te kúszol fel és én fogok vigyázni a testi épségedre és a szabadságodra.

Madarász dühbe gurult:

— Na jó! Felmászok én! A te 90 kilód alatt úgyis letörne valamennyi!

Ebben maradtak. Kerítettek egy vesszőkosarat és nekivágtak a sötét uccák házrengetegének. Erkélyeket és virágokat, azaz virágos erkélyeket kerestek.

A dolog fényesen sikerült. Madarász már a tizedik erkélyt kopasztotta. Dáliát, krizantémot, rezedát, mályvát, mindent ledobált. Nem igen válogatta! Zerge pedig fürgén rakosgatta a kosárba. A vesszőkosár már tele is volt.

Madarász éppen a tizenegyedik erkélyen működött, amikor valahonnan egy rendőr került elő.

— Maguk meg mit csinálnak ott? — szólt gyanut fogva.

Madarász tüstént abba hagyta az »aratást« s fülelni kezdett. Zergében meghűlt a vér. Egy pillanatra rosszullét környékezte, de összeszedte magát. Nyugodtan, csodálatraméltó flegmával válaszolta:

— Kérem, drága biztos úr! Ne gondoljon semmi rosszra! Holnap lesz **Lágya Benő** születésnapja, — aki jó barátunk s aki ebben a házban lakik — s ebből az alkalomból feldíszítjük az erkélyét virágokkal. Ugye megengedi, hogy a megkezdett munkát be is fejezzük?

— Nem engedek semmit! Ilyen későn nem lehet ilyesmit csinálni!

— Istenem! Hiszen nem csinálhatjuk napvilágnál! Ugy nem lenne meglepetés!

—Mondtam, hogy nem engedem meg!

— Hát a törvény szava előttem szent! Madarászkám, — kiáltott fel az erkélyen drukkoló barátjának, — hozd le az összes virágot! Egy szálat se hagyj ott!

(Korsó.)

Relativitás

— Neked, mint geologusnak ezer év, semmiség.

— Szent ég! Ezért kért kölcsön tőlem tíz pengőt!

Feltételes megállóhely

— Te vagy az állomásfőnök fiacskája? Akkor biztosan tudod, mikor indul a vonat?

— Természetesen! — Amikor a papa fütyül.

Kellemetlen fogadtatás

Pilinckáné: Jaj, de örülök, édes uram, hogy messze utadról hazatértél.

Pistike: Igaz apa, hogy te most szabadultál a Markó uccai fogházból, ahová csalás miatt zártak be?

Jó tanács

— Aztán, gyerekek, ha majd magatok mentek a ródlin, úgy csináljatok mint én. A jobb- vagy a ballábbal kell kormányozni, a két lábbal egyszerre fékezni. Nagyon egyszerű, ugy-e?

Csak egy mosolyt

ISKOLÁBAN

Az egyik iskolában történt ez a kedves eset:

A tanító felszólítja az egyik gyereket:

— Beszélj nekem valamit a régi magyarok fegyverzetéről.

A fiúcska hallgat.

A tanító segíteni próbál.

— Na? Na? Tegez!

— Kérlek szépen, én erről sajnos nem tudok semmit.

—

Megnyugtatás

Egy könnyen hivő ember elment a falu papjához és elmeséli, hogy ördögöt látott.

— Hol látta kend? — kérdi a pap.

— Mikor a templom mellett elmentem, ott láttam a falon.

— S milyen alakban jelent meg?

— Épen, mint egy nagy szamár, — volt a válasz.

— Menjen szépen haza és ne beszélje el senkinek, — mondá a pap, — mert nyulszívű ember, aki a saját árnyékától ijed meg.

Szórakozott

Egy társaság kirándult a szabadba. Miután egy félóráig gyalogoltak, elborult az ég.

— Halljátok! — mondá egy fiatal tanár, — én visszamegyek, mert esni fog, pedig nem szeretném, ha az új kalapom tönkremenne.

— Tudod mit — fordult hozzá egyik barátja. Ha esni fog, odakölcsönzöm neked az én kalapomat, én meg felteszem a tiédet.

— Az már más, — véli a szórakozott ember, — s tovább ment a társasággal.

Az uccán

— No, Pista, mennyi búzátok termett? — kérdi a gyereket az egyik szomszéd.

— Hát amennyit az Isten adott!

— Hát borotok mennyi lett?

— Hát amennyit édesapám akart, — felelt a gyerek.

Az már más

Ur: Hány éves vagy fiacskám?

Lajoska: A mama azt mondta, hogy hat leszek, pedig nem igaz, mert csak öt multam.

Panasz

... Azért teszek panaszt a feleségem ellen, mert már unom, hogy folyton sodrófával vág fejbe...

Itt nincs nagy adag hús

— Pincér! Állítsa el a ventillátort. A szél elfújja a tányéromról a húst...

Főnökök egymás között

— Milyen az új kifutófiú?

— Mint egy óra.

— Olyan pontos

— Dehogy. Ha azt akarom, hogy járjon, előbb meg kell rázni.

A legújabb arisztokrata vicc

Tivi gróf ujságolja Miki grófnak:

— Épp most jövök a bankból, kivettem egy millió pengőt.

— Egy millió pengőt? Minek neked egy millió?

— Megveszem a hullámfürdőt, a fedett úszodát és a csillaghegyi strandot is.

— Hogy jutottál erre a gondolatra?

— Az orvosom azt mondta, hogy vegyek fürdőket.

A Debreczen rádióműsora

október 17-től október 23-ig

VASÁRNAP, OKTÓBER 17.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.
10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Murakőzy Gyula lelkipásztor.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szive templomból. A szentbeszédet mise után P. Bangha Béla S. J. mondja. Orgonál Faludi Béla.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Wagner: Tannhäuser — nyitány és bachanália. 2. Volkmann: d-moll szerenád. 3. Schubert: VI. szimfónia (c-dur).
Szünetben kb. 13.10: Világhiradó. Máthé Elek dr. előadása.
14: Hanglemezek.
15: „Kik esnek kötelező mezőgazdasági balesetbiztosítás hatálya alá?" Takács Imre dr. miniszteri titkár előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
15.50: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Stephanidesz Károly: Magyar ünnepi nyitány. 2. Ujvári József: Harmatos rózsák — keringő. 3. Huszka: Bob herceg — egyveleg. 4. Kiss Angyal Ernő: Balatoni szerenád. 5. Garami Béla: Huszárnóta.
16.30: „Öt világrész gazdasága." Moravek Endre dr. előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
17: Lendvai Jóska és cigányzenekara.
18: „Szimba." Kittenberger Kálmán elbeszélése.
18.30: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Auber: Ércparipa — nyitány. 2. Beretvás Ferenc: Bécsi hangulat. 3. Brahms: Magyar táncok (3., 8. és 13.). 4. Bercsényi nótája. (Hangszerelte Bertha István.) 5. Zách István: Részletek a „Tabáni orgonák" c. operettből. 6. Albeniz: Malaguena.
19.15: „A tokaji bor és a furmintszőlő." Rapaich Rajmund dr. előadása.
19.45: Sporteredmények.
19.55: „A cigány." Népszínmű három szakaszban, népdalokkal. Irta Szigligeti Ede. Zenéjét szerezte Doppler Károly. Rendező Teleky Sándor. Karnagy ifj. Stephanidesz Károly. Személyek: Várszegi, gazdag földes úrfi — Szakáts Zoltán, Kurta, nagygazda agglegény — Kürthi József, Gyuri unokaöccse — Cselényi József, Márton parasztgazda — Bársony István, Rebeka, felesége — Dajbukát Ilona, Évi, leánya — Antal Erzsi, Zsiga cigány — Rózsahegyi Kálmán, Rózsi, a leánya — Nagy Izabella, Peti, a fia — Csók István, Ferke, urasági gazdahajdu — Kubányi György, kisbíró — Kabók Győző, Kondorné — Egyed Lenke, Sári, Panni, Erzsi parasztlányok — Marczinka Vica, Gellért Marika, Pécsi Ili, Öreg paraszt — Vincze Mihály, Násznagy — Kalla János, I. és II. vőfély — Ekecs János és Kertész Lajos.
Utána kb. 21.45: Hírek, sporteredmények.
22.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Borodin: Igor herceg — nyitány. 2. Hamerik: Északi szvit. 3. Szita Oszkár: Három tánc. 4. Márk Béla: A kurucok tábora. 5. Bányai Aladár: Balettjelenet. 6. Heuberger: Operabál — nyitány.
23.25: Szabó Kálmán jazzhármasa játszik a Belvárosi kávéházból.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 10.55: „A Tűzéremlékmű ünnepélyes leleplezése." Közvetítés a Budavár alatti Palota-térről. Beszélő Budinszky Sándor.
15: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Kálmán: Palotás. 2. Figedy Sándor: Toldi Miklós — induló. 3. Eördögh János: Idill. 4. Paganini: Kilencedik caprice. 5. Jacobi: Leányvásár — egyveleg. 6. Kacsóh: Rákóczi megtérése.
18.45: „Angol költők." Képes Géza előadása.
19.20: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Gabriel-Marie: Bacchus-tánc. 2. Grieg: Troldhaugeni nász. 3. Balázs Árpád: Marika — állatódal. 4. Lehár: Arany és ezüst — keringő. 5. Szirmai Albert: Teljes gőzzel — galopp.
19.50: Lányi Margit hegedül zongorakisérettel.
20.20: Hírek, sport- és lóversenyeredmények.
20.50: Hanglemezek.
RÖVIDHULLÁMU ADÓ műsora a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 m-es hullámhosszon, 15.370 kilocikluson 15-től 16 óráig, a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 m-es hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Oslo 17.50: A Budapesti Trió hangversenye. Stuttgart 18: Roswaenge énekel. Deutschlandsender 19.30: Puccini: Tosca, opera. München 20: Goetz: Francesca de Rimini, opera. Strassbourg 21.30: Lehár: Friderika, operett. Droitwich 22.05: Magyar-est.
TÁNCZENE: Riga 21.15, Kalundborg 22.05, Milano 22.30, Varsó 22.05, Róma 22.40, Bécs 22.20, Berlin 22.30, Stuttgart 22.30, Lipcse 22.30, Köln 22.30, Hamburg 21.30, Bruxelles 24, Radio Paris 24, Paris PTT 0.05.

HÉTFŐ, OKTÓBER 18.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Csárdások (Magyari Imre és cigányzenekara). 2. Diack: Skót falusi tánc (skót paraszt zenekar). 3. Percy John: Hindu esküvő (Georg Kniestaedt zenekara). 4. Schaffer—Paepke: Budapest éjjel — keringő (Magyar Rhapsody zenekar). 5. Abad: Pasodoble (Királyi alabárdosok zenekara).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Vidéki városaink az abszolutizmus idején." (Felolvasás.)
10.45: „Győr a magyar irodalomban." Irta Hamvas József. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Szalonötös. 1. Chopin: A-dur polonaise. 2. Elgar: Szerelmi üdvözlet. 3. Jensen: Duruzsoló szellő. 4. Huszka: A két veréb — dal. 5. Szűcs János: Szivárvány — keringő. 6. Kacsóh: Alvó tábor. 7. Fibich: Poéma. 8. Bach E.: Tavasz ébredése. 9. Massenet: Air de ballet. 10. Poldini: Keringőző baba. 11. Burmester: Szerenád. 12. Zakál Dénes: Spanyol tánc. 13. Rimszkij-Korszakov: Hindu dal. 14. Grieg: Anitra tánca.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllössy Ferenc. 1. Armando la: Intermezzo. 2. Bosc: Moharózsa — keringő. 3. Halim: Fetwa — intermezzo. 4. Holzmann: Ibéria gyöngye — spanyol keringő. 5. Kronberger: Békakirály fáklyásmenete. 6. Jessel: A szumatrai kulik. 7. Ketelbey: Az ezüst felhő. 8. Michaelis: Az erdei kovácsmühely. 9. Lindsay: Aisha — intermezzo. 10. Czibulka: Erdőzsongás. 11. Siede: Jánosbogárka lakodalma.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Diákfélóra: „Százéves a fényképezés." Cavalloni Ferenc dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „A társadalombiztosítás". Botbély Mihály dr. előadása.
17.30: Gy. Márkus Lily zongorázik. 1. Chopin a) d-moll prelüd; b) f-dur prelüd; f-moll fantázia. 2. a) Erdőzsongás; b) Harmonies du soir.
18: „Rádió a rádióról." (Felolvasás.)
18.20: Czicza József és zenekara muzsikál.
18.50: „Thomas Mann, az elbeszélő." Bevezetőt mond: Pukánszky Béla egyetemi tanár. — „Tobias Mindernichkel" c. elbeszélését fordította és felolvassa Lányi Viktor.
19.30: Hanglemezek.
20.20: Hírek.
20.45: Az olasz rádió Európa-hangversenyének ismertetése. (I. rész.)
21: Az olasz rádió Európa-hangversenyének közvetítése. Vezényel: La Rosa Parodi. Közreműködnek Toti dal Monte, Magda Olivero, Adriana Perris és Maria Pedrini szopránok, Cloe Elmo mezzoszoprán, Giovanni Malipiero és Ugo Cantelmo tenorok, Carlo Tagliabue bariton, Nicola Moscona basszus.
22.05: Hírek, időjárásjelentés.
Majd: Az olasz rádió Európa-hangversenyének ismertetése. (II. rész.)
22.15: Az olasz rádió Európa-hangversenyének közvetítése.
23.20: Hírek német nyelven.
23.25: Kertész Miklós és jazzenekara játszik a Spolarich-kávéházból.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.50: Czicza József és cigányzenekara muzsikál.
19.20: Német nyelvoktatás.
19.50: „Az angol külpolitika." Csiszár Béla előadása.
20.20: Hanglemezek.
21.30: Hírek.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Prága 19.30: Kovarchovics: A chód szabadságharcok, opera. Kalundborg 21.10: Hangverseny. R. Paris 21.30: Offenbach: A kreol nő, operett. Strasbourg 22: Ninon Vallin énekel. Strasbourg 23: Pierné: Namouna, opera.
TÁNCZENE: München 19.10, Varsó 22.15, Bruxelles fr. 23.10, Paris PTT 23.45.

KEDD, OKTÓBER 19.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Faulwetter: Eljen a haza — induló. 2. Borders—Schultze: Egy vidám tengeri utazás — polka. 3. Myddleton: Fantóm-brigád (Paul Godwin zen.). 4. Romani: Rólam álmodj — keringő. 5. Ailbout: Kinn a réten — induló. (Fuvószenekar.)
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „A tallósi királyi árvaház." Irta Gönczi Magda dr. (Felolvasás.)
10.45: „Párizsi divathirek." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Pege József és cigányzenekara.
Közben kb. 12.30: Hírek.
Közben kb. 13.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.40: Triumph-énekegyüttes. Tagjai: Vigh Jenő, Balassa József, Révész Imre, zongorán kísér Gerő György.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.10: „Asszonyok tanácsadója." Arányi Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Hogyan készülődik a Ferencváros csapata a Középeurópai Kupa római döntőjére." Közvetítés az FTC sporttelepéről. Beszélő Pluhár István.
17.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
18.40: „Munkásfélóra." (Felolvasás.)
19.10: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. Közreműködik Zsögön Lenke (ének).
20.10: „Benedek Elek-est." Bevezetőt mond Benedek Marcell. Közreműködik Ignácz Rózsa és Köpeczi-Boócz Lajos. Rendező Csanády György.
20.45: Hírek.
21.10: Csorba Gyula és cigányzenekara muzsikál, Galetta Ferenc énekel. — Dalok: Aliaga: Befujta az utat a hó; Feketeszárú cseresznye (népdal); Nádor József: Leszakítják a rózsát a szagáért; Hamis a rózsám (népdal). Ábrahám Pál: Mig a koma pipázik; Kiskereki betyárcsárda; Hármat tojott a fürjecske (népdal); Murgács: Jegenyefák, jegenyefák; Szentirmay: Tíz pár csókot egy végből; Kubányi György: Tagadom, tagadom; Kalmár Tibor: Aki nekem mindenem volt; Murgács: Minden nagy örömnek (Domokos G. szövege); Göndör József: Hullámzik a búzatenger.
22: Időjárásjelentés.
22.05: Lantos Jenő és jazzenekara játszik.
23: Hanglemezek.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 17.30: Tánclemezek.
19: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
20.05: Eördögh János fuvolázik zongorakisérettel.
20.30: Úgetőversenyeredmények.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Lipcse 20: Roswaenge énekel. Bruxelles fl. 21: Massenet: Werther. Droitwich 21.30: Zimbalist hegedűhangversenye. Hilversum 22.10: Kiss Béla zenekara.
TÁNCZENE: Szófia 21.40 Varsó 22.15, Bécs 22.20, Lipcse 22.30, Kalundborg 23.10, Deuhtslandsender 23, Droitwich 0.15.

SZERDA, OKTÓBER 20.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Kertész Zsigmond: a) Szép a rózsám; b) Hallod Zsuzsika (Magyari Imre és cigányzenekara). 2. Niel: Ma vidámak leszünk — polka. (Telefunken tánczenekar énekkel.) 3. Pécsi József: Keleti esküvő (Dajos Béla és zenekara.) 4. Sullivan—Kozmák: Mikadó — keringő (Kiss Lajos és cigányzenekara). 5. Allier: Vidám trombitás — induló (katonazenekar).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „A XVIII. század legszebb és legszellemesebb asszonya: Ninon de Lenclos." Irta Nyiry László.
10.45: „A racionalizált háztartás." Irta gróf Andrássy Mihályné Károlyi Gabriella grófnő. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: H. Veöreös Julia zongorázik, dr. Simonyiné Groh Klára hegedül zongorakisérettel.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Rieger Alfréd: Kakas a kosárban — nyitány. 2. Billi: a) Serenata al vento; b) Serenata del Diavolo. 3. Waldteufel: A legkedvesebb — keringő. 4. Szirmai: Andaluziai szerenád. 5. Liszt: Boldog halál. 6. Ganne: Extase. 7. Lányi Ernő: Mese. 8. Wieniawski: a) Legenda; b) Obertass — mazurka. 9. Poldini: Fegyvertánc.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Diákfélóra: „A legnagyobb háború" Szuper Géza előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Őszi divat Párizsban." Máthéné Lakner Klára előadása.

17.30: Hanglemezek. — Filmrészletek és táncdalok.
18.30: „Vidám históriák." Magyar Károly csevegése.
19: Szedő Miklós dr. magyar nótákat énekel, kíséri Pertis Pali és cigányzenekara. Dalok: Szerelmes a nap a holdba; Pete Lajos: Nem való bokréta; Lányi E.: Minek a szőke énnekem; Esik eső hegyen-völgyön; Kárpát Zoltán: Méregetem az út hosszát; Várady A.: Ha bemegyek; Garami Béla: Tudod, hogy szeretlek; Sándor Jenő: Hová viszi az őszi szél (Szenes szövege); Kiszely Gyula: Márciusi ibolyák; Kárpát Zoltán: Doktor uram (Melháné szövege) Nádor József: Kár valakit (Magyarádi szövege); Erőss Béla: Vannak el nem csókolt csókok; Balázs Árpád: Rózsabokor a domboldalon; Buday Dénes: Sárga rigó, sárga csikó.
20: „Duse." Hangjáték három részben. Miklós Jenő hátrahagyott színművét studióelőadás céljára átdolgozta és befejezte Révay József dr. Rendezi Németh Antal dr. Közreműködik ifj. Bábrik János (gitár).
Utána kb. 21.30: Hírek, időjárásjelentés.
21.50: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Rezniczek: Donna Diana — a) nyitány; b) Spanyol tánc. 2. Sibelius: Pelleas és Melisande — szvit. 3. Zádor Jenő: Gépember — szvit. 4. Ravel: Keringő (La valse). 5. Stravinszkij: Tüzijáték.
23: Hírek francia és olasz nyelven.
23.10: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Jávor Sándor és jazzenekara játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.30: Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura.)
19: „Kocsin a pusztaszeri majortól Szegedig." Dr. Kertész János előadása.
19.30: „Diófa van az ablakom alatt". 2. „Szüret után." Veressné Csapó Mária előadása.
20: Dortheimer Stella és Láng Erzsébet hegedű-csemballo szonátákat adnak elő.
20.40: Hírek.
21.05: Közvetítés a Keszey-étteremből. Horváth Rezső és cigányzenekara muzsikál.
RÖVIDHULLÁMU ADÓ műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilociklusson 1—2óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Bécs 19.35: Erika Rokyta és Svéd Sándor hangversenye. Milano 21: Andran: Üdvöske.
TÁNCZENE: Lahti 21.10, Varsó 22.15, Bécs 22.30, Svájci r. 22, Stuttgart 22.30, München 22.20, Kalundborg 23.05, Deutschlandsender 23, Droitwich 0.15.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 21.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Fricsay Richárd: A Mária Terézia 1. honv. gy. ezred indulója. 2. Watzek: A névtelen — polka. 3. Noack: Törpék díszszemléje (Ferdy Kauffmann zenekara). 4. Schaffer—Paepke: Magyar virág — keringő. 5. Allouche: Francia induló.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek
„Történet az állatvilágból: Cézár." Irta Nyáry Andor. (Felolvasás.)
10.45: „Hogyan juthat a munkás családi házhoz?" Kriszta Pál iparügyi min. főmérnök előadása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Engén Stepat balalajka-zenekara.
Közben kb. 12.30: Hírek
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Vándor Lajos meséi.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hegedüs Gyula és cigányzenekara muzsikál.
17.40: „Finn-ugor rokonaink." Zsirai Miklós dr. egyet. tanár előadása.
18.10: Orosz Julia, az Operaház tagja énekel, zongorán kíséri Pongrácz László. 1. Tarnay Alajos: a) Öt levél; b) Oh, mért oly későn; 2. a) Kacsóh: Késő ősz van; b) Hlatky Endre: Csillagok. 3. a) Kodály: I. Akkor szép az erdő; II. A csitári hegyek alatt; b) Zádor: Dal egy viharos éjről.
18.45: A rádió külügyi negyedórája.
19: „Szőlészeti időszerű tanácsadó." S. Bíró Géza ny. főtisztviselő előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
19.20: A rádió szalonzenekara. 1. Poldini: A vadrózsa — nyitány. 2. Borkiewicz: A baromfiudvarban. 3. Juferov: Szvit — hatosra.
20: Somlay Artur előadóestje. Rendező Kiszely Gyula.
20.40: Hírek.
21: Bevezető Beethoven zongoraszonátáinak sorozatos bemutatásához. Elmondja Bartha Dénes, egyetemi m. tanár.
21.15: Dohnányi Ernő első Beethoven-zongoraszonáta estje.
22: Időjárásjelentés.
22.05: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
23.15: Vécsey Ernő és jazzenekara játszik a Royal-szállóból.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 17.45: Hegedüs Gyula és cigányzenekara muzsikál.
18.25: „A mai Róma szellemi élete." Irta Koltay Kastner Jenő dr. egyetemi tanár. (Felolvasás.)
18.50: A rádió szalonzenekara.
19.30: Angol nyelvoktatás.
20: Hanglemezek. — Olasz dalok.
20.40: Lóversenyeredmények.
21: Farkas Jenő és cigányzenekara.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Svájci rom. 20.30: Gluck: Iphigenia Aulisban, opera. Róma 21: Bellini Ettore: Poker di Dame, opera. Bécs 21.10: Schumann Erzsébet és Svéd Sándor hangversenye.
TÁNCZENE: Berlin 20.10, Szófia 22, Varsó 22.15, Köln 22.30, Kalundborg 23, Hilversum 23.50.

PÉNTEK, OKTÓBER 22.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Dóczy József: a) Száz forintos bankó; b) Ha bemegyek szombat este; c) Árad a Tisza (Magyari Imre és cigányzenekara). 2. Radl: Pradlerhofi ländler (parasztzenekar). 3. Pondero: Ta Hien — kínai szerenád (Georg Kniestaedt és zenekara). 4. Strauss János: Cigánybáró — kincskeringő (Béres Alfréd és schrammelzenekara). 5. Allouche: Tripoli-induló (Poste Parisienne jazzenekara).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Szőlőkura." Irta Schmiedt Ferenc dr. (Felolvasás.)
10.45: „Nagytakarítás." Irta Simon Blanka. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedi Sándor. 1. Verdi: Szicíliai vecsernye — nyitány. 2. Volkstedt: Pezsgőálom — keringő. 3. Ruszinszkó Nándor: Papirkatonák díszmenete. 4. Mascagni: Parasztbecsület — ábránd. 5. Kerner: Csárdajelenet — magyar ábránd. 6. Strauss János és József: Pizzicato polka. 7. Figedy Sándor: Shvoy-induló
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízáliásjelentés.
13.30: Csóka Janesi és cigányzenekara muzsikál.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Látogatás a leghűségesebb városban." Irta Webner Józsefné. (Felolvasás.)
Utána: „Ifjúsági közlemények." (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Bartók Béla Liszt-műveket zongorázik. 1. Sunt lacrimae rerum. 2. Églogue. 3. Változatok Bach J. S.: Weinen, Klagen témájára.
17.35: „A magyar sport nemzeti jelentősége." Kelemen Kornél dr., az OTT elnökének előadása.
17.55: A rádió szalonzenekara. 1. Zádor Jenő: Farsang — szvit. 2. Ágai Dénes: Chanson. 3. Stephanidesz Károly: Gavotte cérémonielle. 4. Polgár Tibor: Altatódal. 5. Szkrjabin: Prelude. 6. Vladigerov: Románc. 7. Ganne: Furulyás Jancsi — egyveleg. 8. Kondor Leó: A lélek hangja — dal. 9. Szirmai: Pezsgődal a „Mágnás Miska" c. operettből.
18.50: „Wagner—Liszt Cosima." Kiszely Mária előadása.
19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.
19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Don Carlos." Dalmű 4 felvonásban, 8 képben. Szövegét írták Méry és Du Locle. Átdolgozták Werfel és Wallenstein. Fordította Lányi Viktor. Zenéjét szerezte Verdi. Rendezi ifj. Oláh Gusztáv és Nádasdy Kálmán.
I. felv. után kb. 20.40: Hírek.
II. felv. után kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
Utána kb. 23.30: Hírek angol nyelven.
23.35: Hanglemezek.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 19: Gyorsíró tanfolyam.
19.30: „Vidéki uriember." Sásdi Sándor elbeszélése.
20: Hírek.
20.25: Hanglemezek. Pátria-hanglemez bemutató.
21.35: Közvetítés a Pátria-kávéházból. Egressy Sándor és Győri Vince cigányzenekara muzsikál, Nádor Jenő énekel. Dalok: Farkas Imre: Gyergyón innen; Mosonyi: Fellegborult az erdőre; Lányi L.: Haragszik a pusztabíró; Este [illegible] a repce (népdal); Balázs Árpád: Itt hagyom a falutokat; Kilencet ütött az óra: Megüzentem a sarkadi bírónak (népdalok); Garami Béla: Eladtam egy pejcsikót; Nádor József: A ti utcátokban fényesebb a csillag; Dóczy József: Százforintos bankó; Bodrogi: Zöld erdőben jártam; Elmehetsz már kapum előtt (népdal); Dóczy József: Szeretőt keresek.
Közben kb. 22: Időjárásjelentés.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Bukarest 19.35: Opera. Szófia 20: Csajkovszkij: Anyegin, opera. Varsó 20.15: Hangverseny. Frankfurt 20: Leoncavallo: Bajazzók. Poste Parisien 21.55: Hangverseny Chevalier közreműködésével. Milano 21: Wagner: Rajna kincse, opera.
TÁNCZENE: Varsó 18, Kalundborg 23, Droitwich 24.

SZOMBAT, OKTÓBER 23.

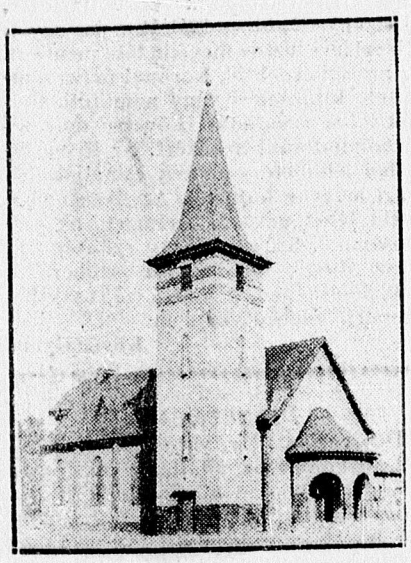
BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Erkel: Hunyadi-induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vezényel Fricsay Richárd). 2. Rheinländer — egyveleg (Jazz-zenekar). 3. Popy: Bajadérok (Kristály-szimfónikus zenekar). 4. Gungl: Vízgyógymód — keringő (Columbia zenekar). 5. Gárda-ezred induló (fuvószenekar).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek
10.20: „Bartóky József elbeszéléseiből." (Felolvasás.)
10.45: „Mit nézzünk meg?" A Szépművészeti Muzeum Zichy Mihály képeit ismerteti B. Bakay Margit. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Darvas Ibolya és Vitéz Tibor énekel zongorakísérettel. I. Vitéz Tibor énekszámai: 1. Caldara: Come raggio di sol. 2. Bellini: Ária az „Alvajáró" c. operából. 3. Donizetti: Szerelmi bájital — a) ária; b) kettős (Vitéz—Darvas). II. Darvas Ibolya énekszámai: 1. Strauss József: Falusi fecskék — keringő. 2. a) Liszt: Ha álmom mély; b) Volkmann: Csalogánydal. 3. a) Lavotta Rezső: Rég volt; b) Hubay: Rózsabokor a domboldalon.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Harsányi Gizi mesél.
17: „Egyenáram, váltóáram, költözködés." Zakariás János postafő mérnök előadása.
17.20: A rádió szalonzenekara. — 1. Strauss János: Indigó és a negyven rabló — nyitány. 2. Stephanidesz Károly: Szerelmi kettős. 3. Lehár: Részletek a „Kék mazur" c. operettből. 4. Popy: Andaluzia — spanyol keringő. 5. Garami Béla: Trópusi álom. 6. Bizet: Gyermekjátékok — szvit. 7. Huszka: Gárda-induló.
18.25: „Mennyit fejlődött a magyar rádióipar?" Közvetítés az Orion rádiógyár ujpesti telepéről. Beszélő Budinszky Sándor.
19: Bura Károly emlékezete. Bevezetőt mond és rendezi Balázs Árpád. Közreműködik Utry Anna és Bura Sándor cigányzenekarával.
20: „Tündérmese felnőtteknek." Hangjáték 3 részben. Irta Vándor Kálmán. Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: báró Kapper — Harsányi Rezső; Felesége — Mészáros Gizi; Lili a leányuk — G. László Lili; Karát — Pethő Attila; Erzsi — Pécsi Blanka; Kisasszony — Németh Romola; Opitz — Dózsa István; Kopott férfi — Sz. Kovács Ernő; Igazgató — Bánóczy Dezső dr.; A barát — Fáy Béla; Cégvezető — Fülöp Sándor; Egy tisztviselő — Kézdy Antal; Lakáj — Lázár Tihamér; Első inas — Hajagos Károly; Második inas — Stella Gedeon; Rendőr — Somlár Zsiga.
Utána kb. 21.30: Hírek, időjárásjelentés.
22: Budapest Hangverseny Zenekar Vezényel Fridl Frigyes. 1. Flotow: Stradella — nyitány. 2. Bizet: Carmen — szvit. 3. Stephanidesz Károly: Cigány-szerenád. 4. Max Milian: Az aranyleány — keringő. 5. Ippolitov Iványov: Kaukázusi vázlatok — szvit.
23.15: Szalonötös. 1. Ravina: Kis bolero. 2. Dohnányi: Gavotte és musette. 3. Jaquet: Francia táncok 4. Daquin A kakuk. 5. Szirmai: Suhogó selymek — dal. 6. Lehár: Dal a „Friderika" c operettből. 7. Debussy: Holdfény. 8. Schubert: Katonainduló.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
23 órától 23.30-ig: Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál a Kis Royal-étteremből. Ezt a közvetítést csak a bécsi rádióadóállomás adja.
BUDAPEST II. 17.45: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
19: „A németek legnagyobb közgazdásza." (List Frigyes.) Kisléghi Nagy Dénes dr. egyetemi magántanár előadása.
19.30: „Soha többé." Fertsek Ferenc elbeszélése. (Felolvasás.)
20: Hírek, ügetőversenyeredmények.
20.25: Hanglemezek. — Balettzene.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Szófia 19.20: Kálmán: Csárdáskirálynő, operett, Svájci olasz 20.45: Lener-vonósnégyes hgv. Zágráb 20: Opera. Brno 20.15: Majláth: Vidám háztűznéző, opera. Róma 21: Wagner: Rajna kincse. Paris 21.30: Messager: A calaisi polgárok.
TÁNCZENE: Riga 20.20, Stockholm 21, Varsó 22.15, Berlin 22.30, Lipcse 22.30, München 22.30, Kalundborg 23.15, Deutschlandsender 23, Luxemburg 24, Bruxelles 24, Droitwich 24.

Férfi ruhát Női kabátot **Vágó Sándortól** Takarékosságra is a legolcsóbb szabott árban Csapó-utca 10.

A reformáció emlékünnepén szenteli fel Makláry püspök a csapókerti református hivek templomát

A debreceni református hívek buzgóságából az utóbbi években egyik templom a másik után épült fel. Az Ur hajléka ma már úgyszólván minden külsőségünkben felépült s ez a szép eredmény példát mutat korunkban, amikor az emberi szenvedélyek izzása, a nehéz helyzet minden képpen szükségessé teszi, hogy a háború utáni idők zaklatott lelkű embere mennél teljesebb áhítattal merüljön el az ős-vigasz, a vallás forrásában.

Ezért örvendetes és idők jelét mutató az az áldozatkészség, buzgó valtásosság, mely a debreceni templomépítési folyamatot elindította. A kerekestelepi hívek nagyszerű együttes munkája, mely megépítette, majd nem sokára megnagyobbította az Ur hajlékát. A homokkerti templom, nyilastelepi templom felépítése, majd most újabban a csapókerti és mesterutcai templomok tető alá hozása. Valami gyönyörű elégtétele az emberi lélekuek, hogy amikor az élet legjobban próbára teszi, mikor a mindennapok fekete gondjai legviharosabban záporozzák s ezer sebből vérzik, akkor fakadnak belőle az áhítatnak és vallásos buzgóságnak legszebb, legtisztább és teremtő megnyilatkozásai. Azok a falak, melyek Debrecen egyre jobban fejlődő és kiépülő Külsőségein az Isten dicsőségére emelkednek az ég felé, az Istenfelé vágyakozó, megszépült és megtisztult, a mai élet minden borzalmából megtisztultan kikerült szomjas emberi lélek szimbólumai.

A csapókerti ref. templom.

A csapókerti templomnak ez év április 15-én tették le ünnepély keretében az alapját. Ettől a naptól kezdve folyt a munka, mely a csapókerti híveknek nagyon régi vágyát valósítja meg.

A csapókerti református hívek első gyülekezetének megalakulása még a mult századba nyulik vissza. **1898-ban indult meg a hívek körében az a léleképitő munka, melynek külső megnyilatkozása a templom,** amit a reformáció emlékünnepén, október 31-én fog felszentelni Makláry Károly püspök.

A gyülekezetnek esztendők során keresztül **Kovács** János lelkész volt a vezetője, aki az első elgondolásokat élesztgette a hivei lelkében a csapókerti református templom megvalósitására.

Nemsokára megindult a gyüjtés is és szép eredménnyel folyt. Aztán a világháború vérzivatara, mint annyi szép és egészséges tervet, ezt is megrekesztette. A háborúutáni évek devalvációjában pedig a gyüjtés összege teljesen összezsugorodott s a híveknek elölről kellett kezdeniük mindent.

És a szent hajlék mégis felépült. Dr. **Danesházy** Sándor lelkész irányitása mellett újból feléledt a láng a lelkekben s megindult a gyüjtés. Egy esztendő eredménye már több, mint kétezer pengőt mutatott fel. Debrecen város éppúgy, mint a homokkerti és nyilastelepi templomok építéséhez, a csapókertihez is telekadománnyal járult. 1936-ban kijelölték a templom felépitésére a telket, hova már korábban felépitették a lelkipásztor lakását. A református egyház is megszavazta a templom építéséhez hozzájárulásként adott összeget s a félévvel ezelőtt lefolyt ünnepélyes alapkő letétel után megindult a munka a csapókerti retormátus templom felépitésére.

A csapókerti hívek naponta megálliottak gyönyörködő lélekkel, az épülő templomnál. Végig simogatták tekintetükkel a magasba szökkent falakat. Az a templom, amit még a háború előtti nemzedék elhatározott lelkében, az Isten kegyelméből negyed évszázaddal később, egy másik generáció szivének megujuló vágyán keresztül valósággá érett. Lázas munka folyt a templom felépitésére, melyet Dolhay Imre okleveles mérnök tervezett.

Az október 31-én felszentelésre kerülő templomban megnyilvánul a kálvinizmus nemes egyszerüsége s a diszitések sallangmentes egyszerüsége a magyar lélek átlátszó egyenességét tükrözik vissza. A festésnél **háromféle árnyalatát használták fel a fehér színnek.** A templom télen fütve lesz.

Külön megemlitést érdemel a **Bodnár** Lajos tanitóképzőintézeti zenetanár, a kiváló zeneszerzőnek **tervei alapján megépitett karzat,** mely zseniális elgondolás szerint valósult meg. A karzathoz és a toronyba vasbeton lépcső vezet. Itt hivja majd imára a református lelkeket a hívek adakozásából készitett harang.

Ez **a két és félmázsás harang fog megkondulni** a reformáció emlékünnepén, hirdetve a nemes példát, a hívek áldozatkészségét s az Istent szomjazó lélek kivánságának beteljesülését azon a napon, mikor Makláry Károly püspök felszenteli az uj református templomot.

Dr. **Danesházy** Sándor lelkipásztor elmondotta munkatársunknak, hogy az orgona, amit az egyház ajándékoz a csapókerti templom részére, csak jövőre érkezik meg, mert a hangszer finomabb részeit a párolgás rontja s ezért csak akkor lehet felszerelni, amikor már teljesen száraz lesz a templomépület. A 6000 református hivet számláló csapókerti egyházrész, mely 1075 választót ad, izgatott boldogságban várja a templomszentelés napját. A templom körül parkirozás lesz.

Van aztán a csapókertieknek egy nagy óhajuk, amit sürgősen teljesiteni kellene. Járda kellene és utcanyitás a templomhoz és iskolákhoz. A kivánság teljesen jogos, hiszen nincsen a városnak egyetlen pontja sem, ahol annyi közintézmény: templom, tiz tanerős iskola, ovoda, gyülekezeti otthon, olvasókör, lenne egy csomóban. És ezekhez az intézményekhez sem út, sem járda nem vezet.

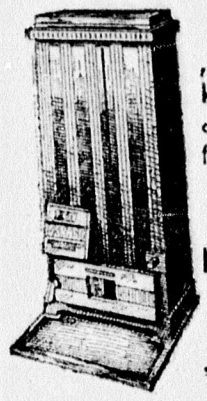
A csapókertiek kérése bizonyára meghallgatásra talál. Meg is érdemlik ezek az áldozatkész emberek, akik későn tudva meg, hogy nem kapnak harangot, pár hét alatt összejegyezték a szükséges összeget s ezeknek nagyrésze már be is folyt. Nagy szó ez, hiszen a csapókertiek jórészt maguk is olyan emberek, akik segitségre szorulnának. Nagycsaládúak, akik a pénzadónál is értékesebb véradót adják a köznek. Itt a legtöbb családban öt-hat gyermek van. Több keresztelés fordul itt elő, mint sok jóval nagyobb belsőségi egyházrészben.

A harang egyébként a mult hetekben érkezett meg s október 9-én este ki is próbálták. Szép, mélyhangú, 242 kilós harang.

Az ünnepélyen a legelső szót a katedráról dr. **Szász** Imre esperes mondja, **Makláry** püspök szenteli fel a templomot s istentisztelet után keresztelés, úrvacsoraosztás lesz. Délben pedig közebéd lesz a gyülekezeti otthon nagytermében.

Ne fájjon a feje

a tüzifadrágulás miatt.

„GYÖNGY" kályhában a legolcsóbb szénfajtával, a gyöngyszénnel gazdaságosan fűthet.

Nagy megtakaritás.

Izléses kivitelü a ketaknás

„GYÖNGY" kályha.

Gyártja:

Magyar Rádiátorgyár R. T. Budapest,

városi üzlet: VI., Andrássy ut 13. Tel. 119-708.

Kapható minden jobb vaskereskedésben.

Halálraszurkáltak a Sámsoni uton egy gazdálkodót

Véres, vasvillás támadás történt október 11-én a Sámsonból Debrecenbe vezető úton. A támadás áldozata tegnap reggel anélkül, hogy eszméletre tért volna, belehalt sérüléseibe a sebészeti klinikán.

Szabó Sándor hajdusámsoni lakos, 48 éves gazdálkodó Debrecenbe akart jönni.

A sámsoni határban a Debrecenbe vezető úton valaki vagy bosszuból, vagy rablási szándékból megtámadta s vasvillával összeszurkálta. A szerencsétlen embert vérbefagyva, eszméletlenül találták meg az úton járók s értesitették a mentőket, akik beszállitották a debreceni sebészeti klinikára.

A klinikán gondos kezelés alá helyezték Szabó Sándort s mindent elkövettek, hogy megmentsék az életnek

A szerencsétlen ember azonban mellén, hasán és nyakán olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy dacára a gondos ápolásnak s többször is alkalmazott vérátömlesztésnek, tegnap reggel meghalt, anélkül, hogy pillanatra is magához tért volna.

A halálesetről jelentést tettek a klinikáról a debreceni rendőrségnek, ahonnan értesitették a halálosvégü vasvillás támadásról a hajdusámsoni csendőrséget. *A rejtélyes gyilkosság kinyomozását megnehezíti, hogy Szabó Sándort nem lehetett kihallgatni* s igy sem-

Legolcsóbb

füszer és gyarmatáru

beszerzési forrás

Grünberger és Glück

füszer és gyarmatáru nagykereskedés

Debrecen, Csapó u. 18. szám.

Telefon 24-75.

Férfi kozmetika!

Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. — Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz felkapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő: Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest. VI., Teréz-körút 8. szám.

Sulyos betegséget és gazdasági károkat okoznak a földalatti negativ kisugárzások

A földalatti sugárzások rákos megbetegedéseket idéznek elő.

Ma már mindenki tudja, volt idő amikor miliók esküdtek arra, hogy a Föld nem forog és nem gömbölyű. Bolondnak tartották azokat, akik ilyeneket állítottak. Ma már mosolyog a világ azon, hogy valaha hihették, a Föld nem gömbölyű és nem forog.

Ezt a frázisnak tetsző megállapítást kellett előrebocsátanunk cikkünk elé, amelyben foglalkozni kívánunk egy érdekes orvosi felfedezéssel. Ma már országok tudósai végeznek ezen a téren kutatásokat, mások meg kinevetik a kutatókat. De lehet, sőt valószínű, hogy ha majd kétségtelenül megbizonyosíthatnak minden állításukat, akkor egyszerűen a tudomány okkupálja a ma még kinevetett megállapításokat.

Arról van szó, hogy most már Magyarországon is komolyan foglalkoznak egyesek a negatív elektromos földsugárzással, amely rendkívül káros hatású emberre, állatra, növényre egyaránt. A kutató orvosok már az ellene való védekezést is megtalálták. De azért még nem hisz benne mindenki, főleg az orvosok nem.

Pohl Gusztáv báró nevét az egész világ ismeri. Ennek a német tudósnak kutatásaival és eredményeivel ma már egész Németországban, Hollandiában, Franciaországban, Olaszországban, Ausztriában és Amerikában foglalkoznak az orvosok és nagyon szép eredményeket érnek el, sőt a geológusok és nemzetgazdasági szaktekintélyek is szép eredménnyel alkalmazzák Pohl báró felfedezését.

A sugárzáskutatás terén a tudomány az utolsó húsz évben meglepő haladást tett. Csak nemrégen olvashattuk a lapokban, hogy a németek olyan sugarat találtak fel, amellyel képesek kikapcsolni a motorok mágneses gyujtását akár autókban, akár repülőgépekben és egy ilyen kísérlet alkalmával egész sereg autó vesztegelt az országúton, a sofförök pedig semmiféle hibát nem találtak.

A fotocellák korában igazán semmi meglepő nincsen azon, ha valaki azt állítja, hogy például a rákbetegség oka egy különleges, de kimutatható földsugárzás. Pohl báró negatív földsugárzásnak nevezi felfedezését és állítja, hogy bebizonyítható, sőt be is bizonyította már, hogy ez a sugárzás a rák és sok más betegség okozója.

Ez a földsugárzás olyan erős, hogy akármilyen magas emeleten lakik is valaki és ágya a földsugárzás vonalaiba esik, megérzi és káros hatását tapasztalja. Pohl báró nemcsak a sugárzás káros hatását bizonyitja be, hanem a védekezést is megtalálta ellene, egyszerűen azáltal, hogy a sugárzott területről a beteget vagy az egészséges embert is elviszik, másik módon pedig azzal, hogy feltalált egy olyan készüléket, amely közömbösíti a káros sugárzást.

Pohl báró azt is megállapította, hogy ez a földsugárzás melyik erősségi fokában rákveszélyes. Nagyszerű, hogy szinte centiméterekre megállapítható a földsugárzási csíkoknak a kiterjedése a föld felszinén.

Nagyon érdekes, hogy a szabadban élő egyes vad néptörzsek, sőt még az állatok is ösztönösen megérzik a kisugárzások irányát és kerülik azokat. Gazdák megfigyelhették, hogy a szobanagyságú ólakban a sertések nem az egész területen hevernek, még a legmelegebb nyáron is, hanem összebujnak az ólyuk két sarkában. Kutatások igazolják, hogy a szoba másik része be van sugározva.

A földsugárzás kutatói megállapították, hogy ha valakinek az ágya, vagy munkaasztala olyan helyen van, ahol állandóan földsugárzásnak van kitéve, krónikus betegségeket, vagy rákot kaphat. Érdekes volt, hogy Pohl bárót elhívták egy kis német városba, amely 565 házból állt 900 lakással és 3300 lélekkel. A rákos esetek előzetes ismerete nélkül meg kellett állapitania, hogy hol vannak a rákveszélyes kisugárzási vonalak. Ezeket térképbe rajzolta s utólag a város tisztiorvosa megállapította tiz évre visszamenőleg a rákos haláleseteket, hogy melyik lakásban következtek be. A legszigorúbb ellenőrzést alkalmazták előzetesen is és később is. Megállapították, hogy 54 esetben a rákos betegek ágya földsugárzásos területen feküdt. Hasonló kutató vizsgálatokat tartottak ugyanilyen szép eredménnyel más városokban is. Igy Stettinben 21 évre visszamenőleg 5345 rákos haláleset körülményeit vizsgálták meg. Amelyik házban ötnél több rákos halálozás történt, ott megállapították, hogy a földalatti folyamok kereszteződésein állottak az ágyak s ez még veszedelmesebb, mint az egyszerű sugárzási csík.

Természetesen Pohl Gusztáv bárónak sok követője is van már. A lelkes kutató orvosok megállapították, hogy a rákot nem lehet örökölni, ha az utódok sugárzásmentes területen élnek.

Érdekes, hogy Pohl báró már 1930-ban lépett nyilvánosságra ezzel a felfedezésével és még ma sem terjedt el általánosan a rákkutatásnak ez a módja, bár tagadhatatlan, hogy nagyon sok követője is van. Magyarországon is van egy kiváló orvos, aki ezzel a kérdéssel már huzamosabb idő óta foglalkozik: dr. Kántor Ödön tisztiorvos, aki Sárváron működik s aki könyvet is irt erről a problémáról. Debrecenben is vannak már néhányan, akik komolyan kísérleteznek és ellenőrzéseket végeznek a földsugárzás hatásáról.

Nagyon érdekesek azok az adatok, amelyek az állatokra és növényekre való hatását ismertetik a földsugárzásnak. Rendkívül érzékenyek a sugárzás káros hatása iránt a juhok, kecskék, gólyák, fecskék, galambok és kutyák. A macska mindig odamegy, ahol legerősebb a sugárzás, a sugárzásmentes szobában tartózkodni sem szeret, onnan kiszökik. A méhek és hangyák is nagyon szeretik a sugárzásos helyeket. Minél erősebben van sugározva a méhkas, annál több mézet hordanak, mert a sugárzás mézgyüjtésre ingerli őket. Meglepő, hogy a méhészek között nem találnak rákos beteget.

Azt is megállapították, hogy a földsugárzásnak kitett hullák nem bomlanak szét, hanem mumifikálódnak.

Pohl báró nagyon sok és igen érdekes esetet gyüjtött össze, amelyek igazolják gyakorlatilag is elméletének igazságait.

Nagyszerű volna, ha a mai fotocellás világban sikerülne olyan műszert felfedezni, amely ezt a földalatti vízfolyást vagy más anyagból származó kisugárzást kimutatná. Sok szenvedéstől szabadulnának meg az emberek és gazdasági téren is sok kárt lehetne elhárítani.

Dr **Kántor Ödön** a jövő héten Debrecenbe jön és itt belépődíjmentes előadást tart erről az érdekes kérdésről.

A vidám üsző megfojtásának históriája a debreceni törvényszék előtt

Tömöry János számadógulyás és bojtárja *Sebestyén* Mihály a debreceni törvényszéken kerültek a vádlottak padjára, mert az ügyész vádja szerint megfojtottak egy egészséges üszőt, hogy legyen húsétel. Az üsző gazdájának pedig azt mondották, hogy megdöglött az üsző betegségben.

Az öreg őszhajú gulyásszámadó, aki a szentmihályi határban pásztorkodik, kijelentette a vádirat felolvasása után:

— *Nem vagyok hibás semmiben, csalfaság van a dologban és nem egyenes lelkü ember a volt bojtárom Sebestyén Mihály, amikor engem vádol a törvény előtt. Bosszúból teszi, de az ő lelke rajta.*

Sebestyén Mihály kijelenti: — Én csak az engedelmességet gyakoroltam, amikor Tömöry János uramnak, aki kenyéradó gazdám volt a parancsát megcselekedtem. Ő adta ki az utasitást és azért történt az üsző megfojtása.

Elnök: Mondja el részletesen, hogyan történt!

— Szíves engedelmükkel elmondom, úgy, ahogy megtörtént. Azzal kezdődött, hogy Tömöry megkérdezte, hogy szeretnénk-é húst enni. Azt válaszoltam én is, meg a *Tima Berecz* Imre társam is, hogy de igen akarjuk a húsételt, mert régen nem ettünk. Hát akkor lesz húsétel — mondatta Tömöry — csak úgy csináljátok, ahogy Tima Berecz Imre mondja, mert az már tudja a módját. Az öreg gazda ezzel elment, nekem pedig azt mondotta Tima Berecz, akivel 50 marhát őriztünk, hogy sok hús lesz, csak fogjam be a számat jól. Elővett a kunyhóból egy hosszú kötelet és azzal mentünk a gulyához. Ott volt *Balogh* Károly gazdának szép verestarka üszője és annak szarvára hajította Tima Berecz a kötelet.

Az üszőt lefogtuk és a kunyhóhoz vittük. Lábait összekötöztük, majd Tima Berecz Imre a száját is lekötötte és azután rongyokkal betömte az orrát a vergődő üszőnek. Rövid idő mulva ellanyhult az állat, megdöglött. A gazda már azalatt a faluba ment és jelentette az üsző gazdájának, hogy megdöglött az üszője. Igy jutottunk húshoz.

— Az üsző gazdájának nem volt gyanus az eset?

— Hát nem lehetett, mert az nem látott húst, csak a bőrét adtuk neki oda, amikor kijött két nap mulva a pusztára. Nem sokat törődnek vele a gazdák, mert sokba kerül az állatorvos, meg a dög elföldelése.

— Mit csináltak a sok hússal?

— Hát először is jó húsétel volt estére, de éjszaka jöttek a pusztára két talyigával is és elvitték a sok húst, nem tudom kik voltak, de Tömöry gazda tudja jól.

— Miért csinált maga ilyet, tudja, hogy nem szabad másnak kárt okozni!

— Megkövetem a tekintetes törvényszéket,

tudom én jól, hogy nem jól cselekedtünk, viaskodtam is magamban eleget, de nem szólhattam ellene, mert elzavartak volna a pásztorkodásból, ha nem tartok velük,

még a bérem is ott volt. Később már elmondtam két gazdának is, hogy mi történt Balogh Károly üszöjével.

— Haragudtak maguk a verestarka üszőre?

— Hát vidám üsző volt, nagyon is eleven, mindég bejárt a tengeribe, elhagyta a többit, azért is esett rá a Tima Berecz választása.

Móra Sándor és *Kónya* Imre pásztorok arról beszélnek a tanukihallgatás során, hogy Sebestyén elmondotta nekik, hogy haragszik Tömöryre, mert »elszólta« mellőle a menyasszonyát és a karikás ostorát is elvette. Mondotta, hogy feljelentést tesz ellene bosszuból.

— Hát igaz, de csak igaz az üszö dolga.

A Fövenyessy-tanács elnapolta a tárgyalást a pusztai eset ügyében. Újabb tanukat kérdeznek meg. Tárgyalás végeztével a bojtár ugyancsak ügyeskedett, nehogy közelébe kerüljön az öreg gulyásnak, aki vasvillaszemekkel méregette már a bíróság előtt is.

Illisz Mihály

Vannak, akik úgy vélekednek, hogy vezetésre, tudományos képzettségü, magas iskolákat végzett egyének alkalmatosak. Ezt a felfogást nem lehet százszázalékban elfogadni. Számos esetben történt meg, hogy nagy elméleti tudású, összeütközésbe került a gyakorlati élettel. Hiszen hiába magyarázzák az éhező tömegnek Kant filozófiáját, vagy Einstein relativitáselméletét, ha annak kenyérre van szüksége. Ellenben egy kisebb képzettségü, de gyakorlati tapasztalattal biró kisember sokszor old meg komplikált kérdéseket.

Eklatáns példa erre a Kerekestelepi Olvasó Kör. Kisemberek hozták létre, tartják fenn, kisemberek voltak vezetői mindig. És hogy helyesen vezették, megmutatta az eredmény, ami egy templom építésére és befejezésére vezetett. Máskülönben is a Kerekestelepi Olvasó Kör az ott élő lakosságnak nélkülözhetetlen kultúrgócpontja lett.

Ennek az egyesületnek alapitója, fenntartó oszlopa Illisz Mihály, ezidőszerint köri elnök. Illisz Mihály azok közé a ritka emberek közé tartozik, akik önzetlenül szolgálják a közügyet. Kispolgári biztos megélhetése mentesíti az anyagi érdektől. Koránál fogva semmiféle kitüntetési vágy nem fűti, tisztán lelke sugallatát követve dolgozik fáradhatatlanul a közért. Az ilyen önzetlen lelkületű emberek csinálják az igazi magyar kultúrát. Az ilyen embereket lehet nevezni „nemzet napszámosának". Szükség, nagy szükség van Illisz Mihály mentalitású emberekre példaadásképen, a mai önző, csak haszonért dolgozó világban.

Kövér Gyula.

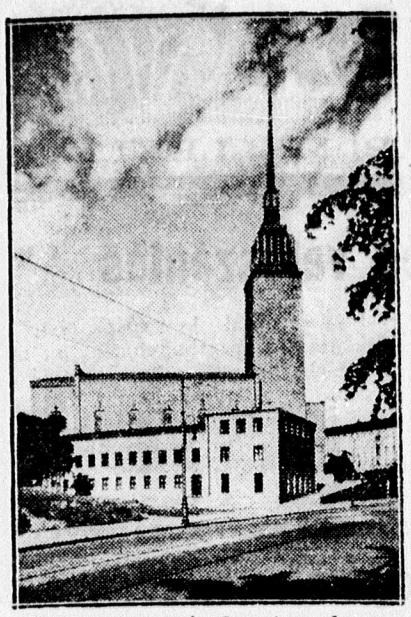
HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város törzsgulyájából, valamint az állattenyésztési alap tulajdonát képező bikák közül 10 drb. létszám feletti magyarbika f. évi október hó 19-én kedden délelőtt 9 órakor a debreceni Baromvásártéren tartandó (Kisszabadság vásáron) nyilvános árverésen eladásra kerül. Ugyancsak eladásra kerülnek a törzsgulyából létszámfeletti tehenek, fiatal bikák, üsző és bikaborjak. Debrecen, 1937 október hó 16. H. gazdasági tanácsnok.

Legolcsóbban kíjogástalanul **fest és tisztit** WEISZ, Arany János utca 20 | Egy öltöny tisztítása vasalása 3 pengő

Rongyot tisztát vesz tapunk nyomdája

Finn rokonainknál

Mikael Agricolan templom.

Az egyetem.

Étkezésünk rendje teljesen felborult Finnországban. Délben reggeliztünk. Ennek az volt az oka, hogy a nagy világosság miatt rendszerint későn, sokszor csak félegykor kerültük ágyba s bizony dél felé járt az idő, amikor kileptünk szállodánkból Ekkor már nem volt érdemes reggelizni, hanem lunchot ettünk, este 7 óra tájban pedig dinert.

A reggeli (aamiainen) a bőséges kávéból, néhány sandwichből, két tojásból, vajból s az elengedhetetlen főtt krumpliból állott. Ez a tömeg ennivaló csak 12 finn márkába, azaz 1 P 20 fillérbe került.

A kávét nem úgy kell elképzelni, mint nálunk, hogy egy nagy kancsó tejet szerviroznak kevés fekete kávéval, hanem éppen ellenkezőleg. Egy nagy kancsó fekete kávé kerül az asztalra likörös pohárnyi tejszinnel, de ez aztán kitesz magáért, úgy megfehéríti a nagy ibrik fekete kávét, hogy öröm nézni. Búza, rozs és zabkenyeret kaptunk hozzá, az utóbbit kétszersült formájában.

Délben kaptuk a lunchot (paivällinen), amely előételből, melegsültből, gyümölcsből és kávéból állott. Az előétel az étterem közepén levő hatalmas asztalon volt feltálalva oly izlésesen, hogy úgy nézett ki, mint egy virágos kert.

Volt ott minden, amit csak szemszáj megkívánt. Hideg sültek, felvágottak, sonka, lazac, francia saláta, vaj, sajt, kaviár gyönyörű összhangban vegyültek össze.

Buffetszerűen maga a vendég válogatja ki magának a pompás falatokat és nincs határ szabva a gyönyörüségnek. Kétszer-háromszor is tele rakhatod a tányérod s ez még mindig az előétel!... Bizony, a meleg sültből, meg a többi fogásból alig bir enni az ember. Szokatlan a mi gyomrunknak, hogy a déli meleg leves helyett hideg halféleségeket kell befogadnia. Sokszor vágyakozva gondoltunk emiatt a hazai jó csigalevesre.

A tulajdonképpeni ebéd, diner (illallinen) este 7 óra után kezdődött. Ennél nincs buffetrendszer, hanem a mi ebédünkhöz hasonlóan folyik le és körülbelül azokból a fogásokból is áll. A finom sandwich nem hiányzik itt sem.

Alkoholtilalom jelenleg nincs. Volt, de nem vált be, mivel sok visszaélésre adott alkalmat és megszaporította a bűnözők számát. Komoly megfontolás után most már eltörölték, úgyhogy kedvére rendelhette bárki a kiváló külföldi, főleg magyar, francia, spanyol borokat,

ha meg tudta fizetni.

A sörük bizony gyengébbnek bizonyult a mi jó magyar söreink után, de ez cseppet sem bántott bennünket. Alkalmunk volt néhány napra visszatekinteni finn nyelvtudásunkat igénybe venni s oly boldogok voltak a finnek, ha egy pohár sört: **yksi lasi olutta** anyanyelvükön kértük. Különösen a vízzel voltunk megakadva, mert nem volt elég hideg és ezért mindig jeges vizet ittunk, amit jää vesi-nek neveznek, ami nagyon hasonlít a jégvízhez.

Helsinkii tartózkodásunk több kedves epizódban bővelkedett. Alig találtuk bele magunkat az új környezetbe, máris értünk jöttek autóikkal a sebészeti klinika tanársegédei. Az egyik délután Soivio a másikon Kauko Ignatius tanársegédek autóztattak körül bennünket Helsinki utcáin, tengerpartjain és a környező szigeteken.

Jellemző az ottani viszonyokra, hogy a 30 évet alig betöltött nős tanársegédeknek három gyermekük s ennek megfelelő megélhetési lehetőségük van. Dr. Ignatiusnak például a klinikán, hol az orvosi lakások külön nagy épületben vannak elhelyezve, négyszobás, komfortos lakosztálya van.

A vele szemben lakó s végtelen kedves Seiro magántanár úrnak, kinek egy nagyértékű, nehéz műtétjét volt alkalmam végignézni, ötszobás lakása és a successivitásnak megfelelően négy szép gyermeke van! A klinikai elfoglaltságon kívül délután mindegyik orvos meg a **Mehiläinen** magánszanatóriumban is működik. Ki gondolná, hogy a szanatórium neve magyarul méhet jelent, amiuthogy olyan szorgalmasan is dolgoznak benne az orvosok, ápolónők, mint a méhek. Ignatius barátom jóvoltából megnézhettük ennek a belsejét is.

Nekem, mint sebészorvosnak valóságos élmény volt ez. Mint a parlamentben, úgy itt is minden hazai, finn anyagból készült. A gyönyörű, tükörsimára fényesített gumipadló, a nesztelenül csapódó ajtók, a kórtermek s különszobák kínos tisztasága bámulatba ejtett. Ami különösen feltünt, az volt, hogy minden fém evőeszköz, teáskanna, stb. ezüstből készült.

Az összes szobák tele voltak szerelve városi telefonnal, mindegyiknek külön előszobája s a legrangosabbaknak pedig külön benyiló fürdőszobája is volt. Elmésen van megoldva az ápolónő hívása is. A megnyomott csengő mindaddig hall, zümögő hangon szól, amig az ápolónő be nem lép s az előszobában lévő másik gomb megnyomásával el nem némítja. Még elmésebb az orvosok kereső-jele. Úgy a folyosókon, mint az összes kórtermekben, különszobákban, laboratóriumokban, műtőhelyiségekben kisméretű fekete üvegszekrényke van egy karral a falba erősítve. A fekete üveglapon ha jól emlékszem kilenc fehér pontocska van, mint az ismeretes kockajáték lapjain.

A fehér pontok közül — amelyek apró villanylámpákkal vannak ellátva — egy, kettő, vagy több különböző elhelyeződésben kigyul aszerint, hogy melyik orvost keresik. A fényjelet halk zümmögés is kiséri, úgyhogy az orvosnak mindenképpen fel kell figyelni rá.

Oldalakat lehetne irni a pompásan felszerelt műtőtermekről. Nagyon megirigyeltem tőlük a műtőasztalt, mely néhány közmozdulatra úgy hajlott jobbra, balra, előre, hátra, mint egy ballerina. Büszkén mondták, hogy ez is finn szabadalom. A szanatóriumot 60 ággyal kezdték meg s most már kétszáznál is több az ágyak száma.

A legnagyobb komforttal ellátott különszoba díja napi 120 finn márka, azaz 12 pengő.

Autóutunk közben büszkén mutogatták tanársegéd barátaink a gombamódjára szaporodó modern új épületeket. Itt egy hatalmas tüdőbeteg szanatórium, ott egy modern kaszárnya, fedett tenniszpálya, sporttér stb. tarkítják a város látképét. Finn komáink sem voltak azonban fából, mert minden ilyen tudományos jellegü kirándulást barátságos módon a fehér asztalnál fejeztünk be. Soivio a Halászcsárda (Kalastaa dorpa) szalonzenekartól hangos éttermébe, Ignatius pedig a Kaszinó gyönyörű, tengerrenéző üvegtermében vendégelt meg bennünket. Boldogok voltunk, ha a hotelünkben egy-egy szerény uzsonnával mi is viszonozhattuk jóságukat.

Debreceni egyetemünk kiváló finnugor nyelvésze, Csüry Bálint professzor úr végtelen jóságával minden embert felírt nekem, aki Helsinkiben magyarul tud és aki a magyarokat szereti. Igy kerültünk dr. Lauri Hakulinen vendegszerető otthonába, a Munkhjniemi-i kis villába.

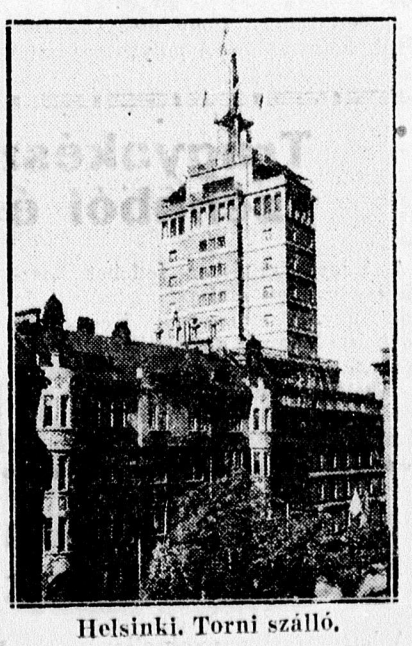
Dr. Hakulinen jól beszél magyarul és ő a titkára annak a nagy finn szótárnak, amelynek a készítésére 10 évet szabtak ki, ebből már hat el is telt. Ebben a szótárban nem nyelvtani alapon vannak a finn szavak felsorakoztatva, hanem lexikenszerűen össze van gyüjtve a legrégibb időktől kezdve a mai napig minden finn hagyomány, dal, népies, kulturális emlék és általában minden olyan vonatkozás, ami a finn élettel kapcsolatos.

Egyetemi tanárok és hallgatók százai élnek kinn családtagként a finn parasztok között. Némelyik egy-két évet is eltölt nálunk, velük kaszál, velük kapál, velük halászik, velük őrzi a tehenet éppúgy, mint a családnak akármelyik nem kivételes tagja. Az igy szerzett, nagy gonddal összegyüjtött tapasztalataikat hetenként, hónaponként beküldik a finn szótár szerkesztőbizottságának. Ennek a szerkesztő bizottságnak a lelke dr. Hakulinen titkár.

Villájukba belépve kellemes meglepetés ért bennünket: egy egész magyar kompániát találtunk együtt. Ott volt Kodolányi János, a Suomi, Boldog Margit stb. neves szerzője, kit a finnek tréfásan már Kodolainennek kereszteltek el. Ott láttuk a helsinki-i egyetem magyar lektorát: Weöres Gyulát és egy fiatal neves néprajzi tudóst, megboldogult nagy kórbonctanunk fiát: Krompecher Bertalant is. Kisvártatva megérkezett Lauri Kettunen professzor úr is, a balti nyelvek tanára. Dr. Hakulinenné bájos közvetlenséggel fogadott bennünket s mindjárt meg is kínált kávéval. Megmutatta új villájuk összes szobáit, helyiségeit: a pincéből itt sem hiányzott a finnek nemzeti fürdője, a „sauna". Egy kellemesen eltöltött délután emlékével ballagtunk Kodolányival s Weöressel haza s elbeszélgettünk a finn barátság tündöklő megnyilatkozásairól.

Dr. Balogh Ádám.

(Folyt. köv.)

Helsinki. Torni szálló.

Helsinki. Nagytemplom.

Megfogadtam a tanácsot
Jól jár aki kendre hallgat
Én se hordok ezután mást csak
PALMÁT
s OKMA tartóstalpat!

Magyar keleti szőnyegek vétele eladása
Izsáknál Piac 68.
Kedvező fizetési feltételek

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ
naponta frissen ismét csak
Monokynál (Esterházy lerakat)
Piac ucca 30. Telefon 21—49. kapható.
Sajtok, szardiniák, compótok, főzelék- és huskonservek a legnagyobb választékban!

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A zöldparadicsom felhasználása

A paradicsom mindaddig, amíg fagy nem éri, szakadatlanul virágzik s így az első fagy beköszöntéséig mindig van zöld paradicsom. Igen természetesen az első fagy tönkre teszi ezeket a zöld, éretlen paradicsomokat. Pedig kár, hogy a fagynak essék áldozatul, mert sósvízben, ecetben igen jól eltartható és a tavaszi első zöld saláta vágásáig igen jól felhasználható a zöld paradicsom.

Aki sósvízbe akarja rakni a zöld paradicsomot, mossa először tisztára, azután nagyobb üvegbe, kőedénybe vagy hordócskába rétegezze s közben rakjon közéje kevés kaprot. Ha az edény megtelt, öntse le a paradicsomot sósvízzel. A vizet először fel kell forralni és 4.5 liter vízben egynegyed kiló darabos sót feloldani. A paradicsomot tiszta fadarabbal vagy kővel le kell nyomni, hogy mindig fedve legyen a sós folyadékkal. Az edényt a konyha meleg helyére állítják. Egyebekben éppen úgy kezelendő és használható, mint a sós uborka, amelyet azonban minőség tekintetében felülmul, sőt azt mondják, hogy emészthetőbb is.

Apró borsosuborka módjára is elcsakható a zöld paradicsom. Ennek módja a következő: Az apró paradicsomot tisztára mossuk s ha megszáradt, üvegbe vagy cserépedénybe rétegezzük. A rétegek közé néhány szem borsot, felszeletelt paprika héját, esetleg néhány apró hagymát is rakunk és annyi borecetet töltünk, hogy teljesen ellepje a paradicsomot. Az ecet 4—5 napig áll a paradicsomon, ekkor leöntjük, felforraljuk, jól lehabozzuk és ha kihűlt, ismét ráöntjük a paradicsomra s ezután az edényt hólyagpapirossal lekötjük. Az így eltett paradicsomot éppen úgy használhatjuk, mint a piklest. Az íze rendkívül finom s különösen akkor jóízű, ha jóminőségű borecetet használunk hozzá. Az éretlen, zöld paradicsomot tehát nagyszerűen hasznosíthatjuk. Általában a kert minden, feleslegesnek látszó terményét valamilyen formában meg lehet menteni az elpusztulástól. Jó mindig előre gondolni és gazdag, változatos tartalékkal nekiindulni a télnek.

Amennyiben háziszükségletre nem volna felhasználható minden zöld paradicsom, az a piacon is jól értékesíthető. Ez év őszén a debreceni zöldségpiacon eléggé keresett cikk volt a zöld paradicsom.

A tej minősége és mennyisége a takarmány anyagától függ

Azok, akik okszerűen irányítják tehenészetüket, tudják jól, hogy a tej minőségét és mennyiségét a megfelelő takarmány segíti elő. Nem elegendő tehát ha azt tudjuk, hogy van elegendő takarmány a jászolban, olyan takarmányt kell adni, hogy legjobban szolgálja a gazda hasznát. A takarmányoknak a tejre való hatásáról közöljük a következő csoportosítást:

A tej mennyiségét növelik: a jó legelő, fiatal zöld lucerna, vöröshere, baltacim és ezek szénája, jóminőségű rétiszéna, vörösliszt, búzakorpa, tengeridara, zabdara, lóbabdara, szárított cukorrépaszelet, szárított sörtörköly, malátacsira, friss tengerimoslék, napraforgópogácsa és földidiópogácsa.

A tejre csökkentőleg hatnak: sok szalma, dohos sás, széna, késő őszi, száraz legelő, penészes polyva, rozskorpa, rizstakarmányliszt, burgonya és tökhús.

Tejzsirszaporító hatásúak: fiatal, zöld lucerna és herefélék, takarmányrépa, murokrépa, kokusz- és pálmapogácsa; számbajövő mértékben még a napraforgó és tökmagpogácsa, valamint a friss tengerimoslék is, még a lenmag-, gyapotmagpogácsa, bükköny, borsó, lóbab és szójafélék csak némileg zsírfokozó hatásúak.

Tejzsírra csökkentőleg hatnak: sok só, vizenyős takarmányok, búzatakarmányliszt, rizstakarmányliszt, mákpogácsa, gomborkapogácsa, továbbá a romlott, penészes és fagyos takarmányok.

Tejízjavító takarmányok: tavaszi jó legelő, zöld pillangósok és ezek szénája, jóminőségű, édesfűvű rétiszéna, sárgarépa, murokrépa, kokusz-, pálmamag- és földidiópogácsa.

Tejízre károsan hatnak: rossz ivóvíz, fehérmustár és nyúlszapuka zölden, fülledt zöldtakarmány, sok szalma, penészes vagy kilúgozott széna, penészes vermelt takarmányok, mindenféle dohos, romlott, fagyos vagy bomlásban levő takarmányok, eredt cukorrépafej, savanyú répaszelet, csírás burgonya, gumófélék vagy ezek hulladékai nagyobb mennyiségben etetve; extrahált szójadara, repcepogácsa nagyobb mennyiségben adagolva, sok burgonyamoslék és törköly, konkolydara, dohos hüvelyesdara, hússliszt, halliszt és avas rizstakarmányliszt.

A tej keserű ízt kap, ha túlzottan szalmaféléket etetünk; avas ízt kap, ha romlott, vagy zsírdús pogácsákat nagyobb mennyiségben etetünk. Szellőzetlen istálló baktériumai a tejnek kellemetlen mellékízt adnak.

Lágy vajzsírt termel a jó legelő és a fiatal zöldtakarmányok, továbbá a vörösliszt, búzakorpa, tengeridara, zabdara, kölesdara, cirokdara, tengerimoslék, sörtörköly, kölestakarmányliszt, friss rizstakarmányliszt, repcepogácsa, lenmag-, szezám- és napraforgópogácsa.

Kemény vajszírt termel sok szalma, kilúgozott vagy savanyúfűvű széna, elvénült zöldtakarmányfélék, őszi legelő, árpadara, lóbabdara, szójadara, kokusz- és pálmadara, takarmányrépa, répaszelet, répafej, burgonya, borsó és bükkönydara.

Őszi mélyszántás tavaszi vetemény alá

A téli nedvességet a talajban legjobban megőrzi és biztosítja az őszi mélyszántás, tehát a jó gazda, ha okszerűen akarja földjén művelni, akkor a tavaszi vetemény alá legalább 20—25 centiméter mély szántást ad.

A téli csapadék így a talajba mélyebben hatol le és mélyebben is fog érvényesülni a fagy porlasztó hatása. Ez jelenti azt, hogy nagyobb lesz a termőtalaj, mert mélyebben lévő rétegekben is felbomlik a növények táplálásához szükséges anyag.

Keverőszántás és vetőszántás

A sekély tarlótörést és utána következő fogasolást követi az őszi vetemények alá a mélyebb, úgynevezett keverőszántás, majd, ha arra szükség van és az idő kedvező, az őszi vetés előtt az egész sekélyen végzendő vetőszántás következik.

Gondos gazda nem hagyja el a tarlótörést és az őszi keverőszántást. A vetőszántást már elhagyhatja, ha nehéz fogasboronával pótolni tudja. A fogasborona alkalmazásának az az előnye van meg, hogy a mag ülepedett földbe kerül és ez az egyenletes fejlődésnek és kelésnek egyik fontos előmozdítója.

Mi van a tojásban?

A tyúktojást gyüjtik már javában és rakták el télire, amikor nagyobb ára lesz. A tyúktojást mindenki ismeri, de nem sokan tudják, hogy mi is van a tojásban.

A tyúktojás súlyának kevés híján a nyolcadrésze (11.2 százalék) esik a tojás héjára. A tojás ehető részéből háromnegyed rész víz, egynyolcad rész protein s egynyolcad rész zsir. Az ehető részből valamivel több, mint egyharmadrész a tojássárgája és valamivel kevesebb, mint a kétharmad rész a tojásfehérje. A tojásfehérjében hetnyolcad rész víz van és egynyolcad rész protein. A sárgájának fele víz, egyharmada zsir és egyharmada protein. A tojás sárgájának értéke sokkal nagyobb, mint a fehérjéé, mert hétszerannyi enegia van benne, mint az ugyanolyan súlyú fehérjében. A vitaminok is főleg a tojássárgájában találhatók.

Pulykaszámlálás Angliában

Ismeretes, hogy az angolok igen szeretik a pulykapecsenyét és óriási mennyiséget fogyasztanak el karácsony ünnepén, mert minden angol asztalán ott van a ropogósra sült, finom pulyka. Olyan nagyarányú a pulykafogyasztás, hogy az angol gazdák csak 30 százalékát tudják fedezni a fogyasztásnak. A pulyka szükségletnagyobb részét főleg magyar területről szállítják Angliába. A magyar pulykát ízes húsáért szeretik is nagyon az angolok. A nagy bevitelt azonban megsokalta egy évvel ezelőtt a angol minisztérium és, hogy csökkentse a magyar pulyka vásárlást felemelte a vámot a háromszorosára. Ugyanakkor nagy akciót indítottak, hogy az angol gazdák tartsanak több pulykát, hogy ellássák a szükségletet.

A miniszter, hogy meggyőződjön arról, hogy az angol pulykatenyésztés a kellő eredményel zárult-é, elrendelte hogy számlálják meg a pulykákat a gazdaságokban. A számlálás azzal az eredménnyel járt, hogy a pulyka Angliában, mint a háromszoros vámemelés előtt. — A miniszter kijelentette a gazdaképviseletek előtt, hogy leszállítja a magyar pulyka vámját, ha nem tenyésztenek elég pulykát. A gazdák azzal érveltek, hogy a védett piac számára ők több pulykát tenyésztettek, de a számlálás hiányos volt, rendeljék el újból a számlálást. Elrendelték az új pulykaszámlálást, de valószínű, hogy csak nem lesz elég pulykájuk. A magyar pulyka olcsóbban nevelhető fel, mint Angliában és ez is egyik oka annak, hogy nem tudnak elég pulykát tenyészteni a nagy foszasztó piac számára. A magyar pulyka karácsonykor jó áron kerül ismét az angolok ünnepi asztalára.

Trágyakészítés romlott szénából és szalmából

A trágyakészítéshez fellehet használni a romlott szalmát és szénát, de csak úgy, ha alomnak használjuk előbb istállóban. Az istállóból kikerülő almot teregessék szét trágyadombon és kezeljék, mint a trágyahalmot szokás. A trágyatelep felhalmozását tavaszig kell folytatni és a hidlás alatt megyülő trágyalevet célszerű időnként ráöntözni a trágyadombra, mert ezzel a beérését a trágyának elősegítik.

Tavaszig ilyen módon kezelt trágyadombon összegyül a nagymennyiségű talajjavító trágya, mely a sok szalma, széna miatt konyhakerti területre ásva igen hatásos.

A baromfijárvány elleni védekezés módjai

A baromfijárványok elleni védekezéseknek sokféle módja van és a nép sok olyan védekezési módnak van birtokában, melyeknek segitségével sikerül is a baromfiállományt a fertőzéstől megmenteni. Járvány idején, ha küzelben pusztit a vész, igen tanácsos, ha főtt tésztalevet adunk a baromfinak inni és a tésztalevet megsózzuk. Sokan a fokhagymát főzik a tésztalébe és azt mondják, hogy még hatásosabb. A baromfibetegségek házikezelésén kivül tudjuk, hogy a fertőtlenitőszerek használata igen üdvös. Megtörténik, hogy a baromfiak már szomorkodnak és mégis megmenthetők, ha az ivóvizbe fertőtlenitőszert, például Lysoformot öntünk. Használatos, eredményes fertőtlenitőszerek a Chinoin, sósav.

Debreczeni Helyi Vasut.

Hirdetmény

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy **folyó hó 16-ikától** kezdve a villamoskocsik az alább közölt menetrend szerint közlekednek:

I. MÁV. PÁLYAUDVAR—NAGYERDEI VONALON:

a) Hétköznapokon:

1. MÁV. palyaudvartól reggel indul: 4 ó 42 p, 5 ó 30 p, 6 ó 00 p, 6 ó 30 p, 6 ó 40 p, 6 ó 45 p, 6 ó 55 p, 7 óra ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik a kocsik egymást este 19 ó 40 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje a MÁV. pályaudvartól 19 ó 50 p, 20 ó, 20 ó 10 p, 20 ó 30 p, 20 ó 40 p, 20 ó 50 p, 21 ó 00 p, 21 ó 10 p, 21 ó 25 p, 21 ó 35 p, 21 ó 45 p és 22 ó 15 p.

2. Egyetemi klinikáktól reggel indul 5 ó 30 p, 5 ó 50 p, 6 ó 20 p, 6 ó 51 p, 7 ó 01 p, 7 ó 05 p 7 ó 14 p, 7 ó 21 p s ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik a kocsik egymást este 20 ó 01 p-ig. A később közlekedó kocsik indulási ideje: 20 ó 11 p, 20 ó 21 p, 20 ó 31 p, 20 ó 41 p, 20 ó 51 p, 21 ó 01 p, 21 ó 11 p, 21 ó 21 p, 21 ó 31 p, 21 ó 45 p, 21 ó 55 p, 22 ó 05 p, és 22 ó 35 p.

b) Vasár- és ünnepnapokon:

1. MAV pályaudvartól reggel indul: 4 ó 42 p, 6 ó 35 p, 6 ó 40 p, 6 ó 55 p, 7 ó 05 p, 7 ó 20 p, 7 ó 30 p, 7 ó 40 p, 7 ó 50 p, 8 órakor, s ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik a kocsik egymást este 19 ó 40 p-ig. A később közlekdeő kocsik indulási ideje a MAV. pályaudvartól: 19 ó 50 p, 20 óra, 20 ó 10 p, 20 ó 20 p, 20 ó 30 p, 20 ó 40 p, 20 ó 50 p, 21 óra, 21 ó 10 p 21 ó 25 p, 21 ó 35 p, 21 ó 45 p, és 22 óra 15 p.

2. Egyetemi klinikáktól reggel indul: 5 ó 30 p, 6 ó 55 p, 7 óra, 7 ó 05 p, 7 ó 16 p, 1 6 26 p, 7 ó 41 p, 7 ó 51 p, 8 ó 01 p, 8 ó 11 p, 8 ó 21p, s ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik a kocsik egymást est 20 ó 01 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 11 p, 20 ó 21 p, 20 ó 31 p, 20 ó 41 p, 20 ó 51 p, 21 ó 01 p, 21 ó 11 p, 21 ó 21 p, 21 ó 31 p, 21 ó 45 p, 21 ó 55 p, 22 ó 05 p, és 22 ó 35 p.

II. CSAPÓ UCCA—TÜZÉRLAKTANYAI VONALON:

a) Hétköznapokon:

1. A Csapó ucca sarkától indul reggel: 6 órakor, 6 ó 20 p, 6 ó 40 p, 6 ó 48 p s ettől az időtől kezdve 20 ó 18 p-ig 8 perces időközökben követik a kocsik egymást. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 32 p és 20 ó 40 perc.

2. A Tűzérlaktanyától indul reggel: 6 ó 10 p, 6 ó 30 p, 6 ó 53 p, s ettől az időtől kezdve egész nap 8 perces időközökben követik a kocsik egymást 20 ó 29 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 45 p és 20 ó 51 perc.

b) Vasár- és ünnepnapokon:

1. Csapó ucca sarkától indul reggel: 6 ó 24 p, 6 ó 48 p, 7 ó 04 p, s ettől az időtől kezdve 20 ó 16 p-ig 8 perces időközökben követik a kocsik egymást A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 32 p, és 20 ó 40 p.

2 A Tűzérlaktanyától indul reggel: 6 ó 37 p, 7 ó 01 p, 7 ó 17 p s ettől az időtől kezdve egész nap 8 perces időközökben követik a kocsik egymást 20 ó 29 p-ig A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 45 p, és 20 ó 51 perc.

III. KOSSUTH UCCAI VONALON:

a) Hétköznapokon:

1. A Városházától indul reggel: 6 ó 13 p, 6 ó 45 p, 7 ó 02 p s ettől az időtől kezdve egész nap 10 perces időközökben követik a kocsik egymást 19 ó 42 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 02 p, 20 óra 24 p, és 20 ó 46 p.

2 A Vámháztól indul reggel: 6 ó 28 p, 7 óra, 7 ó 18 p s ettől az időtől kezdve 10 perces időközökben követik a kocsik egymást 19 ó 58 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 13 p, 20 ó 35 p, és 20 ó 57 p.

b) Vasár- és ünnepnapokon:

Ugyanolyan menetrend szerint közlekednek a kocsik, mint hétköznapokon.

IV. HATVAN UCCAI VONALON:

a) Hétköznapokon:

1. A Bika szállodától indul reggel: 6 ó 21 p, 7 óra, 7 ó 12 p, s ettől az időtől kezdve 19 ó 36 p-ig 12 perces időközökben követik a kocsik egymást. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 óra, 20 ó 20 p, és 20 ó 46 p.

2. A Baromvásártérről indul reggel: 6 ó 35 p, 7 ó 16 p s ettől az időtől kezdve egész nap 12 perces időközökben követik a kocsik egymást 19 ó 52 percig. A később közlekedő kocsik indulási ideje 20 ó 14 p, 20 ó 33 p és 21 óra.

b) Vasár- és ünnepnapokon:

1. A Bika szállodától indul reggel: 7 óra, 7 ó 36 p, s ettől az időtől kezdve 18 ó 48 p-ig 12 perces időközökben követik a kocsik egymást. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 19 ó 12 p, 19 ó 36 p, 20 ó 06 p és 20 ó 40 p.

2. A Baromvásártérről indul reggel: 7 ó 16 p, 7 ó 52 p, s ettől az időtől kezdve egész nap 12 perces időközökben követik a kocsik egymást 18 ó 52 percig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 19 ó 06 p, 19 ó 30 p, 19 ó 50 p, 20 óra, és 20 ó 53 p.

Debrecen, 1937 október hó 14.

Az üzletigazgatóság.

Kerékpárok kötelező bejelentése

Értesítem Debrecen sz. kir. város közönségét, hogy a m. kir. belügyminiszter úrnak 120.000/1937. B. M. sz. rendelete értelmében mindenki köteles a közuti forgalomban résztvevő vagy ezután üzembe helyezendő **kerékpárját, kerékpárnak tekinthető segédmotoros kerékpárját 1937 október hó 25-ig a rendőrhatóságnál bejelenteni.**

A kerékpárok bejelentése az ezen célra díjmentesen rendelkezésre álló és minden darab kerékpárról külön-külön 2 példányban az üzembentartók által kiállítandó bejelentési ürlapokon eszközlendő, amelyek f. hó 11-től a rendőrkapitányság I. em. 66. sz. szobájában d. e. 8—2-ig a rendőrkapitányság földszint 25. sz. szobájában, továbbá a rendőrkapitányság nagyerdei és vasúti rendőrörszobájában reggel 8-tól est 8-ig vehetők át és pontos kitöltés után ugyanott szolgáltatandók be.

A kerékpárosok a beszolgáltatott bejelentőlapok másodpéldányát hatósági pecséttel történt ellátás után visszakapják. A lepecsételt bejelentőlapot minden kerékpáros állandóan magánál tartani, igazolás esetén felmutatni, elvesztését büntetés terhe alatt bejelenteni és másolat kiállítását kérni, abban az esetben pedig, ha az üzembentartó kerékpárját másnak használatra átengedi, a bejelentőlap másodpéldányát a kerékpár használójának átadni köteles.

A bejelentés elmulasztása pénzbüntetéssel büntethető kihágást képez. Ezért felhivom az érdekelteket, hogy bejelentési kötelezettségüknek október hó 25-ig feltétlen tegyenek eleget. Torlódások, felesleges idő és munkavesztegség elkerülése céljából kárem a bejelentésre kötelezetteket, hogy a bejelentőlapok átvétele végett lakásuk vagy munkahelyükhöz legközelebb eső elosztóhelyen és pedig vezetéknevük szerinti ABC sorrendben jelentkezzenek a következőkép:

1937 okt. 20-ig tartoznak jelentkezni azok, akiknek nevük A—M-ig terjedő betükkel kezdődnek, 1937 október hó 21-től azok, akiknek nevük M-től kezdődő ABC sorrendben bármelyik betűvel kezdődnek.

Lám Dezső s. k.
a kapitányság vezetője,
főkapitányhelyettes.

Magyarországon átlag 11, Ausztriában 26 kg cukorfogyasztás esik egy emberre

Magyarországon egy év alatt 930.000 mázsa cukrot fogyasztottak

Tudja jól mindenki, hogy az emberi táplálkozás egyik legfontosabb anyaga a cukor. A cukor nélkül a gyermekek csontjai nem fejlődnek jól és a gyermek angolkóros lesz. A cukorra azonban a felnőtteknek is szükségük van, de az a helyzet magyar földön, hogy sok szegény százezer lakos nem kapja meg a cukrot, nem tudja megvásárolni és gyermekeinek nem tud adni a fontos táplálékból.

A kormány és társadalmi segitő egyesületek igyekeznek ingyen cukor osztogatásával a legszegényebb vidékeken legalább a gyermekeket cukorhoz juttatni, de ez nem tekinthető végleges és kielégitő megoldásnak.

Az elmult évi cukorfogyasztás Magyarországon 930.000 mázsa körül volt, ebből a fővárosra és környékére 350.000 mázsa jutott. Az egy millió 250.000 embert számitva, fejenként ez 28 kiló cukornak felel meg évenként. A többi városok fogyasztása elérte szintén a 28 kilogramot. A kétmillió városi lakos fogyasztása igy 560.000 mázsa cukor. Az ország nagy többségére a közel hét millió lakosra vidéken csak 370.000 mázsa cukor jutott, ami azt jelenti, hogy

egy-egy vidéki emberre átlag évente 5—6 kiló cukor jut.

Vannak nagy területek, ahol még ennél is kevesebb cukrot fogyasztanak és úgyszólván nem ismerik a kockacukrot, ha ünnep van vesznek egy szem kockacukrot „csemegének" a gyermeknek.

Magyarországon átlagban 11 kilogram cukorfogyasztás esik egy emberre. Itt termelik a sok-sok cukorrépát és itt nem juthatnak cukorhoz.

Ausztriában az átlagos cukorfogyasztás 26 kilogram, Németországban 23, de a jólétben élő angoloknál már 52 kilogram esik évente egy emberre a tápláló cukorból.

A falusi kisember, a mezőgazdasági munkástábor és a nincstelen városi proletár nem tudja megvásárolni azt a cukrot, melyet mázsánként 58 pengő közteher súlyt. Ezt a nagy terhet természetes, hogy nem a cukorgyárak viselik, hanem a fogyasztókra hárítják át.

Ideje lenne, ha az egy-egy kilogramos, kétizben kiosztott ingyen cukor akció helyett

szociális cukrot adnának a szegény nép számára.

Ezzel nagyban lehetne elősegiteni a cukorfogyasztást az országban. Az akció sikeréhez azonban hozzátartozik, hogy az állam az ilyen cukor mázsájából legalább 30 pengő terhet engedjen le, hogy a napszámosok, törpebirtokosok és általában a falu és város legszegényebb rétegei is megvásárolhassák. Ezzel a módszerrel

ellehetne helyezni 400.000 mázsa újabb cukormennyiséget az országban. Ez nemesak a táplálkozás javitaná meg, hanem eredményezné azt is, hogy a jelenlegi 70.000 holdas cukorrépatermés helyett 110.000 holdon kellene termelni cukorrépát. A mezőgazda jövedelmező termeléshez jutna és sok mezőgazdasági munkás újabb munkaalkalomhoz.

Ilyen módon segiteni lehetne a szomorú statisztikán. A gyárakat nem terhelné meg a cukor előállitása, kétszer annyit is termelhetnek, legfeljebb külön formát találnának ki a szociális cukor öntésére, forgalombahozására.

A rengeteg pénzbe kerülő védekezés, melyet a csempészek ellen folytatnak, hogy az olcsó cukorpótló szacharint elkobozzák, egyszerre feleslegessé válna, mert az emberek boldogan vennék a cukrot a tápértéket nélkülöző, csak izt adó mesterséges édesitő helyett.

Debrecen. sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.
39.393—1937. C. szám.

HIRDETMÉNY

(A lótartó gazdaközönség figyelmébe.)

Értesiti a városi elsőfokú közigazgatási hatóság a város érdekelt közönségét, hogy a Lóértékesitő Szövetkezet folyó évi október hó 19-én kedden reggel 8 órakor a Nagyhortobágyon a csárda előtt és ugyanezen a napon délután 2 órakor Debrecenben a lóvásártéren Németország és Csehország részére melegvérü, szilárd felépitésü olyan hátas és hámos lovakat fog vásárolni, amelyeknek magassága 162 és 172 cm. között van és amely lovak 3 és féléves korukat már betöltötték, de még nem érték el 8. életévüket A Lóértékesitő Szövetkezet a megfelelő lovakért darabonként 700—800 pengő közötti árakat fog fizetni.

Debrecen, 1937 október hó 15-én.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Debrecen sz. kir. város Polgármestere.
45501—1937. VI.

HIRDETMÉNY
a mindszenti koszorú és virág árusitásáról.

Értesitem a város érdekelt lakosságát, hogy f. évben a mindszenti koszorú és virág árusitását a Városháza uccában, továbbá a Rózsa uccában és folytatólag a Dégenfeldtéren a lebontott városi vassátrak helyén ngedélyeztem. Felhivom az alkalmi árusitást folytatni szándékozókat, hogy a 2 pengős okmánybélyeggel, vagy szegénységi bizonyitvánnyal ellátott *kérvényeiket az elsőfokú közigazgatási hatóságnál Kossuth u. 20. fsz. 36. sz. szoba mielőbb nyujtsák be.* Nem kertész, illetőleg iparjogositvánnyal, vagy termelői igazolvánnyal nem rendelkező kérelmezőknek a kérvényezéssel egyidejüleg két tanu aláirásával kiállitott nyilatkozattal, vagy más hitelt érdemlő módon kell igazolni azt is, hogy a virág, növényzet vagy koszorú kitől és mily mennyiségben szereztetett be.

Kertészek és virágkereskedők a Mindszenti ünnepek alatt is a Kossuth uccai virágpiacon árusithatnak. A mindszenti koszorú és virágárusitását *kizárólag október hó 29—30—31 és november hó 1 napján* lehet gyakorolni. Debrecen, 1937 október hó 16.

Polgármester.

HIRDETMÉNY

A m. kir. debreceni 6. sz. honvéd és közrendészeti kórház 1938. évi január hó 1-től, 1938. évi december 31-ig terjedő időre hús, élelmicikkek, fűszer stb. és tej szállitására 1937. évi október hó 25-én 10 órakor nyilvános versenytárgyalást hirdet. Bővebb felvilágositást az érdekelteknek a kórház gazdasági hivatala hétköznap 8 h-tól 13 h-ig ad.

Kórházparancsnok.

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir város törzsgulyájából, valamint az állattenyésztési alap tulajdonát képező bikák közül **10 db létszám feletti magyar bika** f. évi október hó 19-én, kedden délelőtt 9 órakor a debreceni Baromvásártéren tartandó (Kisszabadság vásáron) nyilvános árverésen eladásra kerül. Ugyancsak eladásra kerülnek létszámfeletti tehenek, fiatal bikák, üsző és bikaborjak. Gazdasági tanácsnok.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér. Vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetése díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

KAPHATÓK
kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:
Pince kiadó.
——bold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 5 szobások lakások.

Levelezés

Egy
leány mozipartnert keres. Jelige: „Ki-ki saját költségére." 428

Kellemes
külsejű színház és mozi partnernőt keres 36-os fiatalember „Templomegere" jeligére. 601

Nyomozó iroda

Szabó István
magánnyomozó irodája Varga ucca 7. nyomoz, megfigyel, informál. 584

Alkalmazást nyer férfi

LAPÁRUSITÓK LEHETŐLEG IGAZOLVÁNNYAL ELÁRUSITÁSHOZ ÉS KÉZBESITÉSHEZ FELVÉTETNEK. KERÉKPÁROSOK S KERÉKPÁROZNI TUDÓK ELŐNYBEN. JELENTKEZÉS DÉLUTÁN 3-TÓL A „DEBRECZEN" CIMŰ LAP KIADÓHIVATALÁBAN. JÓZSEF KIR. HERCEG UCCA 1. SZ.

Jól fejő
bojtárt, nőtlent, benkosztost keresek azonnali belépésre tejgazdaságban. Cim a kiadóhivatalban. 1987 vv

Igáskocsist,
nőtlent, benkosztost keresek azonnali belépésre, homoki gazdaságba. Cim a kiadóhivatalban. 1988 vv.

Cipőszakmában
járatos urak irásbeli ajánlatukat adják be a kiadóba „Agilis" jeligére. 472 10. 21

Asztalostanuló
felvétetik, Kigyó ucca 45. szám. 694

Fiatalember,
kocsisnak felvétetik —, Csapó ucca 25. 678

Uridivat
szakmában jártas fiatal segéd, vagy kiszolgálókisasszony felvéttlik — Aszmann. 679

Kifutót,
azonnalra felveszünk, Rácz fűszerüzlet Timár ucca 52. 662

Egy
kézimunkást felveszek. Ács Miklós úriszabó, Simonffy ucca 2 C. 671

Konvenciós
családos kocsis, fiával és majoros felvétetik, Deák Ferenc ucca 5. 686

Házmester
kiscsaládú, felvétetik, Deák Ferenc ucca 5. 685

Szücsmunkára,
munkások és munkásnők felvétetnek, tanuló is, Altmann szücs, Miklós ucca 2. 665

Kifutófiút
felveszek, gumijavítóüzembe Széchenyi ucca 3. szám. 655

Szabósegéd
felvétetik, Vár ucca 2. Gáspár. 639

Gyermektelen
házmesterpárt, november elsejére felveszek, Szent Anna ucca 48. sz. 645

Jómegjelenésü
fiatal fűszerkereskedősegédet felveszek, özv. Jóna Jánosné, Nyil u. 34. szám. 668

Lakatossegéd,
vaseszlergályossegéd felvétetik, 3 kerekü árú kihordó triciklit keresek, Pesti ucca 17. 659

Kifutófiú
14—15 éves, felvétetik, Szent Anna ucca 66. sz. fűszerüzlet. 470

Házmesterpárt,
felveszek, lehetőleg gyermektelen nyugdíjast, Garai ucca 25. 606

Házmesternek,
középkorú házaspár felvétetik, Eötvös ucca 21. 632

Jómegjelenésü
15—16 éves fiút kifutónak felveszek, Huray irógépüzem, Deák Ferenc ucca 14. 595

Kifutófiú,
szerényigényü, biciklizni tudó felvétetik, Vass Gyula, Piac ucca 6. 588

Kifutófiút
felvesz, Halcsarnok József kir. herceg u. 2. 627

Egy kovácssegéd
felvételik Hadházi ucca 15. sz Lábas Bélánál. 650

Megbizható
pénzbeszedő, ki már gyakorlattal bir, felvétetik. Csillag könyvkereskedésben, (városháza épület). 641

Szőrmunkások
és munkásnők, serte kidolgozásához felvétetnek, Csapó ucca 18. 676

Keresek
taksást nagy családdal, kondorosi megállónál, Nagycsere 38. Ugyanott feles tormaföld kiadó.

Kovácssegédet
fiatalt felveszek, Kigyó u. 16. 514

Fejni
is tudó bentkosztos fiatal kocsist keresek elsejére Meszena 17. 523

Pénztárost
ötszáz pengő óvadékkal vállalat alkalmaz. — Ajánlatokat „Megbizható 524" jeligére. 524

Majorost
aki a szőlő és gyümölcsös kezelését érti, felveszek. József kir. hg. utca 59. 526

Kézimunkást
és egy tanulót felvesz Csillag uri szabó, Rothermere 21. sz. 547

Asztalossegédet
butor munkára felveszek. Szoboszlai ut 4. Széll. 543

Fodrász
tanulónak ügyes fiút felveszek. Vasúti fodrász pályaudvar. 1009

Kifutó
fiú felvétetik Kaposvári János Miklós ucca 22. 561

Jómegjelenésű
úr vagy hölgy biztos megélhetést nyújtó márkás háztartási cikk terjesztésére felvétetik. — Hétfőn 9—12. Csap u. 66. 552.

Helyi képviselőket
keresünk Hajdu, Bihar és Szaboles megye városaiba megélhetést nyújtó márkás cikkek terjesztésére. Fix és jutalék. Irásbeli ajánlkozás Nonnox vezérképviselet Debrecen Csap ucca 66. 551.

Lakatos
tanuló és segéd felvétetik. Csapó ucca 98. sz. Molnár Elemér. 548.

Kocsis
egy ló mellé bentkosztra, jó bizonyitvánnyal rendelkező idősebb ember jelentkezzen Rákóczi 11. Gyarmathynál. 1000

Tanuló
felvétetik Szt. Anna u. 39. fűszerüzlet. 570

Kiszolgáló
italmérésbe felvétetik, fiatal kereskedősegéd előnyben. Dénes, Czegléd u. 22. 576

Kerékgyártó
segéd felvétetik — Bethlen u. 8. 566

Asztalostanuló
fizetéssel felvétetik, Hatvan u. 11. 577

Házmeter
tisztességes, gyermektelen, — elsejére felvétetik, Domb u. 12. sz. 578

Erős kifutófiu
felvétetik, Asztalok, székek eladók Késes ucca 20. 579

Alkalmazást keres férfi

Egy
idős ember házmesterternek elmenne udvartakarításért. Honvéd u. 60. Szilágyi. 545

Alkalmazást nyer nő

Himzőnők,
toledozónők jelentkezzenek. Piac ucca 59. sz. II. emelet, 2 lépcső. 492

Perfekt
szakácsnöt keresek, október 15-ére, videki gazdaságba, jó és nosszú bizonyitvanyokkal. — Cim a kiadóhivatalban. 38

Deutsche
Fräulein wird gesucht zu 8 und 10 Jahrige Mädl offerte. Telephonis 14-11. 474

Tisztességes
nő takarításért lakást kap. Miklós utca 41. sz. udvarban. 2 órától 4 óráig. 513

Reggeli
bejárónőt felveszek — Bem József u. 4. Középső lakás. 507

Mindenes
főzőnőt jó bizonyítvánnyal felveszek. Dr. Weisz fogorvos, Svetits bérház III. lépcső. 533

Tanuló
leányt varrodába ingyenes és fizetéses felvétetik. Piac u. 42.

Trafikba
jómegjelenésü lányt kifutónak felveszek, Hatvan ucca 2. 598

Főzőmindenest,
bejárónak felveszek, Péterfia 61. 597

Parkettet
kefélni tudó, tisztességes mindenest, azonnal felveszek, Péterfia ucca 53. 587

Jól főző
mindenest és mindenes szobalányt, jó bizonyítványokkal, november elsejére felveszek, — Nyomtató ucca 3. 619

Kifutóleányt
felvesz Gönczy úriszabó, Rákosi Jenő ucca 5 658

Gyermek mellé
14—15 éves leány felvétetik, sapó ucca 72. 684

Gyakorlott
kézileány, női kabátokhoz felvétetik. Varjas, Rákóczi ucca 21. 682

Gyermek
mellé gyakorlott ügyes nőt felveszek, Maróthy ucca 3. szám. 677

Kiszolgálásban
jártas fűszeres nő, férfi festéküzletbe, óvadékkal előnyben, Bethlen ucca 23. Erős kifutó és tanuló felvétetik. 648

Hölgyfodrász-
kisasszony, perfekt vas vízonduláló, állandónak beléphet, Miklós u. 10. szám. 687

Intelligens
jómegjelenésü, jóirású kisasszonyt keresek, — délelőtti beíro munkára. Jelentkezés hétfőn, Mayer mérnök, Burgundia 15. 674

Kiszolgáló
kisasszony, gyakorlott, alkalmazást kap, Gárdos könyvkereskedésben, püspöki palota. 696

Alkalmazást keres nő

Német
nevelőnő állást vállal. Leveleket „Keresztény uriházhoz" jeligére kiadóba. 510

Nagyon
szépen mosok, vasalok, takarítok szerény fizetésért. Nagy József ucca 26. 557

Német
nevelőnő gyermekek mellé állást keres. — Megbeszélés d. u. 3—4 óra között a ref. gimnáziumban. 1002

Ajánlat

Rádió
8+1 csöves, világvevő belekapcsolható szép gramofonnal együtt, családi okok miatt olcsón eladó. Bethlen u. 22. szám. 3-ik lakás. 698

Kilós
és méleres maradek nagy választékban és hihetetlen olcsó árban. József kir. herceg ucca 2. sz. kaphatók. 1974 10. 20

Bontasból
származo tegla s cserep ajtók és ablakok kaphatók. Ferenc József út 32., mérnöki iroda 574 10. 24

Legszebb
perzsa olaj dauer, berlini módszer szerint, egyedül Balogh fodrásznál, Batthyány u. 10. szám 52 10. 17.

Tükrök
előszoba, fürdőszoba, varró szalonokba, hibás tükrök ujja öntese, üvegcsiszolás, üvegezes Sipkovits, Nagyvárad u. 15. sz. (Telefon: 22-96) 866 vv

Cianoztasson
bizalommal — CSALA ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. telefon: 14-27. sz. 329 11 1.

Koncesny cég
úriszabósága vállal fazonokat, igazitást, fordítást, átalakitást, vasalást. Halköz 4. sz., az udvarban 4. ajtó, 1789. 10. 17

Szabaduljon
meg nyári archibáitól egyéniségének megfelelő s nem túlreklámozott szavatolt arckozmetikumok által. Földes, Vígmozinál.

Poloskairtás,
ciángázzal, zsizsketelenitést felelősséggel vállalom, Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. 419 11 15

Budapesti
gallértisztitó és ruhafestő felvételi helye: Hatvan ucca 16., kézimunka üzlet. 483

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Liba s. drb	4.00—5.50	Tyúk párja	4.00—5.00
Liba k. kg	1.40—1.60	Jérce párja	3.10—3.80
Kacsa s. drb	1.80—2.30	Csirke párja	1.00—3.00
Kacsa k. kg	1.10—1.20	Tojás drb	0.07—0.08
Kappan és csirke kilója	1.00—1.10	Tojás kilója	1.50—1.60

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	0.50—0.65	Szőlő kilója	0.20—0.55
Apró alma	0.20—0.36	Dió kilója	0.55—0.65
Körte kilója	0.40—0.60	Citrom drb	0.07—0.12
Birsalma kg	0.60—0.80		

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma	0.10—.14	Zöldbab kilója	—0.40
Fokhagyma	0.40—0.60	Borsó literje	60 fillér,
Tök drb	0.10—0.30	Csöves borsó kg	28—30
Burgonya rózsa kilója	0.07—0.08	Ugorka drb	0.02—0.06
vegyes kilója	0.04—0.06	Spenót s sóska csomója	0.02—0.03
Fejeskáposzta	0.12—20	Saláta fejenként	003—5
Kelkáposzta	0.08—0.20	Zöldhagyma cs.	0.05—6
Savanyúkáposzta kilója	0.26—0.30	Gomba csom.	0.06—.08
Karfiol dr	0.12—0.40	Paradicsom kg	010—12
Kalarábé drb	0.02—005	Paprika 100 drb	0.30—0.50
Petrezselyem sárgarépa csomója	0.08—0.14	Zöldtengeri csöve	0.02—0.03
Bab, száraz kg	0.24—28		

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kg	0.42	Rozs kenyér kg	0.26
Félbarna kilója	0.38	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kg	0.34		

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg	0.38	Búzadara kilója	0.44
Búzaliszt 0-ás kg	0.37	Rozsliszt kilója	0.30
Búzaliszt 2-es kg	0.35	Korpa kilója	0.12 fillér.
Búzaliszt 4-es kg	0.33		

Varrógép,
kerékpár, vétel, eladás, csere, kölcsönzés, javitások. Varrógéprészek. Használt varrógépek is kaphatók. Eisenberger Csapó ucca 101. 1978 vv

Kutfurást
raktáron tartott uj és használt csövekkel olcsón vállalok. Kutszivattyú kapható. Kiss, kutfuró, Jánossy u. 7.

Zománctüzhelyek,
kályhák, füstcsövek, hősugárzók, üstök üstházak, nagy választékban Nagy vasüzletében Csapókanyar. 520

Sirkövek
mükőből, gránitból, homokkőből legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Mükögyár Rt. — Fürdő ucca 2. szám alatti telepén. 26+

Villanykörte-csere
gramofonlemez. Mindent cserélünk. Vagyon mentő. Hunyadi ucca 18. szám. 59+

Gyári maradékban
legszebb ujdonságok csoda olcsón, dr Révésznél, Piac ucca 42 (Pannonia udvarban). 55+

LELA
zománctüzhelyek a leg tökéletesebben sütnek, főznek, szénfütésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levencsik Lajos tüzhelyüzeme, Árpád tér 17. 87+

Fajalmák
bármely mennyiségben prima és hibás iparos tanonciskola alat, Csapó ucca. 583

Hölgyeim!
Angol és francia nőiruhaszalon, Kiss Lukácsné, Szent Anna u. 4. szám. 593

Szabni,
varrni tanít, tanulólányt felvesz Kiss Lukácsné, Szent Anna u. 4. szám. 594

Uj sirkövek
25—70 pengőért azonnal eladók. Sámsoni út 64. szám. 622

Uj kalapszalon,
Csapó ucca 41. szám alatt megnyilt. Férfi és női kalapalakitások. — Eredeti modellek. Olcsó árak. 664

Bőrkabátfestés,
retikül, öv, stb. villanygéppel festi Nagy Károly Batthyány ucca 10 680

Kereslet

Keresek
javitott, vagy tiszta parlagi sárgaszinü idei tavaszi kakast, Hatvan ucca 24. első ajtó. 570

Ház,
vagy földingatlant keresek megvételre. Ajánlatokat „100,000 P-ig" jeligére a kiadóba kérek. 681

Keresek
megvételre jókarban levő üzletberendezést, kicsi és tizedes mérleget, Rubinstein József kir. herceg ucca 24. 693

Autót
keresek, esetleg társsal néhány hétre, Gárdos, sef. püspöki palota. 695

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt, Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 10. 1

Elelmiszer ital

Tokajvidéki
termelői borpincét létesitettem. Kitünő zamatú olcsó borokat árulok, Honvéd ucca 31. szám. 304 11. 12

Fajalmák
kaphatók. Ungvár ucca 4. sz. (Baranyi uccából nyilik). uj villában. 644

Oktatás

Franciából
kezdő magánórákat venne. Lehet egyetemi hallgatónő is. Ajánlatot a kiadóba „Francia" jeligére. 350

Társ

Társat
keresek, lehet nő is. — Ajánlat „Társ" jeligére a kiadóba. 590

Társulnék
rezsimegosztás miatt fűző, kalapkészitő vagy hasonló szakmabelivel, Piac ucca 46. 683

Rádió

Rádió
kitünő teljesítményü, Telefunken, ötven pengőért elado. Garay u. 25. szám. 670

Bútor

Dióhálók,
ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezés irodaberendezés, szalonok, minden elképzelhető ingóságok eladása, vétele Dégenfeld tér 6. szám. 1324 11. 3.

Modern
uj dióhálók meglepő olcsón eladók. Péterfia 52. 497

Eladó
szép paliszander ebédlő Török Bálint 15. 538

Szép ebédlő
és zománcozott folyton égő Perpétum kályha eladó, Bessenyei ucca 16. szám. 616

Sodronyágybetétek
rekamié sodronyok, vaságyak, mosdók, állóruhafogasok készülnek Ottónál, Rákóczi 13. 609

Eladó
ebédlő, gyönyörü álló óra, szalontükör, hencsertakaró, karlsbadi ét szerviz, lábzsák, útipokrócz stb. Megtekinthető 2—4 óráig, József kir. herceg ucca 18. 636

Alighasznált
ebédlő s kertibútor, elköltözés miatt jutányosan eladó. Wesselényi ucca 2. ajtó 19. 634

Különféle
bútorok elköltözés miatt olcsón eladók. — Ugyanott kifutólány és járónő felvételik. 697

Tüzelő anyagok

Saját
érdekében most szerezze be köszénszükségletét. 100 kg. 2.60 P. — Grünfeldnél, Hatvan 21. 1549. 11. 3.

Száraz,
kemény tuskófára korábbi előjegyzést elfogadok. Előző megrendelések hétfőn szállithatók. Nyiri, Sámsoni út 4. szám. 625

Borsodi
darabos barnaszén 10 30 mázsáig á) 2.80-ért bazaszállitva eladó. Hüvelyes ucca 6. 621

Autó, motor kerékpár

Chevrolet
négyhengeres teherautó széjjel szedve, darabonként eladó. Bónis, Hatvan ucca 31. 1435 10. 28

Sürgősen
keresek egy 6—8 lóerős benzinmotort. Nyugati ucca 22. 473

Egy
40—50 H P Höcker félstabil gőzgép eladó. — Hosszupályi Kis-malom. 527

Kerékpár
alig használt, rendkívül erős külföldi Atlas és 250 ujtipusu Puch eladó. Árpád-tér 18. 534

Segédmotoros
kerékpárt kifogástalan állapotban veszek. Ajánlatot: Melkó Nándor, Nyírlugos. 418

Eladó
Csepel segédmotor, sárga tankos, egyéves. Sándor József házfelügyelő, Ferenc József út 22. 24. szám. 675

Átadó üzlet vendéglő

Központban
legjobb helyen fűszerüzletes ház olcsón eladó. Ertekezni lehet: Maróthy György ucca 2. szám. 1339 vv

Kiadó
egy jómenetelü szatócs üzlet. Értekezni lehet: Szabó Antalnénál, II.-Szovát. 309

Eladó vendéglő
Berettyóujfaluban, közvetlen a kaszárnya mellett és három főútvonal kereszteződésénél, kitünő forgalmú vendéglőmet, betegség miatt azonnali á tvétellel átadom. Értekezni lehet Ökrös István tulajdonosnál. Honvéd ucca 1 Berettyóujfaluban 386

42 éve
fentálló gépüze.nü asztalos mühely — öregség miatt bérbeadó. Cim a kiadóban.

Jól bevezetett
kalapszalon, elköltözés miatt eladó. Cim a kiadóban. 629

Fűszerüzletbelyiség
berendezéssel kiadó. — Rákóczi, Eötvös ucca sarkon, Eötvös ucca 11. 653

Átadó
belvárosban jól bevezetett hatalmas vevőkörrel rendelkező fűszer-, csemege- italárúüzlet, „Biztos pénz" jeligére a kiadóhivatalba. 692

Uzlet, mühely raktárhelyiség

Kiadók
raktárhelyiségek, esetleg mühelynek is. Kétmalom uccánál. Kút u. 10. szám. 673

Elveszett

Szerdán
este Vigmoziban elvesztett zöld retikülömet megtaláló adja be Központi Egyetem kapusához jutalomért. 537

Vegyes

Muskátlik
cseréppe, szép piros viráguak eladók. Csörsz ucca 14. (Honvédtemető uccából nyiló első ucca). (A)

Salgótarjáni
„Perpetum" folytonégő samottal bélelt vaskályha eladó. A kiadóhivatalban. vv

Grafológusnő
mult, jelen, jövőről felvilágosit. Fogad Széchenyi 43. szám. 546

Telelteini
két, három borjut elvál lalok. Katz telep Kender ucca 6. Kira János. 564.

Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba,
előszoba, konyha, spájz ból álló szép lakás kiadó. Erzsébet ucca 26. 2001 10. 15

Istálló
nagy pincelakással külön-külön is kiadó. Kishegyesi ut 17. 502

Modern
1 szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiség kiadó. Bezerédi 12. 509

Egy
szobás konyha, kamara mosókályhával november 1-re kiadó Kassai út 35. 562

A hatvanuccai
kertben szőlő, gyümölcsös, konyhakert, szép lakással nov. 1-től kiadó. Értekezni Csap u. 43. sz. a. 549.

Üres,
nagy szoba, különbejárattal, garzonnak, vagy raktárnak kiadó. Miklós ucca 21. 611

Pincelakás
november elsejére kiadó Hajó u. 20. 601

Egy szobás
lakások, Ispotály ucca 7. számú házban, nagyállomás mellett kiadók, november elsejére, Kovács ügyvéd, Piac ucca 28. C. 647

Egy szoba,
nagy előszoba, konyha kiadó, november 1-ére, vagy 15-ére. Bercsényi ucca 40 652

Egy szoba,
konyha kiadó, Mester ucca 20. Értekezni lehet: Csapó ucca 25. sz. Bartha. 660

Szoba,
konyha, spájz, november elsejére kiadó. Mester ucca 36. 667

Uccai
szép szoba, azonnal kiadó. Zsák ucca 11. sz. (Csokonai ucca mellett) 689

Kiadó lakás kétszobás

Kétszer
két szoba, konyha, s spájz, Péterfia 36. sz. alatt november elsejére kiadó. 463

Kiadók
2 szoba, előszoba, fürdőszoba és 1 szoba fáskamarás lakások. Miklós utca 41. udvarban. 512

Kétszobás
és egyszobás konyhás, kamarás lakrész kiadó. Baranyi 32. 520

Központi
fütéses, modern, félemeleti utcai 2 szoba, fürdőszobás lakás és egy üzlethelyiség november 1-re kiadó. Varga utca 1. 522

Központi
egyetemtől öt percre 2 szobás minden mellékhelyiséggel ellátott ház kiadó vagy eladó. Mikszáth Kálmán utca 18. 541

Kettőszobás
lakás nov. 1-re kiadó. Kalotaszeg ucca 8. (bejárat Böszörményi út 3 b.) Zelingernél. 556.

Kettőszobás
mellékhelyiségeivel, novemberre, unitárius egy ház szép tiszta, virágos udvarán, Hatvan ucca 24., délelőtt 11—3-ig. 570

Kettő szoba,
konyha, spájz, esetleg istállóval, november hó elsejére kiadó. Zöldfa ucca 6. szám. 589

Kettőszobás
uccai lakás mellékhelyiséggel novemberre kiadó Teleki 92 608

Két szoba,
előszoba, konyha, s meliékhelyiség kiadó. Eötvös ucca. 631

Két szoba,
mellékhelyiségekből álló lakás, november hó elsejére kiadó. Mester ucca 42. 638

Kiadó
két szoba, konyha, Teleki ucca 75. 661

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás
villa Kossuthkertben azonnal kiadó, esetleg egy hold szőlővel. — Értekezhetni Gazdák Bankjában. 574

Kiadó lakás nagyobb

4 szobás,
komfortos uri lakás város központján november 1-re átadandó. Cim a kiadóban. 529

Lakást keres

Keresek
november hó elsejére lehetőleg egyedül álló 2 szobás, komfortos lakást. Cimet „Sürgős" jeligére a kiadóba. 467

Keresek,
november, esetleg, dec. hó elsejére, lehetőleg egyedülálló 3 szobás, komfortos lakást. Cimet kérek „382" jeligére a kiadóba. 382

3—4 szobás
lakást keresek február vagy májusra. Ajánlatokat „nyugdijas" jeligére a kiadóba. 567

Keresek
különbejáratú bútorozott szobát, zongora használattal. Ajánlatokat Kónya trafikba kérem. 596

Butorozott szoba

Butorozott
udvari szoba nov. 1-re kiadó. Vigkedvü M. u. 14. sz. 132

Butorozott
szoba a központhoz közel, Csillag u. 17. sz. kiadaó. 499

Butorozott
szoba kiadó Piac u. 58. II. emelet 29. ajtó. 500

Különbejáratú
bútorozott szoba azonnalra kiadó. Rákóczi u. 35. 565.

Különbejáratu
két szoba butorozva vagy üresen kiadó nov. 1-re Bethlen u. 6. sz. 586

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó, villamos megállónál, Hardtmuth kályhával, Simonyi út 6. szám. 613

Tiszta
bútorozott szoba kiadó. Csonka ucca 7. 614

Különbejáratú
bútorozott szoba olcsóért kiadó. Vendég ucca 76. szám. 592

Különbejáratú
bútorozott szoba, lakónélküli udvarban kiadó Nyil ucca 44. 591

Különbejáratu
szoba központi fütéssel fürdőszobahasználattal, butorral vagy anélkül november 1-re kiadó. Bikabérház I. em. 3. sz. 505

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Bethlen ucca 40. 691

Kertrenyilló
csiosan bútorozott szoba, (külön WC) József kir. herceg ucca 35. sz. I. jobboldal. 658

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó. Beresényi ucca 47. 630

Két egymásba
nyiló különbejáratú bútorozott szoba, fürdőszoba használattal, két személynek kiadó. József kir. herceg ucca 14 649

Ingóságvétel

Diópallót
esetleg egészséges diórönköt vásárolunk. — Székgyár. 558.

Vételre
keresek használt lószőr matrácot, házfelügyelő. Kossuth ucca 26. 615

Villanyhúzalt,
motorhoz, burkolt vörösrezet veszek, Hégely Csapó ucca 41. 605

Gyalúpadot
veszek, Engi asztalos, Darabos ucca 7. 651

Jókarban
levő hálót és konyhabútort veszek, Móric u. 28. szám. 663

Veszek
5t kilós asztali, száz kilós tizedesmérleget, mákdarálót, cukorkásüveget és más fűszerberendezési tárgyakat. Ötmalom ucca 5. 642

Ingóság eladás

Lengyelbunda,
alighasznált, 106 centis olcsón eladó. Megbizásból: Nagy József szücsmester, Szent Anna u. 1006

Eladó
ebédlőbútor, zongora, s harmónium, épületfa, deszka, parkett, — Széchenyi út 66. 461

Harangütésű
ingaóra, kisméretű kétsütős tornyos tüzhely, dohányzó asztalka eladó. Kossuth u. 9. keresztépület, folyosó. 501

Nyolc lyuku
használt Zephir kályha nagyon olcsón eladó. Domokos Lajos u. 6. 1007

Ikerablak
1 db egészen uj 160x170 cm, 12 szárnyú eladó. Szappanos u. 22. 508

Perpetuum-kályha
alig használt eladó. — Megtekinthető Kossuth utca 35. gépésznél. 511

Eladó
alig használt modern, betétes ebédlő. Szent Anna u. 23. 517

Eladó
Wertheim szekrény vendéglői pohárszekrény, lendkerék, feszmérő, szélkazán, tükrök, opál gömbök, könyvszekrény kitűnő Koburg kályha. Arany János u. 2. I. em. 4. 518

Kalor-kályha
karrodai asztalok, kétszárnyú üvegajtó, körfürész eladó. József kir. herceg u. 61. 516

Száraz
tüzifa, borosbordó, takarmánytök eladó. Bélegelő 26. Sámsoni ut. 540

Eladó
egy meidinger szén és egy vaskályha. Ruyter u. 2. 478

Eladó
gyermekágy szép tiszta fehérrácsos Virág ucca 21. 553.

Gömb
csillár 10.— pengőért eladó. Üzletbe, irodába, ebédlőbe alkalmas. Domonkos Lajos ucca 6. 1009

Férfiruhák
télikabátok kitünő karban olcsón eladók. József Királyi Herceg ucca 27. keresztépület. 560

Eladó
filadendron, kaktuszok, pálmák, fekete férfi télikabát, zsaket Teleki u 12. 555.

Radónál

gyönyörű női és férfi kabát és ruhaszöveteket, szőrméket óriási választékban nagyon olcsón.

Eladók
férfiruha, férfikabát, női bunda, káposztagyalu, szerszámok, kötelek. Megtekinthetők délutánonként. Kut utca 6. sz. 539

Eladó
nagy szénkályha, csillár szalongarnitur, új férfi cserkészfelszerelés, új vadászcipő, télikabát, öltönyök. Szatmár ucca 7. (Meteorral szemben.) 554.

2 drb
ablak tokkal eladó. Bercsényi u. 19. 531

Jókarban
levő gázfürdőkályha káddal eladó Wesselényi ucca 95. szám. 580

Irógép
Protos, kifogástalan, kettős gázrezsó eladó Rákosi Jenő ucca 4. sz. I. em. 1. ajtó. Megtekinthető 8—10-ig és 3—4-ig. 580

Katonaköpeny,
zubbony, sapka uj, magas termetre eladó Faragó u. 6. 582

Lószerszám
eladó, ugyanott kifutó felvétetik. Szent Anna u. 39. füszerüzlet. 569

Nagy
vaskályha eladó. Miklós ucca 21. 612

Villamos
porszívó 220 volto, kitünő állapotban eladó. Miklós ucca 12. 617

Szabóasztal,
nagy, új állapotban eladó, Kenyeres szalon, Piac ucca 46. 633

Egy
petroleum főző és hat darab ebédlőszék eladó Széchenyi ucca 51. 618

Ablakok,
henceserek és egyéb dolgok eladók Rothermere ucca 27. 619

Fiú télikabát,
leány télikabát, ruhaneműek, jókarban eladók. József kir herceg ucca 35. I. jobboldal. 657

Asztal,
5 méteres, 4 fiókkal és hat méteres, rekeszes állvány eladó. Megtekinthető a városi szeszüzletben. Rózsa ucca 3. 620

Barna
cserépkályha, pehely paplan eladó. Burgundia ucca 15. 628

Télikabátok,
télikabát kelmék strapa szövetek, fekete szilszőrmék, hegedük, tárogatók eladók. Horváth, Csapó ucca 4. 623

Eladó
fürdőszobaberendezés. Értekezni: Kigyó ucca 33. sz., házmesternél. 470

Jókarban levő
bárányból női bunda eladó. Püspöki palota, III. emelet 53. (posta melletti kapu). 643

Kokszkályha,
stelázsianyag eladó. — Lukács, Piac ucca 41. 669

Egy új
zsakett ruha eladó. Cim a kiadóban. 672

Radónál

gyönyörű női és férfi kabát és ruhaszöveteket, szőrméket óriási választékban nagyon olcsón.

Gazdasági terméynek

Ribizlibokor,
ötven tő, nagyszemű, olcsón eladó. Honvédtemető ucca 29. sz. 540

Eladó
3 vagon prima sütőtök, Molnár-telepen, Bocskay-kertben. Érdeklődni: Lizák szőlőkezelőnél. 16

Eladó
sütő- és fehértök 100—100 m. Kondoros Megállónál, Nagycsere 38. 1504

Szőlővessző
különlegesség néhány darab, hasonlóra elcseréltetik. Vénkert Domokos u. 18. 535

Nemesitett
őszibarack csemete és eper palánt megrendelhető Kossuth u. 39. házmesternél. 607

Takarmányeladás.
Lucerna, buza-, rozsszalma, széna, pelyva kisebb-nagyobb tételben Acsádi uti tanyán hatodik kilométernél vagy beszálitva, eladó. Érdeklődés Klein, — Bethlen ucca tizenkilenc. 600

Spárgatövek,
kétévesek, erős gyökérzettel kaphatók, Vágó Diószegi út 9. telefon: 31-86 szám. 640

Gazdasági eszközök

Épületfa féláron
Előtvös ucca 11 alatt. 690

Eladó
egy könnyü, használt sárga kocsi Hatvan ucca 47. 585

Kútszivattyúk
nagyteljesitményü motorhajtásos, timárnak való, eladók, Kassa út 5. sz. Előtvös ucca 23. 624

Istálló
kiadó, mosóteknők, boroshordók, káposztáskádak eladók. Nap utca 4. 532

Ingatlanforgalmi irodák

Ház eladó
József kir. herceg ucán 47. számu 16,000 pengő, Szotyori ucán 46. számu részletre is. Kurucz ucca 14. sz. részletre is. — Föld is van kisebb-nagyobb. — Pataky: Rákóczi ucca 5. 599

Eladó házhely

Közmüves villatelkek! 25 éves adókedvezménnyel, Simonyi ut mentén, megállóhoz közel rendkivül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók — Felvilágositást ad: d. után 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1575. sz.

Radónál

gyönyörű női és férfi kabát és ruhaszöveteket, szőrméket óriási választékban nagyon olcsón.

Szotyori telepen
320 négyszögöl házhely eladó. Lengyel ügyvédnél, József kir. herceg utca 6. 412

Eladó ház

Vasportálés
üzletes ház eladó. Árpád tér 17. 226

Eladó
Köntöskert, Szabolcs utca 35. számú ház 480 kvadrát földdel. 515

Egy
családi ház eladó. Kishegyesi ut 26. szám. 519

Hajduböszörményi
út 53—55. számú házak hatalmas telkekkel olcsón eladók. Értekezni dr. Zalányi ügyvédnél Piac utca 43. 536

Eladó
Vargakert utca 8. sz. ház husz évig adómentes. Szoboszlai uti patikánál. 544

Eladók
városi, telepi, kertségi házak, tanyásföldek, házhelyek, konyhakertészeti földek, szőlők havi részletre is. Kölcsönöket folyósit, betétekre magas betétkamatot ad Gazdák Bankja Kossuth ucca 17. 575

Dienes József

ingatlanforgalmi iroda
Bethlen u. 21.

Eladó házak:
Jókai ucca 9. A. három nagy modern lakással 38,000 pengő.
Hatvan ucca 49. Nagy telekkel, több lakással, 16,000 pengő.
Boldogfalva ucca 12., négylakásos, 13,000 P.
Ligettér 2., kétszobás lakással, szép gyümölcsössel 5,800 pengő.
Sárosi ucca 11 uzletes kétlakásos, 4,500 P.
Faiskola ucca 7. D. háromlakásos 4,200 P.
Malvin ucca 9., kétlakásos 4,000 pengő.
Kuruc ucca 7., három lakásos, 4,000 pengő.
Jerikó ucca 25 A. szőlővel, gyümölcsössel 4000 pengő.
Kar ucca 21., kétlakásos 3600 pengő.
Mező ucca 12., három szobás 3200 pengő.
Görgény ucca 9., kétlakásos, istállóval 1700 pengő.
Fentieken kivül ingatlanok legnagyobb választékban.
Keresek eladó házakat, telkeket, földeket.
Dienes iroda, Bethlen ucca 21.

Adómentes
jól jövedelmező, szép lakóház eladó. Megbizott: Fahidi, Telefon 24—18. 1812 11. 3.

Eladó
Nyilastelep, Malvin ucca 33. számu ház kedvező fizetési feltételekkel, Ugyanott lakások kiadók. Értekezhetni — Gazdák Bankjában. 573

Eladó házak!
Teleki ucca 10. 4 szobás uriház, Óvoda ucca 6. József kir. herceg 32. Vigkedvü Mihály u. 30., Károly Ferenc József uton két villa 120 — öl területtel, Ispotály 13. — Megbizott Samu János, Hunyadi ucca 24. 604

Eladó
Péterfia ucca 43. számú ház. 626

Nagyjövedelmü
bérház, központon eladó. Esetleg egy része külön is. Érdeklődni: Kölcsey ucca 3. 637

Kiadó
központban családiház. Megtekinthető 2—4-ig, József kir. herceg ucca 18. szám. 635

Eladó
Nyilastelepen, Németh ucca 35. számú családi ház. Két szoba, előszoba, konyha, kamara, s különbejáratú nyárikonyha, kamara, melléképületekkel és gyümölcsössel.. 646

Eladó föld

Nagycsere 145
7 hold föld eladó vagy kiadó. Értekezni: Hotmok u. 104. 466

Hajduhadházi
állomással szemben eladó 1 nyilas szőlő, alkalmas nyaralónak. — Érintkezhetnek Horovitz Ferenc Hajduhadház, Kossuth u. 462

Bihar
megyében, Darvas határában kő út mellett 71 kat. hold fekete szántóföld, tehermentes, tanyával eladó. Cim a kiadóban. 464

Eladó
kedvező fizetési feltételekkel — város alatt kövesut szélen 20 hold tanyásföld. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 572

Eladó
1000 négyszögöl föld gyümölcsössel, Tócóskert, Szondi 30. 521

Elepen
husz hold szikmentes fekete föld félteherrel, eladó. Deseő, Piac 66 5

Eladó
Köntöskert Gátsor 3. 1800 négyszögöl — konyhakertészeti föld palatetős házzal, Értekezhetni Gazdák Bankjában. 571

Eladó földek!
Cserén 40, Fanesikán 38, Ondódon 25 hold tanyás, városhoz közel 5, 4, Szoboszlói földön 25, 12. Megbizott Samu János, Hunyadi u. 21. 603

Hét hold föld
elsőosztályú, kertészeknek kiválóan alkalmas, város belterületén eladó, esetleg részletekben is. Érdeklődni: dr Fazekas ügyvédnél. — Piac ucca 44. 666

Konyhakertnek
gyümölcsösnek alkalmas prima föld, 1200—2000 négyszögöl, kétszobás lakással, kevés pénzzel megvehető. — István út 45.

Eladó állatok

Eladó
egyéves puli kutya. Lónyai utca 20. Homokkert. 542

Eladó
kanár madarak és kanári fölszerelések Árpádtér 16 563.

Eladó
faj tiszta angora nyul. Szoboszlai ut 2. sz. C. lépcső. 559.

12 drb
10 hónapos, szimultánozot sertés eladó Ötmalom u. 9. 568

Kanárimadarak
aranysárgák, szorgalmasan éneklők eladók Baranyi 42. sz. Zeke. 602

Eladó
nyolcvan paraszt galamb, Honvédtemető u. 45. B. 654

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.